

ДАНИ ТУГЕ И СЈЕЋАЊА

Сјећање на изгон Срба из РСК у августу 1995.

Сјећање на изгон Срба из РСК у августу 1995.

**ОЛУЈА ЈЕ
ПОГРОМ!**

САДРЖАЈ

<i>Програм/Између двије годишњице</i>	2
<i>Саопштење</i>	4
<i>Дјеца из колоне – 23 године после</i>	7
<i>Годишњице, помени, парастоси – (август 2017. Србија)</i>	17
<i>Годишњице, помени, парастоси – (август 2017. Република Српска)</i>	24
<i>Годишњице, помени, парастоси – (август 2017. Хрватска)</i>	31
<i>Годишњице, помени, парастоси – (август 2017.- јул 2018.)</i>	34
<i>Погинули и нестали</i>	66
<i>Идентификације од 1. августа 2017. до 1. августа 2018.</i>	74
<i>Процесуирање ратних злочина над Србима у РХ</i>	84
<i>Процесуирање Срба и припадника ЈНА за ратни злочин</i>	95
<i>Хапшења и екстрадиције Крајишких Срба по интерполовим потјерницама (јул 2017-јул 2018)</i>	124
<i>Судски процеси у РХ за накнаду штете</i>	128
<i>Процесуирање ратних злочина на КиМ</i>	141
<i>Процесуирање ратних злочина у БиХ</i>	143
<i>Олуја пред судом у Србији</i>	145
<i>Судски поступци пред ЕСЛП</i>	147
<i>Суочавање са прошлошћу</i>	152
<i>Хашки Трибунал</i>	162
<i>Повратак и живот у РХ</i>	169
<i>In Memoriam</i>	186
<i>Нова Издања</i>	190

ISBN 978-86-7092-007-1

БИЛТЕН 178 - АВГУСТ 2018

Издавач: ДИЦ "Веритас" Книн-Београд-Бања Лука. ПРЕДСТАВНИШТВО У БАЊА ЛУЦИ
За издавача : Саво Штрбац, председник

Гл. и одговорни уредник: Радомир Кужет

Сарадници: Корана Штрбац, Биљана Трифуновић, Ангелина Марковић, Небојша
Тојагић, Никола Кобац и Јанко Велимировић

Графички дизајн и прелом: Корана Штрбац

Штампа: Донат Граф, Београд

за штампарију: Дарко Чалић

Тираж: 1000

e-mail: veritas@yubc.net
www.veritas.org.rs

veritas-dokumentaciono informacioni centar

Штампање овог Билтена суфинансирано је средствима Управе за сарадњу с дијаспором и Србима у
региону Министарства спољних послова Републике Србије

ПРОГРАМ ОБИЉЕЖАВАЊА

двадесеттреће годишњице страдања Срба у
агресији хрватске војске на РСК у августу 1995.
године (Операција „Олуја“)

ПЕТАК, 3.8.2018.

11,00 Међународни прес центар Бања Лука
(Хотел „Босна“)

- конференција за штампу

СУБОТА, 4.8.2018.

19,00 Бачка Паланка – обиљежавање „Олује“ у
организацији Владе Републике Србије, Републике
Српске и СПЦ

НЕДЕЉА, 5.8.2018.

Бања Лука

09,30 Пердуово Гробље – Полагање вијенаца

11,00 Храм Христа спаситеља – Парастос

12,00 Бања Лука (Позориште) – Трибина: „Дани
туге и сјећања“

ПОНЕДЕЉАК, 06.08.2018.

Нови Град

09,00 Литургија – Храм Св. Апостола Петра и
Павла

10,00 Парастос – Храм Св. Апостола Петра и
Павла

10,45 Паљење свијећа према „мосту спаса“ и
спуштање вијенаца у ријеку Уну

11,15 Полагање вијанаца на Туњицама

Сводна

11,30 Парастос – Храм Св. Саве у Сводни

12,00 Полагање вијенаца код спомен крста у
Сводни

УТОРАК, 7.8.2018.

Петровац/Јањиле-Бравско

11,00 Парастос и полагање вијенаца код спомен
крста на Петровачкој цести

12,00 Посјета спомен соби у Дринићу

Све манифестације, осим оне у Бачкој Паланци,
организује Веритас у сарадњи са локалним
заједницама и СПЦ.

ИЗМЕЂУ ДВИЈЕ ГОДИШЊИЦЕ

Један од значајнијих догађаја у протеклој години
свакако је и престанак рада Хашког Трибунала
(МКСЈ), којег је у мају 1993, у јеку грађанског рата
на подручјима Хрватске и БиХ, основао Савјет
безбједности Уједињених нација, у складу са
главом VII Повеље УН-а, као одговор на масовне
злочине, који су се у том времену дешавали на
ратом захваћеним подручјима.

Са жалошћу констатујем да тај трибунал
није испунио ни један од циљева због којих је
основан. Избор догађаја и оптуженика био је
селективан, па самим тим није ни могао донијети
правду жртвама и њиховим породицама. Таквом
селективношћу није допринио ни помирењу,
него га је озбиљно угрозио. Својим пресудама
није успио ни да допринесе превенирњу чи-
њења злочина у будућности, о чему свједоче
многи локални ратови широм свијета, који
су се водили (или се још увијек воде) послије
“југословенских”.

Једном рјечју Хашки трибунал је проводио
селективну правду, углавном на штету Срба.

А селективна правда је исто што и неправда.

Иако је неспорно да су оружане снаге РХ
у акцији “Олуја”, у августу 1995, изведеној уз
сваковрсну помоћ МПРИ, за свега неколико дана
из РСК протјерали скоро четврт милиона Срба, а
њихова имања опустошили, те их више од 1.860,
углавном старих и немоћних који су остали у
својим кућама, побили и све то док су били под
заштитом мировних снага УН-а, остаје чињеница
да Хашки трибунал никога није осудио за тај
злочин. А судио је тројици хрватских генерала,
од којих је двојицу Претресно вијеће и осудило
на дугогодишње казне затвора, али их је Жалбено
вијеће, којим је председавао амерички судија
Теодор Мерон, тјесном већином и под његовим
притиском, ослободило.

Цинично звучи и изјава главног хашког ту-
жиоца, Сержа Брамерца из децембра прошле го-
дине, да су злочини у Олуји “историјска чињеница,
коју хрватска страна радо негира”. Да, историјска
јесте, а за то што није и хашка, одговорност
сноси и сам Брамерц првенствено због тога што
није поднио ревизију на ослобађајућу одлуку
Готовини и Маркачу, а могао је јер је имао

довољно аргумената. За нас Крајишнике би било много корисније да се понашао као тужилац а не као историчар.

Након свих одлука које је у свом двадесетчетверогодишњем постојању донио МКСЈ, једино ми остаје да, са пуно горчине, признам да су моји сународници били у праву када су тврдили, још приликом његовог оснивања, да је тај трибунал заиста антисрпски.

Трибунал је отишао у историјску ропотарницу а наследио га је Резидуални механизам, који има задатак да заврши оно што је започео а није завршио Трибунал. У раду наследио ништа се неће промјенити у односу на селективност пошто су функције из времена Трибунала задржали и Т. Мерон, и С. Брамерц.

И још један догађај између двије годишњице “Олује” завређује посебну пажњу а то је овогодишњи фебруарски Извјештај Вијећа за суочавање с посљедицама владавине недемократских режима, којег је хрватска Влада оснавала 2. марта 2017, чији је непосредни повод за оснивање био неколико мјесеци раније постављена спомен-плоча погинулим припадницима ХОС (хрватских оружаних снага) у домовинском рату у Јасеновцу, на којој је био уклесан и усташки поздрав из времена НДХ “За дом спремни”, који је под именом “Документ дијалога” објелодањен посљедњег дана фебруара ове године.

Оно што је мене, као Србина из Хрватске и припадника конститутивног народа у тој републици до њене сецесије од СФРЈ, посебно погодило, рекао бих и више од “контролисане” употребе усташких и комунистичких инсигнија, јесте приједлог Вијећа да “не сматра неприхватљивом изричиту забрану јавне употребе обиљежја некадашњих самопроглашених окупацијских власти и парадржавних творевина тзв. Републике Српске Крајине и њој претходећих ‘српских аутономних области’ и ‘српских области’ на територију Републике Хрватске (1990–1995).”

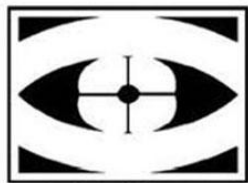
Ако бих и могао наћи оправдање за забрану крајинских инсигнија из тог ратног периода, не могу никако прихватити квалификацију да су Срби били окупатори простора на којем су вјековима живјели. Чини ми се да хрватско друштво ни послје оваквог извјештаја Вијећа за суочавање с посљедицама владавине недемократских режима, неће бити ништа демократскије него до тада.

У односима хрватске државе према Србима и њиховим проблемима у протеклој години нема битних промјена: ниједна ексхумација није обављена; идентификовано је тек неколико десетина од преко 400 раније ексхумираних посмртних остатака за које се са великом вјероватноћом претпоставља да припадају српским жртвама из ратова деведесетих; тихи егзодус Срба са “вјековних огњишта” и даље траје; крајишки Срби се и даље процесуирају и хапсе и на подручју Хрватске и широм свијета по потјерницама расписаним од стране хрватског правосуђа; хрватски судови и даље суде по “двоструким стандардима”; многа крајишка села “Теслиних сународника” још су у мраку; неисплаћене пензије из деведесетих и даље се не исплаћују; анекс “Г” Бечког споразума о сукцесији и даље се не примјењује; обнова у рату порушених кућа и стамбено збрињавање бивших носилаца станарског права се и даље рјешавају “на кашичицу”; штетни улози из деведесетих код експозитура “Југобанке” у Хрватској још се не исплаћују...

Уз много перипетија и “правних вратоломија”, у сарадњи Веритаса и неколико партнерских адвокатских канцеларија у Хрватској, процесуирано је и неколико припадника хрватских оружаних снага за злочине над Србима; неколико српских породица добило је парнице за накнаду штете за убијене рођаке и пред хрватским судовима и пред Европским судом за људска права (ЕСЉП); прва Српкиња добила је статус жртве сексуалног насиља из “Домовинског рата” коју су злостављали припадници хрватских оружаних снага; покренуто је на десетине нових поступака пред ЕСЉП за накнаду штете српским жртвама због “неефикасне истраге”...

Крајишници су са осталим Србима, подржани од СПЦ те влада Србије и Републике Српске, наставили да одржавају помене и парастосе жртвама ратова деведесетих али и свих предходних погрома и прогона. И добро је да је тако, јер народ који заборавља прошлост, ризикује да му се понови. А да никада нећемо заборавит ко смо, шта смо и одакле смо, гарантују нам наша дјеца из избјегличке колоне, о којима говоримо и у овогодишњем билтену, и њихова већ рођена и нерођена дјеца, о којима ће се тек говорити.

Радомир Кужет

Dokumentaciono informacioni centar
VERITAS

САОПШТЕЊЕ

ПОВОДОМ ГОДИШЊИЦЕ СТРАДАЊА СРБА У АГРЕСИЈИ ХРВАТСКЕ ВОЈСКЕ НА РСК У АВГУСТУ 1995. ГОДИНЕ („Операција Олуја“)

Четвртог августа 1995. године оружане снаге Републике Хрватске, уз одобрење и подршку НАТО, у садејству са снагама Хрватског вијећа одбране (ХВО) и Армије БиХ (АБиХ), извршиле су агресију на сјеверну Далмацију, Лику, Кордун и Банију, односно на Српску аутономну област Крајина, у саставу тадашње Републике Српска Крајина (РСК).

Агресија је извршена упркос чињеницама да је та област била под заштитом УН-а, под називом сектори „Југ“ и „Сјевер“, и да су представници РСК дан прије у Женеви и Београду прихватили приједлог међународне заједнице о мирном рјешењу сукоба.

Против крајишких Срба (око 230.000 житеља са око 30.000 војника) ангажовано је око 200.000 војника, од којих је директно у операцији учествовало 138.500 припадника ХВ-а, МУП-а и ХВО-а. Ако се томе додају снаге АБиХ и НАТО, агресора је било више него становника у Крајини, а омјер војника био је најмање 7:1 у корист агресора.

За неколико дана неравноправне борбе сломљен је отпор Српске војске Крајине (СВК). Народ западне Крајине,

њих преко 220.000, поучен „историјским искуством“, креће у дотад највећу српску „сеобу“, на исток браћи по вјери и нацији. И кад је престао сваки отпор СВК, агресор је убијао људе који нису хтјели или могли са својих вјековних имања, али и оне у избјегличким колонама, и до Уне и преко Уне, дубоко у територију тадашње Републике Српске.

На евиденцији Веритаса налазе се имена 1.861 погинулих и несталих Срба из ове акције и послије ње, од чега 1.211 (65%) цивила, од којих су око три четвртине били старији од 60 година. Међу жртвама се налази 548 (29%) жена, од којих су око четири петине биле старије од 60 година, што представља један од „црних“ рекорда грађанског рата деведесетих прошлог вијека на просторима претходне Југославије.

Од укупног броја жртава до сада је расвијетљена судбина 1.084 лица, док се на евиденцији несталих води још 777 (43%) лица, од чега 588 (72%) цивила, међу којима 295 (50%) жена. Хрватска избјегава без ваљаног разлога ексхумације и познатих мјеста укопа са око 152 посмртних остатака, покопаних углавном под ознаком „непознат“, што је јединствен случај на

подручју бивше Југославије, као што без правог разлога отеже и са идентификацијама 362 ексхумираних посмртних остатака.

Око 1.500 припадника СВК преживјело је заробљавање, од којих су многи суђени и осуђени на дугогодишње казне затвора због кривичних дјела ратног злочина. Око 3.200 старих и немоћних, који нису хтјели или нису могли напустити огњишта, на силу су интернирани у логоре за цивиле. Крајина је опустошена, опљачкана па порушена и запаљена. Нису били поштеђени ни црквени, културни, историјски српски, као ни антифашистички споменици.

Ова агресија, под кодним називом „Олуја“, спровођена је, као уосталом и оне које су јој претходиле („Миљевачки плато“, „Масленица“, „Медачки цеп“ и „Бљесак“), по тактици „спржене земље“, што је половином новембра 1995. године досегло размјере потпуног затирања српске заједнице у Крајини.

Иако је било очигледно да је хрватска власт предузела ову агресију због оптирања територије без српске већине која је на њему живјела, Савјет безбједности УН-а, осим „сна-

жне осуде хрватске војне офанзиве великих размјера” (Р 1009/95), није донио, ни овога пута, било какве казнене мјере против агресора.

Највећи парадокс ове агресије, као и оних које су јој претходиле, налази се у чињеници што је агресор била чланица УН-а, а Крајина зона под заштитом исте организације и што су неке друге чланице те организације одобриле и учествовале у самој агресији.

„Олуја“ је једини догађај у којима су Срби из Хрватске жртве, који је суђен пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију (МКСЈ). Претресно вијеће је једногласно закључило да су двојица од тројице оптужених генерала били учесници удруженог злочиначког подухвата, чија је заједничка сврха била трајно уклањање српских цивила из Крајине силом или пријетњом силом, и осудило их, Анту Готовину на 24, а Младена Маркача на 18 година

затвора. Жалбено вијеће је, тјесном већином, са три према два, поништило цијелу пресуду Претресног вијећа и ослободило оптужене генерале по свим тачкама оптужбе. Иако није негирало злочине утврђене у првостепеној пресуди, Жалбено вијеће није нашло за сходно да оптужене генерале осуди ни по алтернативним видовима одговорности.

Од неколико до сада процесуираних припадника сопствених оружаних снага за ратне злочине над Србима из времена “Олује”, хрватски судови су правоснажно осудили само једну особу (случај “Прукљан и Мандићи”). У неколико задњих година, неколико породица убијених Срба у овој акцији, након дугогодишњих и исцрпљујућих спорова пуних обраћања, успјели су добити остварити накнаду штете за убијене рођаке.

И суд БиХ судио је и осудио једног припадника 5. МК А БиХ за ратни злочин над четворицом припадника СВК,

које је уз његову сагласност, по заробљавању на Сувој међи на територију Хрватске, убио муџахедин из састава исте јединице. Породице убијених, чији посмртни остаци још нису ни пронађени, покренули су поступак против Хрватске за накнаду штете а основ одговорности је у Сплитском споразуму од 22. јула 1995. о “заједничкој одбрани од српске агресије”.

У директној вези са операцијом “Олуја” је и парнични поступак пред Федералним судом у Чикагу по тужби крајишких Срба против конзултантске фирме МПРИ, односно њене правне сљеднице, поднесен у августу 2010. године, због накнаде штете по основу саучесништва у геноциду, који је, након дугих преговора, у јесен 2016 окончан нагодбом. Вредније од добијеног новца у симболичном износу је сазнање да је преко овог поступка барем дио свјетске јавности упознат с трагедијом Срба из бивше РСК, којој су увелико кумовале

и америчке организације попут МПРИ.

“Олуја” је стигла и пред Европски суд за људска права (ЕСЉП) пред којим се воде судски спорови по тужбама оштећених Срба против Хрватске, који су изгубили спорове пред хрватским судовима или сматрају да њена државна тијела нису спровела ефикасну истрагу смрти њихових рођака цивила, који су убијени за вријеме или непосредно након ове акције.

Међународни суд правде (МСП) је кроз образложење своје пресуде из фебруара 2015. године операцију “Олуја” квалификовао као акцију етничког чишћења – Хрвати су хтјели српску територију без Срба очекујући да они сами оду, а не да их “униште у цјелости или дјелимично”. А да би их натјерали да напусте своја вјековна огњишта, гранатирани су њихове градове и избјегличке колоне, убијали и физички и психички злостављали заостале

цивиле и војнике и спрјечавали им повратак, али ни то свескуп, по оцјени суда, није досегло ниво геноцида (недостаје “геноцидна намјера”).

МСП је овом пресудом крајишким Србима дао солидну основу да правним путем наставе тражити остварење осталих (споредних) захтјева из њихове контратужбе: процесуирање починилаца свих ратних злочина над њиховим сународницима, обештећење за уништену имовину и изгубљене животе, одрживи повратак и пуно поштивање њихових националних и људских права, укључујући и широку политичку аутономију какву им је међународна заједница (УН, ЕУ, САД и РФ), прије акције “Олуја”, гарантовала “Планом 3-4”.

И умјесто да Хрватска, и без налога МСП, одустане од слављења “акције етничког чишћења и масовних злочина” као двоструког државног празника (“Дан побједе и

домовинске захвалности” и “Дан хрватских бранитеља”), славље се из године у годину претвара у величање усташтва и изливе мржње према Србима.

Обећања о заштити мањинских националних права, дата од хрватских званичника на дан уласка Хрватске у ЕУ прије пет година на тргу Бана Јелачића у Загребу, претворила су се у своју супротност – српска заједница је постала још минорнија, обесправљенија и нападанија.

На све то, међународна заједница, укључујући НАТО и ЕУ, чија је Хрватска у међувремену постала чланица, ћути као што је ћутала и прије 23 године.

У Београду и Бањалуци, 3. августа, 2018. године

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

ДЈЕЦА ИЗ КОЛОНЕ - 23 ГОДИНЕ ПОСЛИЈЕ

„Blic“, 30.09.2017.

FILMSKA ŽIVOTNA PRIČA Od izbegličke kolone u "Oluji", preko nadničjenja do poznatog hirurga u svetu

Božo Todorčić (35) iz Sremske Mitrovice danas je jedan od napriznatijih mladih stručnjaka za bolesti mrežnjače oka u SAD. Do tog zvanja vodio ga je težak i trnovit put, od dečaka koji je živio pod bombama u rodnom Vojniću na Kordunu preko izbegličke kolone u „Oluji“.

Životna priča Bože Todorčića nalik je holivudskom filmu, sa početkom u Hrvatskoj, gde je rođen u porodici skromnih primanja, okružen sa puno topline i ljubavi roditelja i starije sestre.

- Sećam se tih spokojnih dana detinjstva. Čak i kada su počele da padaju granate u jesen 1991, mi deca nastavili smo da bezbrižno živimo, sve do kobnog 5. avgusta 1995. Granatama su nas obasipali neprestano, a nepregledna kolona ljudi krenula je na put spasa u Srbiju. Put bez povratka za mene i moju porodicu - priseća se Božo, koji je u izbeglištvo krenuo kao trinaestogodišnji dečak.

Usledila je golgota, zarobljeništvo u Ivanić Gradu, izbeglički kampovi u Srbiji, podstanarstvo u Novoj Pazovi i konačno dom u

Laćarku.

- Bili su to teški dani, roditelji su radili od jutra do sutra u nadnici na njivi da bi iškolovali sestru i mene. Ni ja se nisam libio bilo kakvog posla da im pomognem. Išao sam da kopam, berem povrće i kukuruz i stigao da završim osnovnu školu kao „vukovac“ i upišem Srednju medicinsku u Sremskoj Mitrovici, gde sam imao sve petice i bio kandidat za đaka generacije - kaže Božo.

Sudbina je htela da baš 1999, posle bombardovanja, uđe u razmenu srednjoškolaca i ode u

SAD. Usledile su ponovo teške godine, razdvajanje od roditelja, upoznavanje nove sredine i puno učenja.

- Bilo je teških momenata, kada sam bio na ivici da se vratim. Ali valjda je prevladao čuveni srpski inat i vera i nada u bolje sutra. Rešio sam da ostanem i opstanem, dokažem se u novoj sredini i ostvarim san da postanem lekar. Po završetku srednje škole u Pensilvaniji, kad sam se dvoumio da se vratim u Srbiju i upišem medicinu u Beogradu, stigla je stipendija, najpre za Elizabet koledž, a potom i za Univerzitet u Pensilvaniji - kaže on.

Bili su to teški dani, roditelji su radili od jutra do sutra u nadnici na njivi da bi iškolovali sestru i mene. Ni ja se nisam libio bilo kakvog posla samo da im pomognem

Seća se obraćanja glavnog profesora koji im je poručio da ulaze

u uzvišenu profesiju, te da se nikad ne zna šta im se može desiti kad pogledaju levo ili desno. Up-ravo u tom trenutku, seća se, kada je uputio pogled udesno, ugledao je ljupku koleginicu Kristu, sada lekarku internistkinju, koja će mu postati supruga i majka njihovih trogodišnjih blizanaca Stefana i Luke.

Od tada za Božu slede samo uspesi, a nagrade za naučnois-traživački rad teško je i nabrojati. Njegovu doktorsku disertaciju Američko društvo za neurohemiju

nagradiło je kao najbolju naučnu disertaciju te godine. Posle specijalizacije iz oftalmologije na čuvenom Univerzitetu Djuk, proveo je dve godine na Univerzitetu Bemont u Mičigenu, jednom od najboljih subspecijalističkih centara za vitreoretinalnu hirurgiju u svetu. Za klinička i naučna dostignuća dobio je nagradu "Ron Mičels", kao i naučnoistraživačku nagradu Američkog društva specijalista za retinu. Radi kao specijalista za bolesti i hirurgiju mrežnjače i zadnjeg segmenta oka na Univerzitetskoj klinici u Haris-

burgu, glavnom gradu Pensilvanije, i mašta da znanja jednog dana prenese u Srbiju.

Sprema donaciju za mitrovačku bolnicu

Božo Todorić nije zaboravio ni drugi zavičaj, Sremsku Mitrovicu. Pošto je upoznat sa teškom situacijom u kojoj se nalazi Opšta bolnica u Sremskoj Mitrovici i s nedostatkom potrebnih aparata i uređaja, Božo u saradnji sa kolegama s Univerzitetske klinike u Harisburgu sprema donaciju za Službu oftalmologije mitrovačke bolnice.

"Večernje Novosti", 20. april 2018.

OD IZBEGLIČKE KOLONE DO NAJBOLJEG GAZDINSTVA U BEOGRADU

GAZDINSTVO NIKOLE BOGUNOVIĆA IZ BATAJNICE OVE GODINE PROGLAŠENO ZA NAJBOLJE NA TERITORIJI BEOGRADA. POSLE "OLUJE", PRE 23 GODINE, PRISTIGLI IZ BENKOVCA, I USPELI.

BATAJNICA - Livada pored vojnog aerodroma u Batajnici zabelela se kao oblak. Više od hiljadu ovaca i jagnjadi bezbrižno se igralo i paslo travu. Njihov ples pogledom je pratio gazda Nikola Bogunović (58). Njegovo gazdinstvo je ove godine proglašeno za najbolje u prestonici.

Višegodišnje ulaganje i naporan rad su se isplatili, pa će danas u Starom dvoru da dobije prestižnu Nagradu grada Beograda.

- Dolazile su komisije iz Ministarstva i gradske uprave. Drago mi je što je neko prepoznao rad moje porodice - priča Nikola za "Večernje Novosti".

- Farmu održavam sa sinovima. Ovog trenutka dve štale su pune - imamo 960 ovaca i više od 500 jagnjadi.

Slično gazdinstvo Bogunović

imaju i na obroncima Fruške gore, i štale na toj farmi žele da napune kozama.

- Pre 23 godine, u vreme "Oluje", kao izbeglice smo došli iz Benkovca. Bilo nam je teško. U početku smo se bavili građevinom, a potom ugostiteljstvom. Ovo je konačno nešto za dušu - priča Nikola, dok se žuljevitim rukama trlja po bradi.

Glavni "operativac" na imanju je Nikolin sin Dalibor (36). On je i motivisao oca da pre četiri godine kupi gazdinstvo na Fruškoj gori i 50 hektara pašnjaka. Tako se potpuno okrenuo poljoprivredi, i nije žalio novca da kvalitet grla bude vrhunski.

- Obilazim poljoprivredne sajmove u Evropi. Prošle godine sam u Parizu kupio 17 ovnova i 28 ovaca sorte il de frans. U našim

štalama nalaze se i dva šampionska ovna, i svaki od njih je plaćen 5.000 evra - priča Dalibor.

Za prehranu životinja potrebno je obezbediti 2.800 kilograma silaže i sena. Kako kažu Bogunović, prodaju oko hiljadu jagnjadi godišnje. Jedan broj je namenjen pečenjarama, a određena količina se ostavlja za priplod.

Gazda Nikola kaže da životinje traže dosta pažnje, od kvalitetne ishrane i veterinarske nege, pa do toga da se svakog dana istrče po livadi.

- Teško je naći pastire. Niko neće ovaj posao iako je dobro plaćen. Jedno vreme, kada je stado bilo na Fruškoj gori, radnike sam svakodnevno dovozio iz Batajnice, jer niko iz okolnih sela nije hteo da radi posao čobana - priča naš domaćin.

Nagrada Grada Beograda je potvrda da rade dobar posao i još jedan je podsticaj za proširenje kapaciteta.

OVČAR ATRAKCIJA

Neverovatan je prizor kako jedan pas kontroliše hiljadu grla na otvorenoj livadi. Nikolin crni

ovčar to radi s takvom lakoćom da to bolje ne bi radilo deset ljudi.

- Veoma je brz, zna kako da potera ovce. I na Fruškoj gori, u šumi, zna kako da kontroliše svaku životinju - priča Nikola.

Nikola i Dalibor Bogunović vole kada im neko dođe u posetu. Najdraži gosti su im mališani iz obližnjeg vrtića.

- Deca u gradu ne znaju kako izgledaju ovca i koza. Oduševе se kada vide jagnjad i jariće, a najviše vole da se igraju s magarcem - priča Dalibor.

„Blic“, 10.06.2018.

POTRESNA ISPOVEST Srbin proteran u "Oluji", preživeo bombardovanje, a sada će igrati na Svetskom prvenstvu

Australijski fudbaler Miloš Degenek i njegova porodica preživeli su težak period u životu. Bili su proterani iz Knina u akciji hrvatske vojske "Oluja", nakon čega su utočište našli u Arandelovcu, da bi se posle NATO bombardovanja preselili u Australiju.

Za ovu reprezentaciju će Srbin i nastupati, ali ni u jednom trenutku ne zaboravlja zemlju u kojoj je odrastao. U prilog tome govori i njegova emotivna ispovest, koja će mnoge rasplakati, a Degenek je dušu otvorio za portal "playersvoice.com.au".

- Priča o tome kako sam za-voleo Australiju je drugačija od većine ljudi. Nisam rođen ovde. Nisam pričao engleski kada sam stigao. Iskren da budem, sve mi je delovalo čudno na prvi utisak. Ali, ova zemlja mi znači toliko da je to teško rečima opisati. Bez

obzira na to gde se nalazio, Australija je uvek u mom srcu i siguran sam da pričam ovo, i u ime mojih roditelja Dušana i Nade i mog brata Đorđa. Ova država je prihvatila moju porodicu i dala nam nadu posle rata. Pomogla nam je da dobijemo šansu da radimo, kupimo kuću i sagradimo novi život. To me je naučilo da vredi verovati u snove - rekao je Degenek.

On je imao teško detinjstvo s obzirom na to da je preživeo bombardovanje, i kao beba sa nepunih dve godine morao je sa porodicom da beži iz Knina.

- Rođen sam u Hrvatskoj 1994. godine tokom rata za nezavisnost. Bio je to težak period za moju porodicu. Iamo sam 18 meseci kada smo morali da bežimo iz Knina. Bio sam na traktoru sa mojom majkom i ocem devet dana na putu ka

Srbiji. Imali smo samo mleko i hleb u tom trenutku - naveo je fudbaler Jokohame.

Zatim je nastavio da iznosi potresne detalje iz svog života.

- Ostavili smo sve što smo imali. Kuću, zemlju, rođake i prijatelje. Teško je to bilo za moje roditelje. Ne pričam mnogo o tome, kao ni moj otac. Bio je to jako težak period za njega, za njegovo srce. Od tada se više nije vratio u Hrvatsku. Ima tome sad 24 godine. Počeli smo život od nule u Arandelovcu. To je miran gradić, divan, u blizini planina Bukulje i Venčaca. Ipak, najlepše od svega tamo nije bila priroda već činjenica da si mogao da pričaš sa svakim, što poznaješ svakog.

Najteže je bilo kada je slušao kako padaju bombe i to je izazvalo strah kod njega.

- Godine 1999. NATO je bombardovao zemlju koja se tada zvala Jugoslavija iz razloga koji nikada nisam mogao da razumem. Imao sam šest godina. Tih dana igrao sam se sa drugovima u dvorištu kada su se oglasile sirene za uzbunu. To je značilo da se sprema napad. Morao sam da se sklanjam u podzemni bunker koji postoje u većini zgrada i mesta u Srbiji zbog istorije sukoba - kaže Dejenek.

On i njegova porodica morali su da krenu za novim životom, a put ih je odveo u najdalju državu na svetu, za koju Miloš kaže da je njegov dom.

- Otac mi je bio atletičar, trkač na 800 metara. Takmičio se na nacionalnom nivou u Jugoslaviji. Bio sam premlad da ga gledam, ali su mi rekli da je bio baš brz. Jedan od atletičara sa kojima je trenirao radio je u Crvenom krstu. Rekao mu je za program koji je išao preko Ujedinjenih Nacija (ili Crvenog krsta, nisam siguran), preko kojeg mogla da se prebaci čitava porodica daleko od rata u Australiju. U startu, ništa nije moralo da se plaća, ali čim kreneš da zarađuješ, određeni deo novca moraš da uplatiš na račun organizacije za troškove prebacaja.

Porodica je teško žive u tim momentima i nije bilo razloga da se ostane u Srbiji.

- Nije bilo previše razloga za moje da ostanu tu gde jesu. Otac je bio na minimalcu, mama takođe. Fudbal je tih dana bila jedina stvar koja me je činila srećnim i držala me podalje od ulice. Jedva da smo imali za hranu. Svega nam je falilo. Ne sećam se da su nam roditelji, bratu Đorđu i meni, ikad išta pričali o Sindeju. Znali smo

samo da idemo negde, ali pojma nismo imali gde i koliko ćemo ostati - rekao je Miloš, a onda bez oklevanja nastavio priču.

- Za početak smo živeli u Kampsiju, predgrađu Sidneja, što me je strašno pogodilo. Arandelovac je bio malo meso staro vekovima, a sada smo se odjednom našli na mestu okruženom svim tim visokim zgradama, soliterima. A ljudi je bilo na sve strane! Sve je bilo novo i drugačije, nikog nismo poznavali. Nismo znali jezik. Bio je to totalno drugi svet za nas. Prva godina je bila komplikovana. Ali sve je postalo lakše kako smo počeli da upoznajemo ljude i stičemo nove prijatelje iz srpskih i hrvatskih zajednica. Mnogo mi je bilo lakše i kada sam krenuo u školu, a roditelji našli posao. Život je počeo da konačno dobija smisao - priča defanzivac "kengura".

ISTIČE DVA MOMENTA KAO NAJVAŽNIJE DA ZAVOLI AUSTRALIJU.

- Prvi je bio kada smo kupili kuću u Liverpulu. Mislili smo da se tako nešto nikad neće desiti. Australija nam je dala šansu da naporno radimo, da zaradimo, od čega smo mogli da kupimo kuću. Bila je to jedna stara kuća, ali je imala veliko dvorište. To dvorište je bila najbolja stvar koja mi se desila. Svakog jutra sam tamo igrao i trenirao pre škole. Kada nisam trenirao sam, igrali smo fudbal "tri na tri" i "četiri na četiri", pretvorili smo dvorište u mini fudbalski teren. Druga velika stvar za mene u Australiji je bila kada sam postao kapiten ekipe Džojsova do 15 godina. Nije to bila neka velika utakmica, prijateljska protiv Japana u "Australijskom institutu za sport" u Kanberi, ali to

mi je značilo sve u životu! Moji roditelji su bili tamo. Tata je plakao. Bio je to momenat kada se san ostvario - priseća se svega Degenek.

Kako kaže, ne može da zabori vreme Hrvatsku u kojoj je rođen, ali i Srbiju u kojoj je živeo, ali ipak Australija zauzima posebno mesto u njegovom životu.

- Nikad neću zaboraviti šta je Australija učinila za moju porodicu i mene. Hrvatska i Srbija su mi u srcu, da, tamo smo rođeni, da, tamo smo proveli naša mala detinjstva. Da, moj najteži period života je tamo. Sada sam u Japanu, gde igram za Jokohamu Marinos, ali svaki put kad se vratim u Australiju imam isti osećaj - to je mesto gde sam uvek dobrodošao. Ljudi su nasmejani. Ohrabren si da ideš ka svojim snovima, ne da im se smeješ kad ih imaš. Australija je veoma mlada zemlja u odnosu na mesto odakle ja dolazim, ali se kreće napred ubrzano - rekao je Miloš.

Porodica mu se vratila u Srbiju, navjše zbog njega i karijere.

- Otac i majka su se vratili u

Srbiju pre tri godine. Đorđe takođe. Igrao sam u Nemačkoj u to vreme i gradio karijeru i život pet-šest godina. Pereselili su se u Evropu da bi mi bili bliže, jer bi me tako češće viđali i život bi nam bio lakši. Sada kada se situacija promenila, svi imaju ambiciju da se vrate u Australiju, jer misle da je to najbolja zemlja na svetu. Tata i Đorđe su bili u Sidneju da gledaju kvalifikacionu utakmicu protiv Hondurasa. Bio je to jako emotivan momenat za sve nas. Bio je to prvi put da se kvalifikujem na Svetsko prvenstvo i ostvario sam to sa Australijom, zemljom koja nam je dala sve - kaže debitant na Mundijalu.

Ne može da zaboravi očeve reči nakon najvećeg uspeha u karijeri.

- Tada mi je otac rekao: "Ne diži mnogo glavu, nastavi da radiš". Bio je u pravu. Iako sam tad mislio da sam stigao na kraj puta, bio je to samo početak.

Plasmanom na Svetsko prvenstvo u Rusiji Miloš je ostvario dečake snove, imaće priliku da se nadmeće sa najboljim fudbalerima na planeti.

- Postoje četiri stvari koje su mi važne u životu: porodica, fudbal, vera u boga i moja država. Verujem da sve te stvari znače još više ako predstavljam Australiju na Svetskom prvenstvu. Iskreno, to bi bila najbolja stvar u mom životu. Porodica planira da putuje u Rusiju. Mogu samo da ih zamislim kako će da navijaju i skaču na tribini. Ta radost i to zadovoljstvo je postalo moguće samo zbog Australije. Postojali su periodi u mom ranom životu kada mi je najveća sreća bila da igram 90 minuta vikendom na terenu. Zvuči možda dramatično, ali to je istina. Ovde sam mogao da dam celog sebe fudbalu, radim naporno i ostvarim san - rekao je štoper Jokohame.

Na kraju želi da ostavri uspeh sa selekcijom na Mundijalu i oduži se za sve što mu je ova država dala.

- Ne mogu da zamislim bolji način da se odužim Australiji za sve što je uradila za moju porodicu nego da dam i srce i dušu za "sokeroše" na Mundijalu. To bi bio san koji ću podeliti sa mojim - poručio je Degenek.

„Суза“, 05. август 2017.

Маријин Скок у висине

Судбина је одредила животни пут младе атлетичарке

Udruženje porodica nestalih i poginulih lica „Suza“

Марија Вуковић, једна је од најбољих црногорских спортисткиња. Била је свјетска јуниорска првакиња у скоку увис и национална рекордерка на отвореном и у дворани.

Драгутин Топић, чувени српски српски атлетичар, био

је њен тренер. Скоком од 1,91 на свјетском првенству за јуниоре у Канади 2010. године поставила је национални рекорд не само у јуниорској већ и у сениорској категорији. У историји црногорског спорта остаће уписано да је Марија Вуковић прва освајачица

свјетеске медаље за Црну гору, и то не било које, већ златне. А све је у животу ове младе и насмејане дјевојке могло да буде потпуно другачије. Марија, на име није рођена у Црној гори, већ поријекло води из далматинског крша. Рођена је Книњанка и када е

имала само три године, њена пороица је заједно с хиљадама Крајишника, прогнана у акцији названој „Олуја“. Уточиште је пронашла у Црној гори. Ту је одрасла, тренирала и постигла најбоље резултате.

- Може се рећи да је судбина утицала на то што се данас бавима атлетики представљам Црну гору-каже Марија. С обзиром на то да смо сестра и ја биле врло мале (двје и три године) слабо се чега сјећам. Али временом, што смо бивале старије и зрелије, мама и тата су покушавали да нам приближе свакодневицу из тог времена. Имале смо дивно дјетињство, захваљујући родитељима, ништа нам није недостајало и биле смо безбрижне. Мислим да смо сестра и ја много мање осјетиле, тј. доживјеле то ратно стање него старији око

нас.

Трагедија породице још је више зближила Вуковиће

Маријину породицуније заобишла најтежа судбина страдалника у „Олуји“. Њени дјед Танасије и баба Милица из Голубића код Книна убијени су тог августовског дана заједно са још двадесет двоје Голубићана у вријеме када је широм Крајине сијана смрт над малобројним преосталим становништвом.

-Мислим да је тата дао све од себе да одрастемо срећне и да не видимо тугу која се, сигурна сам, не може упоредити ни са једном животном. Мама и ми смо били његови најближи тада. Трудимо се да одвојимо неколико дана преко љета и посјетимо баку с мамине стране која и даље живи у Книну, увијек обиђемо кућу у Голубићу

и гробље. Стриц и тата су ове године успијели да се организују око неких основних послића да обнове кућу иако су одавно о томе причали и маштали, али није било могућности.

Драго нам је да ћемо опет имати нешто своје кад дођемо у Голубић, али највише нам је драго због тате и стрица јер вјерујем да нисмо ни свјесне колико то њима значи. Марији је породица увијек била најјачи и најважнији ослонац. Бити избјеглица никад није лако, а посебно ако одрастете са тим као обиљежјем.

-У почетку није било нимало лако, биле смо мале, али смо осјећале одбацивање и осуђивање, није било лако осјетити се прихваћеним у таквој средини. Рат и политичке и националне подјеле обликовале су сваког другачије.

Хвала богу, мама и тата су нас лијепо васпитале и мислим да смо уживали у свакој секунди живота. Увијек смо имали једни друге тако да бил мање важно гдје живимо. Не кажу цаба није битно гдје, него с ким.

Породица увијек на првом мјесту

Маријина сестра Јована игра кошарку, док је најмлађи брат Давидове године ђак генерације. Тата Сретко Вуковић, заједно са стрицом Бором, који живи у Кливленду обнавља родну кућу код Книна. Иако физички нису сви на окупу, блиско ове

породице је нешто што не зна за километре, чак ни када се они мјере хиљадама.

- Мама Марица, тата Сретко и наш мали брат Давид живе на Цетињу, сестра је у Америци, док сам ја у Новом Саду. Стриц је са својима у Америци. Судбина нас је разбацала на све стране, али смо увијек ту једни з друге и захваљујући технологији стално смо на вези-

Од Книна преко Цетиња, до Новог Сада

Скок увис Марија је почела да тренира у петом разреду

основне школе на Цетињу, гдје је њен потенцијал и спретност открио наставник физичког васпитања.

- Свидјело ми се и почела сам озбиљније да се посвећујем у улажем у тај тада само талент и физичке предиспозиције. Једноставно, пронашла сам се у атлетици и заљубила у скок у вис.

Вриједно тренира у Новом Саду већ годинама и поставља себи јасне циљеве. Има жеље али не без аргумената.

Главни циљ за ову годину је норма за свјетско првенство.

“Sport klub.rs”, 25.12.2017.

Borjan, Knin i Zvezda - ima neka tajna veza

Kad te život natera da u ranom detinjstvu napustiš dom i novi izgradiš daleko od kuće, jasno je da te univerzum čuva za nešto veliko.

Kosmička pravda je, kao i svaka druga, spora, ali dostižna. U slučaju Milana Borjana, ona je zadovoljena posle više od 20 godina. Ono veliko, što je u životu tadašnjeg 8-godišnjaka bilo ucrtano kao neminovno, nesrećnog jutra 1995. godine kada je napuštao Knin i odlazio u nepoznato, sačekalo ga je u 2017.

Zvezde su se poklopile i učinile da kao 30-godišnji čovek postane deo jednog sazvežđa, mnogi bi rekli onog najsajnijeg – crvenog, a on je isključivo svojom zaslugom posle samo nekoliko meseci svoje ime ucrtao u uspehe na koje predašnje generacije nisu smele ni da pomisle.

Kofer snova, koji je Borjan iz Knina za sobom vukao do izbegličkog kampa u Vinipegu, preko novog doma u Hamiltonu, putešestvija u Buenos Airesu, Montevideu i drugim gradovima, otvoren je letos u Ljutice Bogdana, kada je izabran da brani Crvenu zvezdu.

Ono o čemu je maštao, postalo je deo svakodnevice, a potpisom za klub dečaćkih snova napravljen je pun krug. Jer, između Knina i Zvezde, kao u onoj staroj pesmi, “ima neka tajna veza”.

„Zvezda je Zvezda, opšte je poznato da svaki pravi Kninjanin voli Zvezdu”, bilo je prvo što je Borjan rekao u intervjuu za Sport Klub, pre nego što se osvrnuo na dane života u Kninu:

“Sećam se svega iz tog perioda, imao sam prelepo detinjstvo. Međutim, došao je taj rat i izbeg-

li smo u Beograd. Tu smo živeli pet godina, pre nego što smo 2000. godine dobili papire, otišli za Kanadu i započeli novi život. U Vinipegu smo živeli godinu dana, a posle se preselili u Hamilton gde moji i danas žive. Otac je do skoro držao fudbalski klub tamo, šta će sa tim biti u budućnosti, videćemo”.

Iako je prošlo više od dve decenije od odlaska iz rodnog grada, golman Zvezde ne propušta priliku da sa ponosom istakne svoje poreklo. To je učinio i posle pobede nad Kelnom i prolaska u nokaut fazu Lige Evrope, kada je ispred Severa držao zastavu “Deli je Knin”.

„Tu zastavu sam dobio od svojih Dalmatinaca na poklon, pre meča sa Arsenalom u Londonu. Pošto smo napravili dobar rezultat tamo, počeo sam na nju da

gledam kao na taliju i nosio sam je svuda. Prošli smo Keln i želeo sam da ljudi vide odakle sam i da cenim svoje poreklo”.

Brojni mediji u susednoj državi takav potez okarakterisali su kao provokaciju.

“Svima onima koji na to gledaju kao na provokaciju mogu reći da su iskompleksirani ljudi, koji sve gledaju kroz prizmu politike. Ja sam sportista, ne političar. Neki od mojih najboljih prijatelja su iz Hrvatske, sa njima sam u sjajnim odnosima i nikad nisam imao bilo kakvih problema. Kao što brojni sportisti ističu zastavu grada u kojem su rođeni, tako i ja imam pravo na to i niko mi ne može zabraniti“.

Posle jasnog objašnjenja situacije sa zastavom, iskusni čuvar

mreže se dotakao svojih početaka. Kao kod većine golmana, to mu nije bila prva pozicija u timu, a razlog stavljanja rukavica na ruke leži u životnom idolu.

„Fudbalom sam počeo da se bavim u mlađim kategorijama Dinare iz Knina, bio sam napadač. Poziciju sam promenio i stao na gol zbog oca. On je bio golman i stalno sam gledao njegove utakmice. Svidela mi se ta uloga na terenu, cela koncepcija. Hteo sam da budem kao on, pošto je on moj idol tokom celog života, i evo sad sam ga nadmašio (smeh)”...

U KRAJIŠKOM NOVINAMA broj 15 iz 2017. - Mile Sovilj je za njegovog oca napisao sledeće :

“OTAC BOŠKO

Njegov otac Boško Borjan takode je bio golman. Stajao je na голу Čikole, odnosno Kričaka u istoimenom rodnom mjestu, nedaleko od Drniša, i kninske dinare.

U izbjeglištvu, devedesetih, branio je za Žarkovo i Jakovo u Srbiji. I njegov drugi sin, Milanov mlađi brat takode je golman (kada dođe u Srbiju vredno trenira pod pashom Zdravka Bukarice) pa se nastavlja golmanska loza Borjana. Boško sa porodicom živi u Kanadi, aprije nekoliko godina, fudbalski klub na čijem je čelu bio, nadmoćno je osvojio titulu prvaka Krajine.”

Iz Vikipedije, slobodne enciklopedije

NATAŠA DRAKULIĆ

Nataša Drakulić rođena je 1979. godine u Bihaću. Odrasla je u Lici, Hrvatskoj. Od 1995. živi u Beogradu gde je diplomirala na Fakultetu političkih nauka i Fakultetu dramskih umetnosti.

Napisala je 4 pozorišne drame i niz radio-drama realizovanih na Radio Beogradu. Scenaristkinja je 5 epizoda igrano-dokumentarnog serijala „Zaboravljeni umovi Srbije“ o Aleksandru Solovjevu, Vladimiru Dvornikoviću, Ivanu Đaji, Kostu Stojanoviću i Milanu Vlajincu na Radio-televiziji Srbije. Uz Aleksandra Đaju, scenaristkinja je i igrane serije od deset epizoda „Mansarda“ na istoj televiziji. Zajedno sa Radoslavom Pavlovićem napisala je scenario za dokumentarno-igrani

film „Krušedol“ Radio-televizije Vojvodine. Scenarista je muzičko-plesnog projekta za mlade „TNT“ (Totalno novi talas) emitovanog na Radio-televiziji Republike Srpske. Scenarista je festivala „Beovizija“ 2009. Koscenarista dokumentarnog filma "Gringo" u režiji Darka Bajića 2011-te kao i mjuzikla "Glavo luda" u režiji Nikole Bulatovića u Pozorištu na Terazijama čija je premijera bila u septembru 2012. Scenarista edukativnog-igranog filma "Posmatrač" u režiji Nikole Ljuce na temu trgovine ljudima emitovanog na RTS-u oktobra 2016-te godine. Odgovorni urednik redakcije Dečjeg programa RTS-a od 2009-te godine.

Napisala je scenario za 120 epizoda telenovele "Zaustavi

vreme" hrvatske producentske kuće AVA, prvi projekat, koji je radila beogradska ispostava AVA-e. Zamenila je Jelenu Veljaču kao koscenaristkinju (sarađnja sa Natašom Antulov) na telenoveli "Zakon ljubavi" iste kuće, nakon što je dotična isključena iz projekta. Zajedno sa Predragom Antonijevićem scenarista 10 epizoda serije "Ubice mog oca" emitovane na RTS-u 2016/2017, 12 epizoda drugog serijala ove serije čije je premijerno emitovane bilo na TOP kanalu 2017/2018 i trećeg ciklusa čije snimanje je u toku. Zajedno sa Predragom Antonijevićem koscenarista je filma o Prvom Svetskom ratu "Zaspana ka za vojnike" čija se premijera očekuje na jesen 2018-te. Koscenarista slovenačke tv novele "Reka ljubezni" u prvoj i drugoj sezoni za POP tv. Koscenarista filma "final barrier" bosansko-hercegovačkog reditelja Jasmina Durakovića.

Nataša je 2012. za Depo portal napisala blog pod naslovom "BLOG PRIČA/SJEĆANJA IZ '95.

Kako sam bježala ispred Antine 'Oluje'...

i tu je opisala neka svoja sjećanja na te dane:

... Oluja me donela u Beograd. Zadnjih dana inteziviraju mi se sve te slike koje sam godinama htela da zaboravim kao što se uvek trudim da zaboravim sve ružno. I Bog mi je dao mnogo toga, da volim ljude, da nikog ne mrzim, da nađem prijatelje na svim stranama, da ne pravim tragediju veću od one koja je bila... A bila je velika. I

samo oni koji su preživeli veće tragedije, koji su sahranili nekoga na bilo kojoj strani, imaju pravo da minimalizuju Oluju jer pred tim stvarima ništa materijalno nema vrednosti. I oni mogu da zatvore oči pred tim prašnjavim drumom koji mi i nakon sedamnaest godina staje u jedan dugački dan, a bilo ih je nekoliko, pred staračkim izgu-

bljenim pogledima koji nikad nisu videli ništa od videokruga na koji su navikli, i odjednom idu ko zna gde... Pred znojavom decom kojima majke daju vodu i bolno gledaju u preostale zalihе, dok se glasine pronose od traktora do traktora ko je poginuo, šta je palo, gde je granatirano, ko se izvukao. Pred panikom ljudi koji se u trenucima i

zastojima negde izgube, a onda počnu da traže svoje...

Ta izgubljenost, kad je već sve izgubljeno, strašnija je od svega. A tek oni kao ja, što nisu ni putovali sa svojim roditeljima i ništa nisu znali o njima. Majka mi je gurnula u ruke sav novac koji smo imali i svoj lančić i rekla da budem jaka šta god da bude. Ja je gledam, opirem se dok me gura u auto rođaka, hoću da zagrlim oca, on skreće pogled, ljudi nailaze, trube, nema vremena. Okrećem se u tom autu u panici, tražim tatine oči, moje oči, jer moram da zapamtim... I kad je umro mnogo godina kasnije, taj pogled pamtim kao njegov zadnji, a na neki način je i bio. Jedan

život se zauvek završavao.

Zašto toliko zamišljam onoga koji je prvi kročio kroz ta vrata nakon što smo otišli u Oluji...

Da li je bio svestan ljudi koji su živeli u toj kući, među tim stvarima, koje će sekund kasnije zauvek izgubiti svetost jer će ih dodirnuti stranci? Da li je bio svestan sudbina njihovih vlasnika? Njihovih nada i snova? Onoga što su bili? Da li je uopšte mislio o njima dok je grubo rušio sve ono što su dođirivali i što je bilo deo njih?

Čovek koji se pogledao u ogledalo trenutak pred koji će ga razbiti, nije mogao biti svestan onih koji su se gledali

u tom ogledalu. Pred kojim se moja baka gledala 45 godina, pred kojim nije videla da stari, a starila je i prve bore su joj se usecela u lice.

Pred kojim je moj deda od visokog uspravnog crnog muškarca postajao sedi, pogureni starac. Pred kojim je moj otac od krezubog dečaka postajao ozbiljan, nesvestan kakav ga život čeka. Pred kojim sam i ja najčešće volela da stojim - od svoje prve svesnosti, od neke tri, četiri godine, do onoga dana kada sam poslednji put stala ispred njega, avgusta 1995. godine, i znala da poslednji put to radim u takvoj kući i u kome sam videla svoj strah kao nikad do tad...

ГОДИШЊИЦЕ, ПОМЕНИ, ПАРАСТОСИ - АВГУСТ 2017 СРБИЈА

Дан сећања у Ветернику; Вучић: Нећемо дозволити злочиначке акције против Срба

ТАНЈУГ, 04.08.2017 Српски народ не би могао да преживи још једну "Олују" и Србија неће дозволити више ниједно страдање народа на српском етничком простору, рекао је председник Србије Александар Вучић у Ветернику, на централној државној манифестацији поводом Дана сећања на све Србе страдале и прогане у акцији "Олуја". Парастос служио патријарх српски Иринеј, који је поручио да као православни хришћани морамо да опростимо, али да не смемо да заборавимо трагедију српског народа. Председник РС Милорад Додик истакао да су Срби остали окупљени и јаки.

Председник Александар Вучић рекао је окупљенима да је истовремено тужан и поносан. Како је истакао, не постоји нико, ко у себи има ишта српско, а да није тужан 4. и 5. августа.

"Али кад видим колико нас на миран и достојанствен начин, без жеље за осветом и одмаздом, без ружних и претешких речи обележава страдање Срба, морам да будем поносан на род којем припадамо у нади да ћемо умето да опростимо а да заборавимо не можемо и не смемо", рекао је Вучић.

Председник је цитирао Черчила: "Ниједан успех није коначан и ниједан пораз није фаталан". "Као да је Черчил хтео нама Србима да стави до знања да нисмо тад све изгубили и да је много тога остало пред нама, радости, суза и будућности за наш народ", рекао је Вучић.

Истакао је да су Срби изгубили много стотина села, градова, хиљада кућа и домова које су вредне српске руке вековима градиле.

Навео је да су људи убијани јер су поносно и

часно носили српско име и презиме.

Како је рекао, стотине хиљада људи су пред "дичним ослободиоцима" морали да напусте своје домове и потраже спас у српским местима која су била сведоци туге и безнађа, првобитног несналажења, али и вредног рада и љубави које су ти људи донели у срцима.

"Добродошли, још једном добродошли, увек добродошли у вашу Србију драги Крајишници", поручио је Вучић.

Навео је да никоме на свету Србија није била толико лепа као Србима Крајишницима јер је она њима више од живота.

"Ни за кога на свету Србија није била толико лепа као Србима Крајишницима. Она је њима више од најскупље речи. Србија је за јуначке Крајишнике више од живота. Као што су ћутање и непокор старца Вукашина у Јасеновцу били скупљи и вреднији од сваког усташког ножа, којима су Србима одсецане уши и носеви тако је Србија увек снажнија од свега другог – одјекивало је у ушима Крајишника, а њене лепоте и фатална привлачност биле су веће од свега што у свету постоји. Не зато што је Србија богатија и лепша, већ зато што је Крајишници толико воле да речима до данас то нико није могао да опише", поручио је Вучић.

Вучић је истакао да ниједну више "Олују" српски народ не би могао да преживи и истакао да Србија има снаге да заштити свој народ.

"Зато вам кажем и обећавам да Србија нигде више на српском етничком простору неће дозволити спровођење злочиначких акција

против српског народа", поручио је председник и додао: "Немамо право да губимо српске главе и огњишта а да гледамо у небо".

Навео је да Србија никоме не прети али да не допушта да се некажњено убијају Срби.

Указао је да Србија жели мир и сарадњу са свима по свим отвореним питањима.

"Не знам да ли данашња Хрватска има снаге да се суочи са резултатом 'Олује', али зато Србија има снаге да читав свет сваке године подсећа, као што данас има снаге да заштити свој народ и не дозволи прогоне", поручио је председник.

"Олуја" је, каже, злочин "грозан и страшан", али су данас Срби дигли главу, Срби желе будућност и мир, али никада и никоме неће дозволити да их понижава.

Вучић упозорава да је злочин "тежак и грозан" од пре 22 године мерен различитим мерама.

"Неки су лили сузе радоснице и певали победничке песме копирајући их још из периода нацистичких успеха с почетка Другог светског рата, док су се други, а то смо ми Срби, нашли у чуду политичких пораза, личног и политичког себичлука, у којем нисмо смели ни да говоримо о патњи нашег народа, страшном страдању, јер би нам то неко споља замерио. Данас поносан сам што смо овде заједно, сви из Српске, сви из Србије који о нечему одлучујемо и што не дамо да се бол Крајишника заборави", рекао је Вучић. "Дигли смо главу, нећемо сукобе, хоћемо мир и будућност али не дамо нити ћемо икоме дати да нас било кад понижава", поручио је Вучић.

"Србија има глас који се чује и поштује"

Он је рекао да Србија има глас који се чује и поштује и који ће подсећати свет да се у августу 1995. догодио злочин.

"Немамо право да се правимо да ништа не видимо и нећемо дозволити да злочини прођу нека њено. Никоме не претимо и не желимо позиве на освету, већ искрену сарадњу са свима, да изађемо из зачараног круга, јер ћемо у супротном изгубити све. То има везе са праштањем, не заборављањем", истакао је председник.

Председник Србије је подвукао да је село Грубори код Кистања, засеок кога више нема на мапи, у историји, нема ни кућа ни људи...То село је, каже, мера која показује шта се десило.

"Све што је живело у Груборима 1995. године је побијено, све уништено, све спаљено...а сви су имали више од 60 година. Какве су претензије они могли имати, крунили су кукуруз...", рекао је Вучић и додао да је старица рођена 1905. спаљена, старац рођен 1930. убијен са 14 убода бајонетом, а човек рођен 1915. године убијен са четири метака у тело.

Вучић је рекао да су уз помоћ страних инструктора седам до осам пута бројнији и 10 пута опремљенији ослободили "до темеља и темељно" и Груборе и друга места.

Он је подсетио да је 1936. године у Хрватској живело 1.200.000 Срба, а да их је сада 180.000 хиљада.

Председник Србије је оценио да је у питању читав један процес од 70 година и упитао када крену у Хрватској да славе који тачно део тог седамдесетогодишњег процеса славе.

Изneo је и податке о размерама погрома, 24.752 уништене куће, 410 занатских, 211 угоститељских објеката, 172 задружна дома, 56 здравствених станица...

Он је додао да о томе да циљ није био само физички нестанак Срба говори и уништених и оштећених 78 православних цркава, 920 споменика, 181 гробље, опљачканих и оштећених 29 музеја...

Како је рекао, нека сада бар Србима врате електричну енергију, оно што је Србин из Лике у прошлом веку подарио свету.

Вучић је указао да Срби опет имају глас који се чује и поштује и подсетиће цео свет на страшне злочине, на бомбардовање цивила 7. августа "када су већ остварили циљ" из чисте обести и убили седам цивила од којих четворо деце.

"Иза плански организоване и дуго припремане злочиначке акције остали су пустош и страх. Имали су директну војну и логистичку подршку западних сила и НАТО-а", рекао је Вучић.

"Не гради се држава на сузама својих грађана", упозорио је Вучић и додао да је тада настављено нешто што је започето у Другом светском рату.

Ипак, каже председник, морамо и да разговарамо.

"Морамо да разговарамо једни са другима, или ћемо у противном изгубити сви и то нема везе са забором", рекао је Вучић.

Како је рекао, тражимо да се Грубора сећају сви.

"Њих се морамо и можемо сећати и морамо а тражићемо то од других који су их тако темељно ослободили и то сеоце тако лепо избрисали са свих мапа", рекао је он.

Вучић је поручио да ћемо одавати пошту и

Груборима, и малом Јовици и свој другој деци "и не стидим се да то кажем и нашим јунацима, ветеранима, којих смо се стидели годинама, оним најбољим међу нама".

"Одаваћемо им пошту сваког августа поносно и достојанствено као вечерас, да би њихови наследници овде и данас били сигурни и више нико никада их неће терати са њихових огњишта. Нека је слава свим Србима убијеним само зато што су Срби, свим жртавама погрома, живела Србија и Република Српска", закључио је Вучић.

"Трагедија хришћанства у 21. веку"

Обележавање Дана сећања на стадиону у Ветернику – насељу које су населиле избеглице, почело је парастосом, после чега се присутнима

обратио патријарх српски Иринеј.

Патријарх је рекао да је прогнан српски народ са својих вековних огњишта и то од народа са којим је вековима живео заједно и много пута у историји проживљавао заједничка страдања и искушења.

Како је истакао, мислили смо да је оно што се десило од 1941. до 1945. године, последњи догађај трагичне судбине нашег народа. Нажалост, додао је, поновиле су се те године у 1995. години.

Нагласио је да се тога дана испунило оно што су непријатељи српског народа договарали и планирали неколико година, а планирали су да "један део српског народа протерају, један део да покрсте, а један део да поубијају".

Истиче да је то била страшна одлука.

"Да је дошла од неког нехришћанског народа, некако би могли и да разумемо али она је дошла од народа хришћанског, од народа који говори готово истим језиком, има исту или веома сличну веру као и ми", рекао је патријарх Иринеј.

Поручио је и да то није само трагедија српског народа већ и трагедија хришћанства у 21. веку.

Додик: Србија хтела мир а добила етничко чишћење

Поводом сећања на страдање и прогон Срба, окупљенима у Ветернику се обратио и председник Републике Српске Милорад Додик. Додик је изјавио да је акција "Олуја" била завршни чин нечега што је давно планирано и што је постала званична политика Независне државе Хрватске (НДХ), а то је да Србе побије, протера и прекрсти.

Додик је рекао да су Срби напустили своја огњишта, јер је "претио комплетан помор". "Претило је да нас побију све до задњег уз асистенцију међународне заједнице која је годинама осмишљавала и реализовала пројекте широм Југославије, који су могли да се окрактеришу као антисрпски", рекао је Додик.

Он је поручио да се морамо окренути животу и да верујемо у Србију и РС.

"Верујем да ћемо бити једно. У територијалном и државном смислу", рекао је Додик.

Он је поручио народу да дају снагу председнику Вучићу, Влади Србије и РС да

се изборе и да наставе да се боре да не бисмо нестали.

Додик је истакао да је Србија хтела мир, а да је под патронатом тадашње међународне заједнице, која се, како каже, ни данас није променила, добила етничко чишћење.

"Срби су остали окупљени, остали смо јаки, данас су Србија и РС најстабилније у региону. Наше институције функционишу, насе владе и парламенти нису угрожени", рекао је Додик и додао да Србија са председником Александром Вучићем добија нову снагу.

Обраћајући се Вучићу, он је рекао да није заборавио његово обећање да никада неће дозволити да неко од Срба у региону буде "почишћен" и да ће Србија стати иза свог народа. Србији каже, жели све најбоље, али и другима, додавши да пружа руку помирења и прихвата их, али наглашава да у томе не треба бити ни наиван.

"Покажите једно место где су Срби масовно побили Хрвате, зашто нисте дозволили да се у Глини обележи страдање Срба, а опет РС и Србија дају сва права националној заједници Хрвата", рекао је Додик.

Своје сећање на август 1995. пренела је Бранка Максимовић, која је те године, као осмогодишња девојчица, у избегличкој колони стигла у Србију. Рекла је да је данас срећна јер се Срби не деле и што су уједињени око заједничке борбе за бољу Србију.

"Срећна сам што смо уједињени око борбе за бољу Србију, која се сећа, прашта, али и тугује због 4. августа, око Србије која иде напред, поносна, снажна и сигурна, која ће бити боље место за нека нова детињства", поручила је Бранка Максимовић.

Она је искористила стихове Меше Селимовића, рекавши да када живот створи хиљаду разлога за плакање, треба пока зати да постоји хиљаду разлога за осмех.

"Ваша светости (патрјарху), председниче када вас погледам, имамо разлога за осмех, јер видим снагу нашег заједништва и видим да нисам сама", рекла је она.

Присетивши се пута "без повратка", Максимовићева је рекла да је тада била довољно одрасла да препозна страх у мајчиним очима, али сувише мала да схвати ко их и зашто тера.

У уметничком програму учествовао је и КУД "Крајина".

Како преноси Танјут, обележавању Дана сећања присуствовало је више од 30.000 људи.

Присутни су били и председница Владе Србије Ана Брнабић, министри, као и избегли и прогнани Срби, чланови породица страдалих у "Олуји", грађани...

Ту су такође били и Срби из региона са којима су председници Вучић и Додик претходно одржали састанак у Градској кући у Новом Саду, на којем је договорено да ће на јесен Србија и Република Српска изаћи са декларацијом о заједничком и обједињеном националном деловању и дефинисању минимума националних принципа за опстанак српске нације и народа.

Акција хрватске војске и полиције, за само четири дана, Банију, Лику, Кордун и Северну Далмацију оставила је без Срба – убијено је или нестало око 2.000 Срба, од тога се за 900 још трага. Са својих огњишта протерано је више од 220.000 људи.

За злочине почињене у "Олуји" пред хрватским правосуђем правоснажно је осуђена само једна особа.

Beograd: U crkvi Svetog Marka služen parastos ubijenim Srbima

RTRS, 05.08.2017. Beograd: U crkvi Svetog Marka na Tašmajdanu u Beogradu danas je služen parastos žrtvama akcije "Oluja" tokom koje je iz Hrvatske protjerano više od 200.000 i ubijeno oko 2.000 krajiških Srba.

Parastos je služio novoizabrani vladika niški Arsenije, koji je istakao da su ljudi ubijeni i nestali u toj akciji "postradali od zločinaca samo zato što su bili Srbi", a među njima je najviše bilo starih i nemoćnih koji nisu mogli da napuste svoje domove.

- Navršilo se 22 godine od tog strašnog događaja kada je hrvatska vojska u akciji "Oluja" ostavila za sobom pustoš. Pustoš je i u srcima onih koji su morali da napuste svoje domove, zemlju, grobove svojih predaka i pođu u neizvjesnost – rekao je vladika Arsenije.

Poručio je da se njihova žrtva ne smije zaboraviti, jer je ona opomena za sve buduće generacije da se ovakvi zločini više ne ponove, te istakao da Srbi kao

hrišćanski i slobodarski narod ne smije graditi svoj identitet na mržnji prema drugim narodima.

- Neka Bog svim nevino postradalim podari rajsko naselje, a njihovim porodicama, rođacima i prijateljima utjehu u njihovom bolu – rekao je vladika Arsenije.

Parastos je organizovalo Udruženje porodica nestalih i poginulih "Suza" iz Beograda, a prisustvovali su mu komesar za izbjeglice i migracije Vladimir Cucić, predstavnici izbjegličkih udruženja, članovi porodica i prijatelji ubijenih i Krajišnici preživjeli u "Oluji".

Na teritoriji Srbije danas su se oglasile sirene povodom obilježavanja Dana sjećanja na stradanje i progon Srba u hrvatskoj vojno-policijskoj akciji "Oluja". Tačno u podne, u cijeloj zemlji emitovan je jednoličan zvuk za prestanak opasnosti, u trajanju od 60 sekundi.

RTRS, Srna, 05.08.2017.

Mitropolit Amfilohije: Hrvati u “Oluji” dovršili ono što je započeo Pavelić

Mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije poručio je danas povodom Dana sjećanja na sve stradale pravoslavne Srbe u vojno-policijskoj akciji “Oluja” da možda u čitavoj istoriji nije bilo toliko bratoubilaštva koliko u 20. vijeku i da su Hrvati dovršili ono što je započeo Ante Pavelić.

Mitropolit Amfilohije, koji je u manastiru Duljevo u Paštrovićima kraj Budve, sa sveštenstvom služio Svetu arhijerejsku liturgiju i parastos žrtvama “Oluje”, rekao je da je samoživost i samoljublje osnova svakog ubistva i svakoga bratoubistva.

- To je osnova i ovoga bratoubistva koga danas naša braća Hrvati proslavljaju kao svoj veliki istorijski podvig, kao osnovu stvaranja svoje države i svoje vlasti – kaže vladika Amfilohije.

On je rekao da srpski narod, pobijen i prognan sa svojih vjekovnih ognjišta ne može, naravno, prihvatiti takvo obilježavanje toga zločina.

- Mi smo narodi koji govorimo istim jezikom, korijenje nam je isto. Sudbina nam je istorijska ista,

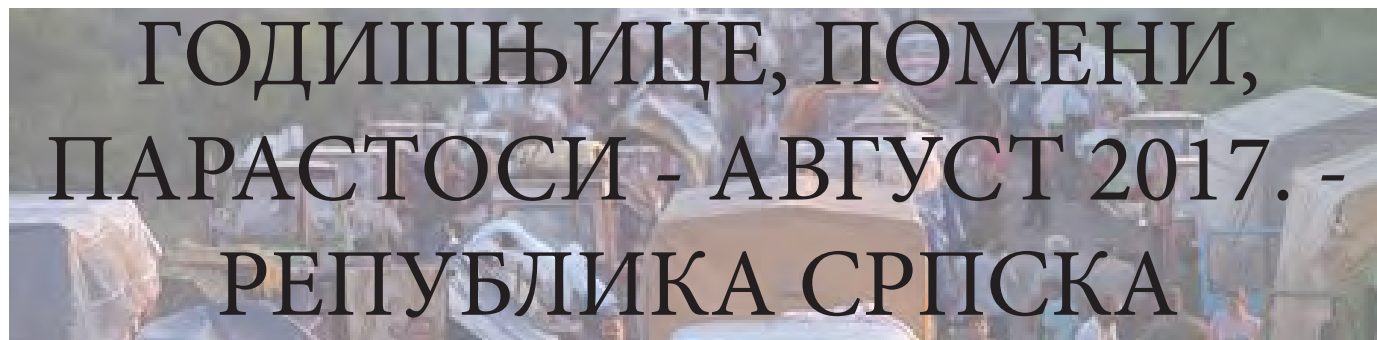
od iza Karpata, pa evo do ovdje na Balkanu. A u isto vrijeme vjerujemo u istoga Boga. Otimati od drugih – to je samo satanska ideologija. To satansko sjeme truje ljude i narode da se međusobno ubijaju i kolju. A oteto je proketo, davno je rekao narod – poručio je mitropolit crnogorsko-primorski.

Vladika Amfilohije kaže da se to već vidi i u Hrvatskoj.

- Dovršili su ono što je započeo Ante Pavelić. “Braća” Hrvati sad slave svoju “Oluju” mržnje i bratoubistva. A istovremeno po 20.000 braće Hrvata godišnje napuštaju Slavoniju, a pusta ostade i Lika i Dalmacija. Srbe pravoslavne, svoje komšije su prognali, ono što nisu prognali to su pobili, ali zašto sad oni bježe sa tih krvlju zalivenih ognjišta. Ne može tu da bude sreće – oteto je proketo – kaže mitropolit crnogorsko-primorski.

Povodom Dana sjećanja na sve stradale pravoslavne Srbe u vojno-policijskoj akciji “Oluja”, u svim hramovima Mitropolije crnogorsko-primorske danas su služeni parastosi žrtvama, a nakon toga čula su se zvona sa svih hramova i manastira u Mitropoliji crnogorsko-primorskoj.

ГОДИШЊИЦЕ, ПОМЕНИ, ПАРАСТОСИ - АВГУСТ 2017. - РЕПУБЛИКА СРПСКА

Сјећање на убијене Србе у “Олуји”

РТРС, 05.08.2017.

На Пердувовом гробљу у Бањалуци данас су код споменика страдалим Крајишницима положени вијенци за 2.000 погинулих и несталих Срба у војно-полицијској акцији хрватских снага “Олуја”.

Тиме је у Републици Српској почело обиљежавање 22 године од злочиначке акције хрватске војске и полиције “Олуја” у којој је са својих вјековних огњишта протјерано више од 220.000 Срба, а њих 2.000 погинуло и нестало.

Координатор Документационо-информационог центра Веритас за Републику Српску Јанко Велимировић каже да је споменик палим Крајишницима једини у Републици Српској који је посвећен страдалим Србима из Републике Српске Крајине.

- Надам се да ће овдје, у наредним годинама, бити подигнут споменик свим погинулим Србима у злочиначким акцијама “Олуја” и “Бљесак”. Циљ обиљежавања страдања Срба јесте да не смију бити заборављене наше жртве – рекао је Велимировић.

Вијенце су положили представници Веритаса у име невладиних организација проистеклих из Одбрамбено-отаџбинског рата и чланови породица страдалих Срба.

Након полагања вијенаца служен је парастос у Храму Христа Спаситеља, а затим организована трибина под називом “Дани туге и сјећања”.

Директор Веритаса Саво Штрбац рекао је да су на њиховом списку тренутно имена 7.299 страдалих Срба у хрватским

војно-полицијским операцијама “Бљесак” и “Олуја”, у Медачком џепу, Равним котарима и на Миљевачком платоу.

- Мора бити схваћено да је “Олуја” била завршни чин чишћења Срба из Хрватске и рата деведесетих. Зато не смијемо заборавити ни остале гнусне злочине које су хрватске снаге починиле – рекао је Штрбац, наводећи да је у посљедњих годину дана идентификовано 40 Срба убијених у “Олуји”.

Напоменуо је да је на трибини подијељен и билтен под називом “Дани сјећања и туге” и било је ријечи о споровима који се воде против Хрватске за накнаду ратне штете.

- Истовремено, данас је у Хрватској весеље. Они славе двоструки државни празник и кажу да су остварили хиљадугодишњи сан, јер су добили етнички потпуно чисту државу у којој нема Срба – додао је Штрбац.

Он каже да не може да разумије на који начин Хрватска слави, јер је и ове године ангажован пјевач Марко Перковић Томпсон.

- Тамо гдје је овај пјечав, тамо је и централна прослава “Олује”. Нажалост, страшно је што се са његових концерата шаљу поруке мржње и омладина носи усташка обиљежја – каже Штрбац.

Бивши припадник снага УН у Хрватској Алун Робертс, који је присуствовао обиљежавању страдања Срба, рекао је да мора бити одата почаст свим страдалим у операцији “Олуји”, али да се мора размишљати о помирењу.

Трибину су присуствовали предста

вници невладиних организација проистеклих из Одбрамбено-отаџбинског

рата и чланови породица страдалих Срба.

Од данас до понедјељка, 7. августа, на више мјеста у Републици Српској биће обиљежене 22 године од злочиначке акције хрватске војске и полиције “Олуја” у којој је са својих вјековних огњишта протјерано више од 220.000 Срба, а њих 2.000 погинуло и нестало.

У Храму Светих апостола Петра и Павла у Новом Граду ће сутра у 10.00 часова бити служен парастос страдалим Србима, у 10.30 часова биће прислужене свијећа на “мосту спаса” и спуштени вијенци у ријеку Уну.

Истог дана у мјесту Сводна, гдје је хрватска авијација бомбардовала колоне српских избјеглица из Крајине, биће служен парастос у мјесној Цркви Светог Саве са почетком у 11.30 часова, а у 12.00 часова је предвиђено полагање вијенаца код спомен-крста.

У понедјељак, 7. августа, у мјесту Јањиле, на Петровачкој цести, гдје је, такође, хрватска авијација бомбардовала избјегличке колоне, са почетком у 11.00 часова биће служен парастос и полагање вијенаца на спомен-крст.

Програм обиљежавања сачинио је Документационо-информациони центар Веритас.

Хрватска војно-полицијска акција “Олуја”, у којој су учествовале и јединице Петог корпуса тзв. Армије БиХ, ХВО-а, почела је 4. августа 1995. године и током неколико дана убијено је 2.000 лица, махом цивила, док је са подручја Лике, Баније, Кордуна, сјеверне Далмације, које су биле зоне под заштитом УН, протјерано око 200.000 Срба са својих вијековних огњишта.---

Veritas info, 05.08.2017.

Banja Luka: Dani tuge i sjećanja, spomen Srbima stradalim u hrvatskoj agresiji 1995.

U subotu, 5. avgusta u Banja Luci je Hramu Hrista Spasitelja služen parastos stradalim Srbima u hrvatskoj vojno-redarsvenoj operaciji „Oluja“.

Nakon parastosa, u Narodnom pozorištu u Banja Luci održana je Tribina pod nazivom „Dani tuge i sjećanja“ na kojoj je predstavljen Veritasov istoimeni godišnji Bilten posvećen stradlim u Oluji i sjećanju na njih.

Na tribini su govorili Savo Štrbac, predsjednik Veritasa, Janko Velimirović, koordinator Veritasove kancelarije u Banja Luci i Milojko Budimir, predsjednik udruženja Srba iz Hrvatske.

Veritas info, 06.08.2017.

Novi Grad – Most spasa na Uni, Tunjica: Spomen civilnim žrtvama rata

U nastavku obilježavanja Danâ tuge i sjećanja, nakon parastosa u Hramu Svetih apostola Petra i Pavla u Novom Gradu, u znak sjećanja na eg-

zodus Srba iz RSK prislužene su svijeće prema mostu spasa na rijeci Uni preko koje je u avgustu 1995. godine prešla izbjeglička kolona i spušteni vijenci i cvijeće u Unu.

Zatim je u naselju Tunjica kod Novog Grada položeno je cvijeće i prislužene svijeće kod spomen-obilježja civilnim žrtvama rata.

Veritas info, 06.08.2017.

Svodna – parastos i spomen Krajišnicima stradalim u izbegličkoj koloni 1995.

U Hramu Svetoga Save u Svodni 6.8. služen je parastos za Krajišnike poginule avgusta 1995,

kada je hrvatska avijacija raketirala izbegličku kolonu, duboko u teritoriji BiH i strdale na ovom mestu tokom prethodnog dana u egzodusu iz Republike Srpske Krajine.

Spomen-krst poginulima podigli su DIC Veritas i prijatelji na sedamnaestu godišnjicu operacije etničkog čišćenja Srba iz RSK, pod hrvatskim nazivom Oluja.

Srna, 07.08.2017.

B. Petrovac: U Janjilama služen parastos za Krajišnike poginule u "Oluji"

Kod spomen-krsta u Janjilama kod Bosanskog Petrovca danas je služen parastos za Srbe poginule u izbjegličkoj koloni koja se povlačila iz Republike Srpske Krajine usljed bombardovanja hrvatske avijacije tokom akcije "Oluja" 1995. godine.

Direktor Dokumentaciono-informacionog centra "Veritas" Savo Štrbac rekao je Srni da, nažalost, ni nakon 22 godine niko nije odgovarao za ovaj stravičan zločin, a Tužilaštvo BiH, i pored davno datog obećanja, nije podiglo optužnicu.

"Tužilaštvo BiH za ratne zločine godinama vodi istragu o ovom zločinu, sarađivali su o ovom pitanju sa 'Veritasom', a njihovi istražitelji su više puta u Beogradu saslušali preživjele svjedoke i na desetine teško povrijeđenih, prikupili su kompletnu dokumentaciju i davno obećali podizanje optužnice", istakao je Štrbac.

On je rekao da je "Veritas" prošle godine pred obilježavanje 21 godine od "Oluje" dobio odgovor iz Tužilaštva BiH u kojem je navedeno da je došlo do zastoja zbog promjene tužioca koji je uzeo ovaj predmet, dok ove godine nisu odgovorili ni u kojoj se fazi nalazi ovaj predmet.

"Od svojih izvora saznao sam da Tužilaštvo BiH još čeka odgovor iz Hrvatske na njihov zahtjev da kažu imena pilota koji su upravljali avionima koji su bombardovali srpsku izbjegličku kolonu na Petrovačkoj cesti i u Svodni kod Novog Grada", naveo je Štrbac.

On kaže da Hrvatska nikada neće odgovoriti BiH ko su bili njihovi piloti koji su bombardovali izbjegličku kolonu, dok Tužilaštvo BiH nema drugog izbora već da za zločine optuži najodgovornije ljude po komandnoj liniji i njihove pilote.

Štrbac je rekao da zločin na Petrovačkoj cesti nije veliki po broju stradalih, ali jeste po tome kada se zna da su ovdje ubijena djeca i da su hrvatski vojni avioni prešli u vazdušni prostor BiH i daleko od svojih granica bombardovali izbjegličke kolone koje su i onako već napustile Hrvatsku.

On je dodao da je "Veritas" došao do najnovijeg podatka da je na ovoj lokaciji tokom bombar-

dovanja hrvatske avijacije ubijeno 10, a ne devet srpskih civila, kako se godinama govorilo.

"Saznali smo da je deseta žrtva u izbjegličkoj koloni bila Mika Kovačević rođena 1912. godine iz sela Begluci kod Donjeg Lapca i njeno ime smo uklesali na ploču kod spomen-krsta", rekao je Štrbac.

Prema njegovim riječima, Miku koja je bila u izbjegličkoj koloni u prikolici sa traktorom koji je vozio njen sin nečujno je pogodio geler avio-bombe, ali je tek pred Ključem njena snajka koja je, takođe, bila u prikolici primijetili da svekrvi nije dobro.

Nakon današnjeg parastosa, koji su služili sveštenici Bihaćko-petrovačke eparhije, vijence kod spomen-krsta na Petrovačkoj cesti položili su članovi porodica poginulih, delegacije "Veritasa", načelnici opština Drinić, Bosanski Petrovac, Donji Lapac, generalni sekretar Udruženja Srba iz Hrvatske Milojko Budimir, te predstavnici Srpskog narodnog vijeća Hrvatske, Udruženja "Protiv zaborava", Samostalne demokratske srpske stranke /SDSS/ Donji Lapac.

Učesnici obilježavanja stradanja Srba na Petrovačkoj cesti posjetili su opštinu Drinić, te spomen-sobu poginulim borcima Vojske Republike Srpske /VRS/ u ovoj opštini.

Na ovom mjestu, između Bosanskog Petrovca i Ključa, avion hrvatskog ratnog vazduhoplovstva "mig-21" 7. avgusta 1995. godine bombardovao je izbjegličku kolonu Srba iz Republike Srpske Krajine. Tada je poginulo 10 civila, među kojima četvoro djece i 21-godišnja djevojka, dok je oko 50 ranjeno.

Poginuli su Darinka Drča /1927/ i njeni unuci Jovica Drča /1989/ i Mirjana Dubajić /1974/, svi iz Brotnje kod Donjeg Lapca, Nevenka /1984/ i Žarko /1986/ djeca Spase Rajića iz Donjeg Lapca, Krstan Vuković /1951/ rođen u Han Kuli kod Banjaluke i njegov sin Darko /1982/ rođen u Bihaću, obojica živjeli u Donjem Lapcu i Branko Stjelja /1923/ i njegov sin Mirko /1961/ iz Nadina kod Benkovca.

Hrvatska vojno-policijska akcija "Oluja", u kojoj su učestvovala i jedinice Petog korpusa takozvane Armije BiH, te HVO, počela je 4. avgusta 1995. godine i tokom nekoliko dana ubijeno je 2.000 lica, uglavnom civila, dok je sa područja Like, Banije, Korduna, sjeverne Dalmacije, koje su bile zone pod zaštitom UN, protjerano više od 200.000 Srba sa vjekovnih ognjišta.

Veritas info, 07.08.2017.

Pomen za Krajišnike poginule u hrvatskom raketiranju izbjegličke kolone kod B. Petrovca

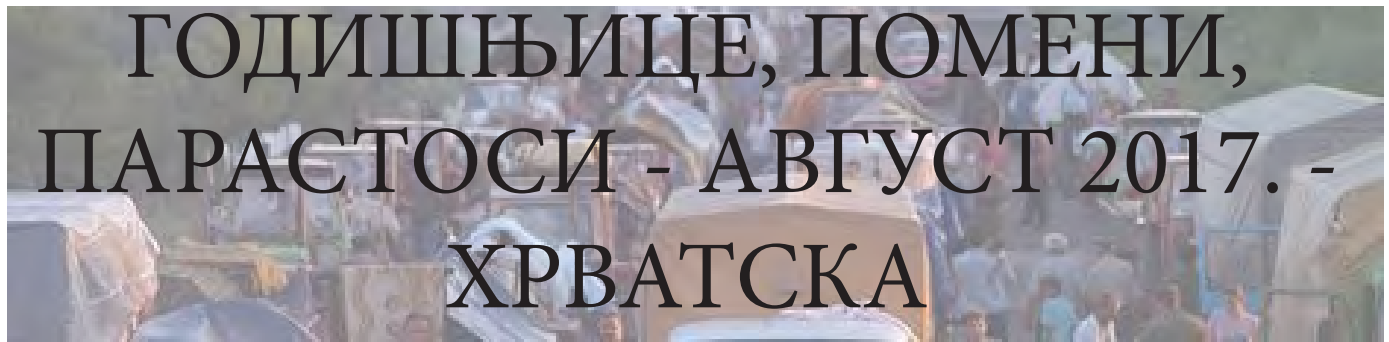
Kod spomen-krsta u Janjilama kod Bosanskog Petrovca 7.8.2017. služen je pomen za Srbe poginule u izbjegličkoj koloni koja se povlačila iz Republike Srpske Krajine usljed bombardovanja hrvatske avijacije tokom akcije "Oluja" 1995. godine.

Na ovom mjestu, između Bosanskog Petrovca i Ključa, avion hrvatskog ratnog vazduhoplovstva "mig-21" 7. avgusta 1995. godine bom-

bardovao je izbjegličku kolonu Srba iz Republike Srpske Krajine. Tada je poginulo 10 civila, među kojima četvoro djece i 21-godišnja djevojka, dok je oko 50 ranjeno.

Parastos je služilo sveštenstvo Bihaćko-petrovačke eparhije, vence kod spomen-krsta na Petrovačkoj cesti položili su članovi porodica poginulih, delegacije "Veritasa", načelnici opština Drinić, Bosanski Petrovac, Donji Lapac, generalni sekretar Udruženja Srba iz Hrvatske Milojko Budimir, kao i predstavnici Srpskog narodnog vijeća Hrvatske, Udruženja "Protiv zaborava", Samostalne demokratske srpske stranke /SDSS/ Donji Lapac.

Novosti portal, 05.08.2017.

U Zagrebu održan parastos za žrtve Oluje

Samo molitvom za mir čovjek može da preživi i samo tako može da bude u skladu sa sobom, svetom i Bogom. A Bog ne ljubi onog tko slavi pobjedu nad bratom svojim, rekao je arhimandrit Danilo Ljubotina

U sabornom hramu Sv. Preobraženja Gospodnjeg u Zagrebu održan je parastos za žrtve Oluje. Parastos je služio arhimandrit Danilo Ljubotina uz sasluženje sveštenstva i đakona eparhije, a prisustvovali su mu saborski zastupnik Milorad Pupovac, ambasadorica Srbije Mira Nikolić sa suradnicima, više srpskih manjinskih vijećnika i aktivista, kao i drugi vjernici.

Svoju je propovijed o. Danilo započeo starozavjetnom pričom o Kainu koji je iz zavisti ubio svog brata Avelja i kazni koju je pretrpio od Boga.

- Molimo se za sve koji su vjekovima obrađivali zemlju, prinosili žrtvu Bogu, živjeli stoljećima u miru i u znoju lica svoga. I onda je došlo što je došlo i naša su se braća raselila, a zemlja naših dedova i prađevova opustjela i zarasla u korov – rekao je arhimandrit u obraćanju.

- Samo molitvom za mir čovjek može da preživi i samo tako može da bude u skladu sa sobom, sa svetom i sa Bogom. A Bog ne ljubi onog tko slavi pobjedu nad bratom svojim – dodao je on.

- Da bismo živjeli u miru moramo gasiti požare. Ali poslije svakog požara postoje skrivene glavne plamena koje neki još dalje raspiruju jer se vesele velikim požarima. Molimo se Gospodu da ugasi svaki požar i da nam snage razmišljanja i života u slozi s braćom svojom. A oni koji to ne razumeju neka pročitaju kazivanje Mojsijevo o Kainu i Avelju, – rekao je o. Danilo.

Veritas info, 06.08.2017.

Uzdolje – Knin: Služen parastos za osmoro streljanih i spaljenih mještana u hrvatskoj agresiji na RSK 1995. godine

U Uzdoľju kod Knina 6. avgusta služen je parastos i održana komemoracija za mještane Uzdoľja, Zvjerinca i Riđana koje su hrvatske jedinice streljale 6.8.1995. na Progonu u Uzdoľju i spalile u sopstvenoj kući na isti dan.

Na poziv Srpskog narodnog vijeća prisustvovali su ambasador R.Srbije u R. Hrvatskoj N.J.E. gospođa Mira Nikolić, predstavnik Vlade R. Srbije Ljubomir Marić, predstavnici Centra za suočavanje sa prošlošću Documenta i Udruženja „Protiv zaborava“, kao i zamjenici gradonačelnika Knina i Skradina, načelnici i zamjenici načelnika opština Biskupija, Ervenik i Kistanje. Parastos stradalima održali su sveštenici Eparhije Dalmatinske.

Tada su pogubljeni, postrojeni i streljani:
Berić Jovana Đurđija-Đuka, r.15.03.1916. Uzdoľje;
Berić Stevana Janja, r.11.04.1932. Uzdoľje;
Berić Miloša Stevan, r. 24.06.1933. Uzdoľje;
Ćosić Petra Miloš, r. 01.03.1923. Uzdoľje;
Šare Todora Jandrija, r. 30.07.1932. Uzdoľje;
Šare Dušana Krstan, r. 18.10.1931. Uzdoľje;
Šare Vase Milica, r. 26.04.1922. Zvjerinac
Istog dana, spaljena je u svojoj kući:
Šare Nikole Sava, r. 1915. Riđane.

Jutarnji list, 28.09.2017.

Komemoracija za srpske žrtve ubijene nakon Oluje u Varivodama i Gošiću

Komemoracija i vjerski obred za 16 starijih civila srpske nacionalnosti ubijenih nakon vojne akcije Oluje kod Kistanja održani su u četvrtak u zaseocima Varivode i Gošić u Općini Kistanje.

Vijence u Varivodama položili su izaslanik hrvatskoga premijera Krešimir Partl, šibensko-kninska dožupanica Anja Šimpraga, predstavnici Srpskoga narodnog vijeća (SNV), obitelji ubijenih te predstavnik SDSS-a – šibenski saborski zastupnik Boris Milošević.

Za društvo razarajuće da se takav zločin ne kazni

“Civilni u Varivodama izvjesili su na kućama bijele krpe i 50 dana su strahovali jer je svaki dan netko dolazio u selo i pucao. Država tada nije zaustavila pljačku, koja je uzela tolike razmjere da su novine tada pisale kako su pljačke prestale jer se više nije imalo šta opljačkati”, podsjetio je Milošević. Istaknuo je da j preživio jedino Milan Pokrajac, srčani bolesnik, i to samo zato što mu nisu ušli u kuću te dodao kako je policija za ovaj zločin znala idući dan,. Mi se pak, rekao je, “svake godine pitamo što je policija tada poduzela i što poduzima danas.

“Ne smijemo ratne zločine ostaviti nekažnjenima. Zar je moguće da se ne može naći tko je pucao i iz kojega oružja. Ne tražimo osvetu, već da djeluje zakon i stvara se atmosfera dijaloga u kojoj moramo prihvatiti sve žrtve rata. Za društvo

je razarajuće da ovakav zločin bude nekažnjen. Pozivam državne institucije da ga riješe, jer bez toga se ne mogu kvalitetno graditi međunarodni mostovi”, poručio je Milošević.

U Gošiću je 27. kolovoza 1995. ubijeno sedam starijih osoba, a gotovo dva mjeseca nakon Oluje, 28. rujna 1995. i devet mještana Varivoda. Svi ubijeni bili su civili, a u selima ni ranije niti u vrijeme ubojstava nije bilo nikakvih ratnih aktivnosti. Za ta ubojstva još uvijek nitko nije optužen.

Prvi put na komemoraciji članovi sarajevskog Centra za nenasilnu akciju

Vijence žrtvama u Varivodama položilo je i dvadesetak članova Centra za nenasilnu akciju iz Sarajeva koja okuplja ratne veterane iz Armije Bosne i Hercegovine (BiH), Vojske Republike Srpske Krajine, Hrvatske vojske i Vojske Jugoslavije.

“Ovo je prva ovakva komemoracija u Hrvatskoj na kojoj sudjelujemo, a ovdje smo došli kako bismo poslali poruku mira i pokazali da naša generacija, koja je sudjelovala aktivno u ratu, nije sastavljena od ratnih zločinaca, već čestitih ljudi koji su imali nesreću naći se u ratnim zbivanjima. Želimo ukazati novim generacijama da ne rade naše greške”, rekao je član toga centra Neđad Novalić.

Nakon Varivoda, komemoracija i vjerski obred održani su i u zaseoku Gošić.

SNV je istaknuo da je za zločine u Oluji nad srpskim civilnim stanovništvom pred hrvatskim pravosuđem do danas pravomoćno osuđen samo Božo Bačelić, bivši zapovjednik voda Izvidničke satnije 113. šibenske brigade, za ubojstva počinjena u Prokljanu i Mandićima.

ГОДИШЊИЦЕ, ПОМЕНИ, ПАРАСТОСИ... (АВГУСТ 2017-ЈУЛ 2018)

СИСАК - ЦАПРАШКА СЕЛА

Vesti, 23.08.2017.

Godišnjica pogroma Srba u Sisku: Masakr pod maskom JNA

23. Avgust 2017. 15:40 / Edit

Ovog 22. avgusta navršilo se tačno 26 godina od najsurovijeg u seriji napada na Srbe u Sisku i okolini tokom 1991. godine.

U ranim jutarnjim časovima tog dana pripadnici MUP-a i ZNG su u transporterima sa oznakama JNA "protutnjali" kroz više srpskih sela sisačke opštine pucajući na sve što se micalo. Epilog je bilo 15 mrtvih i nekoliko desetina ranjenih meštana sela Blinjski Kut, Kinjačka, Brđane, Čakale, Blinjska Greda, Bestрма и Trnjani.

Posle ovih događaja Srbi iz capraških srpskih sela su prestali da odlaze na posao, a zatim su i formirali i opštinu koju su nazvali Caprag sa sedištem u Gradusi.

U dokumentaciji Veritasa nalazi se obimna dokumentacija o najkrvavijem zločinu hrvatske policije i zengi, uključujući i detaljno opisana ubistva nedužnih Srba.

- Svi ubijeni muškarci su bili oženjeni i iza njih je ostalo 32 dece, 18 sinova i 14 kćeri. Sin ubijenog Mladena Vraneševića,

Zoran Vranešević (26), krenuo je ocu na sahranu iz Beograda, gde je radio kao policajac, na koju nikad nije stigao – četvorica pripadnika rezervnog sastava hrvatske policije zaustavili su ga na punktu u Odri, zatim uhapsili, priveli i usmrtili sa tri metka i ostavili na obali Save kod Starog mosta, gde je pronađen nakon pet dana – ističe Savo Štrbac, direktor Veritasa.

Štrbac upozorava da je tokom leta i jeseni, te 1991. godine u Sisku i okolini organizovana prava hajka na Srbe. Srbi su ubijani na ulicama, u kućama, na radnim mestima, ali i odvođeni na dve lokacije gde bi najpre bili brutalno mučeni, zatim ubijani i bacani u Savu.

- Na ovaj način je u Sisku i okolini ubijeno najmanje 118 Srba, od čega 97 civila, uključujući i 11 žena. Od ukupnog broja ubijenih, sahranjeno ih je samo 40, dok se i dalje traga za posmrtnih ostacima ostalih 78 žrtve – navodi Štrbac.

Za ove zločine do danas niko nije odgovarao. Županijsko državno tužilaštvo u Sisku je de-

cembra 2006. odbacilo krivičnu prijavu rodbine poginulih podnetu protiv četvorice bivših zengi, uz obrazloženje "da su njihovi rođaci ubijeni u oružanom sukobu između paravojnih grupa tzv. SAO Krajine i Hrvatske vojske ili su kolateralna šteta tog oružanog sukoba".

Odbijeni su i svi zahtevi porodica za naknadu štete, a neke od porodica su se potom obratile u Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu očekujući više sreće.

UPUCANA KROZ PROZOR

Pero Crljenica je ubijen na kućnom pragu u Kinjačkoj nakon što je otvorio kapiju i čekao sina Miloša da iz garaže izveze auto i da krenu na posao u Sisak, gde je i većina meštana pomenutih sela radila.

Najmlađa među nasumice ubijenima je Željka Boinović, po zanimanju tekstilna radnica, koja je upucana kroz prozor u sobi u Trnjanima gde je živela sa bakom Dragom i dedom Milošem Vraneševićem.

BEZ PRAVDE I U STRAZBURU

Savo Štrbac upozorava da je sud u Strazburu neke od zahteva, među kojima i one rođaka ubijenih Dragana Bekića, Nenada Pejića, Milana Kladara i Radovana Kragulja, podnesene krajem

2012, odbacio.

- Sud u Strazburu je odbacio zahteve porodica u septembru 2014. zbog protoka roka od 6 meseci između "poslednje istražne radnje ili njihova saznanja o neefikasnosti istrage na nacionalnom nivou" i podnošenja zahteva tom sudu. Porodice ubijenih Srba u capraškim selima nadaju se da će ostvariti pravdu za žrtve, kad već ne mogu pred hrvatskim i evropskim, pred srpskim sudom, koji je nadležan za sve ratne zločine počinjene na području bivše SFRJ – ističe Štrbac.

Blic, 20.08.2017.

Parastos srpskim civilima ubijenim kod Siska: "Životom su platili ljubav prema vojsci JNA"

U Hramu Svetog Joakima i Ane u beogradskom naselju Kaluđerica danas će biti služen parastos za 20 srpskih civila koji su mučki i na prevaru pre 26 godina pobijeni u nekoliko capraških sela kod Siska.

Srpski civili stradali su na kućnom pragu 22. avgusta 1991. godine jer su, misleći da im u susret ide JNA, potrčali ka svojim dželatima.

Sekretar Uduženja "Koordinacije izbjeglih i raseljenih u Srbiji" Jovan Čakarević rekao je ranije Srni da su tog kobnog dana Srbi sa Banije glavama platili svoju naivnost i ljubav prema JNA.

"Hrvatske snage su, preobučene u uniforme JNA u transporterima sa oznakama JNA, ušli u ta sela i ko god im je pošao u susret oni su ga ubili. Iskoristili su ljubav srpskog naroda prema JNA i to što su Srbi u vojsci videli svoju bezbednost. Sve su to bili civili, koji su samo hteli da pozdrave svoju vo-

jsku", rekao je Čakarević.

On je naglasio da su Srbi u selima Trnjane, Čakale, Kinjačka, Bestрма, Blinjski Kut, Blinjska Greda i Brđani svirepo ubijeni, neki i čerečenjem, a da su potom svetu putem hrvatske propagande predstavljeni kao hrvatske civilne žrtve koje je ubila JNA.

"Ovo je jedan od najvećih zločina izvršen nad civilnim stanovništvom, čiji je osnovni cilj bilo plansko i nemilosrdno ubijanje nezaštićenih Srba. Zločin je tada prikazan na stranim televizijama kao zločin nad civilima hrvatske nacionalnosti, koji je počinila 'srbo-komunistička JNA', čime je počelo stvaranje lažne slike o situaciji i odnosu snaga u Hrvatskoj", podsetio je on.

Čakarević je naglasio da se državne institucije Srbije i Hrvatske tim zločinom uopšte nisu bavile, da nema procesuiranih i da nije aktivnosti udruženja koja

podsećaju na tragediju, za zločin niko ne bi ni znao.

Prema njegovim riječima, ćutanje mora biti prekinuto jer su se zločini nad srpskim narodom devedesetih godina prošlog veka dogodili i zato što se o zločinima nad Srbima u Drugom svetskom ratu ćutalo sedam decenija.

"Ćutati o počinjenim zločinima nad srpskim narodom u Hrvatskoj nema opravdanja, a mi obećavamo da nećemo ćutati", poručio je Čakarević.

On je naveo da se zbog srpskog ćutanja "danas rehabilituje Alojzije Stepinac, oslobađaju krivice pravosnažno osuđeni ratni zločinci, dižu spomenici ustaškim velikanima, u svakodnevnu upotrebu uvodi pozdrav 'Za dom spremni', institucionalno negiraju i umanjuju zločini nad Srbima u 20. veku".

Čakarević ističe da je potrebno stalno ponavljati istinu, a jedna od njih je i da je samo na području Siska ubijeno oko 700 Srba.

Parastos capraškim žrtvama biće služen u 11.00 časova, nakon čega će na spomen-ploču stradalim biti položeni vijenci u Spomen-parku u Kaluđerici.

МИРЛОВИЋ ПОЉЕ

Vesti, 08.09.2017.

U Mirlović Polju zatrli sve srpsko

Savo Štrbac, direktor Veritasa, upozorava da postoji jasna uzročno-posledična veza između neprocesuiranja odgovornih za ratne zločine nad Srbima i činjenice da su neki delovi Hrvatske ostali bez ijednog meštantina srpske nacionalnosti.

УБИЈЕНИ И ЗАПАЉЕНИ

Civilna policija UN i Civilna zaštita RSK su dan posle napada u selu, osim tela Ljubice Stevana Trzin, na zgarištima kuća pronašli i zapaljene leševe Milana Bibića (67) i njegove supruge Vasilije (67) te Ljubice Petra Trzin (56), koje je još dogorevalo.

Tela supružnika Bože (86) i Božice (81) Bibić i Marte Šarac (86) pronašli su kod seoske lokve.

- Jedan od tih primera jeste et-

nički mešovito selo Mirlović Polje kod Drniša koje je pre rata brojalo 188 Srba, a danas nema nijednog. Ključan događaj koji je doprineo promeni etničke slike odigrao se 6. septembra 1993. godine kad je u ovo selo, inače pod zaštitom tadašnjem Unprofora, upala diverzantska grupa hrvatske vojske i napravila masakr. Ubili su sedmoru Srba, staraca koji su u proseku imali oko 70 godina. Od tih sedam žrtava, pet su bile žene – kaže Štrbac.

On ističe da je rodbina ubijenih uspeła da otkrije neke od počinioца tog zločina posle čega je Veritas, novembra 2011, sve dokaze ustupio, na njihov zahtev, Tužilaštvu za ratne zločine Srbije.

- Posle sprovedenog prekrivičnog postupka, predmet su ustu-

pili hrvatskom tužilaštvu, pred kojim se istraga još uvek vodi protiv N.N. lica i pored toga što je rodbina jasno apostrofirala da su za ubistva odgovorni M. S. iz sela Ružić i M. K. iz Mirlović Polja – ističe Štrbac.

Jedan od retkih preživelih ovog masakra je Marija Trzin (65), koja se sa 10 godina mlađom komšinicom Ljubicom Trzin, kada je počelo granatiranje sela, sakrila u podrum jedne kuće.

- Čuvši kucanje na podrumskim vratima, krenule su da provere ko kuca i čim su se otvorila vrata jedan hrvatski vojnik je u podrum ubacio bombu, koja je na licu mesta usmrtila Ljubicu, a Mariju teško ranila. Tek uveče Mariju je pokupila grupa srpskih vojnika odvezla u kninsku bolnicu gde su joj spasili život – navodi Štrbac.

ЛОГОРИШТЕ

Политика, 17.11.2017.

Лазо Пекеч: Прећутано херојство

- Поводом текста Мирослава Лазанског „Операција Логориште“

У тексту посвећеном годишњици велике ратне операције („Операција Логориште“, 4. новембра), новинар М. Лазански изражава чуђење што се о њој мало говори и још мање зна. Његова констатација је, као и обично, на месту, а ја верујем да нашу

јавност занимају и други детаљи у вези са збивањима у Касарни „Стјебан Милашинчић – Шиљо“, познатијој под именом „Логориште“. Почетком деведесетих година прошлог века била је једна од највећих у карловачком гарнизону. У њој је чувана комплетна опрема за

ратне јединице укупне снаге 7.000 особа. Врло примамљив плен за хрватске паравојне јединице.

Док су се припадници ЗНГ у августу 1991. груписали на висовима око касарне и припремали дејства, у њој

је било свега 13 старешина и 27 војника на одслужењу војног рока. Број недовољан и за редовне активности у мирнодопској ситуацији, а редовне попуне више није било. Били су у смртној опасности.

Њихов положај, као и стање у другим војним јединицама увиђају поједини Срби из Карловца и околних села са Кордуна (у којем је у Другом светском рату убијен сваки трећи становник), те се самоиницијативно или на позиве команди, јављају у касарне, наоружавају и као резервисти помажу у одбрани војних објеката.

До 20. септембра 1991. у „Логориште“ је дошло 56 резервиста. Ситуација постаје врло тешка након увођења потпуне блокаде касарне и напада ЗНГ на овај војни објекат. По помоћ у људству шаљу се 21. септембра возила у српска села око Крњака и Војнића. У повратку колоне са 26 резервиста на коранском мосту их блокира ЗНГ. На бестијалан начин живота су лишени: Миле Бабић, Никола Бабић, Васо Бижић, Светозар Гојковић, Божо Козлина, Зоран Комадина, Миљенко Лукач, Слободан Миловановић, Миле Пеурача, Небојша Поповић, Милић Савић, Јован Сипић и Милош Срдић. Бранко Маџарац се спасио скоком у Корану, док су остали заробљени.

Кордунашка села око Крњака су завијена у црно. Кад је и након тако монструозног злочина изостала мобилизација, Кордунаши изгубише веру у државни врх и они тек тада формирају на овом подручју одреде ТО. Снажна и одлучна подршка 9. моторизоване бригаде ЈНА, која

је својим војничким држањем и успесима освојила симпатије и поштовање становништва Кордуна, била је пресудна у деблокади касарне.

Поред поменутих 13 погинулих бораца, живот су у току операције уочи пробоја, у кругу касарне, изгубили и: Душан Орешчанин, Слободан Иванковић и Станко Смрзлић, а при преласку Коране ради доласка у помоћ људству у опкољеној касарни гину: Жељко Бастаја, Зораја Јузбаша, Мишо Газибара, Владимир Газибара, Симеун Косијер и Јован Поткрајац, а приликом пробоја обруча: Живорад Видовић, Милан Вучковић, Милан Кончаловић, Никола Кончаловић, Жељко Лежајић, Миле Малић, Марко Манојловић и Зоран Маџарац.

У редовима јединице ТО на Турњу, која је давала ватрену подршку јединици у току пробоја погинули су: Ђорђе Дејановић, Милош Кљајић, Божо Кривокућа и Богдан Савић. Укупно су погинула 34 борца ТО, људи у најбољим годинама живота. Многи од њих су били једини храниоци

својих породица. Погинула су и шесторица младића који су били на одслужењу редовног војног рока, али њихова имена мени нису позната. С њима, то је укупно 40 погинулих. И на супротној страни било је погинулих. У свеукупним дешавањима рањено је 45 бораца ТО. За сваки извучени тенк положен је један живот, а за свако возило један борац је рањен. Извучена средства нису сачувала слободу, па је укупна операција „Логориште“ (уз 12 заробљених) животима прескупо плаћено витешко дело.

Данас се тим палим херојима не може ни на гроб отићи. Једино се сваког 21. септембра обележава злочин на коранском мосту полагањем венаца на споменик испред зграде Општине Земун, уз претходни помен у Цркви Светог Николе, или се тај чин обави у Цркви Светог Марка. Са све мањим бројем присутних.

Лазо Пекеч, резервни официр, учесник ратних дешавања на Кордуну 1990–1995.

МЕДАЧКИ ЦЕП

RTRS, Srna, 09.09.2017.

Veritas: Hrvati nisu spremni da se suoče sa tamnijom stranom svoje prošlosti

Dokumentaciono-informacioni centar "Veritas" ocijenio je da oslobađanje visokih hrvatskih oficira, minimalne kazne zatvora ispod zakonskog minimuma, te neprocesuiranje mnogih učesnika u zločinu protiv Srba u akciji "Medački cep", pokazuju da Hrvatska još nije spremna da se suoči sa tamnijom stranom svoje nedavne prošlosti.

U saopštenju povodom 24 godine od zločina u tri srpska sela Divoselo, Čitluk i Počitelj, kada je pred očima Unprofora, ubijeno 88 Srba, ocjenjuje se da ovako male presude i neprocesuiranje odgovornih odvrća prognane Srbe od povratka u pusta i šikarom obrasla sela "Medačkog džepa".

Podsjeća se da je od ukupno 84 pronađena posmrtna ostatka, još sedam ostalo neidentifikovano, kao i da u toj hrvatskoj akciji ranjenika uopšte nije bilo, dok su sva tri sela opljačkana, potom sravnjena sa zemljom po sistemu "spržene zemlje".

"Upravo ta činjenica i rezultati pregleda tijela na srpskoj strani / razbijene lubanje, mnogobrojne prostrelne rane iz neposredne blizine, odsječeni dijelovi tijela, živi bacani u vatru/, upućuju na zaključak da se radilo o sistematskom ubijanju zarobljenih i ranjenih", navodi se u saopštenju.

U aprilu 1991. godine u Divoselu je živjelo 344, u Počitelju 307,

a u Čitluku 129 žitelja, skoro svi srpske nacionalnosti. U septembru 2017. godine u Počitelju žive tri starice, u Čitluku živi jedan bračni bar, dok u Divoselu nema nikoga.

"Veritas" napominje da je 9. septembra 1993. godine Hrvatska vojska /HV/ iznenada izvršila agresiju na srpska podvelebitska sela Divoselo, Čitluk i Počitelj, smještena u takozvanom "Medačkom džepu", južno i jugoistočno od Gospića, koja su se već 18 mjeseci nalazila pod zaštitom UN.

Hrvatska vojska je u nastupanju pljačkala, palila, rušila kuće, ubijala i masakrirala civile, vojnike i milicionere.

Ono što nisu uspjeli u nastupanju, pobili su i uništili u povlačenju, koje je, uz posredovanje Unprofora potrajalo do 17. septembra iste godine.

Tragedija "Medačkog džepa" odvijala se pred očima Unprofora, koji ovaj put nije bio samo pasivni posmatrač, već je uzeo i aktivnog učešća u pokušaju da spriječi ubijanje preostalih ljudi i uništavanje njihove imovine, što im je i uspjelo nakon trodnevnih borbi sa hrvatskom vojskom i policijom.

Njihov komadant, general Žan Kot, 19. septembra, poslije kompletnog obilaska toga područja, izjavljuje: "Nisam našao znakova života, ni ljudi, ni životinja, u nekoliko sela kroz koja smo danas prošli. Razaranje je potpuno, siste-

matsko i namjerno".

U ovoj akciji stradalo je 88 Srba, od čega 46 vojnika, šest policajaca i 36 civila. Među žrtvama je bilo 17 žena, a među civilima bilo ih je 26 starijih od 60 godina.

U maju 2000. godine istražio-ci Haškog tribunala pronalaze 11 leševa skrivenih u jednoj septičkoj jami.

Tužilaštvo Haškog tribunala je za zločine u "Medačkom džepu" podiglo optužnice protiv trojice generala HV Rahima Ademija, Janka Bobetka i Mirka Norca, dok je istraga protiv četvrtog generala Petra Stipetića obustavljena.

Bobetku zbog bolesti optužnica nije ni uručena, a od izručenja Hagu "spasila" ga je smrt u aprilu 2003. godine. Predmet Ademi/Norac Haški tribunal je, u septembru 2005, prebacio u nadležnost hrvatskog pravosuđa, koje ih je optužilo za ubistvo 28 civila i pet vojnika, te za uništavanje 300 različitih objekata, kompletno ubijanje stoke i trovanje bunara.

Iako su se u toku glavnog pretresa, koji je trajao od juna 2007. do maja 2008. godine, čule priče koje po načinu izvršenja prevazilaze i maštu najizopačenijih umova i prikazani šokantni snimci izmasakriranih leševa, Županijski sud u Zagrebu optuženog Ademija, vršioca dužnosti komadanta Zbornog područja Gospić, oslobađa svih optužbi.

Optuženog Norca, komadanta operacije "Džep 93", proglašava krivim za nespječavanje, podržavanje i ohrabrivanje ubistava četiri civila i pljačkanje imovine te ubijanje i mučenje po jednog ratnog zarobljenika, i osuđuje ga

na jedinstvenu kaznu zatvora od sedam godina, koju mu je Vrhovni sud smanjio na šest godina.

Pred Županijskim sudom u Zagrebu su prije nekoliko godina osuđena trojica pripadnika HV – Velibor Šolaja pravosnažno na pet godina zatvora, a Josip Krmpotić, i Josip Mršić nepravosnažno na po tri godine zatvora.

“Oslobađanje Ademija, izricanje minimalnih kazni Norcu i Šolaji, a ispod zakonskog minimuma Krmpotiću i Mršiću te neprocesuiranje i mnogih drugih učesnika u ovoj akciji, pokazuje da Hrvatska država još nije spremna da se suoči sa tamnijom stranom svoje nedavne prošlosti”, ocjenjuje “Veritas”.

КАРЛОВАЦ - КОРАНСКИ МОСТ

POVODOM GODIŠNJICE STRADANJA REZERVISTA NA KORANSKOM MOSTU (21.09.1991)

Pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova i Zbora narodne garde Republike Hrvatske 21. septembra 1991. godine, ispred mosta na rijeci Korani u Karlovcu, zaustavili su dva vojna kamiona u kojima su se, iz kasarne “Mekušje” u kasarnu “Logorište”, prevozili pripadnici aktivnog i rezervnog sastava JNA, koji su, nakon pregovora i obećanja hrvatske strane da će biti pušteni, odložili oružje.

Odmah po predaji, jedna grupa zarobljenika, uglavnom aktivnih pripadnika JNA, odvežena je u prostorije policije, a druga grupa od 17 vojnika srpske nacionalnosti, uglavnom rezervista iz kordunaškog sela Krnjak, sprovedena je pješice preko Koranskog mosta.

Čim su stupili na most, pojavila su se uniformisana lica sa fantomkama na glavama i počeli “krvavi pir” nad njima: trinaestorica su likvidirana, nekoliko klanjem u ležećem položaju, a većina hicima iz automatskog oružja u stojećem položaju; a od četvorice preživjelih, trojica su se, među njima i jedan sa teškim povredama, spasili skokom sa mosta, dok se četvrti u toku noći, takođe sa teškim povredama, iskobeljao ispod mrtvih saboraca.

Za ovaj zločin, pod pritiskom međunarodne zajednice, Okružno tužilaštvo u Karlovcu, u maju 1992. godine, podiglo je optužnicu protiv Mihajla Hrastova, pripadnika “posebne jedinice

policije Policijske uprave Karlovac”, zbog krivičnog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – protupravnim ubijanjem i ranjavanjem neprijatelja.

Maratonsko suđenje opt. Hrastovu započelo je 1992. godine pred Županijskim sudom u Karlovcu, pred kojim je tri puta oslobađan optužbe s obrazloženjem da je pucao u samoodbrani, odnosno da je usljed najžešćih napada na grad i sam bio napadnut od strane rezervista, koji su tim činom bili izgubili status ratnih zarobljenika, ali je sve te presude Vrhovni Sud Hrvatske (VSH) ukidao i predmet vraćao na ponovno suđenje, osim u posljednjem slučaju, kada je postupak proveo sam i osudio

ga na 7 godina zatvora. Osuđeni Hrastov je već bio na izdržavanju kazne kada je Ustavni sud Hrvatske poništio tu presudu zbog proceduralnih razloga. Suđenje mu je ponovljeno na VSH, koji ga je presudom iz septembra 2012, na osnovu istog činjeničnog supstrata, osudio na 4 godine zatvora, koju je u aprilu 2015. godine isti sud u trećem stepenu i potvrdio.

Prilikom odlučivanja o kazni, sud je primijenio odredbe o zakonskom ublažavanju kazne uzevši optuženom kao značajnu olakšavajuću okolnost protek vremena od učina djela, što je uticalo na optuženikov život, porodične i društvene odnose i profesionalnu karijeru, pa i zdravlje, te da je psihijatrijskim vještačenjem utvrđeno da je u vrijeme počinjenja djela bio bitno smanjeno uračunljiv.

Izrečena kazna mogla bi se

protumačiti i kao nagrada opt. Hrastovu za preuzimanje odgovornosti za inkriminirani događaj, pošto "priznaje" da je sve pripadnike JNA sam likvidirao, doduše, u "nužnoj odbrani". Naime, iako izvedeni dokazi, kako personalni (iskazi četvorice svjedoka koji su preživjeli masakr na Koranskom mostu) tako i materijalni (nalaz vještaka balističara i tragovi sa lica mjesta) ukazuju da je u likvidaciji rezervnog sastava JNA učestvovalo najmanje tri lica i da je pucano iz najmanje dva različita oružja, VSH jednostavno zanemaruje ove činjenice, što dovodi u sumnju i pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.

Ni nadležno tužilaštvo se još ne oglašava po pitanju eventualnog proširenja optužbe na ostale izvršioce i naredbodavce ovog jednog od prvih ratnih zločina u ratu

devedesetih prošlog vijeka nad pripadnicim JNA, u to vrijeme jedine legitimne i regularne vojske u državi SFRJ, u čijem sastavu je formalno-pravno još uvijek bila i Hrvatska.

U aprilu 2016. godine osuđeni Hrastov je otišao na odsluženje ostatka izrečene kazne, sa koje je već 9. decembra, 14 mjeseci prije isteka, pušten na uslovni otpust.

I ovo maratonsko, i u većem dijelu farsično suđenje, pokazuje da hrvatska država, iako je u međuvremenu postala članica EU, još nije spremna da se suoči sa tamnijom stranom svoje nedavne prošlosti, a to ne doprinosi ni utvrđivanju istine ni pomirenju, a ponajmanje pravdi za žrtve.

U Beogradu i Banja Luci,
20.09.2017.

VERITAS

KASARNA BJELOVAR

Srna, 29.09.2017.

DANAS 26 GODINA OD STRADANJA VOJNIKA JNA U BJELOVARSKOJ KASARNI

Danas se navršilo 26 godina od stradanja pripadnika JNA u kasarni u Bjelovaru i herojskog podviga majora Milana Tepića, koji je sebe digao u vazduh, zajedno sa skladištem municije, kako bi spriječio da ono padne u hrvatske ruke.

Za zločine nad pripadnicima JNA, u to vrijeme jedine legitimne i regularne vojske u državi SFRJ, u čijem je sastavu u to vrijeme formalno pravno bila i Hrvatska, još niko nije osuđen, saopštio je Do-

kumentaciono-informacioni centar "Veritas".

Napad hrvatskog Zbora narodne garde /"zenge"/ na pripadnike JNA u garnizonu Bjelovar, koji su bili već 15 dana pod totalnom blokadom, počeo je ujutro u 7.20 časova, 29. septembra 1991. godine.

Pošto je izostala pomoć viših komandi JNA, pripadnici JNA su se predali, ali je predsjednik Kriznog štaba Bjelovara Jure Šimić

izdvojio pukovnika JNA Rajka Kovačevića i njegove pomoćnike potpukovnika Miljka Vasića i kapetana prve klase Dragišu Jovanovića.

Šimić ih je, prema "Veritasovim" saznanjima, odveo pedesetak metara dalje od stroja vojnika JNA, koji su bili skinuti do pojasa, i lično u svakoga ispalio po dva metka iz pištolja, usmrтивši ih na licu mjesta.

Sutradan su, po Šimićevoj naredbi, građani Bjelovara obilazili zauzetu kasarnu, u kojoj su bili izložena tijela ubijenih oficira, koje su u mimohodu skrnavili pljuvanjem i mokrenjem po njima.

Osim ove trojice oficira, u toj kasarni poginula su još šestorica pripadnika JNA /Zoran Krstić,

Šukri Keljani, LJubiša Lazić, Nedeljko Jovetić, Ejupi Bertoli i Goran Radovanović/, a zarobljeno je 59 oficira, podoficira i građanskih lica na službi u JNA i oko 250 vojnika.

Oni su, nakon fizičkih i psihičkih zlostavljanja u logorima u Bjelovaru, razmijenjeni 9. novembra iste godine u Bosanskom Šamcu.

Šestorica zarobljenih rezervista JNA sa područja Bjelovara / Radovan Barberić, Zdravko Dokman, Radovan Gredeljević, Ivan Hosjak, Boško Radonjić i Milorad Đorđević/, izdvojeni su i zatvoreni u policijsku stanicu, odakle su ih četiri dana kasnije izvela uniformisana lica sa fantomkama na glavama i strijeljali u šumi Česma, nedaleko od mjesta Malo Korenovo.

Sa njima je bio i civil Savo Kovač iz Bjelovara, kojeg su dan ranije uhapsili u njegovom stanu pod optužbom da je "snajperista", koji je, iako je zadobio tri prostrelne rane, preživio strijeljanje.

Dok je trajala borba za kasarnu na Vojnoviću, major JNA Milan Tepić, komandant skladišta borbenih sredstava "Barutana" u selu Bedenik, nedaleko od Bjelovara, s ciljem sprečavanja njegove predaje pripadnicima "zengi", digao ga je u vazduh sa 170 tona eksplozivnih sredstava.

Tom prilikom su stradali i on i vojnik, devetnaestogodišnji Stojadin Mirković, koji, uprkos Tepićevoj naredbi, nije htio da se preda.

Hrvatska strana je potvrdila gubitak 11 svojih vojnika, zbog čega su, poslije predaje, iz osвете, strijeljali komandira straže na tom objektu, starijeg vodnika Ranka Stevanovića.

Vojno tužilaštvo u Beogradu 1992. godine podiglo je optužnicu protiv Jure Šimića i njegovih

saradnika, ali Haški tribunal nije otvorio službenu istragu u ovom slučaju, nego je 2006. godine dokumentaciju ustupio tužilaštvu u Bjelovaru.

Sud u Bjelovaru je 2010. godine pokrenuo istragu zbog ratnog zločina nad ratnim zarobljenicima protiv Jure Šimića, ali je optužnicu protiv njega konačno podigao sud u Rijeci 2014. godine.

Prema optužnici, zarobljene oficire, po Šimićevoj naredbi, ubili su, za sada, nepoznati "pripadnici hrvatskih vojno-policijskih snaga".

Postupak je još u fazi glavnog pretresa, s tim da je posljednje ročište održano 21. septembra ove godine, a optuženi se brani sa slobode.

Za ubistvo šestorice zarobljenih rezervista JNA i pokušaj ubistva jednog civila, u septembru 2001. godine optužena su četvorica pripadnika bjelovarske policije Luka Markešić, Zdenko Radić, Zoran Maras i Ivan Orlović zbog ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika i civila.

Nakon šest suđenja tokom 10 godina pred četiri različita suda, optuženi su presudom suda u Za-

grebu 2011. godine oslobođeni optužbe, "jer djela za koja se terete, izmijenjenom optužnicom, po zakonu nisu krivična djela".

Predsjedništvo SFRJ je krajem 1991. godine proglasilo majora Milana Tepića narodnim herojem, posljednjim i jedinim u proteklom ratu.

Njegovo ime danas nose ulice i kasarne u gradovima širom Srbije i Republike Srpske, a u njegovu čast Vojska Republike Srpske je ustanovila poseban Orden za zasluge u ratu.

U Komlencu, kod Kozarske Dubice, Tepićevom rodnom mjestu, svake godine se obilježava dan njegove herojske pogibije.

Vojnik Stojadin Mirković je 1999. godine odlikovan posthumno Ordenom za zasluge u oblasti odbrane i bezbjednosti prvog stepena. Njegovi posmrtni ostaci su u julu 1995. godine sahranjeni u rodnom selu Donje Leskovce kod Valjeva, gdje mu je 2013. godine otkrivena i spomen-bista.

Prije nekoliko godina grad Valjevo mu je dodijelio najveće priznanje "Septembarsku povelju", a i jedna ulica u tom gradu nosi njegovo ime.

МАЈКА МИРКОВИЋ СТОЈАДИНА ПРЕД
НЈЕГОВОМ ВЈЕЧНОМ КУЋОМ

ХЕРОЈ - МАЈОР ТЕПИЋ

Beta, 29.09.2017.

U Beogradu otkriven spomenik majoru Milanu Tepiću

Beta, 29.09.2017, U Beogradu otkriven spomenik majoru Milanu Tepiću

30. Septembar 2017. 00:42

Spomenik majoru Milanu Tepiću danas je svečano otkriven u Beogradu, nedaleko od ulice koja nosi njegovo ime, saopštilo je Ministarstvo odbrane Srbije.

Na dan kada je pre 26 godina junački poginuo, država Srbija je tim činom odala počast poslednjem narodnom heroju Jugoslavije i prvom heroju Republike Srpske, navodi se u saopštenju.

Bronzanu statuu vojniku koji je u Bedeniku kraj Bjelovara 29. septembra 1991. izabrao smrt umesto predaje, uz najviše vojne

počasti zajednički su otkrili ministar za rad, zapošljavanje i boračka pitanja Zoran Djordjević, ministar odbrane Aleksandar Vulin i Tepićevi sin i ćerka Aleksandar i Tanja.

Posle ceremonije osvećenja spomenika, koju su obavili vojni sveštenici, venac na spomenik u ime Vlade Srbije položio je Vulin, u pratnji načelnika Generalštaba Vojske Srbije generala Ljubiše Dikovića.

Djordjević je rekao da je herojsko delo i svesno podneta žrtva odredila sudbinu Tepića, ali i sudbinu mnogih drugih.

Ministar je rekao da je Tepićeva porodica izgubila najvrednije što

je imala i da takav gubitak nijedno posthumno priznanje ne može nadoknaditi.

“Žalimo zbog vašeg gubitka, Srbija je izgubila časnog i hrabrog oficira, uzornog i poštenog građanina i odvažnog vojnika, njegovo delo veće je od svih nas”, rekao je Djordjević.

Spomenik na Dedinju, nedaleko od kapije bolnice “Dragiša Mišović”, podignut je sredstvima Ministarstva za rad boračka i socijalna pitanja.

Major Tepić i vojnik Stojadin Mirkovića iz valjevskog sela Gornje Leskovice su 29. septembra 1991. odbili predaju hrvatskim snagama koje su pod opsadom držale vojno skladište Bedenik s municijom.

Tepić je digao skladište u vazduh, a obojica su poginuli.

ГОСПИЋ - ЈЕСЕН 1991

Srna, 16.10.2017.

VERITAS: PORODICE BEZ ODGOVORA ZAŠTO ZLOČICI NISU PRAVEDNO KAŽNJENI

Dokumentaciono-informacioni centar "Veritas" saopštio je, povodom 26 godina od zločina nad Srbima u Gospiću, da porodice ubijenih sa pravom danas postavljaju pitanje koliko bi jedan hrvatski vojnik trebalo da ubije srpskih civila i na koji način da bi dobio maksimalnu kaznu zatvora.

U saopštenju je navedeno da porodice 124 Srba, likvidiranih uglavnom 17. i 18. oktobra 1991. godine, posebno uznemirava i onespokojava saznanje da su sva trojica osuđenih već odavno na slobodi dok se, s druge strane, ništa ne preduzima u pronalaženju posmrtnih ostataka još 74 Gospićana srpske nacionalnosti.

U "Veritasu" naglašavaju da se 26 godina od zločina u kojem su ubijene i 34 žene, 10 bračnih parova i četiri para, odnosno jedan roditelj i dijete, postavlja pitanje zašto nisu procesuirani i ostali za koje je "van svake sumnje" u tom sudskom postupku utvrđeno da su planirali, hapsili i učestvovali u likvidacijama gospićkih Srba po komandnoj ili individualnoj odgovornosti.

"Takvih je više desetina, od kojih su neki i danas na visokim funkcijama i položajima u hr-

vatskoj vojsci, policiji i vlasti", upozoravaju u "Veritasu"

Hrvatska vojska i policija su u Gospiću i okolnim mjestima u jesen 1991. godine, uglavnom pod maskama, odvodili srpske civile iz njihovih kuća i stanova i likvidirali ih raznim načinima i na više mjesta.

Do sada su pronađeni i sahranjeni posmrtni ostaci 50 likvidiranih, dok se za ostalima još traga.

O likvidacijama srpskih civila bio je upoznat cijeli politički, vojni i policijski vrh Hrvatske.

Nakon što su pripadnici JNA, krajem decembra 1991. godine pronašli 24 polugljenisana tijela srpskih civila u zoni razdvajanja sukobljenih strana, upoznati su, preko poznatih svjetskih medija i humanitarnih organizacija, i predstavnici međunarodne zajednice, pod čijim je "pritiskom" tadašnji predsjednik Hrvatske Franjo Tuđman naredio istragu o tim likvidacijama.

Iako su prikupljeni dokazi ukazivali na naredbodavce i izvršioca tih ubistava, slučaj je vrlo brzo stavljen ad akta, a tijela ubijenih su iz primarnih premještana u sekundarne grobnice.

Tužilaštvo Haškog tribunala je ubrzo po osnivanju vodilo intenzivnu istragu o ovom događaju i slučaj je, prije nego je optužnica podignuta, ustupljen hrvatskom pravosuđu.

Županijsko državno tužilaštvo u Rijeci je u martu 2001. godine podiglo optužnicu protiv pet pripadnika hrvatske vojske i policije zbog ratnog zločina nad civilima, bezrazložnog hapšenja i likvidacije najmanje 50 lica.

Pravosnažnom presudom Županijskog suda u Rijeci, iz marta 2003. godine, osuđeni su tadašnji sekretar Operativnog štaba u Gospiću Tihomir Orešković, na 15 godina, tadašnji komandant 118. brigade HV Mirko Norac, a na 12 godina i komandant Druge bojne Stjepan Grandić.

Istom presudom sud je, u nedostatku dokaza, oslobodio Norca, Oreškovića i Ivicu Rožića za likvidaciju trojice Srba iz Karlobaga, koji su 25. oktobra 1991. godine odvezeni i ubijeni na lokalitetu Crni dabar na Velebitu, dok je protiv Milana Čanića zbog odustajanja tužioca, odbio optužbu.

U gradu Gospiću je, prema popisu stanovništva iz 1991. godine, živjelo 9.025 žitelja, među kojima je bilo 36 odsto Srba i tri odsto Jugoslovena.

Prema popisu iz 2011. godine, u tom gradu živjelo je 12.745 žitelja, među kojima je nešto manje od pet odsto Srba, dok Jugoslovena i nema.

ПОЖЕШКА КОТЛИНА

POVODOM GODIŠNJICE EVAKUACIJE SRBA IZ 26 SELA POŽEŠKE KOTLINE

Tačno u podne, 29. oktobra 1991. godine, pripadnici civilne zaštite i policije počeli su sprovoditi Naredbu o evakuaciji svih mještana iz 26 sela, sa isključivo ili pretežno srpskim stanovništvom, smještenih u Požeškoj kotlini, podno Papuka i Psunja, koju je dan ranije donio Krizni štab opštine Slavonska Požega.

Prema pisanoj naredbi, koju je potpisao Ante Bagarić u svojstvu predsjednika kriznog štaba, koja je dan ranije izvješena na javnim mjestima, evakuacija se sprovodi "u cilju zaštite njihovih života" i omogućavanja uspješnije odbrane odbrambenih položaja hrvatskih snaga na tom području od "četničkih terorističkih snaga i jedinica JA" koje svojim borbenim djelovanjem, u zadnje vrijeme, sve više ugrožavaju civilno stanovništvo u zapadnom dijelu opštine Slavonska Požega. Evakuaciju je trebalo sprovesti u roku od 48 sati, a u selima koja je trebalo evakuisati živjelo je, po popisu stanovništva iz 1991. godine, 2.120 lica.

Većina stanovnika prozvanih sela odazvala se naredbi i napustila svoje kuće, od kojih neki utočište nalaze kod rođaka u obližnjim selima, a manji broj u hrvatskim selima označenim kao rejoni prikupljanja.

Iako je stanovništvu prilikom evakuacije obećano da će, kada se vrate, naći sve kako su i ostavili, dogodilo se sasvim suprotno. Naime, ubrzo po evakuaciji

započinje organizovana pljačka svega što je imalo vrednost i što se moglo ponijeti, a odmah potom i sistematsko paljenje i miniranje srpskih kuća, s očitim ciljem da se prikriju tragovi pljačke i da se stanovnici napuštenih sela u njih više nikada ne vrate. Dio starijih ljudi, koji nije htio ili mogao, uslijed starosti i bolesti, da napusti svoja sela, stradao je prilikom sistematskog paljenja i miniranja njihovih kuća.

Da bi se hrvatskoj i međunarodnoj javnosti "objasnilo" zašto su opljačkana i zapaljena srpska sela, u javnost je puštena teza da su to uradili sami Srbi prilikom povlačenja kako to ne bi palo u hrvatske ruke.

Vidjevši šta se desilo sa njihovim imanjima, u strahu za sopstvene živote, većina Srba iz evakuisanih sela kreće za Bosnu, koja u to vrijeme još nije bila obuhvaćena ratom, odakle nastavljaju put za Srbiju ili Istočnu Slavoniju, koju su kontrolisali tamošnji Srbi. Manji broj utočište nalaze u srpskim selima Gornji Vrhovci, Vučjak Čečavski i Šnjegavić, koja su odbila Naredbu o evakuaciji, i u kojima su formirane jedinice TO, organizujući seoske straže i odbranu svojih sela, dok im je lokalno stanovništvo pružalo logistiku za smještaj i hranu.

U zoru 10. decembra 1991. godine, jedinice 121. brigade iz Nove Gradiške i 123. brigade iz Slavonske Požege započinju na-

pad na "nepokorna" sela, koja padaju bez otpora, a stanovništvo se, zajedno sa pripadnicima TO, povlači prema Bosni.

U čišćenju „nepokornih“ sela, uključujući i nekoliko susjednih, prema Veritasovim, još uvijek nepotpunim podacima, ubijeno je 71 lice srpske nacionalnosti, od kojih su 42 stariji od 60 godina, među kojima je 33 žena. Samo u jednom danu, 10.12.1991. godine, u Šnjegaviću i Vučjaku Čečavskom ubijeno ih je 36, prosječne starosti oko 60 godina, među kojima i 20 žena. U tim selima su, nakon što je narod iseljen, pripadnici HV-a opljačkali, minirali i popalili 616 stambenih i 590 gospodarskih objekata, dok su bez kuća ostala 1.492 lica.

Iz jedne masovne grobnice, na rubu sela Šnjegavić, u decembru 2000. godine ekshumirano je 13 posmrtnih ostataka, odakle su prebačeni na Zavod za sudsku medicinu u Zagrebu, od kojih je do sada devet identifikovano kao žitelji Šnjegavića i Vučijaka Čečavskog.

Od svih žrtava, porodice su do sada pronašle, identifikovale i sahranile tek 21 posmrtni ostatak, dok se još uvijek na spisku nestalih vodi 50 osoba.. Rijetki povratnici u pomenuta sela još uvijek po zgarištima i zaparloženim voćnjacima i njivama nailaze na razbacane ljudske ostatke, ali svoja otkrića, iz straha i nebrige, više i ne prijavljuju nadležnim organima.

VERITAS je, krajem 2008. godine, svu prikupljenu dokumentaciju o zločinima u selima Požeške kotline dostavio Tužilaštvu za ratne zločine Republike Srbije, koje je, nakon sprovedenog predkrivičnog postupka, prikupljene dokaze dostavilo Županijskom odvjetništvu u Slavonskoj Požegi, koje je u avgustu 2011. godine, zbog promjene mjesne

nadležnosti za ratne zločine, predmet ustupilo Županijskom odvjetništvu u Osijeku, koje još nije donijelo konačnu odluku.

Epilog: za sprovedeno etničko čišćenje 26 sela Požeške kotline, od kojih su 23 potpuno uništena, po pisanoj naredbi državnog organa, prvoj i jedinoj u Evropi poslije Drugog svjetskog rata,

još niko nije procesuiran ni pred međunarodnim ni pred domaćim sudovima.

Beograd i Banja Luka,
29.10.2017.

VERITAS

УБИСТВА НОВИНАРА

BALKAN EKSPRES, 28.06.2018.

STRADANJA NOVINARA U RATOVIMA DEVEDESETIH

Prema izvještaju međunarodne organizacije "Reporteri bez granica", tokom ratnih sukoba od 1991. do 1995. poginulo je ukupno 75 novinara, snimatelja i fotoreportera, od toga 45 na području bivše Jugoslavije.

Rat na Kosovu i Metohiji i bombardovanje SRJ odnijeli su još života novinara. Od 1991. do 2001, prema podacima UNS, 39 novinara i medijskih radnika, koji su radili za srpske redakcije, ubijeno je, kidnapovano, nestalo ili izgubilo život pod nerasvjetljenim okolnostima.

Nemački novinar Egon Skotland, dopisnik lista "Zidojče cajtung", bio je prvi novinar koji je poginuo u ratu devedesetih na području bivše Jugoslavije. Bilo je to 26. jula 1991. Na prilazu hrvatskom selu Jukinac kod Gline, na vozilo u kojem su se nalazili njemački novinari, otvorena je vatra pri čemu je Skotland pogođen. Iskrvario je na putu do bolnice. Vijest o njegovom stradanju, koja je potresla njemačku javnost, bila je povod za osnivanje asocijacije "Novinari pomažu novinarima"

koja je kasnije prerasla u njemački ogranak "Reportera bez granica".

Za ubistvo njemačkog novinara u septembru prošle godine po komandnoj odgovornosti nepravosnažno je osuđen Dragan Vasiljković, poznatiji kao Kapetan Dragan, koji je u julu 2015. godine, nakon devet godina provedenih u ekstradicionom pritvoru u Australiji, izručen u Hrvatsku, gdje još čeka odluku Vrhovnog suda po žalbi na prvostepenu presudu.

Ruski novinari Vladimir Nogin i Genadij Kurenoj, beogradski dopisnici TV kompanije Ostankino, krajem avgusta 1991. krenuli su kolima iz Beograda na Baniju da na licu mjesta snime vruće reportaže. Prvog septembra 1991. njihovo putovanje je prekinuto u zoni borbi između Srba i Hrvata u okolini Hrvatske Kostajnice. Od tada su za ruskim novinarima tragale različite komisije i instance, uključujući i nekoliko komisija koje je imenovala ruska Duma, ali rezultati njihovih istraga nisu davali odgovor na pitanje šta se dogodilo i kakva je sudbina nes-

retnih reportera. Hrvati su odgovornost za njihovu smrt prebacivale na "srpske pobunjenike" a Srbi na "hrvatske secesioniste", dok su se članovi komisija ruske Dume žestoko konfrontirali po tom pitanju. Njihovi posmrtni ostaci do danas nisu pronađeni. Ni za njihovu smrt nije niko odgovarao.

U spomen na ruske novinare u maju 20011. na mjestu njihova stradanja otkrivena je spomen ploča u obliku otvorene knjige postavljene na kamenu, u koju su uklesane riječi sjećanja sa znakom pera, simbolom novinara i novinarstva. Izgradnju ovog spomen obilježja inicirao je novinar Vladimir Mukusev, predavač na moskovskom univerzitetu, koji je do 1993. bio ruski parlamentarac i predsjednik istražne parlamentarne komisije koja je istraživala pogibiju dvojice novinara i koji je na njegovom otkrivanju rekao: "Poginuli su na novinarskom zadatku, kao ratni reporteri, nisu bili ni za Hrvate, ni za Srbe, bili su protiv rata".

Francuski novinar Pjer Blačet, specijalni izvjestilac za francuske

medije, zajedno sa švajcarskim novinarom Patrikom Điganti-jem, osobnim vozilom nedaleko kasarne JNA u gradu Petrinja 19. septembra 1991. godine naletio je na protivtenkovsku minu. Tom prilikom Blančet je poginuo, a Patrik Điganti je teško ranjen. Ni za ovaj događaj niko nije procesi-uran.

Članovi šabačkog dopisništva RTS-a: novinar i urednik Zoran Amidžić, snimatelj Boro Petrović i asistent snimatelja Dejan Milićević, te urednik Radio Šapca Sretan Ilić, ubijeni su 9. oktobra 1991. godine na putu Petrinja - Glina. Automobil u kom su se nalazili napadnut je iz zasjede i izrešetan sa više od dvjesto metaka. Pretpostavlja se da su ekipu RTS-a napale hrvatske vojne ili paravo-jne snage, pošto su se podaci iz njihovih novinarskih bilježnica ubrzo pojavili u hrvatskoj štampi. Ni ovaj zločin još nije razriješen, niti su utvrđene ubice i nalogo-davci. Ali su im grad Šabac i ko-lege u znak sjećanja na njihovu žrtvu u junu ove godine jednu uli-cu u Šapcu, iz koje su krenuli na svoj posljednji profesionalni za-datak, nazvali njihovim imenima "Amidža, Bora, Dejan i Sretan".

Novinare Radio Prištine, Ran-ka Perenića i Đuru Slavuja, 21. av-gusta 1998. na putu Velika Hoča - Zočište presrela je naoružana grupa ljudi sa oznakama OVK-a, zapretila im oružjem i odvela ih u nepoznatom pravcu. Od tada ih niko nije vidio i još uvijek se vode kao nestala lica. U decem-bru prošle godine od "Kancelarije Specijalnog Tužilaštva Kosova" porodice otetih novinara dobile su odluku o odbacivanju krivične prijave protiv nepoznatih počini-laca uz obrazloženje da "identitet navodnih otmičara je nepoznat i ne postoje razumni izgledi da će se njihovi identiteti otkriti putem

istražnih mjera". Ova "mudra" odluka, koju potpisuje Mauricio Salustro, donesena je još 23. okto-bra 2013. Predstavnici udruženja novinara iz Srbije i sa Kosova u maju ove godine po sedmi put su postavili spomen ploču kidnapo-vanim novinarima na mjestu gdje su posljednji put viđeni, jer su sve predhodne razbijene.

NATO avioni su noću 22. na 23. aprila 1999. u 2.06 bombardo-vali zgradu RTS-a u Aberdarevoj ulici u Beogradu, kojom prili-kom je ubijeno 16 radnika RTS-a. Čelnici NATO-a su tvrdili da je napad bio opravdan, a specijalna komisija Haškog tribunala koja je ispitala i slučaj bombardovanja RTS-a nije predložila Tužilaštvu da pokrene krivični postupak.

Porodice poginulih su ispred ruševina zgrade RTS-a podigli spomenik i na velikoj kamenoj gromadi ispisali imena poginulih sa jednim velikim ZAŠTO? Prili-kom ovogodišnjeg odavanja pošte, prisutnima se obratio Miroslav Medić, brat ubijenog Siniše, zap-itavši: "Zašto?" i sam odgovorio "Zato što su svjetski moćnici i čel-nici NATO pakta odlučili da prvi put u istoriji ratnih sukoba bom-barduju jednu medijsku kuću i da je proglase za legitimni vojni cilj".

Istražujući ubistvo ruskih nov-inara na Baniji na pitanje "ko ih ubi", najčešće sam dobijao odgov-or: "Ubi ih rat" ili "Našli su se u pogrešno vrijeme na pogrešnom mjestu".

Savo Štrbac

RTS, 26.01.2018.

"Nebeska redakcija" - Sećanje na nastradale novinare

U šabačkom Kulturnom centru predstavljena je knjiga "Nebeska redakcija" Nebojše Vukovića o ubijenim novinarima i zločinima bez kazni. Jedan deo posvećen je i našim kolegama iz šabačkog Dopisništva koji su poginuli na ratištu u Hrvatskoj.

"Svi su oni u našim srcima svakoga dana, onih koji još rade ovaj težak ali veličanstven posao i nas koji smo u mirovini a koji nikada nećemo zaboraviti te dane", podseća Dragan Filipović, novinar u penziji.

Za poslednje tri decenije, na osnovu istraživanja autora knjige, ubijeno je devetnaest nov-

inara iz naše zemlje. Odgovorni za njihovu smrt još nisu pronađeni.

"Moja glavna ideja je bila da te ljude otrgnemo od zaborava, da predstavim ko su bili ti ljudi, koji su najskupljom cenom platili bavljenje našim poslom. Danas kada sam ušao u Dopisništvo RTS-a, i video sliku, to je jedina zgrada u ovoj zemlji gde su fotografije naših kolega koji su stradali. Zamislite da je stradalo 19 arhitekata, 19 hirurga, pa ta branša bi jednog dana ustala i rekla, čekajte, ne sme to da se zaboravi", kaže Nebojša Vuković, autor knjige "Nebeska redakcija".

Zaposleni u Dopisništvu RTS-a u Šapcu predložili su da se ulica iz koje su otišli na poslednji profesionalni zadatak nazove po ekipi koja je poginula na Baniji. Svoj potpis ispod predloga, stavile su i kolege iz svih šabačkih redakcija.

"Inicijativa je da bar jedna ulica u ovom gradu dobije ime po našim tragično nastradalim kolegama, Amidži, Bori, Dejanu i Sretanu. Da to bude ulica, zgrada u kojoj su oni radili, čuvena zgrada "Glas Podrinja", kaže Tanja Dimitrić Mijailović, urednica Dopisništva RTS-a u Šapcu.

ИСТОЧНА БИЛОГОРА - ОТКОС

POVODOM GODIŠNJICE STRADANJA SRBA IZ ISTOČNE BILOGORE

Dana 31. oktobra 1991. godine, napadom na TO Grubišno polje, započela je akcija hrvatske paravojske pod kodnim nazivom „Otkos-10“, koja je imala za cilj likvidirati ili protjerati Srbe sa područja istočne Bilogore, smještenog na sjeverozapadu Hrvatske u trouglu između Bjelovara, Daruvara i Virovitice.

Narod istočne Bilogore, oc-

jenivši da malobrojne srpske snage, njih oko 400, neće moći dugo izdržati pritisak preko šest puta brojnijih hrvatskih formacija ojačanih tenkovima i dalekometnom artiljerijom, a poučen istorijskim iskustvom iz Drugog svjetskog rata, kada su ih ustaše odvodili i ubijali u logorima Jadovno i Jasenovac, krenuo je u egzodus spašavajući gole živote.

Toga i narednog dana, kompletno stanovništvo iz 23 i jedan broj žitelja iz još 15 sela, napustilo je to područje i u izbegličkoj koloni, u kojoj se našlo oko 4.000 ljudi i preko 600 različitih vozila, prešlo u Bosnu, u kojoj se još nije ratovalo. Među njima je bilo i oko 250 pripadnika drugih nacionalnosti, Hrvata, Čeha, Mađara i Roma, dio njih u mješovitim brakovima sa Srbima.

Poslije povlačenja Srba iz istočne Bilogore, uslijedila su ubistva preostalih stanovnika, pljačka, paljevine i miniranja kuća, uključujući i sela u kojima ranije nije ni bilo otpora. U najboljoj ustaškoj tradiciji iz 1941., nastavljeno je rušenje i devastacija pravoslavnih hramova tako da su do temelja izgorjele drvene crkve bilogorskog stila, jedinstveni spomenici kulture nulte kategorije pod zaštitom UNESCO-a: hram sv. Dimitrija u Rastovcu, sagrađen prije 1700. god. i Uspenije Presvete Bogorodice u Donjoj Rašenici iz 1709. godine.

Na području istočne Bilogore, u ratu i poraću, od 1991. do 1997. godine, koliko je do sada utvrđeno, život je izgubilo 65 osoba, većinom srpske nacionalnosti i onih koji su bili u rodbinskim vezama sa srpskim porodicama. Od ukupnog broja stradalih 41 je civil, od kojih je 17 ubijeno prije akcije „Ot-kos-10“ tokom kampanje zatrašivanja i zlostavljanja, te 23 pripadnika TO, dok su dvojica

Srba, koji su ostali u hrvatskoj vojsci i policiji, likvidirani od strane „saboraca“.

Za navedene zločine nad Srbima počinjene u istočnoj Bilogori do sada je odgovarao samo Veljko Marić, pripadniku ZNG iz Grubišnog polja, kojeg je Veće za ratne zločine u Beogradu osudilo na kaznu zatvora od 12 godina zbog ratnog zločina protiv civila zato što je 31. oktobra 1991. godine u selu Rastovac, u opštini Grubišno Polje, hicima iz vatrenog oružja ubio Petra Slijepčevića (1926) u porodičnoj kući.

Dok je Marić u srpskim zatvorima izdržavao kaznu, protiv njega je srpsko pravosuđe otvorilo još jednu istragu zbog sumnje da je tokom septembra 1991. u Grubišnom Polju likvidirao Miću Vlasiljevića i Vladimira Kučeru, te mučio Zvezdana Mačka, svi Srbi. Iako istraga nije završena, Marić je u junu 2015. godine iz Srbije transferisan u Hrvatsku. Prilikom transfera hrvatska strana se obavezala da će nastaviti krivični postupak

protiv Marića započet u Srbiji, ali do sada nema potvrde da preuzetu obavezu i ispunjava.

Do Drugog svjetskog rata na području istočne Bilogore živjelo je 18.000 žitelja srpske nacionalnosti, a poslije ustaških zločina u Drugom i onih počinjenih u posljednjem ratu, 2005. godine, po podacima Mitropolije zagrebačko-ljubljanske, preostalo ih je 1.170, uglavnom starijih osoba, dok ih je popis stanovništva u aprilu 2011. dočekalo manje od 1.000.

U crkvi Svetog Marka u Beogradu, u organizaciji Zavičajnog udruženja „Bilogora“, u nedjelju 5. novembra ove godine, sa početkom u 11,00 časova, služiće se parastos stradalim civilima i ubijenim borcima u građanskom ratu u Hrvatskoj 1991-1995, porijeklom sa Bilogore.

U Beogradu i Banja Luci, 31.10.2017.

Veritas

КИП И КЛИСА

POVODOM GODIŠNJICE

STRADANJA SRBA IZ ZAPADNOSLAVONSKIH SELA KIP I KLISA U NOVEMBRU 1991. GODINE

Od 12. do 18. novembra 1991. godine pripadnici hrvatske vojne policije u selima Kip (Darugar), pod sumnjom da skrivaju oružje vojnog porijekla, i Klisa (Pakrac), radi „izmještanja“ stanovništva, pohapsili su 24 srps-

ka civila, zatim ih doveli u Marino selo te ih zatvorili i držali u podrumu inprovizovanog zatvora „Ribarska koliba“, gdje su ih psihički i fizički maltretirali na načine da su ih potapali u vodi, priključivali na induktorsku struju, sjekli uši, rezali po prsima

i solili rane, gazili nogama, tukli metalnim šipkama i drvenim palicama, od kojih su šestorica preživjeli mučenja, dok su osamnaestorica likvidirani, s tim da se za tijelima petorice još uvijek traga.

Za likvidaciju pomenutih civila, a nakon što je tužilaštvo Haškog tribunala dostavilo iskaze preživjelih Srba, hrvatsko pravosuđe je, u martu 2008. godine, procesuiralo šestoricu pripadnika vojne policije pri 76. Samostalnom bataljonu Zbora narodne garde (ZNG), Delegirani Županijski sud u Osijeku, na ponovljenom suđenju, u junu 2011. godine, osudio je Tomicu Poletto na 15 godina i Željka Tutića na 12 godina zatvora, dok je Damira Kufnera, Pavla Vancasa i Davora Šimića, u nedostatku dokaza, oslobodio optužbe, a protiv Antuna Ivezića optužba je odbijena zbog zastare krivičnog gonjenja. Presuda je potvrđena od strane Vrhovnog suda RH u decembru iste godine.

U periodu od 8. oktobra 1991. do 29. marta 1992. godine u logorima „Ribarska koliba“ u Marinom selu i „Stara ciglana“ u Pakračkoj Poljani, koje je osnovala jedinica za posebne namjene MUP-a RH pod komandom Tomislava Merčepa, likvidirano je, prema VERITAS-ovim podacima, više od 100 žrtava, uglavnom civila srpske nacionalnosti. Većina likvidiranih potiče iz zapadnoslavonskih naselja sa područja Pakraca i Daruvara ali i sa teritorija opština Garešnica, Kutina, Bjelovar i Zagreb. Sva ova naselja nalazila su se van područja u kojima se srpsko stanovništvo oružjem suprotstavilo nasilju hrvatskih oružanih formacija.

Poslije hapšenja, bez sudskog naloga, Srbi su dovođeni u pomenute logore, pojedinačno ili u manjim grupama, gdje su zadržavani nekoliko dana i poslije strahovite torture, ukoliko nisu podlegli mukama, izvođeni

na stratišta i likvidirani.

Županijski sud u Zagrebu je, nakon dugogodišnjeg postupka, u toku 2005. godine pravosnažno osudio petoricu pripadnika MUP-a Hrvatske (Muniba Suljića, Sinišu Rimca, Igora Mikuolu, Miru Bajramovića i Branka Šarića) na kazne zatvora od 3 do 12 godina, zbog ubistva nepoznatog muškarca i nezakonitog lišavanja slobode i iznude trojice Srba, koji su u oktobru 1991. godine iz Zagreba dovedeni u Pakračku poljanu, gdje su ih likvidirala nepoznata lica.

Županijsko državno ovjetništvo u Zagrebu je u junu 2011. godine podiglo optužnicu protiv Tomislava Merčepa, osnivača i komadanta jedinice MUP-a RH „Jesenje kiše“, koja je osnovala pomenute logore, kojom se tereti da je u jesen 1991. godine, kao zapovjednik rezervne jedinice MUP-a RH, te kao savjetnik u MUP-u RH, lično naređivao nezakonita lišavanja slobode, mučenja i ubistva civilnih osoba, na osnovu čega su njemu potčinjeni pripadnici te jedinice, na širem području Kutine i Pakraca, te grada Zagreba, nezakonito lišili slobode 52 lica, od kojih su 43 ubijena, 3 se još vode kao nestala, dok su ostali preživjeli mučenje i zlostavljanje. Među ubijenima su i Mihajlo Zec, njegova supruga Marija i njihova dvanaestogodišnja kćerka Aleksandra, koji su likvidirani u Zagrebu u decembru 1991. godine.

Županijski sud u Zagrebu je u maju 2016. godine nepravosnažno osudio Merčepa na 5 godina i 6 mjeseci zatvora zato što „nije spriječio sebi podređene, da vrše nezakonita hapšenja, zlostavljanja i ubijanja 31 civila dovedenih

iz Zagreba, Kutine, Ribnjaka, Janje Lipe, Bujavice, Međurića, Zbjegovače i Pakračke Poljane, od kojih je 23 usmrćeno“, dok su iz činjeničnog opisa presude izostavljene žrtave za koje se nije moglo utvrditi ko ih je hapsio i likvidirao. Vrhovni sud je, presudom iz februara ove godine, preinačio prvostepenu presudu tako što je optuženom povećao kaznu na sedam godina zatvora.

Iako mu je VS uzeo kao otežavajuću okolnost „da su ubijanja i druga narušavanja fizičkog i mentalnog zdravlja i integriteta civila, najčešće građana RH, srpske nacionalnosti, koja je optuženik propustio spriječiti, ostvareni kroz relativno duži period uz iznimnu brutalnost i bezobzirnost“, ipak mu je izrekao bezobrazno malu kaznu, dokazujući po ko zna koji put da primjenjuje dvostruke aršine, mnogo blaže pripadnicima svojega za razliku od srpskog naroda.

U prvom velikom egzodusu Srba iz Zapadne Slavonije u sukobu devedesetih, koji je kulminirao nakon osnivanja pomenutih logora, na području opština Daruvara, Grubišnog polja, Podravske Slatine, Pakraca, Novske, Orahovice i Virovitice, etnički je očišćeno 193 naselja (10 gradskih i 183 seoska), u kojima je uništena većina kuća i imovine, a uništeno je ili oštećeno i 27 pravoslavnih hramova, dok je ovo područje, zbog hrvatskog terora i pritisaka, napustilo 52.320 Srba, od kojih se velika većina više nikada nije ni vratila na svoja imanja.

U Beogradu i Banja Luci, 18.11.2017.

Veritas

ПОРОДИЦА ЗЕЦ

Blic, 07.12.2017.

ZLOČIN KOJI SE NE ZABORAVLJA Da- nas je 26 godina kako su hrvatski policajci likvidirali porodicu Zec, samo zato što su bili SRBI

U Zagrebu su na današnji dan pre 26 godina hrvatski policajci ubili srpsku porodicu Zec, oca Mihajla (38), majku Mariju (36) i njihovu ćerku od 12 godina, saopštio je Dokumentaciono-informacioni centar "Veritas".

Zločin su počinili pripadnici Prve zagrebačke specijalne jedinice pri Ministarstvu unutrašnjih poslova (MUP) Hrvatske pod nazivom "Jesenje kiše", kojom je komandovao Tomislav Merčep, koji je naredio privođenje porodice Zec zbog navodnih veza sa krajiškim Srbima.

Prema Merčepovom naređenju, Miro Bajramović je naredio pripadnicima jedinice Igoru Mikoli, Siniši Rimcu, Nebojši Hodaku i Snježani Živanović da privedu Mihajla Zeca, koga je prilikom privođenja kasno noću 7. decembra 1991. godine ispred njegove kuće u Poljaničkoj ulici, na Trešnjevci, ubio Siniša Rimac, navodno u pokušaju bega.

Ubijene vatrenim oružjem

Nakon Mihajlove likvidacije, Munib Suljić se vratio u Mihajlovu kuću, odakle je izveo njegovu ženu Mariju i njihovu 12-godišnju ćerku Aleksandru, koje je najprije odveo u hotel "Panorama", a odatle na Sljeme, gde ih je ubio hicima iz vatrenog oružja.

Nakon toga, on je naredio ostalim pripadnicima jedinice da

leševe bace u jamu za smeće i zatrpaju, ali je nekoliko dana posle likvidacije njihova tela pronašao Marijin brat Zlatko Mesić, i sam pripadnik MUP-a Hrvatske.

Drugo dvoje dece porodice Zec, Gordana i Dušan, uspeali su da prežive, jer su se sakrili u kući i tako izmakli ubicama.

Ubice porodice Zec su ubrzo pronađene i uhapšene, a u prekrivičnom postupku priznali su ubistva i odveli policiju na mesto gde su pokopali žrtve.

Postupak obustavljen zbog nedostatka dokaza

Za delo za koje su bili prijavljeni pre saslušanja nije bilo predviđe-

no obavezno prisustvo branioca u prekrivičnom postupku, pa su se u nastavku istrage počinio branimi ćutanjem, a prethodni iskazi se kao nezakoniti izuzimaju iz spisa, dok se postupak obustavlja "u nedostatku dokaza".

Hrvatska Vlada je, pod pritiskom međunarodne zajednice, u aprilu 2004. godine donela odluku da deci ubijenih Mihajla i Marije Zec, Gordani i Dušanu, dodeli iznos od 200.000 evra, kao pomoć za podmirenje dotadašnjih troškova života, jer su kao maloletna deca ostali bez roditelja i bez ikakvih sredstava za život.

Optužnica

Tužilaštvo u Zagrebu je u junu 2011. godine podiglo optužnicu protiv Tomislava Merčepa, osnivača i komandanta jedinice "Jesenje kiše", kojom se tereti da je u jesen 1991. godine, kao komandant rezervne jedinice i savetnik MUP-a Hrvatske, lično naređivao

Aleksandra Zec (najstarija) sa
bratom Dušanom i sestrom Gor-
danom

nezakonita hapšenja, mučenja i ubistva civila.

U optužnici se navodi da su pripadnici Merčepove jedinice na širem području Kutine i Pakraca, te grada Zagreba, nezakonito uhapsili 52 lica, od kojih su 43 ubijena, tri se još vode kao nestala, dok su ostali preživeli mučenje i zlostavljanje. Među ubijenima je i tročlana porodica Zec. Izmenjenom optužnicom iz juna 2012. godine, Merčep se tereti da nije

učinio ništa, iako je znao, da svoje podređene spreči u neovlašćenom privođenju, mučenju i ubijanju civila. Vrhovni sud povećao kaznu

Županijski sud u Zagrebu ga je u maju 2016. godine nepravosnažno osudio na pet i po godina zatvora, zato što "nije sprečio sebi podređene da vrše nezakonita hapšenja, zlostavljanja i ubijanja 31 civila dovedenih iz Zagreba, Kutine, Ribnjaka, Janje Lipe, Bujavice, Međurića, Zbjegovače i

Pakračke Poljane, od kojih je 23 usmrćeno", dok su iz činjeničnog opisa presude izostavljene žrtve za koje se nije moglo utvrditi ko ih je hapsio i likvidirao.

Vrhovni sud je, presudom iz februara ove godine, preinačio prvostepenu presudu tako što je optuženom Merčepu povećao kaznu na sedam godina zatvora.

ПАУЛИН ДВОР

Blic, 12.12.2017.

ZA MASAKR 18 SRPSKIH CIVILA IZ 1991. NIJE NIKO KOMANDNO ODGOVARAO

PRAVDA JOŠ NIJE STIGLA U PAULIN DVOR

"U ime Boga milostivog samilosnog molimo te Bože svemoćući neka tuga postane nada, neka osveta bude pravda, neka majčina suza bude molitva, da se nikome nikada ne ponovi Paulin Dvor..."

Ove reči urezane su na spomenik jednog od osamnaestoro nedužnih civila, ubijenih pre tačno 26 godina, u noći između 11. i 12. decembra 1991. godine u Paulin Dvoru, a ovaj događaj ostao je bolna rana srpskog naroda.

Ta noć, pre tačno 26 godina, bila je poslednja za 18 nedužnih civila, 17 Srba i jednog Mađara, kada je više pripadnika 130. brigade Hrvatske vojske upalo u kuću Andrije Bukvića u selu Paulin Dvor kod Osijeka, u kojoj su meštani, uglavnom srpske nacionalnosti, bili u nekoj vrsti kućnog

pritvora. Oni su, zbog odmazde za smrt saborca, iz automatskog oružja i ručnim granatama ubili osamnaestoro ljudi prosečne starosti od 64 godine.

Među ubijenima je bilo osam žena između 41 i 85 godina i četiri bračna para. Iz porodice Katić ubijeni su Dmitar (82), njegovi sinovi Milan (59) i Petar (54), snaja Bosiljka (47) i rođaka Draginja (69).

Posmrtni ostaci ovih 17 brutalno ubijenih ljudi odvezeni su sa mesta zločina i skriveni na prostoru vojnog skladišta Lug kod Čepina, tako što je "grobnica" prekrivena starim rashodovanim vozilima, dok je na mestu zločina ostavljen skalpirani leš Dare Vujnović (57), koja je zetečena i ubijena van "kuće smrti".

- Sutradan ujutro zločinci su

kuću Andrije Bukvića, u cilju uništavanja tragova zločina, eksplozivom spravili sa zemljom. Istoga dana iz svoje kuće, koja je bila pod stražom, nestala je bolesna i nepokretna starica Milka Lapčević (81), čije je telo početkom marta 1992. godine pronađeno smrznuto u jarku u blizini sela Hrastin, oko 2,5 kilometra udaljeno od njene kuće – saopšteno je iz Dokumentaciono-informacionog centra "Veritas".

Komadant operativne zone, pukovnik Karl Gorinšek, ubrzo je čuo za ovaj zločin i naredio istragu, međutim ona je pretvorena u strogo čuvanu tajnu, a o ovom zločinu nije bilo reči pune četiri godine.

- O ovom zločinu se ponovo počelo govoriti tek krajem novembra 1996. godine, kada je tadašnji komadant Drugog zbornog područja, general Đuro Dečak, od tadašnjeg šefa Hrvatske izveštajne službe (HIS) Miroslava Tuđmana tražio mišljenje o prelokaciji posmrtnih ostataka, a ubrzo posle toga, 12. decembra, počinje njihova ekshumacija i "pakovanje" u belu

plastičnu burad. Sredinom januara 1997. godine, na sastanku koji je u strogoj tajnosti održan u Osijeku, za novu "grobnicu" paulindvorskih žrtava odabrana je oko 500 kilometara udaljena lokacija Rizvanuša na Velebitu, nedaleko od Gospića – navodi "Veritas".

Tada je pod nadzorom Sigurnosno-informativne službe (SIS), na čijem je čelu bio pukovnik Ante Gugić, i uz pratnju i znanje Kriminalističkog sektora Vojne policije, kojem je na čelu bio bojnič (major) Ante Glavan, transport "opasnog tereta" obavila Karlovačka inženjerijska brigada Hrvatske vojske (HV).

Posmrtni ostatci paulindvorskih žrtava na lokaciji Rizvanuša pronašli su i ekshumirali istražio-

ci Haškog tribunala u maju 2002. godine. U masovnoj grobnici pronađena su tela deset muškaraca i osam žena.

Gorinšek: Ne znam otkud tela u Lici

Iste godine, tada penzionisani hrvatski pukovnik Karl Gorinšek oglosio se o ovom događaju.

- Bio je to klasičan ratni zločin. Bio sam šokiran kada sam saznao o tome – rekao je tada Gorinšek.

On je tvrdio da je izveštaj o ovom zločinu, a koji je on lično potpisao, odmah objavljen i upućen u štab hrvatske vojske, koju je vodio general Anton Tus. Gorinšek ni tada nije mogao da objasni zašto nije naložena nijedna istraga i kako su se tela pojavila u Lici, 500 kilometara od mesta zločina.

Kako je tada preneo zagrebački "Jutarnji list", tela žrtava prebačena su u Liku šest godina kasnije, 1997. godine, što ukazuje na "organizovano i elaborirano skrivanje zločina".

Godinu dana kasnije, 2003., porodice su identifikovale žrtve u Zavodu za sudsku medicinu u Zagrebu i većinu od njih sahranile u zajedničku spomen grobnicu u njihovom selu, koju su sami izgradili i finansirali. Posmrtni ostaci Milke Lapčević ekshumirani su u junu 2006. godine sa Centralnog groblja u Osijeku, identifikovana je u oktobru iste godine i sahranjena na istom groblju – piše u saopštenju "Veritasa".

Odšteta sinu ubijenih

Opštinski sud u Osijeku doneo je u julu 2005. godine presudu po kojoj je Hrvatska zbog pretrpljene duševne boli morala da isplati 200.000 kuna (oko 2,4 miliona dinara) Nenadu Jeliću, čiji su majka Anđa i otac Boško ubijeni u Paulin Dvoru.

Iako je u osječki sud stiglo više sličnih odštetnih zahteva, ovo je prvi koji je usvojen. U tužbi u kojoj je tražena odšteta od 600.000 kuna navedeno je da su Jelići žrtve ratnog zločina i da su njihovom sinu u to vreme bile 23 godine, pa je tek spletom okolnosti izbegao smrt.

Niko nije odgovarao

Iako se danas navršilo 26 godina od masakra, hrvatsko pravosuđe za ovaj zločin u Paulin Dvoru još nikoga nije procesuiralo po komandnoj odgovornosti, kao ni one koji su prikrivali, odnosno naredili, organizovali i realizovali premeštanje posmrtnih ostataka žrtava.

Naime, prema "Veritasu", zbog

ratnog zločina protiv civilnog stanovništva izvršenog u Paulin Dvoru, u martu 2003. godine, optužena su samo dvojica pripadnika 130. brigade HV kao neposredni izvršioci, iako ih je bilo mnogo više. Na suđenju, koje je potrajalo sve do 2013. godine, pravosnažno su osuđena obojica optuženika: Nikola Ivanković na

15, a Enes Viteškić na 11 godina zatvora.

U Paulin Dvoru 1991. živelo 87,5% Srba

Prema popisu stanovništva u Hrvatskoj u Paulin Dvoru je 1991. živelo ukupno 168 stanovnika: 147 (87,50%) Srba; 9 Jugoslavena; 4 Hrvata i 8 ostalih.

Prema popisu iz 2011. godine, u tom selu je živelo ukupno 76 žitelja, ali nije navedena njihova nacionalna pripadnost.

Miroslava Brkić

МАШИЧКА ШАГОВИНА

topportal.info, 18.12.2017.

Zločin nad Srbima bez kazne i nakon 26 godina

Navršava se 26 godina od zločina u selu Mašička Šagovina, kod Novske u Hrvatskoj, kada su hrvatski vojnici ubili 55 Srba, koji su slavili slavu Svetog Nikolu, a za ovaj zločin još niko nije odgovarao ni pred domaćim, ni pred međunarodnim sudovima, saopštio je Dokumentaciono-informacioni centar "Veritas".

Pripadnici brigade hrvatskih "zengi" su noću sa 18. na 19. decembar upali u ovo selo, pri čemu su zarobili, a potom i likvidirali Srbe, među kojima 31 civila i pripadnika Teritorijalne odbrane iz Mašičke Šagovine, a ostalo su bili dobrovoljci iz Srbije.

Tijela su toliko bila izmasakrirana /razbijene glave, polomljeni udovi, odsječeni nosevi i jezici, zabijeni klinici pod nokte/ da još nisu identifikovana, već su pod oznakom nepoznati pokopani na groblju Lešće /kod Beograda/, gdje se i sada nalaze.

Napadom je komandovao

Vinko Štefanek, danas brigadni general Hrvatske vojske, pod čijom su komandom bili i pripadnici Hrvatskog vijeća odbrane /HVO/ koji su prošle godine pohapšeni i procesuirani zbog ratnih zločina počinjenih nad većim brojem Srba na području Orašja.

U Mašičkoj Šagovini je, po na-logu hrvatske vojske, pokopano 28 tijela, većina pod imenom, a skupljali su ih i pokopali njihovi rođaci, među kojima Cvetanka Milosavljević, koja je morala pokopati i svoja dva sina Tihomira /20/ i Dragana /23/.

Pojedinačno je sa ove lokacije do 2013. godine ekshumirano i predato srpskoj strani najmanje pet leševa, koje su nakon toga identifikovale i preuzele njihove porodice.

Najmanje pet leševa iz ovog događaja hrvatska strana je početkom januara 1992. godine predala pripadnicima JNA, koji su obdukovani na VMA.

Sa groblja u Mašičkoj Šagovini, u oktobru 2013. godine, u organizaciji hrvatske Uprave za zatvorene i nestale koja djeluje pri ministarstvu za pitanja boraca Hrvatske, uz prisustvo članova srpske Komisije za nestale, ekshumirani su posmrtni ostaci 19 žrtava, od kojih je do sada 13 identifikovano.

Među identifikovanim u posljednjih godinu dana su posmrtni ostaci Tihomira Milosavljevića /46/, sahranjenog na groblju Lešće u Beogradu i bračnog para Savke i Antala Borbelj, sahranjenih na groblju Gorice – Dragalić u Hrvatskoj.

Za ostale se ne zna ni mjesto ukopa.

U Mašičkoj Šagovini je, prema popisu stanovništva iz 1991. godine, živjelo 209 stanovnika, od kojih 189 /90 odsto/ Srba, 16 /sedam odsto/ Hrvata i četiri Jugoslavena.

Dvije decenije kasnije, prema popisu iz 2011. godine, u ovom selu je popisano sedam žitelja, od kojih dva muškarca i pet žena, bez oznake nacionalne pripadnosti.

МАСЛЕНИЦА

“Глас српске” 21.01.2018.

MASAKR NAD SRBIMA U ZONI UN NEKAŽNjen I NAKON ČETVRT VIJEKA

– Sutra se navršava 25 godina od agresije hrvatskih oružanih snaga na južne dijelove Republike Srpske Krajine /RSK/, izvršenoj u akciji pod kodnim nazivom “Maslenica”, u kojoj je 1993. godine ubijeno 348 Srba, među kojima 35 žena i troje djece uzrasta do 12 godina, saopštio je Dokumentaciono-informacioni centar “Veritas”.

Osam osoba se i dalje vode na listi nestalih, a u zbje govima je umrlo još 165 lica, uglavnom starije populacije. Iz ravnokotarskih sela protjerano je više od 10.000 Srba, koji su se raselili širom svijeta.

Iako je agresija izvršena na zaštićenu zonu UN i pred očima mnogobrojnih pripadnika UNPROFOR-a, do sada, ni pred međunarodnim ni pred domaćim sudovima, niko nije procesuiran za zločine nad Srbima počinjene u ovoj akciji.

U agresiji izvršenoj u toku realizacije “Vensovog plana”, kojim je RSK godinu dana ranije stavljena pod zaštitu mirovnih snaga UN, najviše su stradala tri srpska sela: Islam Grčki, Kašić i Smoković, kao i etnički mješovita sela: Murvica, Crno, Zemunik Gornji, Poljica i Islam Latinski.

Jedan od težih zločina već prvog dana agresije desio se na prevoju Mali Alan na Velebitu, u

neposrednoj blizini osmatračnice UNPROFOR-a, kada su pripadnici hrvatske specijalne policije “Alfe” mučki, iz zasjede, ubili i masakrirali 22 pripadnika Srpske vojske Krajine s područja Gračaca, među kojima i dvadesetšestogodišnju bolničarku Dušanku Gaćešu.

Ovaj masakr počinili su pripadnici Petog voda iz sastava “Alfe”, kojim je komandovao Milijan Brkić zvani Vaso, aktuelni zamjenik predsjednika HDZ-a i potpredsjednik Hrvatskog Sabora.

Operaciju “Maslenica” su planirali i izveli Janko Bobetko, Ante Gotovina, Ante Roso, Mirko

Norac i Mladen Markač, uz znanje i odobrenje Franje Tuđmana, tadašnjeg predsjednika države i vrhovnog komandanta oružanih snaga Hrvatske, koji su već tada bili ili su naknadno unapređeni u činove generala.

U vrijeme ove agresije načelnik artiljerije sektora “Velebit” bio je Albanac sa Kosova i Metohije Agim Čeku, do 1991. godine oficir JNA, od čijih je granata, uslijed neselektivnog granatiranja po dubini područja opština Benkovac i Obrovac, najviše i stradalo civila.

Od jedne takve granate na spavanju su ubijene izbjeglice iz Zadra: Milenko Gagić /46/ i njegova djeca – Milan /sedam/ i Milena /pet/, dok mu je supruga Branka /34/ zadobila teške tjelesne povrede.

Srbi iz ravnokotarskih sela pobijeni, prognani ili odvedeni u zatvore i logore, njihova bogata imanja opljačkana i uništena,

a kulturni spomenici, groblja i crkve devastirani, oskrnavljeni ili porušeni.

Među njima su i Dvori Jan-ković Stojana u Islamu Grčkom sa crkvicom Svetog Georgija iz 17. vijeka u kojoj je sahranjen poznati književnik Vladan Desni-

Politika, 23.01.2018.

Šljepice iz Islama Grčkog

Islam Grčki je bilo veliko i bogato ravnokotarsko selo sa pretežno srpskim življem i samo nekoliko hrvatskih porodica. Početkom 1993. godine, u ovom selu je živelo 197 srpskih porodica sa 976 duša.

Živeo je tu i Jovan Šljepica sa suprugom Tonkom, sinovima Zdravkom i Vojislavom i kćerkom Brankom, dok mu se kćer Marija pre rata udala za Jusupa, Hrvata iz susednog sela Islama Latinskog, i živela je u Zadru. Zdravko je bio teški bubrežni bolesnik i vojno nesposoban, dok je Vojislav bio angažovan u SVK. Sinovi nisu bili oženjeni, a Branka je bila još devojčurak.

Tako je bilo dok hrvatska vojska 22. januara 1993. nije izvršila agresiju na Ravne Kotare. Prvi na udaru bio je Islam Grčki. Napad je bio iznenađan i silovit, tako da ni žestoki otpor srpskih branilaca nije uspeo da zaustavi agresora. Mnogi su i poginuli braneći svoje selo.

Svi civili koji su bili u stanju bežali su ka Benkovcu i Bukovici, spasavajući "živu glavu". Ostali su oni koji zbog bolesti ili starost nisu mogli da beže.

Prvih dana nakon agresije u prostorije krajiške Komisije za razmenu zarobljenika dolazili su mnogi Kotarani da traže nestale

ca, crkva Svetog Georgija iz 16. vijeka u Smokoviću i crkva Setog Ilije iz 19. vijeka u Kašiću.

U Kašiću je, prema popisu stanovništva, 1991. godine živjelo ukupno 765 žitelja, od kojih 99 odsto Srba, u Smokoviću 1.029, od kojih 96 Srba i Islamu Grčkom

rođake i prijatelje. Navratili su i Branka i Vojislav. Vojislav je ispričao kako ga je napad zatekao u uniformi na položaju, te danima nije znao šta mu je sa porodicom. Kada su se linije stabilizovale, krenuo je da ih traži. Uspeo je da pronađe samo Branku, ali ne i oca, majku i brata.

Polovinom februara iste godine u Komisiju je, preko MKCK, stigao spisak sa dvadesetak imena civila sa Ravnih Kotara koji su dospjeli na ostrvo Pag. Uz Tonkino ime stajala je primedba da ju je preuzela rođaka Stevka iz Rijeke, dok Jovanovog i Zdravkovog imena nije ni bilo na tom spisku. Tonkin-povratak u RSK usledio je početkom maja 1993. Sa Vojislavom i Brankom sastala se na Đurđevdan, u izbjegličkom kampu u Benkovcu. Susret je bio i radosan i tužan. Tužan zbog onog što je Tonka ispričala o Jovanovoj i Zdravkovoj sudbini.

Njih troje su, priča Tonka, napad na selo dočekali u kući. Nisu mogli da beže zbog Zdravkove bolesti. Kada su granate počele padati u blizini njihove kuće, Jovan i ona su se sklonili u podrum, a Zdravko je rekao da će i on doći za njima. Uskoro su iz podruma, pored detonacija granata, čuli i eksploziju bombi i pucnjavu. Znajući da su u kući imali nekoliko bombi, pretpostavili su da ih je Zdravko i ak-

1.139, od kojih 87 odsto Srba.

Dvadeset godina kasnije, prema popisu stanovništva Hrvatske u 2011. godini, u pomenutim selima su živjele 323 osobe bez oznake nacionalne pripadnosti, saopštio je "Veritas".

tivirao na agresore.

Kada su nakon desetak minuta izašli iz podruma, zatekli su Zdravka u dvorištu, u lećežem položaju, izrešetanog stomaka. Nijedavaoznake života. Smrkavalo se i bilo je hladno pa je krenula u kuću po ćebe da prekrije mrtvog sina. Tada su u dvorište banula trojica u maskirnim uniformama i naredili im da krenu sa njima. Nisu hteli ostaviti mrtvog sina, pa su ih počeli tući. Dok je pokušavala da pokrije sina onim čebetom, jedan ju je tri puta udario u potiljak. Jovana su sva trojica nogama i šakama udarali po celom telu. Više puta je padao pod udarcima, a oni su ga dizali i nastavljali tući. Potrajalo je to dvadesetak minuta. Koža sa lica mu je bila zguljena. Gornji deo tela mu se modrio. Više nije mogao ni da govori. I pored svih batina, šaputao je da neće da ostavi mrtvog sina. Poslušali su ih tek kada je jedan napadač uperio pušku u Zdravka i zepretio im da će, ukoliko odmah ne krenu sa njima, pucati u njegovo telo.

Noć su, sa još desetak meštana, proveli u polju ispod sela, na otvorenom i pod stražom. Bilo je veoma hladno, a oni slabo obučeni. Ujutro su ih odvezli u zadarski zatvor. Bilo ih je šestoro u jednoj ćeliji, svi njihovi meštani. Tu su proveli dva dana i dve noći. Spavali su na golom betonu. Sve vreme

je na rukama držala muža, koji, onako pretučen, nije mogao ni da mrdne. Nju i Jovana više nisu tukli, ali jesu ostale.

Poslije dva dana, njih ukupno 17 civila, autobusom i pod stražom su negde vozili. Na putu, na njenim rukama, Jovan je izdahnuo. Zauzimali su se na ostrvu Pag, gdje su joj iz naručja oteli mrtvog muža. U vreme kada je pričala ovu priču, Tonka još nije znala šta su uradili sa telima njenog muža i sina.

Oktobra 1993, među 64 tela Srba poginulih na Ravnim Kotarima, koji su privremeno bili pokopani u Zadru, pronađeno je i Jovanovo. U maju 1994, Tonka je prepoznala i sina Zdravka među posmrtnim ostacima sedmorice bezimenih Srba pokupljenim takođe po Ravnim Kotarima. Obojicu su sahranili na novom benkovačkom groblju, jer su njihovo selo i groblje u Kašiću, još bili pod okupacijom.

Popisom iz 2011, u Islamu Grčkom popisano je 150 žitelja, bez oznake nacionalne pripadnosti. Do danas se iz izbeglištva vratilo oko stotinjak Srba. Ostali su se raspršili po celom svetu. Tonku, Branku i Vojislava 2011. sreo sam u Australiji. Pre nekoliko godina

umrla je i Tonka. Vojislav i Branka ispunili su joj poslednju želju i sahranili je zajedno sa Jovanom i Zdravkom u porodičnu grobnicu kod crkve sv. Ilije u Kašiću. Živih Šljepica više nema u Islamu Grčkom. Sada mrtvi čuvaju Kotare.

Savo Štrbac

КУПРЕС

POVODOM GOLGOTE KUPREŠKIH SRBA (APRIL 1992)

Hrvatske jedinice, sastavljene od ZNG, HOS-a, HVO, 3. aprila 1992. napale su srpska sela na kupreškoj visoravni u jugozapadnoj Bosni. Brzo su napredovali, jer sa srpske strane nije ni bilo organizovane odbrane. Brojčano nadmoćniji, bolje naoružani i sa iskustvom iz rata u Hrvatskoj, do 6. aprila zauzeli su sva srpska sela, uključujući i opštinski centar gradić Kupres. Za nekoliko dana hrvatska vojska ubila je 54 srpska civila i teritorijalca, a oko 150 odvela u logore po zapadnoj Hercegovini i Hrvatskoj, u kojima su

prošli pravu golgotu.

Hrvati su 6. aprila u restoranu firme "Kvalitet" u Kupresu sakupili 60-ak teritorijalaca i civila. Svi su bili domaći, osim kupreškog sveštenika Zorana Perkovića, rodom iz Ilijaša i Slovenke Minke udate Bosnić.

Odmah po predaji, pred ostalim zarobljenicima, valjda za opomenu drugima, Hrvati su ubili Stevu Lugonju i Dragana Čelebića.

Narednog jutra, oko 4 sata, polugole, po snijegu i hladnoći, tjerali su ih pješice prema 23 kilo-

metraudaljenoj Šujici. Pratilo ih je desetak naoružanih domaćih Hrvata. Nekoliko kilometara ispred Šuice iz kolone se izdvojio Žarko Živanić i potrčao prema šumi. Za njim su pucali hrvatski vojnici i ranili ga. Prišao mu je jedan vojnik i, procjenivši da ne može hodati, likvidirao ga rafalom iz puške.

U Šuici ih je dočekalo mnogo ljudi koji su ih na nekom parkiralištu fizički maltretirali, nakon čega su im žicom povezali ruke, utovarili u kamion i povezli nekuda.

Zaustavili su se u mjestu Gornji Brišnik i dok su izlazili iz kamiona morali su proći kroz špalir bati-naša naoružanih drvenim toljag-ama. Ugurali su ih u neku baraku i ubacili suzavac. Nakon sat i po izvode ih iz šupe i dovode do ruba visoke stijene uz prijetnju da će ih baciti sa nje. Zatim ih toware u kamion i kreću dalje. Svo vrijeme ruke su im vezane.

Oko pet sati popodne ušli su u Split. Kamion se zaustavio pred jednom zgradom, koja je ličila na vojni centar. I tu su morali sići sa kamiona. Jedan hrvatski vojnik je, ničim izazvan, palicom udario Petra Spremu, od kog udarca je pao i udario glavom o ivičnjak. Odmah mu je pjena udarila na usta. Potovarili su ih ponovo u kamion i odvezli u zloglasnu Loru. Sa njima je bio i Petar, koji će nekoliko dana kasnije i umrijeti. Tu su zatekli desetak komšija zarobljenih u Donjem Malovanu i još neke Srbe iz Prebilovaca i Mostara.

U Lori nastavak mučenja: spajanje na induktorsku struju poljskog telefona, “samoudaranje” glavom u zid, međusobno udaranje zarobljenika...

Nakon šest dana provedenih u Lori, toware ih u kamione i voze u Zadar, gdje ih razdvajaju u dvije grupe. Ponavljaju se već viđeni tretmani iz Lore. Nakon dva dana provedena u Zadru ponovo ih toware u kamione, s tim da su osmoricu izdvojili: braću Ljupka i Ratka Milića, Spasoja Kanlića, Slavka Dragoljevića, Dušana Nikića, Mirka Čivčića, Dušana Milišića i Jovu Marića.

Stižu u Eminovo selo kod Duvna. Ponovo maltretiranja i izživljavanja. Novina je u odnosu na Loru i Zadar, što ih sada nožem bode jedna žena i što satima kleče na hladnoći sa glavom u snijegu. Nakon dva dana odvoze ih u Vr-

gorac. Ali ne sve. I ovdje su osmoricu izdvojili: braću Dragana i Milivoja Mašića, braću Radovana i Marka Mašića, Ratka Lugonju, Đoku Marića, te Nikolu i Dušana Duvnjaka.

U Vrgorcu ništa bolje nego na predhodnim lokacijama. Mlati ih ko i sa čim stigne. Od batina u ćeliji umire Mile Spremo zv. Migac. Tri, četiri Crnogorca, koje su Kuprešaci zatekli u Vrgorcu, kopaju rupu u jednom kamenolomu u koju ga sahranjuju trojica Kuprešaka.

Nakon šest dana provedenih u Vrgorcu, voze ih u Ljubuški, gdje ostaju još 20-ak dana. Prvih desetak isti tretman kao i u predhodnim logorima. Drugih desetak situacija se pomalo poboljšava. Manje ih tuku, bolje ih hrane, briju ih i kupaju potpuno gole sa šmrkovima, oblače u SMB uniforme i 14. maja dovode u Žitnić kod Drniša, gdje je izvršena razmjena. Na nosilima je razmjenjen i Stojan Zubić. Od zadobijenih povreda i on umire treći dan po

razmjeni u kninskoj bolnici. Pop Zoran Perković je na istom mjestu razmjenjen devet dana ranije (on i duvanjski sveštenik Branko Zelen za jednog katoličkog fratra iz Glamoča). Perković je u razmjenu došao sa 8 slomnjenih rebara.

Posmrtni ostaci dvojice Sprema su predati srpskoj strani u novembru iduće godine. Od onih 16-orice, izdvojenih u Zadru i Em-inovu selu, do danas ni traga ni glasa. A od onih koji su preživjeli golgotu hrvatskih i hercegovačkih kazamata, mnogi su u međuvremenu pomrli a oni koji su još živi, osakaćeni su i fizički i duševno. Koliko ih bole njihove rane, još ih više boli činjenica da do danas nema traga o njihovih 16 komšija, kao i saznanje da niko nije procesuiran za sve što im je učinjeno, iako se znaju i imena svih žrtava i preko stotinu učesnika u njihovj golgoti.

Od oko 5.000 Srba po popisu iz 1991, na Kupreškoj visoravni ih sada živi 500-600.

Veritas

ПЛИТВИЦЕ

РТРС, 31.03.2018.

ДАНАС 27 ГОДИНА ОД “КРВАВОГ УСКРСА” НА ПЛИТВИЦАМА

БЕОГРАД, 31. МАРТА /СРНА/ – Данас се навршава 27 година од упада хрватских специјалаца на подручје Националног парка “Плитвице”, када је погинуо српски територијалац Рајко Вукадиновић /32/ из Коренице, док је 17 Срба заробљено и крвнички мучено до размјене због погибије “редарственика” Јосипа Јовића, саопштио је Документационо-информациони центар “Веритас”.

Из “Веритаса” подсјећају да Хрватска сваке године на врло високом нивоу обиљежава погибију Јовића, који је проглашен “првом жртвом домовинског рата”, иако је тадашњи министар полиције Јосип Бољковац више пута јавно говорио и у својој књизи “Истина мора изаћи ван” записао да је обдукција показала да је погођен метком из такозване “пумпарике” – јуришне америчке аутоматске пушке увезене из Сингапура, какве је имала хрватска полиција.

Послије ове акције, хрватска полиција је на Плитвицама формирала полицијску станицу која се одржала до краја августа 1991. године, када је због немогућности функционисања због контроле ЈНА и расформирана.

Контролу над Националним парком “Плитвичка језера” преузеле су крајишке власти и задржале је све до августа 1995. године.

Акција хрватске војске 31. марта услиједила је у намјери увођења уставноправног поретка Хрватске на подручју Плитвица.

Она је спроведена након што су крајишки Срби крајем фебруара донијели “Резолуцију о раздруживању од Хрватске”, која је претходно донијела одлуку да на њеној територији не важе савезни закони.

У контексту таквог стања, Срби су 25. марта 1991. године организовали “митинг истине” на Плитвицама, на којем се захтијевало да Плитвичка језера остану у склопу Српске аутономне области Крајине, што је и реализовано, а на улазима у национални парк на јарболима

биле су српске и југословенске заставе које су 31. марта хрватски специјалци тријумфално покидали, уништавајући све што је српско.

Плитвички догађај се према многим изворима узима као почетак рата у Хрватској деведесетих година прошлог вијека.

Тога дана, православни вјерници су славили Цвијети, а католици Ускрс, због чега су медији овај догађај и назвали “крвави Ускрс”.

SLOBODNA DALMACIJA
YU ISSN 0350-4662 Split, година XLVIII broj 14488

AKCIJOM POLICAJACA MUP-a U PLITVICAMA OPET USPOSTAVLJENI JAVNI RED I MIR

KRV NA USKRS

Dvojica poginulih, deseci ranjenih i 29 uhapšenih

NAKON SUKOBA: policajci MUP-a u Plitvicama jučer ujutro (Snimio: Mario PROFACA)

Živote izgubili policajac MUP-a Hrvatske Josip Jović i građanin Titove Korenice Rajko Vukadinović Baja — Armija između sukobljenih strana — Podrška svih stranaka obrani suvereniteta Republike: brani se čast Hrvatske — Mima noć u Plitvicama

Stranice 2 — 7.

БЉЕСАК

Sputnjik, 01.05.2018.

JOŠ NIKO NIJE ODGOVARAO: „BLJESAK“ – POČETAK ČIŠĆENJA HRVATSKE OD SRBA

Navršava se 23 godine od akcije „Bljesak“, u kojoj je 1. i 2. maja 1995. godine ubijeno ili nestalo 283 Srba i proterano oko 15.000, za šta još niko nije odgovarao. Protiv Srba u Zapadnoj Slavoniji krenulo je više od 16.000 pripadnika hrvatskih oružanih snaga, navodi Dokumentaciono-informacioni centar „Veritas“. „Snage UN, koje su hrvatski generali na vreme upozorili, tada su se povukle, prepuštajući narod na milost i nemilost agresoru“, dodaje se u saopštenju. Narod Zapadne Slavonije krenuo je u egzodus prema Republici Srpskoj, a na putu prema „mostu spasa“ do reke Save sustizale su

ih — avionske bombe, maljutke iz helikoptera, topovske granate i snajperski meci, podaci su tog centra. Oko 1.450 pripadnika Srpske vojske Krajine je zarobljeno, većina na prevaru uz pomoć snaga UN, tvrdi se u saopštenju „Veritasa“. Hrvatski sudovi su osudili veliki broj zarobljenih Srba, a nekoliko desetina zarobljenika prošlo je višegodišnje torture u zloglasnoj „Lori“ u Splitu. „Civilni koji nisu napustili svoja ognjišta smešteni su u logore, a za to vreme pravoslavni hramovi i srpska imanja su opljačkana i uništena. Uskoro su i oni, uz pomoć snaga UN i humanitarnih

organizacija, prevezeni u RS i Srbiju, a od njih se u Hrvatsku vratilo tek oko 1.500“, navedeno je u saopštenju. Hrvatski generali Petar Stipetić, Luka Džanko, Marijan Mareković, Mladen Kruljac i brigadir Stjepan Gašljević, koji su izveli akciju „Bljesak“, još su na slobodi. Pred nacionalnim pravosuđima Hrvatske, Srbije i BiH pokrenuto je nekoliko krivičnih postupaka za zločine nad Srbima, koji su završeni ili su još u prekrivičnoj ili istražnoj fazi. S druge strane, na zagrebačkom Županijskom sudu u toku je suđenje u odsustvu Milanu Martiću i Milanu Čeleketiću, tadašnjem predsedniku RSK i komandantu Srpske vojske Krajine zbog „osvetničkog raketiranja hrvatskih gradova“ nakon akcije „Bljesak“, saopštio je „Veritas“

Veritasov bilten, 05.05.2018.

Narcizam malih razlika

Mi Krajišnici već 23 godine obilježavamo egzodus zapadno-slavonskih Srba izazvanog hrvatskom agresijom („Bljesak“) na teritorij RSK, odnosno na područje koje je tada bilo pod zaštitom mirovnih snaga UN-a poznatim kao sektor „Zapad“.

I ove godine, kao i predhodnih godina, Hrvati su slavili u Okučanima „blistavu“ pobjedu, a Srbi su u Gradišci sa mosta spuštali vijence u rijeku Savu, preko kojeg je spas u Srpskoj našlo oko 15.000 Srba. No, nisu bili svi takve sreće da živi pređu preko „mosta spasa“. Neki ubijeni ostadoše

na kućnim pragovima, a neki uz puteve prema tom mostu. Veritas je popisao 283 žrtve, među kojima je 114 civila, uključujući 56 žena i 9 djece. Do sada je razjašnjena sudbina 150 žrtava, koliko su ih porodice i sahranile, a ostalih 133 vodimo na spisku nestalih.

Moj najjači utisak sa ovogodišnjeg komemorisanja žrtava iz akcije „Bljesak“ je izvještaj predstavnice Uprave za zatočene i nenestale koja djeluje pri hrvatskom Ministarstva branitelja. Elem, gospođa Višnja Bilić, tako se zove, izjavila je: „Prema podacima ekshumiranih i identifikovanih, dolazimo do

zaključka da je u Bljesku stradalo 160 ili 169 osoba srpske nacionalnosti, stoga svi podaci koji se pojavljuju u različitim javnim izvorima o 280 poginulih nemaju uporišta u činjenicama“. Do ovog zaključka pomenuta predstavница hrvatske države je došla na osnovu 150 do sada ekshumiranih leševa iz akcije Bljesak (od kojih je 111 identifikovano), te još 10 do 15 posmrtnih ostataka koje treba tek ekshumirati.

U njenom izvještaju tačan je podatak o broju ekshumiranih i identifikovanih, ali ne i broj ukupnih žrtava. Naime, nisu sve srpske žrtve ni ostale niti su ubijene na području zapadne Slavonije. A evo i primjera:

Prvog dana agresije hrvatska granata eksplodirala je ispred

jedne zgrade u Staroj Gradišci, od koje su na licu mjesta ubijeni Milka Dobrijević (48) i Nikola Šestanović (24) dok je teško ranjen Bojan Ilinčić (15), koji je istog dana umro u bolnici u Banja Luci. Istog dana u ovom gradu, u Hilandarskoj ulici, artiljerijska granata ispaljena sa hrvatskih položaja sa lijeve obale Save ubila je trogodišnju Unu Tadić i njenu baku Mariju (55). U selu Laminci hrvatske artiljerijske granate prvog dana ubijaju i Danijela Ratkovića (18), a dan kasnije i Ljubicu Perić (74). Ujutro, 2. maja, hrvatske granate u selu Bok Jankovac ubijaju i djevojčicu Nikolinu Račić (17). Istog dana, hrvatski avion Mig 21, kojim je pilotirao Rudolf Perešin, rano ujutro oko šest sati, granatirao je sam centar B. Gradiške, pri čemu je srušena jedna zgrada u blizini bolnice, u kojoj su ubijeni brat i sestra Dajana (6) i Nemanja (9) Gojić.

Mire Vuković iz Okučana, u potrazi za bratom Zoranom, prvog maja, u mrtvačnici Doma zdravlja u B. Gradišci, izbrojao je 6 leševa, svi preveženi sa lijeve obale Save.

U selu Paklenici u podrum jedne kuće sklonili su se srpski ranjenici i nekoliko žena, među kojima su bile i Aleksija Rauš i djevojka njenog sina Vesna iz Banja Luke. Hrvati su zapalili kuću iznad podruma, a kada je Aleksija otvorila podrumsku vrata da se ne bi ugušili od dima, ispaljena je zolja koja je spržila i nju i Vesnu. Od Vesne je pronađena ruka, po kojoj ju je mladić i prepoznao, a od Aleksije nikakvog traga. U toj akciji je spaljeno još mnogo kuća a poneke i sa ukućanima. U zapadnoj Slavoniji ima i dosta kanala, bunara i gustih šuma. Koliko oni kriju srpskih leševa, tek treba istražiti. Nažalost, neće se svi nikada ni pronaći, posebno ne oni koji su spaljeni.

U septembru 1997, obišao sam i ruševine zgrade u kojoj su ubijeni Nemanja i Dajana, a istog dana obišao sam i bosanskogradiško groblje Brestovčina i prebrojavao krstače sa grobova pokopanih u vrijeme Bljeska. Bili su tu i grobovi Nemanje i Dajane, Une i njene bake Marije, Milke i Nikole iz Stare Gradiške... Bile su tu i 4 krstače, duplo manje od klasičnih, ofarbane u bijelo i bez imena. Ljudi koje sam zatekao na tom groblju rekoše mi da su to grobovi djece koja u vrijeme smrti još ni imena nisu dobila.

Sve ovo zna, ili bi trebalo da zna, i gospođa Bilić, jer ovi poda-

ci su i javno objavljeni još 1998, o njima sam često i javno govorio, uključujući i mnoge sastanke srpske i hrvatske komisije za nestale. I nije ovo prvi put da nam Hrvati osporavaju podatke o žrtvama. Osporavaju ih i kad imamo potpune spiskove sa imenima žrtava. Osporavaju nam i one iz devedesetih ali i one iz četrdesetih prošlog vijeka. Ta njihova manjkalna potreba da nam sve osporavaju, gospodin Ivo Golštajn, inače hrvatski Jevrejin, zove "narcizam malih razlika", mada bi, po meni, prikladniji naziv bio "prokletsvo malih razlika".

Savo Štrbac

Глас Српске, 01. 05. 2018.

ОДРЖАН ПАРАСТОС ЗА СТРАДАЛЕ СРБЕ У ЗАПАДНОЈ СЛАВОНИЈИ

Његово преовештенство епископ пакрачки и славонски Јован данас је у Храму Светог великомученика Димитрија у Окучанима служио заупокојену литургију и помен за 283 убијених Срба из западне Славоније

Окучани – Његово преовештенство епископ пакрачки и славонски Јован данас је у Храму Светог великомученика Димитрија у Окучанима служио заупокојену литургију и помен за 283 убијених Срба из западне Славоније, уз поруку да се погром не смије заборавити, али да се мора вјеровати у васкрсење свих невиних пострадалих, јер без страдања нема ни васкрсења.

“Као и сваке године 1. маја, тако и данас, када се навршавају 23 године од егзодуса Срба из западне Славоније, наш епископ Јован служио је заупокојену литургију и помен за страдале у хрватској акцији Бљесак”, рекао је Српни парох новоградишки протојереј-ставрофор Драган Антонић.

Он је навео да је храм данас посетио мали број људи и да за то постоји више разлога.

“Неки људи нису у могућности да дођу због здравственог стања. То су углавном старији који се слабије крећу, а и мало је теже било доћи до храма јер се налази у центру Окучана”,

рекао је парох Антонић и додао да су данашњој литургији присуствовали и посланик у Хрватском сабору Драгана Јецков, представници Српског националног вијећа Загреб, жупанијских и локалних вијећа, а да је град посетио и конзул.

Он је нагласио да се Његово преовештенство епископ пакрачки и славонски Јован бори да Срби имају права као и сви други грађани у Хрватској.

“За то се бори и наше све-штенство овдје које је у малом броју. У малом је броју зато што је мали и број људи, мало је парохија које су живе на овом простору”, рекао је парох новоградишки и додао да је планирано да у порти парохијске цркве буде подигнуто спомен-обележје убијеним Србима из западне Славоније.

RTS, 01.05.2018.

Ромени српским ђртвима у Градишк

У оквиру обележавања 23. годишњице егзодуса Срба из западне Славоније код спомен-плоче српским ђртвима испред Цркве Пресвете Богородице у Градишк, служен је ромени.

Ромени је присуствовао председник Републике Српске Милорад

Додик који је положио венча ђртвима егзодуса.

Вени су спушени симболично и у реку Саву.

Додик је поручио да Срби морају бити јединствени и, како је навео, чувати две државе – Српску и Србију.

“Ако немачо државу, нисмо слободни. У каквом тешком положају су Срби најбоље видимо у Федерацији БиХ, Хрватској, Словенији, Црној Гори, Македонији и сампроглашеном Косову”, рекао је Додик након ромени.

Истакао је да је неопходно чувати Републику Српску која је створена као вапј за слободом, у којој данас живе и Срби протерани из Западне Славоније.

“Moramo biti jedinstveni, jer ne postoje bosanski i hrvatski Srbi”, poručio je Dodik.

Podsetio je da za srpske žrtve još nema pravde, što je vidljivo iz slučaja hapšenja nekadašnjeg komandanta Petog korpusa tzv. Armije BiH Atifa Dudakovića, koji nije zadržan u pritvoru iako postoje relevantni dokazi da je počinio ratne zločine nad Srbima.

“Zato je potrebno da jačamo našu Republiku i ne smemo pustiti ni na jednom mestu. Srpska je danas stabilna i verujem u njenu budućnost”, naglasio je Dodik, prenela je Radio-televizija RS.

Predsednik Srpske je napomenuo da se godinama u Gradišci daje pomen stradalim Srbima iz zapadne Slavonije i da to ne sme prestati.

“Srbi iz zapadne Slavonije proterani su u zločinačkoj akciji Hrvatske”, rekao je Dodik i istakao da o karakteru te akcije govori i činjenica da je među ubijenim bila i dvogodišnja devojčica ubijena u

bakinom naručju, rekao je on.

Podsetio je i da su Srbi, koji su branili Evropu od Osmanlija, na tragičan način u prošlom veku stradali u Hrvatskoj.

Protiv Srba iz zapadne Slavonije, kojih je bilo oko 15.000, te 1995. godine krenulo je više od 16.000 pripadnika hrvatskih oružanih snaga, a ova oblast bila je pod zaštitom UN.

Prema podacima “Veritasa”, među 283 ubijenih i poginulih bilo je 114 civila, dok je zarobljeno 1.450 vojnika koji su mučeni.

Snage UN, na vreme upozorene od hrvatskih generala, povukle su se prepuštajući svoje štićenike na milost i nemilost agresoru.

ЗАДАРСКА КРИСТАЛНА НОЋ

Vesti, 30.04.2018.

Kristalna noć u Zadru

Uskoro se, 2. maja, navršava 27 godina od prvog velikog egzodusa srpske zajednice u Hrvatskoj – zadarskoj Kristalnoj noći, kada je za 24 sata proterano oko 10.000 Srba, a sva njihova imovina, i poslovna i privatna, uništena ili minirana. Mada je u ovom zločinu učestvovalo nekoliko stotina lokalnih Hrvata, uključujući i policajce, niko još nije odgovarao pred sudom.

Ovaj događaj se može uporediti sa Kristalnom noći iz novembra 1938. godine, u kojoj je 15.000 je-

vreja poljskog porekla proterano iz Nemačke, kaže za “Vesti” Savo Štrbac, predsednik Dokumentaciono-informacionog centra Veritas.

- U Zadru je kao povod iskorišćeno ubistvo hrvatskog policajca u blizini mesta Polača kod Benkovca. Međutim, kasniji događaji će pokazati da je reč o ranije pripremljenom planu da se zadarska regija potpuno očisti od Srba. U samo jednom danu opljačkano je i uništeno 54 poslovnih objekata,

19 firmi i još 32 kuće čiji su vlasnici Srbi. Pritom, u sledećim danima minirane su ili demolirane i sve preostale kuće u vlasništvu Srba – ističe Štrbac.

Divljanje tog 1. maja krenulo je u 10 pre podne, kad je u centru Zadra počela da se formira kolona automobila u kojima su se nalazili i policajci, ali i “građani” sa čarapama preko glave, naoružani palicama i gvozdenim štanglama.

Zatvoreni u fioci

Nekoliko nedelja pošto je Zadar opustošen, Okružni sud u Zadru formira predmet za krivično delo uništavanja i otuđenja tuđe imovine.

Međutim, ubrzo ga prosleđuje sudu u Splitu. Ovaj predmet se zatim prosleđuje Vojnom tužilaštvu u Zagrebu, gde stoji u nekoj fioci sve do 2002. godine, kada je slučaj i formalno zatvoren.

- Oko 15 sati stiže i desetak autobusa sa mladićima koji su takođe bili naoružani motkama i šipkama. Svi zajednu se kreću zadarskim ulicama i, pevajući ustaške pesme, lome sve pred sobom što je imao prefiks srpsko. Oko 17 časova iz prigradskog mesta Gaženica krenula je najveća i najbolje opremljena grupa ljudi ka centru grada koja je nepogrešivo pronalazila srpske lokale. Toga dana je upotrebljena i velika količina eksploziva, koji se u to vreme i u tim količinama nalazio jedino u posedu policije, koja je toga dana bila "nevidljiva" – ističe Štrbac.

Dragan Sekulović, predsednik izbegličkog udruženja Centar za komunikaciju Pravda iz Paraćina, jedan je od onih Srba koji su sve to posmatrali, a zatim 3. maja bili

prisiljeni da pobegnu glavom bez obzira. On je spasavao i kćerku koja je tada imala samo 21 dan.

- U tih nekoliko dana proterano je 10.000 Srba, ali to je i dalje tabu-tema, kako za Hrvatsku tako i za Srbiju – kaže Sekulović, koji je do rata u Hrvatskoj u Zadru držao najposećeniji kafić, a istovremeno se mogao pohvaliti da su mu od 13 kumova, 12 Hrvati. Kristalna noć je bila organizovana akcija u kojoj je policija pružala zaštitu razularenoj bandi da opljačka i uništi sve što je srpsko.

- Svojim očima sam gledao rulju kako divlja ulicama i ruši srpske lokale i kuće, planski i sistematično. I moja konoba je tada uništena, a bila je iluzija da pokušam da je odbranim. Kako se odbraniti od 2.000 ili 3.000 ljudi izobličених od mržnje. Tu rulju su predvodili lokalni čelnici HDZ, a policija ih je obezbeđivala. Zvao sam telefonom u pomoć svoju kumu Ingrid Antičević-Marinović, koja je bila ministar pravde, ali se pravila

da me ne čuje. Ni tada, ni sledećeg dana mi se nije javila – priseća se Sekulović, koji ni dan-danas ne može da vrati svoju imovinu.

- Kada odem u Zadar vidim kako neki drugi ljudi koriste moj lokal, žive u mojoj kući. Srce hoće da prepukne, a ni srpski ni hrvatski političari ništa ne čine da mi se ta imovina vrati. Oko 20.000 Srba u Hrvatskoj ima istovetan problem mom – ne mogu da vrate svoju imovinu – navodi Sekulović.

Masovno u katolike

Savo Štrbac kaže da je u Zadru 1991. godine živelo 10.956 Srba, a da ih je 10 godina kasnije ostalo svega 2.382.

Ta brojka je danas još manja, jer su preostali Srbi iz ovog grada poslednjih decenija masovno prelazili na katoličanstvo. Pritom, svaki od njih je od lokalnog sveštenika prethodno morao da dobije dokument da "izlazi iz pravoslavne vere", što je bio ključan uslov da bi formalno prešli u katoličku veru.

МИЉЕВАЧКИ ПЛАТО

Danas, 20.06.2018.

GODIŠNJICA NAPADA NA MILJEVCE

Dokumentaciono-informativni centar „Veritas“ podsetio je danas da je Hrvatska vojska 21. juna 1992. godine napala položaje srpske teritorijalne odbrane na Miljevačkom platou kod Drniša u Dalmaciji i ubila 40 teritorijalaca, od kojih su većina masakrirani nakon predaje

Umesto da tela poginulih vrate porodicama, hrvatske vlasti naređuju srpskim zarobljenicima, pod pretnjom smrću, da ih baca-

ju u krašku jamu namenjenu za glomazno smeće.

Radiostanica Split je, u maniru krajnjeg cinizma, višekратно emitovala imena poginulih srpskih boraca uz zvuke srpske nacionalne himne sa raznim pogrđama, ukazao je Veritas.

Od 17. jula do 1. septembra te godine, hrvatska strana je preko Unprofora predala 21 telo koje je bilo nepokopano ili pokopa-

no van jame i kosti izvađene uz pomoć speleologa, spakovane u 20 vreća izmešanih sa kostima životinjskog porekla, što je uveliko otežavalo identifikaciju.

Od delova kostiju i delova tela na srpskoj strani je sastavljeno 40 leševa, od čega je 28 identifikovano i sahranjeno u porodične grobnice, dok je 12 neidentifikovanih pokopano u zajedničku grobnicu na novom groblju u Kninu, gde se i danas nalaze.

Nakon dugogodišnjeg vođenja krivičnog postupka, Županijski sud u Splitu je, u septembru 2014, osudio dvojicu pripadni-

ka Hrvatske vojske, Antu Babca (1965) na tri godine i osam meseci i Mišu Jakovljevića (1971) na tri godine zatvora zbog ubistva ratnog zarobljenika Miroslava Subotića (1935).

Za zločin na Miljevačkom platou, bez obzira na postojanje obilja validnih dokaza, koji su dostavljeni svim relevantnim domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama koje se bave zaštitom ljudskih prava i ratnim zločinima, niko nije procesuiran pred Haškim tribunalom, naveo je Veritas.

ЈАСЕНОВАЦ - усташки логор смрти

Politika, 19.05.2018.

Bili su samo deca

U trećoj dekadi aprila i prvoj polovini maja naš region, i ove kao i predhodnih godina, obeležavaju (i potresaju) komemoracije žrtvama Drugog svetskog rata, među kojima su najintragantnije dve pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora: žrtvama ustaškog terora Koncentracionog logora Jasenovac i ubijenim ustašama u Blajburgu. Unazad nekoliko nedelja o ovim komemoracijama izgovoreno je i napisano mnogo riječi i izneseno mnogo stavova, često dijametralno suprotstavljenih.

Baveći se popisom srpskih žrtava iz ratova devedesetih, naučio sam da se razmeri neke ratne tragedije procenjuju po broju stradalih civila, s posebnim naglaskom na žene

i decu. Pošto pomenuti događaji u javnosti nisu dovoljno, kako mi se čini, osvetljeni upravo sa ovog diskursa, iznosim proverene i nesporne podatke koji određuju karakter i razmere pomenutih događaja.

Uoči ovogodišnje blajburške komemoracije, na HRT-u sam pratio emisiju "Otvoreno", u kojoj su učestvovali gosti različitih pogleda na pomenute događaje, među njima i istoričar Ivo Goldštajn, hrvatski Jevrejin, koji se dugo i seriozno bavi žrtvama iz vremena endehazije. On tvrdi da u blajburškoj tragediji nije ubijeno nijedno dete, a spomenuo je tek jednu ubijenu ženu i to suprugu nekog ustaškog funkcionera. A bilo je, kaže, među

zarobljenim ustašama i domobranima mnogo i žena i dece. Niko od prisutnih mu nije protvreo.

A u jasenovačkoj tragediji, prema "poimeničnom popisu žrtava KCL Jasenovac", istaknutom u muzejskoj postavci hrvatskog Memorijalnog muzeja Spomen područja Jasenovac (mart 2013), među 83.145 žrtava, nalazi se 23.474 žene i 20.101 dete. Dakle, od ukupno popisanih, skoro četvrtina je dece i više od četvrtine žena, odnosno više od polovine žena i dece. Ovih dana sam čuo na RTS, u emisiji posvećenoj pomenutim komemoracijama, da je Muzej žrtava u Beogradu do sada popisao preko 90.000 jasenovačkih žrtava, pa je za pretpostaviti i da se broj žena i dece povećao.

Ovih dana je u Domu vojske u Beogradu otvorena dokumentarna izložba "Dijanina deca", posveće-

na velikoj akciji spasavanja dece iz ustaškog logora Jasenovac koju je predvodila Diana Budisavljević. Ono što me je posebno impresioniralo jeste spisak umorene dece i neprestano čitanje njihovih imena. (Načas sam pomislio da se nalazim u nekom muzeju holokausta, kakvih je mnogo širom sveta.) Na tom spisku su ispisana imena 19.432 deteta. To je popisnik iz knjige "Bili su samo deca", autora Dragoja Lukića, koju mi je prije 18 godine poklonio sam autor i koja zauzima počasno mesto u "Veritasovoj" biblioteci.

U Lukićevom popisniku navedena su imena i prezimena umorene dece, imena njihovih roditelja, godine i mesto rođenja, nacionalna pripadnost, godine smrti i mesta stradanja.

Prema Lukićevoj preciznoj statistici, među umorenim mališanima "koje su ustaše ubile i na druge

načine umorile u jasenovačkom sistemu logora" bilo je 10.268 dečaka, 9.128 devojčica i 36 neutvrđenog pola. Najmlađe žrtve su bile u pelenama a najstarije su imale 14 godina.

Lukićev popisnik pokazuje da je među žrtvama najviše srpske dece – 11.888, zatim romske – 5.469, jevrejske – 1.911, hrvatske – 132 i muslimanske – 17, dok za 15 dečaka i devojčica nije utvrđena nacionalna pripadnost. Sa teritorije koju obuhvata današnja Hrvatska umoreno je 10.064 mališana (5.081 Srbin, 4.132 Roma, 712 Jevreja i 132 Hrvata), od kojih je 6.107 s područja Slavonije. Iz BiH (koja je bila u sastavu NDH) na jasenovačkim stratištima umoreno ih je 8.030 (6.551 Srbin, 411 Roma i 1.068 Jevreja), od kojih 6.130 iz Bosanske krajine. U Jasenovcu je stradalo 1.102 mališana iz Srema (794 Roma), koji je

bio u sastavu NDH, dok ih je 236 umoreno sa područja izvan NDH. Prosječna starost mališana čiji su životi ugašeni u jasenovačkim logorima iznosila je sedam godina i 3 meseca. Najpogubnija je bila 1942. godina, kada ih je umoreno 15.567, od kojih je 5.427 bilo sa Kozare. U posljednjim danima jasenovačkog logora ugašeni su životi 331 mališana.

Popisivač malih jasenovačkih žrtava i sam je bio dete logoraša. Autor je preživio tako što su ga 26. avgusta 1942, sa još oko 900 kozaračke dece, oslobodili partizani iz ustaškog logora za decu u Jastrebarskom.

Iako su egzekucije zarobljenika bez sudskih odluka protivzakonite, izneseni podaci govore da se Jasenovac i Blajburg ne mogu (i ne smeju) upoređivati.

Savo Štrbac

ПОГИНУЛИ И НЕСТАЛИ

ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА НЕСТАЛИХ

Проблем несталих представља велики хуманитарни и цивилизацијски проблем, који је у уској узочној вези и са свим осталим проблемима хуманитарне природе, као што су повратак избјеглица својим кућама и стварање повјерења између припадника различитих националности.

Тренутно се на међународно признатим списковима несталих лица на простору претходне Југославије из ратова деведесетих налази 10.416 особа, од чега се на подручје РХ, укључујући и подручје бивше РСК (УНПА),

према посљедњој књизи несталих Међународног комитета Црвеног крста (2015), односило 2.138 (1.716 несталих и 422 особе чији се посмртни остаци траже) нерасвјетљених случајева, од чега се на Србе односило око 50%.

Међутим, према Веритас-овим подацима, списак несталих Срба са подручја Хрватске је много већи и на данашњи дан на њему се налази 1.804 особе, од којих су 713 (40%) старији од 60 година. Највише их је нестало у посљедњој ратној години 921 (51%), а затим у првој 694

(38%). Међу несталима је је 1.286 (71%) цивила и 497 (28%) жена.

У задњих седамнаест година из заједничких, масовних и појединачних гробница, укључујући и оне у организацији самих породица, ексхумирано је укупно 1.500 посмртних остатака Срба са подручја Хрватске и бивше РСК, укључујући и оне који су са њима живјели и ратовали, од чега их је до сада 1.059 идентификовано, док их још 441 чека на идентификацију.

Веритас тренутно располаже поузданим подацима

за више десетина познатих мјеста укопа са око 230 посмртних остатака српских жртава на подручју Хрватске, покопаних углавном под ознаком “непознат”, који и двадесет и двије године по престанку рата, искључиво због опструкције хрватске стране, чекају на ексхумацију.

И даље је присутан проблем око регистрације и “признања” српских жртава са подручја РХ и бивше РСК, пошто велик број њихових породица још увијек нису отвориле захтјев за тражење код надлежних

организација Црвеног крста, што је предуслов за улазак на међународно признати списак несталих а самим тим и признатих ратних жртава. По том критеријуму на посљедњи емкацекаов списак несталих на подручју РХ није ушло чак 913 особа са “Веритасовог” списка.

Породице несталих особа имају право сазнати истину о судбини својих најмилијих, друштво има правну и моралну обавезу помоћи им у њиховом трагању. То је могуће само уз активну

сарадњу породица несталих са надлежним организацијама и институцијама.

Међународни дан несталих је прилика и да се јавност подсети на патњу и бол чланова породица несталих, али и позив породицама да изврше своју обавезу – отворе захтјев за тражење и дају крв за ДНК, без чега нема успјешне потраге.

У Београду и Бања Луци,
30.08.2017.

Веритас

Tanjug, 28.08.2017.

VREĐALI SRBIJU: Odalović napustio konferenciju o nestalima u Zagrebu

POVOD DA ODALOVIĆ NAPUSTI KONFERENCIJU JE BIO KADA JE SUČIĆ REKAO DA “SVE ZLO U REGIONU DOLAZI IZ BEOGRADA”

Generalni sekretar u Ministarstvu spoljnih poslova Srbije i predsjednik Komisije za nestala lica Veljko Odalović napustio je danas konferenciju u Zagrebu o nestalima, nakon što je u uvodnom izlaganju pomoćnik ministra hrvatskih branitelja Stjepan Sučić izrekao niz uvreda na račun Srbije i bivše JNA i rekao da sve zlo u regionu dolazi iz Beograda.

Konferencija na temu “Proces ekshumacija i identifikacija posmrtnih ostataka lica nestalih na području Republike Hrvatske” sazvana je s ciljem ubrzanje procesa traženja nestalih osoba/lica, informisanje članova porodica i šire javnosti o problemima i preprekama koje osporavaju ovaj proces.

U toku uvodnog izlaganja pomoćnik ministra hrvatskih branitelja, koji ujedno vodi Komisiju zatočene i nestale Vlade Hrvatske Sučić je umesto izveštaja, koji nije bio primeren temi izrekao brojne uvrede na račun Srbije i njenih organa.

On je, između ostalog, rekao da je na Hrvatsku izvršena velikosrpska agresija i da je tada bivša JNA okupirala Hrvatske teritorije i, kako je rekao, izvršila brojne teške zločine.

Povod da Odalović napusti konferenciju je bio kada je Sučić rekao da “sve zlo u regionu dolazi iz Beograda”.

Odalović je rekao da je sramota zloupotrebljavati ovakav skup i da neće dozvoliti da se na ovakav

način vređa država Srbija i napustio konferenciju.

U telefonskoj izjavi za Tanjug Odalović je objasnio da prvenstveno nije u redu da se ovakvi skupovi zloupotrebljavaju jer smo ovde da rešava o sudbinu nestalih lica.

“Ostrašćenost sa kojom je predsjednik Komisije govorio o Republici Srbiji je bila toliko izražena da je prisustvovanje takvom skupu čiji je on ipak bio domaćin bilo ponižavajuće”, rekao je on..

Istakao je da Srbija i dalje ostaje apsolutno posvećena rešenju sudbini nestalih lica i to smatra svojim prioritetom.

“To je humanitarno, civilizacijsko ali i političko pitanje koje se sigurno neće rešavati ovakvim stavovima zvaničnika Republike Hrvatske”, kazao je Odalović.

Portal Novosti, 22.09.2017.

Milan Cvetojević: Ubijen kod Siska, nađen kraj Kovina

Sjećanje na Milana Cvetojevića ubijenog u Sisku septembra 1991. godine

Mošćenica kod Siska, topao dan 19. septembra 1991. Milan Cvetojević radi u dvorištu porodične kuće. Tri osobe, odjevene u maskirne uniforme bez oznaka, gologlave, s pištoljima za opasačima, dolaze po njega i odvođe ga na obalu Save, u obližnju Hrastelnicu, gdje ga ubijaju mecima u potiljak.

Ubojstvo Milana Cvetojevića tek je jedna od nekoliko stotina sisačkih ratnih priča u kojoj počinitelji nisu odgovarali. Sve sudske instance u Hrvatskoj presudile su da je taj slučaj zastario jer se ne vodi kao ratni zločin i da porodica žrtve ne može dobiti odštetu; dok čekaju odluku suda iz Strassbourga, razmišljaju kako će platiti 30.800 kuna sudskih troškova.

“VI STE ODVELI TATU!”

Milan je rođen 1935. u Donjem Javornju kod Dvora. Bravarski zanat izučio je u Sisku, nakon čega se zaposlio u Željezari, pa 1963. prešao u Rafineriju i doškolovao se za visokokvalificiranog majstora energetskih postrojenja. U penziju je otišao 1991, samo dva mjeseca prije no što će ga brutalno ubiti. Nakon vjenčanja s voljenom Miljom Velikog Gradca, živio je u Mošćenici u porodičnoj kući koju je sam izgradio. Život su im uljepšale kćeri Snježana i Svjetlana. Bio je iznimno vrijedan čovjek, a prijatelji ga pamte kao velikog veseljaka. No, vedra mu narav nije pomogla da izbjegne lošu sudbinu. Toga dana, kad su ubojice upali u dvorište, supruga i kći nisu odmah shvatile što se zbi-

va. Upravo su doručkovale u kući.

– Milan im je predao pištolj, za koji je imao urednu dozvolu. Mislili smo da će vojnici nakon toga otići, no kad smo vidjele da s njima sjeda u plavi “fiat 128”, pojurile smo iz kuće. Dok su dvojica otišla po susjeda Radu Crevara, mi smo onoga u maskirnoj uniformi koji je ostao s Milanom pokušale ubijediti da ga tu ispituju. I nalog smo tražile, no bio je neumoljiv. Kazao je da ga odvođe na informativni razgovor i da će se vratiti za sat-dva. Uspjela sam Milanu donijeti još samo lijek iz kuće. Tada sam ga zadnji put vidjela – sjeća se Milja Cvetojević.

Sutradan, nakon neprospavane noći, Milja je već u sedam ujutro bila na policiji u Sisku, gdje su joj rekli kako njen suprug u policiju nije doveden. Nekoliko dana kasnije, Milja i Svjetlana u gradu su prepoznale jednog od “maskirnih”.

– Vi ste odveli moga tatu! – rekla mu je Svjetlana, no on joj je

odgovorio da se zabunila i otišao dalje.

POPIS ODVEDENIH

Tijekom višegodišnje potrage, Milja je prošla Sisak uzduž i poprijeko, prateći tragove na koje su je upućivali.

– Bila sam i u komandi kod tržnice, gdje se smjestila garda. Pokazali su mi popise s imenima desetaka Srba koji su odvedeni, no Milanova među njima nije bilo. Često sam odlazila u policiju s fotografijama, no uvijek bez rezultata. Jednom me primio Vladimir Milanković, ali je kazao da ne zna za Milana. U više sam navrata tražila da me primi Đuro Brodarac, no do sastanka nikad nije došlo, iako sam se uredno prijavljivala i satima čekala. Jedan mi je Petrinjac ispred njegova ureda rekao da i ja odem u Krajinu. Bila sam i kod stare kasarne na obali Kupe. Molila sam vojnike da mi ga pokažu, da ga barem vidim ako je kod njih ili da mu bar dadu čistu odjeću koju sam ponijela. Ondje je doista bio zatočen neki Cvetojević, no to nije bio moj Milan – priča Milja.

U februaru 1992. u gradu je sreća susjeda Radu Crevara, koji je uspio pobjeći sa stratišta na obali Save. Prepričao joj je posljednje sate njezina muža: prvo su ih

Милан Цветојевић

odvezli u Dom u Odri, a potom u Jodno u Sisku.

– Nakon ispitivanja, još istoga dana, odvezli su ih na Savu. Prije smaknuća, dali su im cigarete. Shvativši što im se sprema, Rade je skočio u vodu i pritajio se u grmlju. Milan nije znao plivati, otimao se, ali je ustrijeljen s četiri metka u potiljak. Ubojice su mislili da se Crevar utopio, no on je drugi dan preko poznanika dospio do Đure Brodarca. S obzirom na to da su se znali od ranije, Brodarac mu je savjetovao da se ne vraća kući u Mošćenicu i da se pritaji kod kćeri u Sisku – govori Milja.

Sudbinu muževa tijela doznala je tek nakon rata, kad joj je netko od povratnika u poštanski sandučić stavio list “Pančevac”, u kojem je pisalo da je na obali Dunava kod Kovina nedaleko Smedereva, šest mjeseci nakon

ubojstva, pronađeno tijelo Milana Cvetojevića.

SAHRANJEN TEK 2008.

– Otišla sam u Kovin i pronašla grob, među visokom travom bio je postavljen stupić s imenom. Dala sam napraviti betonsku grobnicu. Redovito sam posjećivala Milanov grob do ekshumacije. Na prepoznavanje je išlo nas 11 porodica, čiji su bližnji zakopani u grobove u Kovinu. Na fotografijama sam prepoznala muževu odjeću i obuću. Milan je, konačno, mir pronašao 8. septembra 2008. godine, kad smo ga sahranili na pravoslavnom groblju Sv. Nikole u Petrinji – kaže Milja.

Zagrebački odvjetnik Luka Šušak podigao je 2005. godine u ime Milje i njenih kćeri tužbu protiv Republike Hrvatske, tražeći odštetu zbog smrti Milana Cvetojevića. Sudovi u Petrinji i Sisku

odbili su tužbu s obrazloženjem da je “zahtjev za naknadu štete zastario”. Presude je potvrdio Vrhovni sud, a Ustavni je ocijenio da “podnositeljicama tužbe nisu povrijeđena ustavna prava”. Majka i kćeri nadaju se da će pravdu uspjeti izboriti na Evropskom sudu za ljudska prava. Dotad skupljaju opomene zbog neplaćanja sudskih troškova: ne plate li ih uskoro, slijedi im ovrha.

– Milanovo ubojstvo je ratni zločin, a ratni zločin nikad ne zastarijeva. No sudovi ubojstvo mog muža nisu tako okvalificirali, jer su počinitelji nepoznati. Dosad još nitko nije osuđen za ratne zločine u Sisku, pa takve slučajeve prebacuju u one koji zastarijevaju, kao da nam žele poručiti: “Ubili smo ga, sada nam još platite za to” – zaključuje Milja Cvetojević.

Večernje novosti, 16.10.2017.

Traga se za 10.639 stradalih

Veljko Odalović predstavio izveštaj o radu vladine Komisije za nestala lica. Više od 4.000 žrtava su Srbi, mnogo problema u saradnji u regionu

Proces traženja nestalih osoba opterećen je mnogobrojnim problemima u zemljama regiona, a broj nestalih se ne smanjuje očekivanom dinamikom. U ovom trenutku se traga za još 10.639 građana bivših jugoslovenskih republika – izjavio je predsjednik Vladine Komisije za nestala lica Veljko Odalović. On je to rekao posle sastanka na kojem je predstavljen izveštaj o radu državne komisije od 1. januara do 30. juna ove godine s predstavnicima nekoliko udruženja nestalih, kidnapovanih i ubijenih osoba na prostoru nekadašnje zajedničke

države.

– U ovom trenutku još 10.639 ljudi vodi se kao nestalo. Od tog broja, na prostoru KiM 1.658, oko 2.100 osoba po evidenciji u Hrvatskoj, a ostalo su nestali u BiH – rekao je Odalović. – U ovom trenutku, nažalost, proces traženja nestalih lica ima određenih problema u Hrvatskoj i u BiH, ali i na prostoru KiM.

Komisija je konstatovala da je preko četiri hiljade nestalih osoba srpske nacionalnosti.

– Veliki problem je i status tela ili delova tela koji se – njih više od četiri hiljade – nalaze u mrtvačnicama u Zagrebu, Osijeku, Sarajevu, Tuzli, Sjenici, Prištini i Banjaluci – istakao je Odalović, i dodao da je izvesno da ima

pogrešnih identifikacija. On je objasnio da je samo na malom prostoru u Kosovskoj Mitrovici, od 88 reekshumiranih tela, njih 18 pogrešno identifikovano.

– To su bile identifikacije koje su uradili ad hok timovi Haškog tribunala u kampanjama koje su tada vodili. Takvih slučajeva ima

još – tvrdi Odalović.

On je objasnio da će se narednih dana postaviti aplikacija koja će biti obrazac koji će građani moći da popune ukoliko imaju bilo kakve informacije o nestalim i ubijenim osobama s prostora bivše Jugoslavije.

- Očekujemo mnogo veću ulogu i podršku Međunarodne komisije

za nestala lica i Međunarodnog komiteta Crvenog krsta, jer i oni imaju deo odgovornosti za ceo proces – naglasio je Odalović.

SRBIJA ISUPUNJAVA ZAHTEVE

ŠTO se tiče Srbije, mi insistiramo na tome da se na prostorima na kojima izvesno postoje grob-

na mesta uradi provera lokacija i ekshumacija – rekao je Odalović. – Mi krajnje odgovorno postupamo prema svim zahtevima koje smo dobili i nemamo nijedan zahtev za novom lokacijom na centralnom delu Srbije, ali imamo na desetine zahteva koje smo usmerili ka Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, ali i Euleksu.

Sputnjik, 12.02.2018.

Gde su nestali Srbi iz Hrvatske ako su sve žrtve — Hrvati

Hrvatska tvrdi da je još uvek na spisku nestalih 1.945 ljudi, ali ima čudnu računicu, da su Srbi samo oni koji su nestali u „Oluji“, a da su svi ranije nestali — Hrvati. To nije tačno, kaže za Sputnjik Savo Štrbac iz „Veritasa“. Srpska strana traži još 1.811 nestalih u ratu.

Posle susreta srpskog predsednika Aleksandra Vučića sa hrvatskom predsednicom u Zagrebu, Kolinda Grabar Kitarović rekla je da tokom ovog razgovora nije bilo reči o temama iz prošlosti. Međutim, ona je na zajedničkom susretu s novinarima prvo govorila o problemu nestalih u ratu.

Direktor Informaciono-dokumentacionog centra „Veritas“ Savo Štrbac podseća da je ovo pitanje bilo izuzetno važno i za prethodnike hrvatske predsednice, jer u toj zemlji ono nije samo humanitarno.

„Oni su iz rata izašli kao po-bednici, imaju polumilionsku masu branitelja na kojima počiva ta država, oni su u njenim temeljima. Kad uzmete još i njihove porodice, imate ogromnu biračku mašineriju. Ko ima uz

sebe branitelje, ali i crkvu, on je na prvom mestu na izborima“, podseća Štrbac.

Iako su od rata prošle dvadeset dve godine, još uvek nije poznat tačan broj nestalih, odnosno stradalih za kojima se još traži. „Knjigu nestalih“ oformio je Međunarodni komitet Crvenog krsta, četvrto izdanje izašlo je 2015. godine, ali u Veritasu tvrde da u nju nisu ušli mnogi Srbi sa njihovih spiskova.

Hrvatska tvrdi da je još uvek na spisku nestalih 1.945 ljudi, ali ima, kaže Štrbac, čudnu računicu, da su Srbi samo oni koji su nestali u „Oluji“, a da su svi ranije nestali — Hrvati. To nije tačno, kaže Štrbac za Sputnjik.

„Imamo iz '91. godine na službenim spiskovima 329, a iz ostalih ratnih godina do '94, 92. Dakle, ukupno 421 osobu, imenom i prezimenom, što je 27 odsto brojke za koju tvrde da su Hrvati, a to su Srbi. Ovome treba dodati da i svi nestali Srbi nisu ušli u tu knjigu Međunarodnog komiteta Crvenog krsta, njih čak 882“, tvrdi Štrbac.

On dodaje da je kasnije ipak postignut regionalni dogovor

da se oni koji nisu ušli u knjigu stave na dodatni spisak, pa da se i za njima traga.

„Kad se ide po imenima, kad se upoređuje, ima više nestalih Srba nego Hrvata, čak i na tom spisku Međunarodnog komiteta Crvenog krsta objavljenom 2015. u četvrtom izdanju knjige“, kaže sagovornik Sputnjika.

Dakle, srpska strana u ovom trenutku traži 1.811 nestalih, dok Hrvatska tvrdi da je nestalih na obe strane 1.945.

Štrbac ipak dodaje da su komisije Srbije i Hrvatske sarađivale i kada nije bilo nikakve saradnje dve zemlje na drugim poljima. Prošle godine Hrvatska je ekshumirala 49 bezimenih Srba koji su stradali u „Oluji“ u Glini i „Šašu“ na Baniji.

Trenutno je u Zagrebu 390 ekshumiranih neidentifikovanih posmrtnih ostataka za koje i hrvatska i naša strana smatraju da su Srbi, jer su pobijeni u „Oluji“ i „Bljesku“, a registrovano je i 305 grobnih mesta koja još nisu istražena do kraja.

„Do sada je na području Hrvatske ekshumiran 1.451 srpski leš, identifikovan je 1.161. Uglavnom su poginuli u 'Bljesku' i 'Oluji', ali i u prethodnim godinama rata. Ovaj podatak nećete naći javno objavljen u Hr-

vatskoj“, kaže Savo Štrbac.

Iako Hrvatska, kao i međunarodna zajednica, čuti o srpskim žrtvama, posebno civilima, i nesreću rata koristi u političke svrhe, Štrbac kaže da sastanak čelnih ljudi dveju zemalja ipak uliva optimizam i da će se ovo

pitanje, koje je izuzetno važno porodicama poginulih, konačno približiti svom rešenju.

„Očekujem da će uskoro biti pozvano nekoliko desetina srpskih porodica da dođu na konačnu identifikaciju u Zagreb, jer od juna prošle godine nije išla

nijedna grupa. Očekujem, kad dozvoli vreme, početkom proleća, ekshumaciju na još nekoliko lokacija gde su srpske žrtve. Ovaj sastanak može da otvori taj proces“, zaključuje Štrbac u razgovoru za Sputnjik.

Politika, 20.02.2018.

Nestali, političko ili humanitarno pitanje

Na februarskom susretu predsednika Srbije A. Vučića i predsednice Hrvatske K. Grabar Ki-tarović, dominiralo je pitanje nestalih osoba u ratu devedesetih, što dokazuje i prisustvo šefova komisija i predstavnika udruženja porodica nestalih obeju država.

I tokom ranijih susreta šefova ovih država ili vlada ovom pitanju pridavan je veliki značaj, ali kada god se spominjao broj nestalih Srba, sa hrvatske strane je dolazilo do osporavanja i iznesenih brojki i spiskova. A najburnije polemike izazvala je izjava A. Vučića da na spiskovima nestalih ima više Srba nego Hrvata, koju je, kao premijer Srbije, nakon sastanka sa tada tek inaugurisanom sadašnjom hrvatskom predsednicom, dao u Zagrebu u februaru 2015, koje su se mogle čuti pre, u toku i nakon ovog njihovog najnovijeg susreta.

Tako su skoro svi hrvatski mediji iznosili broj od trenutno 1.945 nestalih osoba na području Hrvatske iz rata devedesetih, među kojima je od 814 do 900 osoba srpske narodnosti. I svi su se pozivali na Upravu za zatočene i nestale, koja deluje pri hrvatskom Ministarstvu za branitelje. I zaista na njenom sajtu stoji da je još uvek „nepoznata sudbina 1.526 osoba te mesto ukopa posmrtnih ostataka 419 smrtno

stradalih osoba“. A ona se poziva na četvrto izdanje „Knjige nestalih“ „koja sadrži ažurirani popis osoba nestalih na području RH i otvorenih zahtjeva za traženje posmrtnih ostataka, sa stanjem od 1. maja 2015. godine“.

Ova knjiga je nastala u saradnji Uprave za zatočene i nestale Ministarstva branitelja i Hrvatskog Crvenog križa, uz proveru i saglasnost Crvenog krsta Srbije, te Komisije Vlade Republike Srbije za nestala lica i u konsultaciji s Međunarodnim odborom Crvenog krsta. Ona sadrži dva odvojena popisa: prvi sa 1.716 osoba nestalih na području RH i drugi sa 422 osobe za koje se zna da su smrtno stradale, ali nije poznato gde su njihovi posmrtni ostaci, što ukupno čini 2.138 nerešenih slučajeva. Sadašnja razlika u brojkama između te knjige i Uprave je u činjenici da je u međuvremenu jedan broj identifikovan sa oba spiska i na obe strane.

Ranije je hrvatska strana, u broj nestalih računala samo one za koje je otvoren zahtev za traženje, a ne i one za koje je podnesen zahtev za traženje posmrtnih ostataka, mada među njima, s pozicije srpske strane, nema suštinske razlike, iz prostog razloga

što je cilj da se pronađu posmrtni ostaci i jednih i drugih i predaju njihovim porodicama radi sahrane i konačnog rešenja potrage.

Pošto u knjizi nije navedena nacionalna, vojna i državna pripadnost popisanih osoba, „Veritas“ je izvršio uporednu analizu i ovog četvrtog (kao i prethodnih) izdanja sa „Veritasovom“ evidencijom, na kojoj se u vreme analize (jun 2016) nalazilo 1.859 osoba i sa spiskom nestalih, koji je Hrvatska u decembru 2010. dostavila MSP uz svoj odgovor na kontratužbu Srbije u sporu po uzajamnim tužbama o genocidu, na kojem se nalazilo ukupno 1.024 osobe, i došao do sledećih rezultata: sa „Veritasove“ evidencije 974 osobe nalazilo u toj knjizi, a 882 nije; sa hrvatskog spiska u knjizi se nalazilo 839 osoba, a 215 nije; 56 imena iz oba popisa u knjizi nalazila su se i na hrvatskom spisku i na „Veritasovoj“ evidenciji; 365 imena iz oba popisa u knjizi nije bilo ni na hrvatskom spisku ni na „Veritasovoj“ evidenciji.

Još ne znam čija su traženja tih 365 osoba koje se nalaze u knjizi, a nema ih ni na hrvatskom spisku ni na „Veritasovoj“ evidenciji, ali znam da se one 882 osobe sa „Veritasovog“ spiska nestalih nisu našle u knjizi zato što članovi njihovih porodica kod nadležnog

Crvenog krsta (nacionalnih ili međunarodnog) nisu otvorili zahteve za traženje, što je bio uslov za ulazak u knjigu.

Ta knjiga ni u vreme objavljivanja nije sadržavala ažurirani popis svih osoba nestalih na području RH. Naime, još 2013, srpska komisija je i hrvatskoj strani i ostalim subjektima na izradi celovitog spiska nestalih predala

dodatni spisak od 685 osoba koje nisu ušle ni u predhodna, ni u četvrto izdanje „Knjige nestalih“, a peto, iako je bilo najavljeno, još nije ni štampano.

Trenutno se na „Veritasovom“ spisku nestalih nalazi 1.811 osoba (1.293 civila i 499 žena), srpske nacionalnost koja su nestala u periodu 1991–1998. na području Hrvatske (1.756) i BiH (55).

Predstojeći sastanci predstavnika porodica nestalih sa šefovima država i komisija za nestale osobe su prilika i da se aktualizuje objavljivanje ažuriranog popisa nestalih sa obe strane, uz uvažavanje spiskova vladinih i nevladinih institucija i organizacija.

Savo Štrbac

Vesti, 07.04.2018.

Ubijeni Srbi na hrvatskom spisku

Slučaj Zorana Trivkanovića iz Siska, koji je ubijen 1991. godine tokom pogroma nad Srbima u ovom gradu, ali ga hrvatske vlasti uredno potražuju od Srbije mada je u Osijeku izrečena pravosnažna presuda sa presuđenim počinocima tog ubistva, nije jedinstven u hrvatskom pravosuđu.

Prema tvrdnji direktora Veritasa Save Štrpca, pravni tim Srbije je pre nekoliko godina tokom iznošenja dokaza u procesu tužbe i kontratužbe za genocid pred Međunarodnim sudom pravde uspeo da izvede na desetine ovakvih, apsurdnih presuda i događaja koji, kako tvrdi, ne prestaju.

- Hrvatska i dalje čini sve da sebe predstavi kao žrtvu agresije JNA i Jugoslavije, pa je tako u grupu nestalih i ubijenih državljana Hrvatske u toj agresiji bez ikakvog srama uvrstila i one Srbe koji su ubijeni upravo od strane hrvatskih jedinica. Poražavajuće je da se ni 28 godina od kraja rata ništa nije promenilo, pa su po istim merilima Srbi proglašavani nestalima ili žrtvama agresije čak i u sredinama gde nije bilo oružanih sukoba. Sve se to činilo samo da bi se “napumpao” broj hrvatskih žrtava. To je posebno bio slučaj u prvim ratnim godinama. Apsurdna situ-

acija koju Hrvatska uporno želi da prikrije jeste da je mnogo više Srba stradalo u tim prvim ratnim godinama nego 1995 – ističe Štrbac.

On dodaje da je, prema evidenciji Veritasa, najmanje 300 imena nestalih hrvatskih državljana koje Hrvatska uporno potražuje od Srbije, a zapravo su Srbi koji su stradali od redovnih ili paravojnih hrvatskih jedinica.

Starci “redom ubijani” Savo Štrbac kaže da je svedočeći pred Međunarodnim sudom pravde ukazao i na nelogičnost da se na spisku nestalih ili ubijenih Hrvata

ta nalazi i više stotina onih starih oko 100 godina.

- Ispada da tokom četiri godine rata na teritoriji Republike Srpske Krajine nijedna osoba hrvatske nacionalnosti, posebno one starije dobi, nije preminula od starosti ili bolesti, već su isključivo bile žrtve ubistava. To je apsurd svoje vrste – ističe Štrbac.

- To je najizraženije bilo u prvim godinama rata, posebno u gradovima koji nisu bili u direktnoj zoni ratnih dejstava. Samo u Sisku je ubijeno oko 130 Srba, a slične monstruozne akcije su se odigravale i u Gospiću, Zadru... Da aspuđ bude kompletan, iako se većina tih Srba i dalje vode kao nestali, u tim gradovima postoje pravosnažne presude u kojima se

ZORAN TRIVKANOVIĆ

ti “nestali” taksativno vode kao žrtve – kaže Štrbac.

Da je i u 21. veku moguće manipulirati žrtvama, a posebno nestalima, pre nekoliko godina je ironično primetio i aktuelni predsednik Srbije Aleksandar Vučić, koji je na sveopštu lavinu optužbi iz Hrvatske da Srbija ništa ne čini kako bi otkrila sudbinu nestalih Hrvata, cinično primetio da na tim listama zapravo ima mnogo više Srba nego Hrvata.

Sumnjiva Knjiga nestalih

Hrvatska se poziva na evidenciju iz četvrtog izdanja “Knjige nestalih” Uprave za zatočene i nestale hrvatskom Ministarstvu za branitelje. Ali, kako u toj knjizi nije navedena nacionalna, vojna i državna pripadnost popisanih osoba, Veritas je izvršio uporednu analizu sa dosadašnjim izdanjima “Knjige mrtvih”.

- U trenutku te analize, juna 2016. na našem spisku se nalazilo

1.859 nestalih, a kod Hrvata 1.024 osobe. Upoređujući podatke ustanovili smo da se 974 osobe nalazilo u Knjizi mrtvih, a 882 je izostavljeno. Takođe, na hrvatskom spisku u knjizi se nalazilo 839 osoba, koje opet nisu bile na spisku Veritasa. Utvrđeno je da se 56 imena nalazilo u oba popisa, dok 365 imena iz oba popisa u knjizi nije bilo ni na hrvatskom spisku niti u našoj evidenciji – zaključuje Savo Štrbac

Vesti, 19.06.2018.

Trivkanovići i mrtvi i nestali!

SISAK - Zagrebački advokat Luka Šušak zastupa porodicu braće Trivkanović, Zorana i Berislava iz Siska koji se u Hrvatskoj istovremeno vode kao nestali i kao žrtve pripadnika Zbora narodne garde, uputio je pismo predsednici Hrvatske Kolindi Grabar – Kitarović kako bi iskoristila svoj autoritet i ubrzala postupak pred Vrhovnim sudom Hrvatske da se ovaj pravni apsurd okonča.

“Tražimo od Vas da preduzmete radnje da Vrhovni sud RH izvede reviziju što pre kako bi se rešila dilema jesu li Trivkanović Zoran i Berislav ubijeni ili nestali. To zavisi od toga da li će Republika Hrvatska odustati od traženja nestalih osoba Zorana i Berislava Trivkanovića od Republike Srbije”, stoji u pismu predsednici Hrvatske.

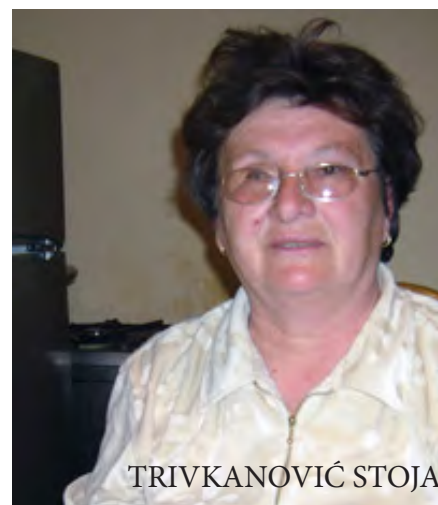
Da podsetimo, prema pravosnažnoj presudi Županijskog suda u Osijeku iz 2014. zbog likvidacije Zorana i Berislava Trivkanovića, na 10 godina robije osuđen je Vladimir Milanković, tadašnji komandant policijskih

snaga na širem području Siska i Banije.

Istovremeno, imena Zorana i Berislava se navode i u drugom zvaničnom dokumentu. To je “Knjiga osoba nestalih na području Republike Hrvatske” iz maja 2015. koju je izdala Uprava za zatočene i nestale Ministarstva branitelja. Reč je o događaju od 25. avgusta 1991. u Sisku.

Tada su u kuću Trivkanovića upale zenge u crnim uniformama i naoružane do zuba. Pretresle su sve prostorije, a zatim pretukle Zorana (24) i njegovu suprugu Dragicu.

- Nakon toga su Zorana belim kombijem, u kojem je bilo još sedam pripadnika zengi, odvezli na prostor kojim je tada komandovao Božo Budimir. Zajedno sa Zoranom su iz kuće odvezli njegovog brata Berislava (18) i njihovog oca Nikolu. Telo Nikole izbacila je Sava kod sela Gušće tri dana kasnije. Iz obdukciskog nalaza proizlazi da se radi o nasilnoj smrti usrelnim ranama, što znači da su ga ubili pripadnici ZNG-a i policije. I pored presude

TRIVKANOVIĆ STOJA

u Osijeku u kojoj su navedena imena i Nikolinih sinova, preživeli članovi porodice Trivkanović su odbijeni po zahtevu za naknadu nematerijalne štete uz objašnjenje da se i dalje vode kao nestali. Očekujem od predsednice Hrvatske da ubrza odlučivanje Vrhovnog suda kome smo uputili zahtev za reviziju ovakve presude – objasnio je advokat Šušak.

POZIV NA RAZUM

U pismu Luka Šušak ističe da ne očekuje da se predsednica Hrvatske meša u rad pravosuđa, već da preduzme mere u skladu sa članom 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

“Preduzmite mere da se predmet revizije reši u razumnom roku, te da se eventualno koriguje traženje spomenutih nestalih osoba od Republike Srbije”, stoji u pismu.

Нови уписи погинулих, убијених и несталих лица од 1. августа 2017. до 1. августа 2018.

1. **Вујић Милић** син Милорада, рођен 15.07.1957. године у Живковић Коси, гдје је и живио. Погинуо је као војник 18.03.1995. године на Гладном брду код Велике Кладуше. (Извор: Удружење Кордунаша)

2. **Михајловић Горан** син Милоша, рођен 04.07.1974. године у Војнићу, гдје је и живио. Погинуо је као редовни војник на одслужењу војног рока 14.09.1994. године на подручју Присјеке приликом превртања бова (Извор: Удружење Кордунаша)

3. **Здјелар Марко** син Илије, рођен 04.01.1958. године у Свиници код Војнића, гдје је и живио. Погинуо је 16.07.1992. године на ратишту у Цетинграду. (Извор: Удружење Кордунаша)

4. **Милковић Наташа** кћи Милана, рођена 27.06.1968. године у Карловцу, живјела у Војнићу. Погинула је 21.06.1995. године у Вељуну у саобраћајној несрећи у својству преводиоца УН-а. (Извор: Удружење Кордунаша)

5. **Вукобратовић Душан** син Ђуре, рођен 10.05.1932. године у Леденику код Војнића гдје је и живио. Погинуо је 06.10.1991. године као цивил од гранате испаљене са хрватских положаја код своје куће. (Извор: Удружење Кордунаша)

6. **Батинић Јово** син Данила, рођен 1912. године у Плочи код Грачаца, гдје је и живио. За вријеме акције „Олуја“ остао у селу Плоча од када му се губи сваки траг. (Извор: рођак Драганић Жељко)

7. **Драганић Јека** кћи Јована, рођена 1907. године у Плочи код Грачаца гдје је и живјела.

За вријеме акције „Олуја“ остала у селу Плоча од када јој се губи сваки траг. (Извор: унук Драганић Жељко)

8. **Машић Миливој** син Миле, рођен 05.05.1954. године у Беговом селу код Купреса

гдје је и живио. Заробљен 06.04.1992. године на Купресу са већом групом домаћих Срба. Спроведени су у хрватске затворе Лора у Сплиту и на неке локације у Задру, одакле је једна група враћена у Еминово село код Ливна, гдје су га са још шесторицом затвореника издвојили из групе одакле му се губи сваки траг.

(Извор: Преживјели заробљеници)

9. **Машић Марко** син Манојла, рођен 02.01.1951. године у Беговом селу код Купреса гдје је и живио.

Заробљен 06.04.1992. године на Купресу са већом групом домаћих Срба. Спроведени су у хрватске затворе Лора у Сплиту и на неке локације у Задру, одакле је једна група враћена у Еминово село код Ливна, гдје су га са још шесторицом затвореника издвојили из групе одакле му се губи сваки траг.

(Извор: Преживјели заробљеници)

10. **Зубић Стојан** син Гојка, рођен 1926. године у Мрђеновцима код Купреса. Заробљен на Купресу, одведен у Лору. Размјењен у Житнићу почетком априла 1992. године и одведен у Книнску болницу гдје је умро 06.04.1992. године од посљедица пребијања. Сахрањен на гробљу у Купреус. (Извор: син Зубић Марко)

11. **Богдановић Миодраг** син Сватислава, рођен 07.12.1934. године у Пропаштици код Подујева. Погинуо 22.12.1991. године на подручју Машићке Шаговине као добровољац. (Извор: кћер Богдановић Данијеле)

12. **Бокан Милорад**, рођен у Личким осредсцима код Грачаца, гдје је и живио. Убијен 23.05.1994. године у Личким Осредцима у међусобном обраћуну. (Слободна далмација, 28.10.2017.)

13. **Медак Сава** син Младена, рођен 1942. године у Бенковачком селу код Бенковца. Извршио самоубиство 15.04.1992. године у Бенковачком селу. (Извор: Лакић Зоран)

14. **Пешић Звездан** син Милете, рођен 8.09.1963. године у Батињанима код Белог Манастира, живио у Београду. Погинуо 28.02.994. године као припадник СВК (пилот) на подручју Бравског код Босанског Петровца. (Извор: Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије)

15. **Вукмировић Ранко** син Милана, рођен 29.04.1960. године у Глоговици код Добоја, живио у Бања Луци. Погинуо 28.02.1994. године као припадник СВК (пилот)на подручју Новог Травника. (Извор: Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије)

16. **Зарић Горан** син Ратка, рођен 24.08.1965. године у Бријесници код Лукавице, живио у Краљеву. Погинуо 28.02.1994. године као припадник СВК (пилот)на подручју Волари код Шипова. (Извор: Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије)

17. **Гардијан Филип**, рођен 1925. године у Пластову код Шибеника гдје је и живио.

20. Гардијан Стеванија, рођена 1930. године у Пластову код Шибеника гдје је и живио.

Брачни пар, погинули 1992. године када је

на њихову кућу пала граната. (Извор: Дукић Милорад)

18. **Кричка Душанка** кћи Миле, рођена 1947. године у Пластову код Шибеника гдје је и живјела. Погинула је 25.06.1993. године на подручју Ваћана од мине изненађења. (Извор: Манојловић Никола)

19. **Бузов Аница**, рођена 1919. године у Мирловић Пољу код Дрниша, гдје је и живјела. Погинула је 05.07.1992. године на подручју Мирловић Поља од снајперског метка испаљеног са непријатељске стране. (Извор: Бибић Божо)

20. **Кнежевић Бранко** син Драгутина, рођен 30.09.1925. године у Кнежевић Коси код Војнића, гдје је и живио. За вријеме акције „Олуја“ остао код куће, а убијен је у окторбру исте године. (Извор: кћер Дракулић Милка)

21. **Живковић Лука**, рођен 1929. године у Секулинцима, Подравска Слатина, гдје је и живио. Погинуо 14.12.1991. године на подручју Секулинаца. (Извор: Миленко Босанац)

22. **Глушица Илија** син Душана, рођен 02.08.1965. године у Кестеновцу Горњем код Доњег Лапца. Погинуо 17.07.1992. године на подручју Средње Слатине. (Извор: Миленко Босанац)

23. **Боројевић Стеван** син Љубомира, рођен 13.05.1963. године у Петрињи. Погинуо 01.06.1992. године на подручју Комоговине код Костајнице. (Извор: судски спис Окружног суда у Глини)

24. **Дракулић Сњежана** кћи Наде, рођена 05.09.1962. године у Костајници. Убијена 08.05.1993. године под неразјашњеним околностима у свом стану у Костајници. (Извор: Тарбук Слободанка)

25. **Мајсторовић Бранко** син Теодора, рођен 24.05.1935. године у Међеђи код Вишеграда, живио у Дубици. Убијен 28.05.1992. године од непознатих лица испред улаза РО Железера Сисак- погон у Дубици на радном мјесту. (Извор: ТВ Нова емисија „Истрага“)

26. **Бокан Јованка** кћи Јована, рођена 1924. године у Босанским Осредцима код Дрвара,

живјела у Беглуцима код Доњег Лапца. За вријеме акције „Олуја“ остала код куће, а касније dospјела у задарску болницу гдје је и умрла. (Извор: снаха Шево Загорка)

27. **Ковачевић Мирко** син Милоша, рођен 07.03.1952. године у Дугом Пољу код Модриче, живио у Бршадину. Нестао 04.10.1991. године на подручју Борова села. (Извор: Књига несталих МКЦК, мај 2015.)

28. **Атељевић Ђорђо** син Стевана, рођен 28.04.1962. године у Сарајеву. Погинуо 12.11.1991. године на борбеном задатку на подручју Борова Села. (Извор: Погледи.рс)

29. **Смајлић Алмир**, рођен 1968. године у Бијељини гдје је и живио. Погинуо 07.11.1991. године на борбеном задатку на подручју Вуковара. (Извор: Погледи.рс)

30. **Мишановић Недељко** син Марка, рођен 28.06.1958. године у Градаццу, а живио у Белом Манастиру. Погинуо 31.10.1995. године под неразјашњеним околности напуто од куће до положаја на подручју Зеленом пољу. (Извор: Команда ВП 9216 Кнежеви Виногради)

31. **Стојановић Миладин** син Боре, рођен 23.04.1973. године у Крчевљанима код Градацца, живио у Боботи. Погинуо као војник на редовном одслужењу војног рока, приликом извлачења МТС из касарне у Винковцима 27.09.1991. године на подручју Жупање. (Извор: Потврда ВП 4210 Бела Црква)

32. **Добрић Милан** син Ђуре, рођен 1930. године у Црквеном Боку код Костајнице гдје је живио. Остао послје „Олује“ у селу и након неколико дана извршио самоубиство ручном бомбом. (Извор: Књига „У раљама геноцида“, аутори Маја Кљаић Вејновић и Никола Турајлић)

33. **Радовановић Богољуб**, рођен 19.08.1939. године у Стрмену код Костајнице, гдје је и живио. Почетком 1995. године извршио самоубиство. (Извор: Књига „У раљама геноцида“, аутори Маја Кљаић Вејновић и Никола Турајлић)

34. **Лончаревић Марица**, рођена 1925. године у Боровцу код Сиска, живјела у Стрмену код Костајнице. Убијена у селу Стрмен за вријеме акције „Олуја“. Хрватица. (Извор: Књига „У

раљама геноцида“, аутори Маја Кљаић Вејновић и Никола Турајлић)

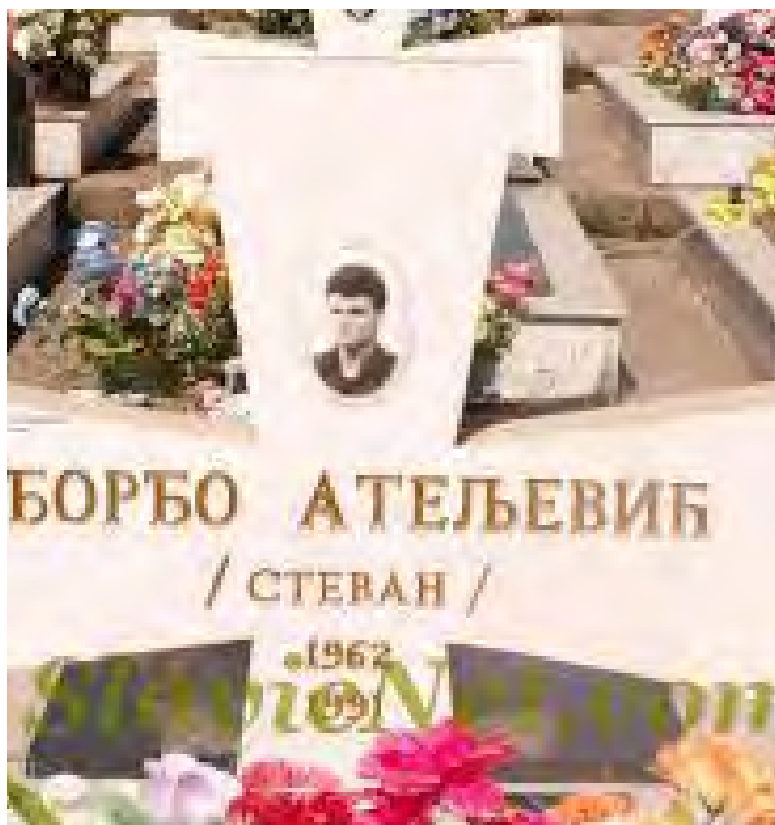
35. **Кукурузовић Миле**, из Ивањског Бока код Костајнице, извршио самоубиство у јуну или јулу 1995. године код своје куће. (Извор: Књига „У раљама геноцида“, аутори Маја Кљаић Вејновић и Никола Турајлић)

36. **Вила Јован** син Васиља, рођен 1929. године у Стрмену код Костајнице. Јован је непуних мјесец дана пред акцију „Олуја“ умро у Петрињској болници од посљедица малтретирања ХВ које је доживио 1991. године. (Извор: Књига „У раљама геноцида“, аутори Маја Кљаић Вејновић и Никола Турајлић)

37. **Ковљанић Љубан**, рођен 1935. године у Живаји код Костајнице и његова супруга

38. **Ковљанић Јела**, рођена 1938. године у Стрмену код Костајнице

Прве жртве, звјерски су убијени 01.08.1991. године у породичној кући у Суњи. (Извор: Књига „У раљама геноцида“, аутори Маја Кљаић Вејновић и Никола Турајлић)

SLOBODNA DALMACIJA

U Slobodnoj Dalmaciji od 15. 10. 2017. u tekstu *"Kninska vrata su u Azerbajdžanu?!"* "gdje se objašnjava kako su Azeri besramno ukrali sliku iz Oluje, nezantno obrađenu, za koju tvrde da predstavlja njihovo stradanje u Jermensko Azerskom sukobu nalazi se objašnjenje šta se zaista nalazi na ovoj slici i navodi se ime njenog autora, pa piše:

"Scena s Deralo"

Ako ovu našu fotografiju – a rekосmo da je u pitanju jedna, neka vas ne zbunjuje što smo je

dvaput objavili – od gore prema dolje, onda na njoj u prvome planu vidimo ubijenog srpskog vojnika, dok u drugome planu pratimo dvojicu ratnika, pripadnika Hrvatske vojske, koji odlaze s mjesta na kojemu se do malo-prije, očito, odvijala bitka. Na ovoj fotografiji nema zastave, a nema ni oznake na rukavu ubijenoga.

Pa kako onda, s pravom pitate, znamo da su na fotografiji jedan Srbin i dva Hrvata? Znamo, jednostavno, jer je fotografiju snimio fotoreporter Slobodne Dalmacije Tom Dubravec, dok je tekst uz koji je objavljena napisao novinar Slobodne Dalmacije, danas zamjenik glavnog urednika, Damir Dukić.

U noći s 12. na 13. kolovoza 1995. godine Srbi su, suočeni s

konačnim porazom nakon "Oluje", izveli protuudar na prijevoj Deralo između Strmice i Grahova u Bosni i Hercegovini, na takozvana Kninska vrata. Braneći taj strateški važan prolaz, izginulo je 15 pripadnika 141. brigade HV-a, sve redom gotovo golobradi Kaštelani i Splićani.

Sutradan, 14. kolovoza, uslijedio je napad Četvrte i Sedme brigade HV-a na Deralo, srpske snage su pobijedene, daleko otjerane, a 15. kolovoza na teren su izišli i novinari, Dukić i Dubravec. Jedan je napisao istinitu vijest, a drugi je snimio nepatvorenu fotografiju, koju je agencija AFP proglasila fotografijom mjeseca."

IDENTIFIKACIJE

OD 1. AVGUSTA 2017. do 1. AVGUSTA 2018.

Саопштење поводом идентификације 20 Срба

Јуче су на Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу идентификовани посмртни остаци 20 лица српске националности, страдалих на подручју Сјеверне Далмације, Лике, Кордуна, Баније и Западне Славоније у времену од 1991. до 1995. године.

Идентификовани су: Бранко Милоша Рокнић (1928) из Кордунског Љесковца, Слуњ; Љубица Ђурађа Милић (1952) и њена кћер Ђурђица Петра Милић (1969) из Блатуше, Вргинмост; Милан Стеве Груборовић (1951) из Малог Градца, Глина; Неђељко Бранка Каран (1955) из Кестеновца, Војнић; Милош Нинка Дејановић (1928) из Рушевице, Слуњ; ИлијаЂуре Дуновић (1947) из Примишља, Слуњ; Бранко Миле Милковић (1955) из Плашког; Богдан Петра Логов (1920) из Утолице, Костајница; Бошко Рајка Кнежевић (1953) из Шаша, Костајница; Јованка Јована Бокан (1924) из Босанских Осредака, Дрвар; Вукосава Марка Рстић (1935)

из Буковића, Бенковац; Илија Јована Лакић (1956) из Биљана Доњих, Бенковац; Стево Миле Цупаћ (1955) из Корлата, Бенковац; Душан Ђурађа Јокић (1959) из Грачаца; Тодора АндријеДукић (1909) из Биљана Горњих, Бенковац; Никола Милана Срмзлић (1959) из Рушевице, Слуњ; Славко ПавлаКрајновић (1966) из Пргомеље, Пакрац и Станко Игњатије Протић (1922) из Шњегавића, Славонска Пожега.

Међу идентификованима су и посмртни остаци Бранка Рокнића, Љубице Милић и њене кћерке Ђурђице Милић,

Милана Груборовића, Неђељка Карана, Милоша Дејановића, Илије Дуновића и Бранка Милковића, који су од 5. до 8. августа 1995. у избјегличкој колони на друму Глина – Двор, убијени на различите начине (из аргирељирских граната, авио граната, клањем, убијањем из пјешадијског оружја), највише од ХВ-а, а дјеломично и заједничким дјеловањем ХВ-а и припадника 5. Муслиманског Корпуса Армије БиХ, сви ексхумирани са гробља Глина. На том друму у наведеном времену убијено је најмање 189 људи, међу којима их је највише са Кордуна и из

Лике, од којих је више од двије трећине цивила.

На овом друму код мјеста Жировец избјегличку колону напали су истовремено припадници ХВ-а ("црне мамбе") и 5.М КА БиХ ("505. Бужимска"), којом приликом је убијено најмање 67 лица, од тога 43 цивила, међу којима и 21 жена. Од укупног броја страдалих код Жировца, до сада је идентификовано 23 лица, а ексхумирани су из групних гробница Петриња, Двор, Горње Селиште и Глина. О овом нападу постоји и видео запис, снимљен од припадника

505. Бужимске бригаде.

У задњих осамнаест година из заједничких, масовних и појединачних гробница, укључујући и ексхумације у организацији самих породица, на подручју Хрватске и бивше РСК, БиХ и Србије, ексхумирано је укупно 1.500 лешева српских жртава, од чега је до сада идентификовано 1.087 посмртних остатака.

На ВЕРИТАС-овом списку несталих још се налази 1.788 лица српске националности који су нестали у периоду 1991 – 1995. на подручју Хрватске и

бивше РСК. Међу несталима је 1.283 цивила, од чега 497 жена. ВЕРИТАС располаже поузданим подацима за још 256 регистрованих гробних мјеста у којима се налазе неидентификовани посмртни остаци смртно страдалих Срба на поменутом подручју и у истом периоду, који и двадесеттри године по престанку рата, искључиво због опструкције хрватске стране, чекају на ексхумације.

Београд, 05.06.2018.

Веритас

Завршно су идентифицирани посмртни остаци 20 особа страдалих 1995. године који су екшумирани на асанацијским гробљима на подручју Сисачко-мославачке, Задарске, Карловачке, Бродско-посавске и Пожешко-славонске жупаније.

У назоћности министра хрватских бранитеља Томе Медведа и његовог помоћника надлежног за Управу за затоћене и нестале Стјепана Сућића, у пonedjeljak 4. липња 2018. године на Zavodu за судску медицину и криминалистику у Загребу, проведена је завршна идентификација посмртних остатака особа погинулих и несталих током Домовинског рата.

Ministarstvo hrvatskih branitelja, 04.06.2018.

IDENTIFICIRANI POSMRTNI OSTACI 20 OSOBA

Tom su prilikom završno identificirani posmrtni ostaci 20 osoba stradalih 1995. godine koji su ekshumirani na asanacijskim grobljima na području Sisačko-moslavačke, Zadarske, Karlovačke, Brodsko-posavske i Požeško-slavonske županije.

Izražavajući sućut obiteljima svih danas identificiranih osoba, ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved i ovom je prilikom istaknuo predanost nadležnih tijela Republike Hrvatske, predvođenih Upravom za zatoćene i nestale Ministarstva hrvatskih branitelja, u rješavanju ovoga prioritetnog humanitarnog pitanja. Također, istaknuo je kako se Ministarstvo hrvatskih branitelja sustavno i na jednak način bavi

rasvjetljavanjem sudbine svih državljana/građana Republike Hrvatske, neovisno o njihovoj narodnosti što potvrđuje i današnja identifikacija posmrtnih ostataka koju je organiziralo Ministarstvo. Ministar je uputio apel svima koji mogu pomoći u pronalasku nestalih osoba da svoja saznanja podijele s Upravom za zatoćene i nestale.

Nakon današnje identifikacije, Republika Hrvatska putem Uprave za zatoćene i nestale Ministarstva hrvatskih branitelja još traga za 1.509 nestalih osoba te posmrtnim ostacima 414 poginulih osoba, što ukupno čini 1.923 neriješena slučaja iz Domovinskoga rata.

Списак идентификованих лица од 01.08.2017. до 01.08.2018.

Богдановић Миодраг син Светислава, рођен 07.12.1934. Пропаштица код Подујева.

Убијен 19.12.1991. године на подручју Машићке Шаговине.

Ексхумиран је са гробља у Машићкој Шаговини.

Идентификован је ДНК методом у Загребу на Заводу за судску медицину. Његови посмртни остаци су допремљени на ВМА у Београд гдје је породица обавила коначну идентификацију. Сахрањен 30. јуна 2018. године на гробљу у Панчеву.

Бокан Јованка кћи Јована, рођена 1924. године у Босанским Осредцима, Дрвар.

За вријеме акције „Олуја“ остала је код своје куће у Беглуцима код Доњег Лапца. Послије је доспјела у Задарску болницу гдје је умрла. Ексхумирана је са гробља у Задру у току 2016. године.

Идентификована је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је у току јуна 2018. године на гробљу у Босанским Осредцима.

Џупаћ Стево син Миле, рођен 12.04.1955. године у Корлат, Бенковац.

За вријеме акције „Олуја“ остао код своје куће гдје је и убијен.

Ексхумиран је са гробља у Задру у току 2016. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јуна 2018. године на гробљу у Корлату.

Дејановић Милош син Нинка, рођен 21.05.1928. године у Раковици, Слуњ.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је у избјегличкој колони код Жировца.

Ексхумиран је са гробља у Глини у току априла 2017. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у

Загребу.

Сахрањен је 30.06.2018. године на гробљу у Шабцу.

Дукић Тодора кћи Андрије, рођена 18.04.1909. године у Карину, Бенковац.

За вријеме акције „Олуја“ остала је код своје куће у Биљанима Горњим, гдје је нестала под неразјашњеним околностима.

Ексхумирана је са гробља у Задру у току 2016. године.

Идентификована је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је у току јуна 2018. године на гробљу у Биљанима Доњим.

Дуновић Илија син Ђуре, рођен 06.04.1947. године у Примишљу, Слуњ.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је у избјегличкој колони код Жировца.

Ексхумиран је са гробља у Глини у току априла 2017. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 23.06.2018. године на гробљу у Новом Саду.

Гороња Бошко син Лазара, рођен 07.10.1952. године у Приједору.

За вријеме акције „Бљесак“ убијен је на подручју Нове Вароши.

Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима у току маја 2011. године.

Његово тијело предато је 05.06.2017. од Управе за заточене и нестале Институту за нестале БиХ. Идентификован је ДНК методом 31.10.2017. године на Заводу за судску медицину у Бања Луци.

Сахрањен је 31.10.2017. године на гробљу у Приједору.

Груборовић Милан син Стеве, рођен 16.09.1951. Глина.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је код своје

куће у Малом Градцу.

Ексхумиран је са гробља у Глини у току априла 2017. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јуна 2018. године на гробљу у Малом Градцу.

Илисић Марија кћи Марка, рођена 1912. Машићи, Нова Градишка.

За вријеме акције „Бљесак“ убијена је код своје куће у Врбовљанима.

Ексхумирана је са гробља у Врбовљанима у току маја 2011. године.

Идентификована је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је у току јуна 2018. године на гробљу у Врбовљанима.

Јокић Душан син Ђурађа, рођен 08.08.1959. Прљево, Грачац.

За вријеме акције „Олуја“ нестао на подручју Малог Алана.

Ексхумиран је са гробља у Задру у току 2016. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 22.06.2018. године на гробљу у Инђији.

Каран Неђељко син Бранка, рођен 17.08.1955. Кестеновац, Војнић.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је у избјегличкој колони код Жировца.

Ексхумиран је са гробља у Глини у току априла 2017. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јуна 2018. године на гробљу у Колуту.

Кнежевић Бошко син Рајка, рођен 19.10.1953. Кладари, Сисак.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је на подручју Црквеног Бока.

Ексхумиран је са гробља у Шашу у току марта

2017. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 16.06.2018. године на гробљу у Бајмоку.

Крајновић Славко син Павла, рођен 10.02.1966. Пакрац.

За вријеме акције „Бљесак“ убијен је код своје куће у Врбовљанима.

Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима у току маја 2011. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јуна 2018. године на гробљу у Бановцима.

Лакић Илија син Јована, рођен 16.08.1956. Биљане Доње, Бенковац.

За вријеме акције „Олуја“ тешко рањен на подручју Трљуга, умро од задобијених повреда у болници у Задру.

Ексхумиран је са гробља у Задру у току 2016. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јуна 2018. године на гробљу у Биљанима Доњим.

Личанин Милорад син Стојана, рођен 14.01.1951. Костајница.

За вријеме акције „Олуја“ нестао на подручју Дрниша.

Ексхумиран је са гробља у Книну у току 2001. године.

Његово тијело предато је у априлу 2018. од Управе за заточене и нестале Институту за нестале БиХ. Идентификован је ДНК методом 30.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Бања Луци.

Сахрањен је 30.06.2018. године на гробљу у Бања Луци.

Логов Богдан син Петра, рођен 21.12.1920. Утолица, Костајница.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је на подручју Утолице.

Ексхумиран је са гробља у Шашу у току марта 2017. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јуна 2018. године на гробљу у Утолици.

Мијатовић Драгица кћи Раде, рођена 17.12.1963. Окучани.

За вријеме акције „Бљесак“ убијен је на подручју Нове Вароши.

Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима у току маја 2011. године.

Њено тијело предато је 05.06.2017. од Управе за заточене и нестале Институту за нестале БиХ. Идентификована је ДНК методом 31.10.2017. године на Заводу за судску медицину у Бања Луци.

Сахрањена је 31.10.2017. године на гробљу у Лакташима.

Милић Ђурђица кћи Петра, рођена 13.05.1969. Вргинмост.

За вријеме акције „Олуја“ убијена је у избјегличкој колони код Драготине – Глина заједно са мајком Љубицом.

Ексхумирана је са гробља у Глини у току априла 2017. године.

Идентификована је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је 09.06.2018. године на гробљу Лешће у Београду.

Милић Љубица кћи Ђурађа, рођена 19.01.1952. Дугошије, Вргинмост.

За вријеме акције „Олуја“ убијена је у избјегличкој колони код Драготине – Глина заједно са кћерком Ђурђицом.

Ексхумирана је са гробља у Глини у току априла 2017. године.

Идентификована је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је 09.06.2018. године на гробљу Лешће у Београду.

Милковић Бранко син Миле, рођен 25.10.1955. Јања Гора, Огулин.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је у избјегличкој колони код Жировца.

Ексхумиран је са гробља у Глини у току априла 2017. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јуна 2018. године на гробљу у Црној Трави.

Протић Станко син Игњатије, рођен 14.03.1922. Шњегавић, Славонска Пожега.

Убијен је 10.12.1991. године на подручју Шњегавића.

Ексхумиран је са гробља у Шњегавићу у току децембра 2000. године.

Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 29.06.2018. године на гробљу у Шњегавићу.

Радмиловић Анка кћи Луке, рођена 27.09.2018. године у Синлијама, Нова Градишка.

Убијена је 10.12.1991. године на подручју Шњегавића заједно са супругом Миланом „Мишом“.

Ексхумирана је са гробља у Шњегавићу у току децембра 2000. године.

Идентификована је ДНК методом 23.04.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрана ће бити обављена када се идентификују посмртни остаци њеног супруга Радмиловић Милана.

Радовановић Душан син Јована, рођен 11.09.1947. Шишава, Травник.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је на подручју Пљешевце.

Ексхумиран је са гробља у Кореници у току маја 2002. године.

Његово тијело предато је 05.06.2017. од Управе за заточене и нестале Институту за нестале БиХ. Идентификован је ДНК методом 31.10.2017. године на Заводу за судску медицину у Бања Луци.

Сахрањена је 01.11.2017. године на гробљу Љубија код Приједора.

Рокнић Бранко син Милоша, рођен 02.12.1928. Кордунски Љесковац, Слуњ.
За вријеме акције „Олуја“ убијен је у избјегличкој колони код Жировца.
Ексхумиран је са гробља у Глини у току априла 2017. године.
Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрана ће бити у току септембра 2018. године на гробљу у Батајници.

Рстић Вукосава кћи Марка, рођена 30.10.1935. Буковић, Бенковац.
За вријеме акције „Олуја“ остала је код своје куће у Буковићу, гдје је нестала под неразјашњеним околностима.
Ексхумирана је са гробља у Задру у току 2016. године.
Идентификована је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањена је у току јуна 2018. године на гробљу у Буковићу.

Смрзлић Никола син Милана, рођен 06.01.1959. Рушевица, Слуњ.
За вријеме акције „Олуја“ убијен је на подручју Слуња.
Ексхумиран је са гробља у Слуњу у току јуна 2014. године.
Идентификован је ДНК методом 04.06.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрана ће бити у току септембра 2018. године на гробљу у Слуњу.

Стојачковић Лазо син Момира, рођен 16.05.1954. Гређани, Нова Градишка.
За вријеме акције „Бљесак“ убијен је на подручју Бенковца.
Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима у току маја 2011. године.
Идентификован је ДНК методом у децембру 2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је 10.01.2018. године на гробљу у Цагама.

Стојакнић Рајко син Ђурађа, рођен

20.05.1941. у Живиницама, Котор Варош.
За вријеме акције „Бљесак“ убијен је на подручју Милисаваца.
Ексхумиран је са гробља у Окучанима у току децембра 2010. године.
Идентификован је ДНК методом 23.04.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је у току маја 2018. године на гробљу у Котор Вароши.

Утјешиновић Милан син Миле, рођен 15.01.1954. године у Словинцима, Костајница.
За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Словинаца.
Ексхумиран је са гробља Доње Селиште у току децембра 2015. године.
Идентификован је ДНК методом 24.12.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 15.01.2018. године на гробљу у Словинцима.

Жегарац Ђуро син Мирка, рођен 05.06.1953. године у Утолици, Костајница.
За вријеме акције „Олуја“ убијен је на подручју Раусовца.
Ексхумиран је са гробља у Утолици.
Идентификован је ДНК методом 23.04.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 03.05.2018. године на гробљу у Утолици.

Крошњар Дмитар син Драгана, рођен 12.02.1949. године у Горњој Чемерници, Вргинмост.
За вријеме акције „Олуја“ убијен у избјегличкој колони код Двора.
Ексхумиран је са гробља у Глини.
Идентификован је ДНК методом 23.04.2018. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 26.05.2018. године на гробљу у Горњој Чемерници.

ПРОЦЕСУИРАЊЕ РАТНИХ ЗЛОЧИНА НАД СРБИМА У ХРВАТСКОЈ

КЕРЕСТИНАЦ

Centar-za-mir.hr, 04.05.2017.

PRESUDA VRHOVNOG SUDA O ZLOČINU U KERESTINCU I GAJEVOJ ULICI

Dana 15. veljače 2017. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske je po žalbama DORH i svih okrivljenika presudio da se preinačuje pobijana presuda Županijskog suda u Zagrebu od 24. ožujka 2016. u pravnoj oznaci, na način da se iz inkriminacija izuzima ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Naime u ovom kaznenom predmetu je podignuta optužnica 18. studenog 2011. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika (čl. 122 OKZRH). Na temelju te optužnice je Županijski sud u Zagrebu presudom od 31. listopada 2012. proglasio krivim sve optuženike. Ta je presuda zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja ukinuta rješenjem VSRH od 16. travnja 2014. godine i postupak je vraćen na ponovno suđenje. U ponovljenom postupku ŽDO Zagreb je podneskom od 8. veljače 2016. godine izmijenilo optužnicu te okrivljenike uz ratni zločin protiv ratnih za-

robljenika optužio i za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, koji su po izmijenjenoj optužnici proglašeni krivima u ponovljenom postupku.

Stoga je sud prvog stupanja počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka – zabrane “reformacije in peius“, jer kada postoji žalba optuženika (a DORH se žalilo samo po pitanju visine kazne) presuda u pon-

ovljenom postupku se ne može izmijeniti na štetu okrivljenika.

Iz naprijed navedenih razloga, VSRH je svojom Presudom ujedno preinačio pobijanu presudu u pogledu visine kazni pa je:

okr. Stjepana Klarića za kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika osudio na zatvorsku kaznu od 4 godine i 6 mjeseci, okr. Dražena Pavlovića na 2 godine, okr. Viktora Ivančana 3 godine, Željak Živeca na 2 godine i okr. Gorana Štrukelja na jednu godinu i 5 mjeseci zatvora.

Svim okrivljenicima se u zatvorske kazne uračunava vrijeme uhićenja i pritvora.

ЛОРА

Slobodna Dalmacija, 10.11.2017.

TKO JE FANTOMSKA ŽENA U ŠTIKLAMA I MINICI KOJA SE IŽIVLJAVALA NAD ZAROBLJENICIMA?

Na Županijskom sudu u Splitu nastavljeno je suđenje Tomislavu Duiću i Emiliju Bunguru, optuženima za ratni zločin u Vojno-istražnom centru Lora 1992. godine.

Pročitani su iskazi Dušana Parpure, bivšeg šefa Kirurgije tadašnje Vojne bolnice u Splitu, i Marije Knežević, udovice Nenada Kneževića, koji je podlegao ozljedama zadobivenim u zarobljeništvu. Sudsko vijeće namjeravalo je pročitati iskaz Tanje Belobrajdić, bivše supruge prvooptuženika Tomislava Duića, ali kako su u inkriminiranom razdoblju još bili u braku, riječ je o tzv. privilegiranom svjedoku.

Bračni drugovi spadaju u skupinu svjedoka koje se posebno tretira i mogu, ako žele, odbiti svjedočenje, te se također u ponovljenim postupcima njihovi iskazi ne smiju čitati kao iskazi ostalih svjedoka bez da su osobno došli na glavnu raspravu i pritom se izjasnili žele li svjedočiti.

Opravljan nedolazak

Svoj nedolazak svjedokinja Belobrajdić opravdala je pet dana prije rasprave liječničkim pregledom, na koji je dugo čekala i koji nije mogla odgoditi. Uz ispričnicu je priložila i liječničke nalaze, tako da je sudsko vijeće njezin izostanak procijenilo potpuno opravdanim.

Tanja Belobrajdić je zajedno

sa suprugom došla u Split nakon pada Vukovara, u kojem su sudjelovali u obrani grada. Tomislav Duić je u Vukovaru ranjen i napustio je grad među posljednjim hrvatskim vojnicima. Do sada je Tanja, koja se u to vrijeme prezivala Duić, dala tri iskaza, i to tijekom istrage te dva puta na glavnim raspravama 2002. i 2005. godine.

Neki od zarobljenika su je spominjali kao jednu od mučiteljica u Lori te su opisivali žensku osobu duže plave kose koja je dolazila u maskirnoj uniformi u zloglasni "blok C" i zlostavljala zarobljenike. Pojedinci su govorili kako je dolazila u kratkoj suknji s palicom o pojasu i visokim potpeticama. Svi ti svjedoci nisu znali ženu po imenu, nego su navodili kako su čuli da je ona supruga zapovjednika zatvora. Opisi fantomske žene razlikovali su se što

se tiče fizičkih obilježja jer su neki spominjali plavu, a neki crvenu kosu, dok je za neke bila niska, a za druge visoka.

Sama Tanja Belobrajdić je tijekom rasprava na kojima je svjedočila pokazivala fotografije iz tog razdoblja na kojima je bilo vidljivo kako ima kratku tamnu kosu. Nadalje, izričito je negirala odijevanje kratke suknje i obuvanje cipela s visokim potpeticama uz maskirnu uniformu.

Nedosljedne izjave

Posvjedočila je kako je često dolazila kod tadašnjeg supruga u Loru i kako joj je poznato da je on brinuo o zarobljenicima, nije ih zlostavljao i uvijek je pazio da imaju osiguranu liječničku pomoć u slučaju potrebe.

Upravo zbog nedosljednih izjava zarobljenika o njezinu sudjelovanju u ratnom zločinu, ona nikada nije bila niti osumnjičenik u slučajevima "Lora 1" i "Lora 2". Danas živi u Vukovaru i uspješno se bavi pisanjem romana.

Suđenje se nastavlja početkom prosinca, za kada će se ponovno pozvati svjedokinja Belobrajdić te još dva svjedoka.

TANJA BJELOBRAJDIĆ

СИСАК, ЦАПРАГ

Dnevno.hr, 22.02.2018.

U SISKU UHIĆENA TROJICA BRANITELJA!

Sumnja se na ratni zločin iz '91.?

U Sisku su uhićena trojica hrvatskih branitelja (ŠTEF GORIČKI, MIRKO ŠAŠO I HASE MAHMUTAGIĆ) i to zbog sumnje za ratni zločin počinjen 1991. godine nad radnicima Željezare Sisak, 56-godišnjim Radom Španovićem.

Španovića su, naime, uniformirane osobe odvele iz stana u Capragu 6. rujna 1991. godine a njegovo tijelo pronađeno je 14. rujna u Gušću, nedaleko Siska, na obali Save.

Uhićeni branitelji su, navodno, tijekom današnjeg dana, prepraćeni u istražni zatvor Remetinec u Zagrebu a informacije koje bi pobliže rasvijetlile ovaj slučaj još nisu dostupne.

Dnevno.hr, 27.02.2018,

DETALJI O TROJICI UHIĆENIH BRANITELJA:

Evo što im se stavlja na teret...

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu donijelo je 22. 2. 2018. rješenje o provođenju istrage protiv trojice hrvatskih državljana (1948., 1954. i 1964.) zbog postojanja osnovane sumnje da su prva dvojica okrivljenika počinili krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ-a RH., a da je trećeokrivljenik počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava pomaganjem u ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. u vezi čl. 22. OKZ-a RH.

„Postoji osnovana sumnja da su okrivljenici 6. rujna 1991. oko 22,30 sata u Sisku i Komarevu kao pripadnici 55. Lakog artiljerijskog divizionna pričuvnog sastava Zbora narodne garde Republike Hrvatske, za vrijeme trajanja

oružanog sukoba između vojnih i policijskih jedinica tzv. SAO Krajine i regularnih postrojbi Hrvatske vojske i policije, postupali suprotno odredbama članka 3. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te odredbama članka 4. stavak 2. Dopunskog protokola ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II).

Osnovano se sumnja da su prva dvojica okrivljenika, u cilju da odvedu i usmrte civila srpske nacionalnosti, zatražili od trećeokrivljenika da ih svojim osobnim automobilom odveze s položaja u Komarevu u prigradsko naselje Caprag, na što je on pristao svjestan da namjeravaju usmrtiti tog civila.

Dolaskom u blizinu stambene zgrade u kojoj je stanovao

navedeni civil dvojica okrivljenika su ga uveli u automobil u kojemu ih je za to vrijeme čekao trećeokrivljenik koji ih je potom odveo na mjesno groblje u Komarevu gdje je zaustavio automobil i ostao čekati u automobilu, dok su dvojica okrivljenika izveli oštećenika iz vozila i, na određenoj udaljenosti od vozila, usmrtili ga hicima iz automatskog vatrenog oružja”, stoji u rješenju Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu.

Nakon što su okrivljenici ispitani pred državnim odvjetnikom, sudija istrage Županijskog suda u Zagrebu je prihvatio prijedlog ovog državnog odvjetništva i protiv trojice okrivljenika odredio jednomjesečni istražni zatvor temeljem članka 123. stavak 1. tačka 2. Zakona o kaznenom postupku.

ГАРАЖА- СЕЛОТЕЈП

Večernje novosti, Tanjug, 16.10.2017.

Počelo novo suđenje Branimiru Glavašu i saradnicima

Na ponovljenom suđenju za ratni zločin nad osiječkim Srbima u slučajevima "garaža" i "selotejp", Branimir Glavaš i saoptuženi, odbacili su opušbe koje im se stavljaju na teret

Na ponovljenom suđenju za ratni zločin nad osiječkim Srbima u slučajevima "garaža" i "selotejp", bivši hrvatskih general i aktuelni političar, Branimir Glavaš i saoptuženi, odbacili su opušbe koje im se stavljaju na teret.

Suđenje Glavašu i saoptuženima za ratni zločin ponavlja se nakon što je Ustavni sud Hrvatske ukinuo osuđujuću pravosnažnu presudu.

Suđenje je počelo čitanjem optužnice nakon čega su se Glavaš, Ilica Krnjak, Gordana Getoš Magdić, Dino Kontić, Tihomir Valentić i Zdravko Dragić izjasnili da nisu krivi za egzekucije srpskih civila na obali Drave te mučenja i ubistva u garaži osječkog Sekretarijata za narodnu obranu, preneo je portal Index.hr.

Tužilaštvo je najavilo da će dokazati krivcu optuženih koji se terete za ratni zločin protiv civilnog stanovništva protivno međunarodnom pravu.

Glavašev advokat Dražen Matijević tvrdi da optužnica ima problema jer se poziva na Ženevsku konvenciju o zaštiti civilnih osoba iako su sve žrtve hrvatski državljani pa na njih treba primenjivati hrvatski pravni poredak.

Problem je takođe, dodao je, što se optužnica poziva i na drugi dopunski protokol koji se ne

odnosi na međunarodne ratne sukobe, rekao je advokat.

Glavašava obrana zatražila je takođe da se iz spisa izdvoje nezakoniti dokazi, odnosno iskaz krunskog svedoka Fehira i zapisnik s ispitivanja Getoš Magdić.

Ostale obrane su se pridružile Glavaševoj i najavili da će dokazati nevinost svojih branjenika.

Na ponovljenom postupku, prvostupani sud ponovno bi trebalo da izvede sve dokaze, a po potrebi i druge dokaze koje predlože državni tužioci i optuženici, a zatim otkloni nedostatke na koje mu je ukazao Vrhovni sud, vodeći pri tome računa o sadržaju odluke Ustavnog suda.

Suđenje se ponavlja više od osam godina nakon što su Glavaš i ostali proglašeni krivima i kažnjeni na zatvorske kazne od pet do deset godina koje im je u pravosnažnoj presudi 2010. smanjio Vrhovni sud.

Prvu pravosnažnu presudu Vrhovnog suda Glavašu od osam godina zatvora, na osnovu koje je služio zatvorsku kaznu u Mostaru, Ustavni sud ukinuo je na početku 2015. kada je od Vrhovnog suda

zatražio da ponovi postupak kojim je potvrdilo osuđujuću presudu zagrebačkog Županijskog suda.

Na prvom suđenju koje je trajalo od 2007. do 2009. ispitano je 120 svedoka

Vrhovni sud je potom 28. jula 2016. ukinuo prvostupenu presudu i od zagrebačkog Županijskog suda zatražio novo suđenje za ratne zločine nad osječkim Srbima.

Na prvom suđenju koje je trajalo je od oktobra 2007. do aprila 2009. ispitano je 120 svedoka.

Glavaš se na meti istrage našao u julu 2005. kada je tužilaštvo potvrdilo da poseduje službene izjave o ubistvima osiječkih civila 1991. i 1992.

Optužnica u slučaju "selotejp" kojom su Glavaš i ostali optuženi za ubistvo 10 osoba i jedan pokušaj ubistva podignuta je u aprilu 2007., dok je mesec kasnije optužnica protiv Glavaša podignuta i u slučaju "garaža" u kojem ga po zapovednoj odgovornosti terete da je naredio zlostavljanja u garažama Sekretarijata za narodnu obranu.

Јутарњи лист, 16.03.2018.

Turudić razdvojio suđenje Glavašu za ratne zločine od suđenja ostalim optuženicima

Suđenje Branimiru Glavašu za ratne zločine nad pripadnicima srpske nacionalne manjine u Osijeku 1991. i 1992. godine razdvojeno je od suđenja ostalim optuženicima u ovom slučaju – Ivici Krnjaku, Gordani Getoš Magdić, Dini Kontiću, Tihomiru Valentiću i Zdravku Dragiću. Odlučilo je tako 5. ožujka 2018. izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Zagrebu pod predsjedanjem Ivana Turudića, a nakon što je to tražila Tanja Pavelin Borzić koja na zagrebačkom sudu predsjedava sudskim vijećem u ponovljenom postupku protiv Glavaša i ostalih koji je počeo u listopadu 2017., a nakon što je ukinuta presuda u prvom postupku i predmet vraćen na ponovno suđenje.

Ovakav zahtjev sutkinje kao i odluka izvanraspravnog vijeća svojevrsno su iznenađenje s obzirom da je na suđenju Glavašu i ostalima održano već nekoliko ročišta, pa ostaje nejasno zašto se i ranije, odnosno prije početka glavne rasprave nije tražilo razdvajanje postupka. Iznenadila je ova odluka i sve uključene u ovaj predmet, jer za to nije bilo nikakvih naznaka.

Ona se, pak, temelji na činjenici

da je DORH 22. ožujka 2017. godine izmijenio optužnicu uzimajući u obzir uputu Vrhovnog suda od 7. lipnja 2016. godine. Riječ je o tome da događaje koji su u optužnici obuhvaćeni pod točkom 1.) a i b, a koji se odnose na tzv. slučaj Garaža regulira Dopunski protokol ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, odnosno Protokol II, dok događaje iz optužnice pod točkom 2.) a, b, c i d, a koji se odnose na tzv. slučaj Selotejp regulira Dopunski protokol ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, odnosno Protokol I.

„Imajući u vidu izmjenu optužnice u odnosu na primjenjive međunarodne propise na način da se Branimiru Glavašu stavlja na teret protupravno postupanje tijekom nemeđunarodnog oružanog sukoba prije 8. listopada 1991., kao i tijekom međunarodnog oružanog sukoba nakon tog dana, dok se ostalim optuženicima na teret stavlja postupanje nakon 8. listopada 1991., ukazuje se svrhitim razdvojiti kazneni postupak u odnosu na Glavaša u odnosu na događaje opisane pod točkama 1. i 2. optužnice, od kaznenog pos-

tupka koji se vodi protiv ostalih optuženika zbog događaja iz točke 2.,“ stoji u obrazloženju izvanraspravnog vijeća uz dodatak da je to učinjeno i „kako bi se u razumnom roku odlučilo o optužbi protiv Branimira Glavaša u konkretnom slučaju nastalom izmjenom optužnice.“ Drugim riječima, Glavaš će ubuduće u sudnicu dolaziti sam, pri čemu će mu se suditi i za „Garažu“ i za „Selotejp“, dok će se protiv ostalih optuženika, a koje se tereti samo za „Selotejp“, voditi zaseban postupak. Na ovu odluku, naime, ne postoji pravo žalbe. To u praksi znači i ponovni početak suđenja u oba predmeta, a nije isključeno i da se suđenje ostalim petorki prebaci u Osijek.

- Dobio sam rješenje izvanraspravnog vijeća i odmah sam od Županijskog suda u Zagrebu zatražio da se predmet protiv ostalih optuženika, među kojima je i moj branjenik Dino Kontić, vrati na suđenje na Županijski sud u Osijeku, jer ne vidim niti jedan razlog da se to i dalje održava u Zagrebu – rekao je osječki odvjetnik Radan Kovač.

Inače, zadnje zajedničko ročište u ovom predmetu održano je 8. prosinca 2017.

Политика, 13.11.2017.

Васиљковић и Главаш, два мерила хрватског судства

Првостепеном пресудом објављеном 26. септембра, Жупанијски суд у Сплиту прогласио је кривим Драгана Васиљковића алијас капетана Драгана за четири дела ратног злочина из два догађаја,

изрекавши му јединствену казну од 15 година затвора.

Главаш јесте „особит“ случај само по томе што су његове методе мучења заиста „атипичне и јединствене“ (случајеви „селотејп“ и

„гаража“) и што је у питању један од хрватских хероја домовинског рата.

Међутим, од тада у јавност није процурила ниједна информација о даљем току поступка, па обавештавам

заинтересоване да првостепена пресуда још није ни достављена странкама, а рок за жалбу тече од уручења писменог отправака пресуде. А када ће бити достављена не зна се, али се зна шта пише у чл. 458. хрватског ЗКП: објављена пресуда мора се написати и отпремити у року од месец дана после објаве, и тај рок се, у сложенијим предметима, може продужити за још месец дана. Ако је оптужени у истражном затвору, писана пресуда мора бити послана у року који је упола краћи од поменутих. И поменути рокови се, међутим, могу прекорачити ако их се председник расправног вијећа из "непредвидљивих или неотклоњивих разлога није могао придржавати те о томе обавести председника суда".

Чињеница да се оптужени налази у истражном затвору и да му пресуда, иако је од објављивања прошло више од месец дана, још није достављена, упућује на закључак да је председник вијећа користио разлоге за прекорачење прописаних рокова.

Истовремено са објављивањем осуђујуће пресуде расправно веће је донело и одлуку о продужењу истражног затвора до правоснажности пресуде, позивајући се на обавезујућу процесну норму о продужењу притвора кад се изрекне казна преко пет година затвора. Одбрана је у законском року од три дана уложила жалбу на ту одлуку, побијајући је због

повреде начела размерности – оптужени је до објављивања пресуде укупно био лишен слободе више од 11 година затвора, што износи више од три четвртине изречене казне, а и истекло је максимално време истражног затвора.

Одбрана се позвала и на досадашњу праксу Врховног суда РХ у сличним ситуацијама у предметима „Главаш“ и „Арамбашић“.

Бранимиру Главашу, хрватском генералу, правоснажну пресуду од осам година укинуо је Уставни суд и предмет вратио на поновно суђење Врховном суду, који му није продужио притвор иако му је укупна казна прелазила пет година затвора, од чега је издржао пет година и четири мјесеца. У случају Митра Арамбашића, војника Српске војске Крајине, који је ухапшен у САД на основу Интерполове потернице расписане по захтеву хрватског правосуђа по правоснажној пресуди којом је у одсуству осуђен на 20 година затвора, потврђеној и у поновљеном поступку. Врховни суд му је укинуо истражни затвор уважавајући начело размерности уз образложење да је укупно, што у екстрадиционом затвору у Америци, што на издржавању казне и истражном затвору у РХ, провео шест година седам месеци и 22 дана.

Врховни суд је својом одлуком од 16. октобра, која је уручена странкама почетком новембра, одбио жалбу оптуженог Васиљковићу као неосновану уз образложење да се лишење слободе у поступку

екстрадиције не може рачунати у истражни затвор у току трајања поступка код домаћег суда.

Не ради се, по мишљењу Врховног суда, ни о идентичној ситуацији овог са случајем Главаш, будући да је Уставни суд у својој одлуци навео да је то „особит, атипичан и јединствен случај у досадашњој пракси који се не може подвести ни под једну од уобичајених ситуација“.

Процесна ситуација у овом предмету, наводи се у одлуци Врховног суда, није идентична нити с процесном ситуацијом у случају Арамбашић, у којем је до укидања истражног затвора, због повреде начела размерности, дошло у обновљеном поступку, а у овом конкретном случају се не ради нити о правоснажној пресуди нити о обновљеном поступку.

Заиста не треба бити правник да би се закључило да оваква објашњења нису ни доследна ни логична. Главаш јесте „особит“ случај само по томе што су његове методе мучења заиста „атипичне и јединствене“ (случајеви „селотејп“ и „гаража“) и што је у питању један од хрватских хероја домовинског рата. А образложење Врховног суда „другачије процесне ситуације“ овог од случаја Арамбашића је атак на правну и животну логику, укључујући и математику као егзактну науку.

Саво Штрбац,

СЛУЧАЈ МЕРЧЕП

Telegram.hr, 31.01.2018.

Doviđenja, Merčep ni na Ustav- nom sudu nije srušio presudu za ratni zločin

Merčep je zbog povezanosti s ratnim zločinom u Pakračkoj Poljani osuđen na 7 godina zatvora

Tomislav Merčep izgubio je i posljednju bitku na hrvatskim sudovima da dokaže svoju nedužnost za zločine počinjene tijekom Domovinskog rata u Pakračkoj Poljani. Naime, Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je njegovu tužbu u kojoj je tvrdio da postupak što je protiv njega vođen nije bio pravedan, da je osuđen na osnovu nezakonitih dokaza, te da je proglašen krivim i prije nego što mu je izrečena presuda. Merčep se sada može žaliti još jedino na Europskom sudu za ljudska prava u Strasborugu, što će, kako neslužbeno doznajemo, i učiniti.

“Moju navodnu krivnju sud je utvrdio na osnovu novinskih napisa i intervju. Ti intervjui nisu bili autorizirani i ne mogu biti relevantni dokazi”, naglasio je u ustavnoj tužbi Merčep aludirajući na intervju Mire Bajramovića, jednog od pripadnika njegovih postojbi, Feral Tribuneu. Merčep je istražiteljima zamjerio i što su protiv njega kao dokaze priložili dokumente o ekshumaciji tijela u Pakračkoj Poljani.

ŽALIO SE ZBOG EKSHUMACIJE TIJELA

“Ta ekshumacija provedena je nezakonito i suprotno pravilima medicinske struke. Tijela su

najprije ekshumirali pripadnici Agrentinskog bataljuna pri UN-u 1993. godine, a nakon obdukcije su ponovno zakopana. Još jednom su ekshumirana 1995. godine, te ponovno zakopana. Posljednja ekshumacija bila je 2010. godine i tada je rađena nova obdukcija, iako su tijela u tom iskapanju bila teško oštećena.

Ostalo je nerazjašnjeno i na kojoj su lokaciji nađena tim više što je u sudskom nalogu za ekshumaciju bilo navedeno da se pretraži područje na kojem je djelovala vojna policija. Dakle taj nalog se nije donosio na mene”, naveo je Merčep ističući kako je u Pakračkoj Poljani u tom periodu, krajem 1991. godine, boravio tek dva dana. U vrijeme ubojstva obitelji Zec, tvrdi, nije bio u Zagrebu.

Ipak, na osnovu svih dokaza pravomoćno je osuđen na sedam godina zatvora, a Ustavni sud sada kaže kako nikakvih povreda njegovih ustavnih prava nije bilo. Prema pravomoćnoj presudi Merčep nije spriječio ubijanja i mučenja građana Hrvatske srpske nacionalnosti koja su bila iznimno brutalna i bezobzirna.

VRHOVNI SUD: ‘TO NIJE BILA OBRANA OD AGRESORA’

“To je učinjeno u vrijeme nježšćih borbi hrvatskih branitel-

ja protiv agresora, bivše JNA, te naoružanih vojnih i paravojnih formacija pobunjenog srpskog stanovništva potpomognutih dragovoljcima iz ostatka bivše Jugoslavije. No, ovakva kršenja međunarodnih ratnih pravila nisu mogla biti u funkciji obrane od agresora već upravo suprotno”, navedeno je među argumentima kojima je Vrhovnog suda kaznu od prvotnih pet i pol godina zatvora povisio na konačnih sedam.

Iako je Ustavni sud priznao kako je u postupku protiv Merčepa bilo propusta, posebno u korištenju spornih dokumenata o ekshumaciji, ustavni suci su zaključili da to nije utjecalo na ishod procesa u kojem mu je na teret stavljena zapovjedna odgovornost.

Merčep je zbog sumnji u povezanost s ratnim zločinom u Pakračkoj Poljani bio uhićen u procincu 2010. godine, a 2011. je protiv njega podignuta optužnica. Pravomoćna presuda izrečena mu je u veljači ove godine, a u zatvoru je proveo već tri godine i tri mjeseca.

ЗЛОЧИН У СУХАЧУ

Веритасов билтен, 17.02.2018.

ЗЛОЧИН У СУХАЧУ

Недавно су медији у региону пренијели вијест да је жалбено вијеће Жупанијског суда у Сплиту потврдило првостепену пресуда Општинског суда у Сплиту којом су због наношења тешких тјелесних повреда са смртном посљедицом Јовану Боровићу (62) проглашени кривима и кажњени са по годину дана затвора рођаци Стипе Буљ (57) и Дражан Буљ (56), док је Здравко Башић (40) ослобођен кривње. Догађај се десио на православни Божић 1998. године у сињском приградском насељу Сухач.

Окрутно премлаћивање се догодило у поноћ са 6. на 7. јануара. Тројица оптужених теретила су се да су дошли на сам праг Јована Боровића и дрвеним коцима га претукли по глави и тијелу, нанијевши му низ тешких повреда међу којима и пријелом базе лубање, нагњечења главе, лом ребара те пријелом лакта.

Исте вечери Јован је завршио у болници из које је пуштен на кућну његу дан касније. Убрзо је од тешких повреда дошло до компликација, а касније се посљедишно развила гнојна обострана упала плућа због које је поновно завршио у КБЦ Сплит из које више није ни изашао. Преминуо је 4. фебруара исте године.

Село Сухач је већинско хрватско, у којем је, по попису становништва из 1991, живјело 586 житеља, међу којима је било 44 Србина, 12 Југословена, 9 неизјашњених, док су остали

били Хрвати. Међу Србима су били и Боровићи: пок. Јован, супруга му Ката, синови Душан и Божидар и кћер Росанда. У сукобу деведесетих, село је било под контролом хрватских власти.

” Ја и брат Божидар не можемо заборавити тај догађај јер је убио и наше животе. Мајка Ката је умрла од туге шест година након очевог убиства, а пола године иза ње и наш брат Душан“, говорила је Росанда, која се прије очевог убиства удала и са мужем и дјецом живи у селу Радошићу.

”Пробудила ме вика и галама те ноћи док сам спавао у новој, а отац и мајка су били у старој кући. Видио сам ове сусједе како оца туку коцима, и чуо како он јадан јауче, а нисам му помогао. То је трајало скоро пола сата, а ја сам се сакрио и гледао. То ће ме прогањати цијели живот. А да сам прискочио у помоћ оцу, убили би они тада и мене и мајку. Ни мајка од страха није излазила. Јадница се закључала у кућу“, казивао је Божидар, који је у вријеме очевог премлаћивања имао 44 године.

”Кад смо видјели да су ова тројица оптужена за наношење тешких тјелесних повреда са смртном посљедицом, а не за убиство из ниских побуда у које спада и убиство из мржње по националној основи, знали смо да смрт нашег оца не интересује хрватско правосуђе. Наш отац је убијен зато што је православац. Убили су га комшије којима је посуђивао паре и код којих

је радио на пољу. Све је било у реду до тог несретног рата, а онда се све промијенило“, причали су Росанда и Божидар.

Тако су Јованова дјеца говорили у јуну 2015. за “Слободну Далмацију” у вријеме када је прва пресуда, са којом су сва тројица оптужених били осуђени на по једну годину затвора, била укинута и враћена на поновно суђење. Тада су још вјеровали да ће на новом суђењу убице морати добити примјеренију казну.

“Да је неки сусјед убио мог пса добио би више од једне године затвора ако би се ангажовала удружења за заштиту животиња и медији. А они су за смрт човјека који је умро након њихова премлаћивања добили сваки по годину! Да та пресуда није укинута, ја и моја сестра бисмо полудјели од туге и јада. Овако се барем надамо, иако је и нада све слабија“, коментарисао је тада Божидар, који је једини остао на огњишту Боровића у Сухачу, а преживљава од узгоја стотињак оваца.

Испоставило се да им је нада била узалудна. На поновљеном суђењу за двојицу оптужених казна као и на предходном, док је трећи “због недостатка доказа” ослобођен. На првостепену пресуду жалили су се и тужилаштво и оптужени. Тужилаштво је тражило више од године дана затвора истичући како је Јован Боровић без икаква стварног повода и разлога нападнут дословно на свом кућном прагу а да ничим није то испровоцирао и томе придонио. Оптужени Стипе Буљ у жалби се позивао на “особито олакотне околности” (болује од ПТСП-ија и алкохолизираност

кобне вечери) тражећи да му се ублажи изречена казна испод законског минимума.

Жалбено вијеће је одбило жалбе странака. Судије су сматрале како се чињеницом што је одређена казна већ на доњој граници прописане за ово кривично дјело (од 1-10 година) довољно ишло у прилог оптуженима. Оцијенили и да строже кажњавање није

оправдано јер је од догађаја прошло 20 година, а у међувремену се оптуженици нису појављивали као починиоци нових кривичних дјела.

Јован је изгубио главу због “криве” националне припадности од национално “исправних” комшија. Јованов син Божидар се ономад, док се надао праведнијој пресуди,

запитао “ако сам ја тада заказао и бојао се изаћи из куће, страхујући за свој и мајчин живот, чега се боје хрватске судије?

Ничега се они не боје, Божидаре Боровићу. Они болују од исте болести као и убице твога оца.

2. фебруара 2018.

САВО ШТРБАЦ

ОЛУЈА

Večernje novosti, 05.08.2017,

HDT: 2.380 osoba proglašeno krvim za dela počinjena u Oluji

Hrvatsko državno tužilaštvo saopštilo je da je zbog krivičnih dela počinjenih tokom i posle vojno-policijske akcije Oluja protiv 3.728 osoba bio pokrenut krivični postupak, od kojih je 2.380 osoba proglašeno krivim

Hrvatsko državno tužilaštvo saopštilo je da je zbog krivičnih dela počinjenih tokom i posle vojno-policijske akcije Oluja protiv 3.728 osoba bio pokrenut krivični postupak, od kojih je 2.380 osoba proglašeno krivim.

Važećim sudskim presuda oni su proglašeni krivicim za počinjena krivična dela protiv života i tela, protiv imovine, protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine i protiv polne slobode.

Dodaje se i da su od 2011. godine “od nadležnih policijskih uprava zaprimljene četiri krivične prijave protiv poznatih počinitelja te su pokrenula postupke protiv 11 počinitelja od čega je protiv sedam okrivljenih podignuta optužnica”.

Na 22. godišnjicu početka završne vojno-policijske akcije Domovinskog rata, “Oluja”, “Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću” podneo je u petak krivičnu prijavu za zločine počinjene u Uzdlju kod Knina i obližnjim zaseocima od 5. do 8. avgusta 1995.

U prijavi podsećaju da je prvostepenom presudom Međunarodnog krivičnog suda za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji (MKSJ) utvrđeno da su u tadašnjim

opštinama Donji Lapac, Ervenik, Gračac, Kistanje, Knin i Orlić pripadnici Hrvatskih oružanih snaga i Specijalne policije počinili više od 40 ubistava i dela nehumanog i okrutnog postupanja.

“Prvostepenom presudom (Ivan Čermak) i pravosnažnom presudom od 16. novembra 2012. oslobođeni su krivice Ante Gotovina i Mladen Markač, a MKSJ je nastavak krivičnog progona za nedvosmisleno počinjena krivična dela ostavio pravosuđu u Hrvatskoj. Nadležna državna tužilaštva podigla su tek tri optužnice, dok su hrvatski sudovi do sada doneli dve pravosnažne presude za ratne zločine”, navela je “Documenta” u prijavi.

ПЕТРОВАЧКА ЦЕСТА

Срна, 23.12.2017.

Загреб заборавља да су хрватски пилоти убијали српску дјецу и старце

Директор Документационо – информационог центра “Веритас” Саво Штрбац поручио је да Загреб, који је недавно подигао кривичне пријаве против групе српских генерала због гранатирања Банских двора 1991. године, заборавља да су хрватски пилоти убијали српску дјецу и старце у избјегличким колонама у БиХ.

Штрбац наводи да Хрватима није пријетила никаква опасност од оних у избјегличким колонама, и да те исте пилоте не намјерава казнити већ их назива витезовима и херојима.

Штрбац је у изјави за Срну подсетио да за гранатирање избјегличких колона на Петровачкој и Приједорској цести у августу 1995. године у којим је погинуло 13 српских цивила – избјеглица из Републике Српске Крајине, а више десетина рањено, Тужилаштво БиХ води истрагу, коју никако не може да оконча пошто Хрватска неће да им достави имена пилота који су управљали авионима у тренутку гранатирања колона.

“Штавише, службена Хрватска је све до 2013. године порицала да су њени авиони уопште учествовали у тим гранатирањима, оптужујући Србе за ‘самогранатирање’”, указао је Штрбац.

Он је подсетио да је тек када је хрватски магазин

“Војна повијест” објавио све активности хрватског ваздухопловства у акцији “Олуја” наводећи и Петровачку и Приједорску цесту, хрватска страна у писаној форми признала да је “хрватска војска заиста предузимала одређене акције против српских моторизованих оклопних колона на територији БиХ, али да им мета нису били српски цивили”.

“Дакле, ако су хрватски органи гоњења чекали 26 година валидне доказе да процесуирају одговорне припаднике бивше ЈНА за гранатирање Банског двора, гдје је била једна цивилна жртва и четворо рањених, питам се шта их је спречавало да процесуирају одговорне по командној одговорности и

непосредне извршиоце убиства на Петровачкој и Приједорској цести када су имали све доказе у рукама, односно зашто нису поступили по замолници Тужилаштва БиХ да их барам они процесуирају”, пита Штрбац.

Према његовим ријечима, одговор је опет у двоструким аршинима европске Хрватске.

“Њихови пилоти, који су убијали дјецу и старце у другој држави који им нису били никаква пријетња су ‘витезови’ и ‘хероји’ како су / Рудолфа/ Перешина посмртно назвали први предсједник Хрватске Фрањо Туђман и Антун Тус, а пилоти ЈНА и њихови наредбодавци, који су гранатирани легални војни циљ су ‘убице и ратни злочинци’. Наравно на оваквим дуплим стандардима се не може градити ни помирење ни повјерење”, закључио је Штрбац.

Према подацима "Веритаса" у гранатирању Петровачке цесте у близини мјеста Бравско хрватска авијација је 7. августа 1995. године својим гранатама убила Даринку Дрчу /68/ и њене унуке Јовицу Дрчу /6/ и Мирјану Дубајић /21/ као и Невенку Рајић /11/ и њеног брата Жарка /9/, те Крстана Вуковића /44/ и његовог сина Дарка /13/. Убијени су и Бранко Стјеља /72/ и његов син Мирко /34/ и Милка Ковачевић /83/.

У том нападу је рањено на десетине избјеглица, а авион који их је побио "миг 21" је

полетио са аеродрома Сплит.

Само дан касније – 8. августа на цести Нови Град – Приједор у селу Сводна два хрватска "мига 21", која су полетјела са загребачког аеродрома "Плесо" ракетирали су избјегличку колону и том приликом убили Марију Галожу /76/, њеног сина Раду /40/ и Милу Малобабића /42/ док је четворо дјеце и четири жене теже рањено.

У операцији "Бљесак" која је претходила "Олуји" хрватски авион "миг" 21 је бацио четири касетне бомбе над Босанском

Градишком које су усмртиле Немању Голића/9/ и његову сестру Дајану /6/. Том приликом је тешко рањена њихова мајка Гордана и троје комшија.

Авион је оборен одмах по избацивању убојног терета од стране ВРС, а заједно са распаднутим авионом у Саву је пао и пилот Рудолф Перешин, иначе дезертер из ЈНА.

Српска страна је о овим акцијама Хрватске обавијестила Међународни суд правде у спору о геноциду по узајамним тужбама Хрватске и Србије.

УЗДОЉЕ

Documenta.hr , 04.08.2017.

Documenta podnijela kaznenu prijavu za zločin u Uzdolju kod Knina tijekom Oluje

ZAGREB - Na 22. obljetnicu početka završne vojno-redarstvene akcije Domovinskog rata, "Oluja", Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću podnio je u petak u sjedištu Državnog odvjetništva kaznenu prijavu za zločine počinjene u Uzdoљу kod Knina i obližnjim zaseocima od 5. do 8. kolovoza 1995.

Documenta u prijavi navodi da su trojica pripadnika hrvatskih vojnih snaga 6. kolovoza 1995. u selu Uzdoљje kod Knina zatekli osmero bespomoćnih, bezopasnih i vremešnih srpskih civila.

"Nakon zastrašivanja, psovki i prijetnji jedan od vojnika je iz automatske puške pucao na skupinu starica i staraca i tom prilikom usmrtio Milicu Šare, rođenu 1922., Stevu Berića, rođenog 1933., Janju Beriћ, rođenu 1932., Đurđiju Beriћ, rođenu 1916.,

Krstu Šaru, rođenog 1931., Miloša Ćosića, rođenog 1923. i Janđriju Šaru, rođenog 1932. Jedna osoba je preživjela, te uspjela pobjeći u obližnju šumu. Sava Šare, rođena 1922. ubijena je na kućnom pragu.

Istog dana nepoznati pripadnici HV-a u Vrbniku, jednom od zaseoka tadašnje općine Orlić, 06. kolovoza 1995. ubili su civile Lazu Damjanića, rođenog 1933./34. i u zaseoku Zarići 28-godišnjeg Predraga Zarića", navodi Documenta.

U prijavi podsjećaju i da je prvostupanjskom presudom Međunarodnog kaznenog suda za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji (MKSJ) utvrđeno da su u tadašnjim općinama Donji Lapac, Ervenik, Gračac, Kistanje, Knin i Orlić pripadnici Hrvatskih oružanih snaga i Specijalne policije počinili

više od 40 ubojstava i djela nehumanog i okrutnog postupanja.

"Prvostupanjskom presudom (Ivan Čermak) i pravomoćnom presudom od 16. studenog 2012. oslobođeni su krivnje Ante Gotovina i Mladen Markač, a MKSJ je nastavak kaznenog progona za nedvojbeno počinjena kaznena djela ostavio pravosuđu u Hrvatskoj. Nadležna državna odvjetništva podigla su tek tri optužnice, dok su hrvatski sudovi do sada donijeli dvije pravomoćne presude za ratne zločine", navodi Documenta u prijavi.

Državnom odvjetništvu Documenta predlaže da na temelju njihove kaznene prijave prikupe potrebne obavijesti i dokaze, a nakon toga da se protiv nepoznatih počinitelja provede istraga i podigne optužnica.

ПРОЦЕСУИРАЊЕ СРБА И ПРИПАДНИКА ЈНА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

Политика, 31.05.2018.

У хрватским затворима 27 Срба окривљених за ратне злочине

Врховни суд у Загребу заказао је жалбено рочиште за 12. јун у вези са пресудом за Капетана Драгана, сазнаје „Политика”

Ђорђе Ркман пре два дана је по налогу суда Босне и Херцеговине изручен Хрватској, и он је 27. Србин који се тренутно налази у неком од хрватских затвора под оптужбом за ратне злочине почињене деведесетих година прошлог века.

Према истраживању „Политике”, наши држављани оптужени за ратне злочине и класични криминал у вези са ратним дешавањима распоређени су у затворима у Лепоглави, Глини (где је био познати затвор за малолетнике), Сплиту, Загребу и Осијеку. Од њих 27, деветнаесторица су правоснажно осуђена, тројица неправоснажно, четворица су под оптужбом, а један је под истрагом.

Свакако најпознатије име на овом списку је Драган Васиљковић (Капетан Драган) који је у Сплиту првостепено осуђен у септембру прошле године на 15 година затвора.

Он је проглашен кривим по две од три тачке оптужнице – злостављање затвореника на Книнској тврђави и напад на полицијску станицу у Глини. И одбрана и тужилаштво жалили су се на ову пресуду, а како „Политика” сазнаје, Врховни суд у Загребу заказао је жалбено рочиште у вези са овом пресудом за 12. јун. Васиљковић се на овом рочишту неће појавити лично, већ путем видео-линка.

Подсетимо и да је Васиљковић провео више од 12 година као притвореник у Аустралији и Хрватској. Одбрана сматра да је у овом случају прекршено много правила, чак и у вези са екстрадицијом. Капетан Драган је протеклих дана узбуркао јавност јер су поједини медији пренели вест да је претучен у затвору у Сплиту. Међутим, испоставило се да је ова вест лажна, а и он је оштро демантовао све те наводе.

Српски учесници рата у хрватским казаматима Лепоглава – десет Глина – три Сплит – пет Загреб – три Осијек – шест

У вези са хапшењем српских држављана по потерницама Хрватске подаци су у последњих неколико година разнолики. Према информацијама које је наш лист добио од Веритаса, 2016. ухапшено је девет Срба, а прошле године њих пет. Ове године, осим поменутог Ркмана, ухапшен је и Стеван Будаћ (51). Њега је 5. маја румунска полиција привела у луци Галаци на Дунаву, због наводно почињеног ратног злочина над цивилним становништвом у рату деведесетих година прошлог века на подручју Батине код Белог Манастира.

Према подацима које је Документационо-информативни центар Веритас добио од његове породице, Будаћ је у време хапшења био запослен као механичар на одржавању мотора на броду у власништву фирме „Петрол”. У овом случају интересантно је и то да је од завршетка рата, пловећи на бродовима дуж Дунава без икаквих проблема пролазио кроз разне европске државе. Међутим, иако је од рата на тлу бивше Југославије прошло више од две деценије, Будаћ је пре две недеље ухапшен и не знајући да је на потерници. Иста судбина сустигла је и српског генерала у пензији Борислава Ђукића. Њега је

средином 2015. на аеродрому у Тивту привела полиција Црне Горе по потерници из Хрватске старој две деценије. Генерал је, након ратова деведесетих, сваке године путовао у Херцег Нови, где има стан, и без проблема прелазио границу. Црногорци га нису ухапсили при уласку, већ онда када је хтео да изађе из земље, на аеродрому у Тивту. Генерал Ђукић тренутно се налази у затвору у Сплиту (предмет је на суду) и дели собу са Капетаном Драганом и Павлом Пантићем, капетаном

бојног брода и некадашњим командантом касарне „Лора” у Сплиту. Посебно је апсурдан и случај хапшења Пантића. Он је приведен крајем 2015. у Црној Гори по потерници из Хрватске, која га тражи још од 1993, када му је и суђено у Сплиту. Пантић је тада осуђен на осам година затвора. Међутим, ову пресуду је 1994. укинуо Виши суд у Загребу и наредио да се суђење понови. Пантић је приведен када се из Београда, где је био на контроли на ВМА, враћао возом за Сутоморе, где живи.

Како сазнајемо, интересно хапшење још једног Србина догодило се у Сједињеним Америчким Државама. Извесни Слободан Мутић, који је приведен у САД 2012, због давања лажних података приликом апликације, изручен је у јануару ове године у Хрватску и брзо је подигнута оптужба против њега. Ратни злочини не застаревају, а Хрватска максимално користи овај институт незастаривости.

СЛУЧАЈ “ЛОШИЋ”

Политика, 14.09.2017.

ФЕЈСБУК ТЕРОРИЗАМ

Крив је што је дана 20. јула 2017. године утврђено да је на свом отвореном профилу на друштвеној мрежи Facebook јавно објавио три фотографије којима је могао приступити било ко и било који члан друштвене мреже Facebook, и то: фотографија на којој се окривљеник налази са још око 30-40 особа са заставом четничког Равногорског покрета, фотографија на којој се налази четнички војвода поп Ђујић и фотографија на којој се налази српски кошаркаш Радуљица са четничком шубаром на глави на којој је обележје тзв ‘кокарда’ на којој се налази ћирилични натпис ‘Врати се војводи на Динару поново’, те на тај начин дакле, истицањем симбола, текстова, скица, цртежа реметио јавни ред и мир и узнемиравао грађане, чиме је учинио прекршај из члана 5. Закона

о прекршајима против јавног реда и мира, те се темељем исте одредбе кажњава казном затвора од 16 (шеснаест) дана”.

Овај злочин починио је Младен Лошић (1976) родом из Оћестова код Книна, који од августа 1995. живи у Србији, држављанин Србије и Хрватске, по занимању машинбравар, ожењен, отац двоје малољетне деце, незапослен, некажњаван.

Пресуду је, по оптужби Одјела тероризма и екстремног насиља ПУ Шибенско-книнске, у име Републике Хрватске, 22. јула ове године, донела суткиња Прекршајног суда у Шибенику Мирјана Беламарић.

Ову пресуду, написану чак на четири густо типкане странице, донео ми је сам окривљени по повратку у Србију. Интересовало га је да ли се против такве пресуде може жалити било

коме у Србији или у свету, уз објашњење да то до сада није урадио јер је у правној поуци писало да жалба не одлаже извршење, па је мислио да би у случају жалбе остао у затвору све док се иста не би решила, што је могло потрајати и дуже од 16 дана. Било му је стало да се што пре врати у Оћестово, где су му остали супруга и деца, пред којима је и ухапшен.

Окривљени није оспоравао да је све три фотографије ставио на свој профил на Фејсбуку, али се бранио да је то било доступно само његовим пријатељима на тој друштвеној мрежи и да није имао намеру вређати и провоцирати хрватску јавност и узнемиравати грађане нити је тај његов поступак мотивисан злочиним из мржње. Ђујићеву фотографију је ставио на свој профил из чисте глупости не знајући да би се због тога могао наћи у неприлици; текст уз Радуљичину фотографију је стих из песме Баје малог Книнце, који њему ништа

не представља, а она групна фотографија сачињена је прије неколико година приликом парастоса жртвама “Олује” пред црквом св. Марка у Београду и случајно се нашао у онаквом окружењу.

На молбу да ми на свом профилу покаже инкриминисане фотографије, одговори ми да их је скинуо, како је и обећао током суђења, што је урадио како би заштитио породицу, која је остала у селу потпуно незаштићена.

Неупућени у збивања у Хрватској, на основу уопштене пресуде могли би извући закључак да се хрватско друштво жестоко обрачунава са свим покушајима релативизације и ревитализације неких тоталитаристичких режима и система из прошлих времена, посебно Другог светског рата. Упућенији знају да то није тако.

Управо у Хрватској у последњих неколико година поново ескалира рехабилитација усташтва: скоро годину дана у Јасеновцу је била постављена спомен-

плоча хосовцима са усташким поздравом “За дом спремни”; исти поздрав, често праћен и усташком иконографијом, редовно се чује на спортским теренима, концертима, прославама и протестима; снимају се “документарци” који фалсификују историјске чињенице; рехабилитују се осуђени злочинци из времена НДХ-а; дижу се споменици убицама амбасадора; друштвене мреже су преплављене фотографијама Павелића и осталих усташких

злочинаца, спаљују се српске новине усред Загреба...

Да ли је неко хапшен и одговарао за таква (не) дела? Ако и јесте, колико ми је познато, нико није добио затворску казну. Мени се чини да је хрватска власт преко случаја “Лошић” нашла ефикасан начин заштите од евентуалног повратка млађих генерација крајишких Срба на прадедовска огњишта.

Саво Штрбац

Лошић са Бајом малим Книнџом

- једна од инкриминисаних слика

СЛУЧАЈ “ЗЕЛЕНОВИЋ” (ЗАДАР)

Zadarski list, 04.05.2018.

Nakon 25 godina policija je otkrila ratnog zločinca koji je raketirao zadarsko područje čak 12 puta

Kako neslužbeno doznajemo riječ je o Milanu Zelenoviću, električaru koji je rođen u Kninu gdje je do početka rata imao RTV servis i ugodno živio

Nakon 25 godina zadarska policija je otkrila ratnog zločinca koji je od siječnja do kolovoza

1993. godine raketirao zadarsko područje čak 12 puta, a u tim je napadima smrtno stradalo devet osoba među kojima dvoje djece, teško ozlijeđeno 11 odraslih osoba i jedno dijete dok je lakše ozljede zadobilo devet odraslih osoba i šestoro djece.

Slučaj su razriješili djelatnici Odjela za ratne zločine koji 60 godišnjeg državljanina Srbije rođenog u Kninu, trenutno nedostupnog hrvatskim vlastima, sumnjiče da je kao pripadnik paravojske postrojbe vojske tzv. Republike Srpske Krajine da je u svojstvu zapovjednika vođa samohodnog višecjevnog bacača raketa M87-Orkan, protivno Ženevskoj konvenciji, zabrani i ograničenju uporabe mina od siječnja do kolovoza 1993. godine po zapovijedi njemu nadređenih Orkanom napadao

civilne ciljeve na širem zadarskom području. Konkretno, tereti ga se da je u 12 navrata nasumce ispaljivao Orkane koji su punjeni s 288 bombi, tzv. zvončica, na područje Zadra, Biograda, Ražanca, Petrčana, Poličnika, Zatona, Murvice, Debeljaka i Maslenice.

Za ovim 60-godišnjakom raspisana je međunarodna tjerali-

ca, a hoće li biti izručen Hrvatskoj ili će Srbija, gdje on trenutno пребива, preuzeti kazneni progon, ostaje za vidjeti. Kako neslužbeno doznajemo riječ je o Milanu Zelenoviću, elektroničaru koji je rođen u Kninu gdje je do početka rata imao RTV servis i ugodno živio. Dana 5. kolovoza, kako se posebno iskazao u napadima na

zadarsko područje, unaprijeden je te se s visokim činom odeslio u okolicu Beograda nakon VRO "Oluja" gdje je pokrenuo privatni biznis. Njemu nadređeni – Milan Đilas, Mile Novaković i Kosta Novaković optuženi su za ratne zločine prije nekoliko godina, no samo je posljednji od njih još uvijek živ.

СЛУЧАЈ “ГРАОВАЦ” (СМИЛЧИЋ)

Index.hr, 12.09.2017.

Vozač iz Pančeva priznao da se 1992. iživljavao nad susjedima kod Benkovca

MLADEN GRAOVAC, 53-godišnji vozač iz Pančeva, osuđen je u Splitu na dvije godine zatvora zbog ratnog zločina počinjenog koncem 1992. godine u selu Smilčić kod Benkovca. Graovac je iz tog sela nakon rata preselio se u Srbiju. Graovac je kao pripadnik pričuvnog sastava milicije SAO Krajine i 92. motorizirane brigade u pratnji dvojice vojnika oko ponoći naoružan upao u kuću

supružnika Šakić, s namjerom da Petra Šakića prisilno odvede u postaju policije. Petar je pobjegao, a Graovac je uхватио njegovu suprugu Danicu i natjerao je da hoda ispred njega do postaje. Tražio da ga ubiju jer je ustaša. Psovao ju je pogrđnim riječima, nazivao ustašom koja je rodila ustašu. Kada je uхватио Petra, Danica ga je molila da ga pusti, a on ju je udario puškom u rebra.

Danica je pala na pod, a Graovac je odvukao Petra prema policijskoj postaji, udarajući ga nogama po tijelu. Ubacio ga je podrum i nastavio mlatiti. Od kolege je zatražio da ga ubije jer je ustaša, a kada je ovaj to odbio učiniti, Graovac je Petra Šakića oborio na pod i nastavio udarati nogama po tijelu. Slomio mu je rebro. Zbog straha za vlastite živote supružnici Šakić pobjegli su u mjesto Podluh kod mirovnih snaga. Prebačeni su u Zadar. Graovac je uhićen 2. kolovoza prošle godine. Prijavila ga je Danica Šakić.

Na suđenju se ispričao. Sve je priznao i nagodio se s tužilaštvom. Pritvor mu je produljen.

SRNA, 09.05.2018.

Srbin Mladen Graovac pušten na uslovni otpust iz hrvatskog zatvora

– Direktor Dokumentaciono-informacionog centra “Veritas” Savo Štrbac izjavio je Srni da je iz hrvatskog zatvora na uslovni otpust pušten Srbin Mladen Graovac, nakon odležane dvije trećine dvogodišnje zatvorske kazne na koju je osuđen zbog maltretiranja dvoje komšija.

Štrbac je naveo da je Graovac pušten 23. aprila iz hrvatskog zatvora na uslovni otpust.

On je napomenuo da je Graovac uhapšen u rodnom selu Smilčić kod Benkovca 2016. godine na Svetog Ilju.

“Njemu je stavljen na teret ratni zločin zbog maltretiranja dvoje komšija. Prethodno nije

suđen. On je, kako kažu Hrvati, ‘praktično priznao’ krivicu i dobio dvije godine. Nije izdržao cijele dvije godine, nego je 23. aprila pušten”, rekao je Štrbac.

On je podsjetio da je Graovcu dvije godine zatvora isticalo 2. avgusta ove godine.

СЛУЧАЈ “ПАВЛОВИЋ” -ШИБЕНИК

Slobodna Dalmacija, 08.05.2018.

BIVŠI OFICIR JNA OSUĐEN ZA GRANATIRANJE ŠIBENIKA U KOJEM JE POGINULA JEDNA ŽENA: Bio sam vojnik. Dogodio se rat koji nitko nije želio...

Bivši oficir JNA Milan Pavlović (73), zvani Paja, osuđen je na splitskom Županijskom sudu na četiri i pol godine zatvora zbog sudjelovanja u granatiranju Šibenika u rujnu 1991. godine, kada su razrušeni brojni sakralni, kulturni, gospodarski i stambeni objekti, te je od posljedica granatiranja poginula i jedna žena.

Pavlović je još u srpnju 1992. godine bio osuđen na 15 godina zatvora u odsutnosti zbog istih djela, a tada je bio jedan od okrivljenih u predmetu “Mladić i drugi”.

Nakon što ga je Crna Gora izručila Hrvatskoj u lipnju 2017. godine, Pavlović je tražio obnovu postupka, koja mu je i odobrena.

Optužnica ga je teretila da je sudjelovao u združenom napadu na civile te civilne, kulturne, industrijske i gospodarske objekte u Šibeniku od 16. do 23. rujna 1991. godine. Pavlović je, tada kao zapovjednik topničke baterije, zajedno s Ratkom Mladićem, Slavkom Lisicom i četvoricom visokih časnika JNA, naređivao topničke napade.

Osim materijalne štete, od granate je poginula Marija Krainz, koja je tada bila u svom stanu na Njegoševu trgu. Pavlović je na suđenju praktično priznao optužnicu kazavši da je prihvaća.

– Činjenica je da sam kao pripadnik JNA sudjelovao u granatiranju Šibenika te time izazvao posljedice navedene u optužnici. Međutim, moram navesti da u Šibenik nisam došao ratovati. Bio sam vojnik profesionalac, poahađao sam vojne škole i učen sam biti častan vojnik i časnik. Dogodio se rat koji nitko nije želio. Kao zapovjednik topničke baterije dobivao sam zapovijedi koje sam morao izvršavati, a i sam sam podređenima izdavao zapovijedi koje su se morale izvršavati. Žao mi je zbog toga. Imam troje djece i ozbiljne zdravstvene probleme – rekao je Pavlović, kojem je, odlukom suca Vladimira Živaljića, produljen istražni zatvor.

Glas Srpske, SRNA, 09.05.2018.

Štrbac: Srpski oficir osuđen za pogibiju žene, koju je ubio hrvatski snajper?

Beograd – Dokumentaciono-informativnom centru “Veritas” u Beogradu telefonom se javila žena iz Šibenika, u Hrvatskoj, koja tvrdi da Marija Krainz, zbog čije je pogibije bivši oficir JNA Milan Pavlović osuđen na 4,5 godine, nije poginula od artiljerijska granate JNA, nego od hrvatskog snajpera, rekao je Srni direktor “Veritasa” Savo Štrbac.

Bivši oficir JNA Milan Pavlović, zvani Paja, osuđen je prije nekoliko dana u splitskom Županijs-

kom sudu na 4,5 godina zatvora zbog učešća u granatiranju Šibenika u septembru 1991. godine, kada su, prema hrvatskoj optužnici, razrušeni brojni sakralni, kulturni, privredni i stambeni objekti, te je od posljedica granatiranja poginula i jedna žena.

“Ovo pokazuje da Hrvati vrlo podlo i bez ikakvih dokaza, žrtve koje su sami prouzrokovali, pripisuju JNA i Srbima iz Hrvatske i podižu za to optužnice protiv njih”, rekao je Štrbac.

Štrbac prenosi da ova žena, koja je živjela u Šibeniku, u istoj ulici, preko puta nastradale Marije, nije željela da se predstavi, ali kaže da je Marija živjela sama i da u vrijeme kada je poginula nije bilo artiljerijskog gađanja JNA.

Prema njegovim riječima, ova žena tvrdi da je Marija poginula ispred svoje kuće od hrvatskog snajpera, koji su bili raspoređeni po okolnim zgradama i koji su gađali sve što se kretalo ulicama Šibenika.

Štrbac kaže da žena tvrdi da u Šibeniku nije poginuo niko u artiljerijskom napadu JNA, te da zna Mariju i kada je stradala.

“Ona kaže da svi znaju da je Marija stradala od snajpera sa okolne zgrade, koja je pripadala Hrvatima. Hrvatski snajperi gađali su sve što se kretalo ulicama i u Šibeniku i u Zadru”, navodi Štrbac.

On napominje da je Pavlović, koji je jula prošle godine izručen iz Crne Gore u Hrvatsku, a koji sada ima 74 godine, priznao da je učestvovao u aktivnostima JNA u Šibeniku, vjerovanto zato što je star.

Štrbac dodaje da Pavlović očekuje uskoro uslovni otpust,

nakon što odsluži dvije trećine kazne.

On napominje da je 1992. godine Pavlović u odsustvu bio osuđen na 15 godina, te da je bio na optužnici zajedno sa generalima Ratkom Mladićem i Slavkom Lisićem.

Crna Gora je 27. jula 2017. godine izručila Hrvatskoj penzionisanog zastavnika prve klase Vojske Jugoslavije i državljanina Srbije Milana Pavlovića.

Pavlović je rođen u selu Kuk kod Slunja, a Hrvatskoj je izručen iz ekstradicionog pritvora Spuž kod Podgorice.

On je uhapšen 21. marta 2017. na graničnom prelazu Bijelo Pol-

je po hrvatskoj potjernici zbog navodnog ratnog zločina nad civilima počinjenog u ratu devedesetih godina 20. vijeka.

Pavlović je presudom Županijskog suda u Šibeniku od 8. jula 1992. osuđen na kaznu zatvora od 15 godina, a tereti se, da je zajedno sa jednim svojim kolegom u Vojski Jugoslavije, gdje je imao čin zastavnika, između 16. i 23. septembra 1991. godine učestvovao u nezakonitim napadima protiv civilnog stanovništva, što je, navodno, dovelo do mnogih smrtnih slučajeva kao i uništavanja kulturnih spomenika i industrijskih objekata i druge materijalne štete.

СЛУЧАЈ “ГЕНЕРАЛ ЂУКИЋ” (БРАНА ПЕРУЋА)

Večernji list, 22.09.2017.

Preslušana snimka u kojoj Ratko Mladić naređuje miniranje brane Peruća

“Vjerovatno je to Mladić, ali ovaj drugi glas nije glas Mile Novakovića. Pa znam kako je on govorio”, rekao je Đukić.

Ni jedan od petorice pozvanih svjedoka nije se pojavio na suđenju srpskom generalu Borislavu Đukiću za miniranje brane Peruća pa je u sudnici splitskog Županijskog suda preslušana snimka u kojoj “krajinski” general Ratko Mladić izdaje naređenje za rušenje brane.

Na dvominutnoj snimci čuje se kako Mladić svojim podređenima tijekom razgovora izdaje zapovijed za rušenje brane Peruća. Nakon što je snimka odslušana, optuženi Đukić kazao je kako je velika vjerovatnost da je glas na snimci Mladićev. Obrana osporava autentičnost dokaza “Vjero-

vatno je to Mladić, ali ovaj drugi glas nije glas Mile Novakovića. Pa znam kako je on govorio. To nije on. I ne mogu zaključiti tko bi to mogao biti. Danas je moguće da

jedna osoba imitira glas druge osobe. I to iz raznoraznih razloga”, izjavio je Đukić. Njegov odvjetnik Željko Ostojica kazao je sudskom vijeću da u spisu ne postoji transkript koji bi odgovarao razgovoru, stoga obrana osporava autentičnost dokaza.

Izdao zapovijed o rušenju brane s 30 tona eksploziva

Брана Перућа

Tužiteljstvo Đukića tereti da je kao zapovjednik 221. motorizirane brigade 9. kninskog korpusa, nakon naredbe zapovjednika korpusa i Srpske vojske Krajine generala Ratka Mladića i Mile Novakovića, zajedno s majorom Mi-

lanom Koricom, zapovjednikom pogranične milicije SAO Krajine, izdao zapovijed o rušenju brane s 30 tona eksploziva. Eksplozija je prouzročila izravnu štetu od 90 milijuna kuna, a na sanaciju je potrošeno dodatnih deset miliju-

na tadašnjih njemačkih maraka. Na optuženičkoj klupi u Splitu našao se samo Đukić jer je Mladić u Haagu, Korica je nedostupan, a Novaković je preminuo 2015. godine te je taj dio spisa izdvojen.

СЛУЧАЈ “ВОЛИЊА”

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, 21.09.2017.

Podignuta optužnica protiv dvojice okrivljenika zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je optužnicu protiv državljanina Republike Srbije (1968.) i državljanina Bosne i Hercegovine (1971.) zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. (21. 9. 2017.)

Obojicu okrivljenika se tereti da su 23. srpnja 1991. u Volinji, kao pripadnici specijalne jedinice Ministarstva unutarnjih poslova tzv. SAO Krajine zvani “martićev-

ci”, zajedno s još jednom, danas pokojnom, osobom, za vrijeme oružanog sukoba između paravojnih formacija tzv. SAO Krajine i regularnih postrojbi Hrvatske vojske i policije postupali protivno odredbama čl. 3. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. god. i čl. 4. st. 1. i 2. toč. a. Dopunskog protokola Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. god. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II od 08. lipnja 1977.).

Okrivljenike se tereti da su došli u stan jednog bračnog para pod izgovorom da traže radio stanicu koju bi bračni par, navodno, koristio u cilju obavješćavanja hrvatskih oružanih snaga. Potom su, iako svjesni da se radi o civilnim osobama koje ni na koji način nisu sudjelovale u oružanom sukobu, svezali ih užetom i izveli iz stana te odveli na brdo Prevršac gdje su iz vojničkih pušaka rafalno ispalili streljiva u njih nanijevši im mnogostruke ozljede po tijelu i glavi. Bračni par je od zadobivenih ozljeda usmrćen na mjestu događaja.

Obojica okrivljenika nisu dostupna državnim tijelima Republike Hrvatske.

СЛУЧАЈ “МАРИЋ” (БЕЛИ МАНАСТИР)

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, 15.09.2017.

OSLOBAĐAJUĆA PRESUDA ZA ZLOČIN U BARANJI

Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u Osijeku donijelo je i objavilo oslobađajuću presudu u predmetu ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, okr. Milenko Marić.

Izmijenjenom optužnicom okrivljeniku Milenku Mariću se stavljalo na teret da je u ljetu i jesen 1991. godine, kao pri-

padnik paramilicijskih snaga (stanica milicije Beli Manastir), privodio civile u stanicu milicije u zatvor i na saslušanja, tukao ih i maltretirao. U optužnici se navode imena i radnje u odnosu na 6 civilnih osoba, koje je okrivljenik tukao i maltretirao.

Nakon provedenog dokaznog postupka, u kome su

saslušani brojni svjedoci optužbe i obrane, Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u Osijeku donijelo je rečenu presudu.

Okr. Milenko Marić izručen je u siječnju 2017. godine iz Londona, temeljem europskog uhidbenog naloga. Protiv njega proveo se razdvojeni postupak. Cijelo vrijeme rasprave okrivljenik se nalazio u istražnom zatvoru.

СЛУЧАЈ “РАЈЕВИЋ И БОРОЈЕВИЋ” (ШИБЕНИК)

Index, 14.09.2017.

Za topnički napad na Šibenik optuženi admiral Rajčević i kapetan Borojević

ŽUPANIJSKO državno odvjetništvo u Splitu podiglo je optužnicu za topnički napad na Šibenik u rujnu 1991. godine.

Optuženi su kapetan bojnog broda Čedomir Borojević koji je zapovijedao patrolnim čamcem te admiral Slobodan Rajčević koji je Borojeviću bio nadređeni zapovjednik 20. Graničnog mornaričkog divizionu, u sastavu 8. Vojnopomorskog sektora JNA.

Protivno odredbama Ženevske konvencije

U optužnici se navodi da je Rajčević protivno odredbama

Ženevske konvencije o zaštiti civila u vrijeme rata naredio Borojeviću da izvrši napad na Šibenik bez izbora ciljeva, paljbom iz svog raspoloživog oružja po civilnim objektima i civilima s ciljem zastrašivanja i uništenja imovine te zauzimanja grada.

S čamca su otvorili topničku vatru iz oružja kalibra 20 i 40 milimetara. Uslijed paljbe došlo je do ugrožavanja života građana i velikih materijalnih oštećenja stambenih i gospodarskih objekata te objekata sa statusom spomenika kulture.

Rajčević tvrdi da su spašavali živu glavu

Borojević je uhićen na graničnom prijelazu u ožujku ove godine. Predloženo je da mu se produlji pritvor. Sudu je predloženo i da se Rajčeviću sudi u odsutnosti.

Rajčević se nedavno za srpske medije prisjetio zbivanja u Šibeniku te ratne 1991. godine. Tvrdi da su zapravo spašavali živu glavu bijegom iz okruženja u Šibeniku. S patrolnim čamcem probijali su blokadu, a kada su nakon sukoba s hrvatskim snagama stigli na Vis, na čamcu su pobrojali više od 50 rupa od projektila kalibra između 12,7 i 40 milimetara.

Rajčević je u doba sukoba u Šibeniku bio kapetan fregate. U nastavku karijere dogurao je do trećeg čovjeka vojske Jugoslavije. Umirovljen je u 53. godini, a nedavno i deložiran iz stana.

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu, 14.09.2017.

PODIGNUTA OPTUŽNICA PROTIV DVOJICE OKRIVLJENIKA ZBOG RATNOG ZLOČINA PROTIV CIVILNOG STANOVNIŠTVA

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu je, nakon provedene istrage, podiglo optužnicu protiv državljanina Republike Srbije (1952.) i državljanina Republike Hrvatske i Republike Crne Gore (1963.) zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. (14. 9. 2017.)

Okrivljenicima se stavlja na teret da su od 16. rujna 1991. do 23. rujna 1991. na području Županije šibensko-kninske tijekom oružanog sukoba između Oružanih snaga Republike Hr-

vatske i tzv. JNA i naoružanih agresorskih srpskih paravojnih postrojbi protuustavne tvorevine tzv. SAO Krajina, tijekom združenog napada tih postrojbi na grad Šibenik tenkovskim, oklopnim i topovskim jedinicama u sastavu 9. kninskog korpusa i zrakoplovstva JNA, prvookrivljenik kao zapovjednik 20. Graničnog mornaričkog divizionu u sastavu 8. Vojnopomorskog sektora tzv. JNA postupio protivno odredbama Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. i Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949.

o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol II).

Prvookrivljenika se tereti da je zapovjedio drugookrivljeniku da, kao zapovjednik patrolnog broda napadne grad Šibenik bez izbora ciljeva, paljbom iz svog raspoloživog oružja po civilnim objektima i civilima, s ciljem njihova zastrašivanja i uništenja njihove imovine i zauzimanja grada, nakon čega su s broda otvorili topničku vatru te iz topova (tipa Bofors, cal. 40 mm) i teških strojica (cal. 20 mm) pucali na civilne objekte. Uslijed ove paljbe došlo je do ugrožavanja života građana i do velikih materijalnih oštećenja

stambenih i gospodarskih objekata te objekata sa statusom spomenika kulture.

U optužnici je predloženo da se protiv drugookrivljenika produlji istražni zatvor temeljem odredbe članka 123. stavak 1. točka 1.

Zakona o kaznenom postupku, s obzirom da postoji opravdana bojazan da će boravkom na slobodi pobjeći i na taj način onemogućiti nesmetano vođenje ovog kaznenog postupka.

U odnosu na prvookrivljenika,

u optužnici je predloženo suđenje u odsutnosti temeljem odredbe članka 402. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku s obzirom da postoje razlozi da se okrivljeniku sudi u odsutnosti.

СЛУЧАЈ “КАПЕТАН ДРАГАН” (КНИН, ГЛИНА, БРУШКА)

Jutarnji list, 27.09.2017.

КАПЕТАН ДРАГАН ДОБИО 15 ГОДИНА ЗАТВОРА!

ОСУЂЕН ЈЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ ПОЧИНЈЕНЕ НАД ХРВАТСКИМ ВОЈНИЦИМА И ЦИВИЛИМА

Zbog ratnog zločina nad hrvatskim vojnicima i civilima Dragan Vasiljković, poznatiji kao kapetan Dragan, u utorak je na splitskom Županijskom sudu, nakon godinu dana suđenja, nepravomoćno osuđen na 15 godina zatvora.

Vasiljković je optužen da je kao zapovjednik Jedinice za posebne namjene u sastavu paravojnih srpskih postrojbi, odnosno zapovjednik Nastavnog centra za obuku pripadnika specijalnih postrojbi Alfa, postupao protivno odredbama Ženevske konvencije. Na teret mu se stavljalo i da je tijekom lipnja i srpnja 1991. u zatvoru na kninskoj tvrđavi te tijekom veljače 1993. u Bruškoj kod Benkovca mučio, zlostavljao i usmrćivao za-

robljene pripadnike hrvatske vojske i policije.

Uz to je optužen i da je tijekom srpnja 1991. u Glini, u dogovoru sa zapovjednikom tenkovske jedinice JNA, izradio plan napada na tamošnju policijsku postaju te prigradsko naselje Jukinac, sela Gornji i Donji Viduševac, a potom i njihovo zauzimanje. Tijekom napada su oštećeni i uništeni civilni objekti, stanovništvo natjerano na bijeg, opljačkana je imovina, a ubijeni su i ranjeni civili od kojih i jedan strani novinar.

Vasiljković je od prvog dana suđenja, 20. rujna prošle godine pa sve do završnih riječi krajem prošlog tjedna, negirao počinjenje kaznenih djela koja mu se stavl-

jaju na teret. Tvrdio je da su svjedoci lažno iskazivali i da je samo branio svoju domovinu Jugoslaviju koju je volio.

Opovrgavao je da se skrivao po Australiji i tijekom obraćanja sudu izjavio da je ponosan na svoj ratni put i na Kninde od kojih “nitko nije optužen za nikakav zločin”. Kako je sam rekao svoje je ime i prezime u Australiji promjenio samo zato što ga je bilo teško izgovarati. Javnost je u sudnici nasmijsao izjavom da Hrvati u Australiji uz fotografiju Ante Gotovine drže i njegov portret.

Tijekom dokaznog postupka saslušano je šezdesetak svjedoka, polovica njih iz Srbije i to putem videolinka, a njegov predmet broji nevjerojatnih 40 tisuća stranica.

Kapetan Dragan, koji ima srpsko i australsko državljanstvo, uhićen je prije jedanaest godina u Australiji gdje je živio pod lažnim imenom i bio trener golfa. U srpnju 2015. izručen je Hrvatskoj.

RSE, 12.06.2018.

Presuda o žalbi ‘kapetana Dragana’ za oko mjesec dana

Na Vrhovnom sudu Hrvatske održano je ročište povodom žalbe Dragana Vasiljkovića zvanog “kapetan Dragan” na presudu od 15 godina zatvora koju mu je za ratne zločine nad hrvatskim civilima i vojnicima u ratu u Hrvatskoj poč-

etkom devedesetih godina izrekao splitski Županijski sud.

Vijeće Vrhovnog suda razmotrilo je i žalbu tužitelja na visinu kazne i oslobađajuće dijelove presude, a objavljivanje presude očekuje se za tridesetak dana,

kazao je za Radio Slobodna Evropa (RSE) jedan od Vasiljkovićevih branitelja, osječki odvjetnik Tomislav Filaković.

On je kazao kako su u svojoj žalbi upozorili da je 20 svjedoka tijekom postupka bilo ispitano

suprotno odredbama Zakona o kaznenom postupku, a da neki svjedoci uopće nisu ispitani, već su njihovi iskazi pročitani u zapisnik i na njima se temeljila presuda.

“Osim toga, ukazali smo na ogromne proturječnosti između iskaza svjedoka i isprava koje svjedoke o istim činjenicama, gdje sud poklanja vjeru i iskazu svjedoka, i materijalnom dokazima, dakle raznim zapisnicima i tome slično, u kojima je suprotno od onoga što iskazuju svjedoci. Očekujemo odluku u roku od nekih tridesetak dana kako je to otprilike uobičajeno od vremena održavanja sjednice, i tada ćemo vidjeti rezultat”, naveo je Filaković.

Kako je RSE izvijestio glasnogovornik Vrhovnog suda Hrvatske Željko Pajalić, novost u ovom postupku bila je da se Vasiljković iz splitskog zatvora Bilice gdje služi 15-godišnju kaznu video linkom obratio sudskom vijeću koje odlučuje o žalbama u njegovom slučaju.

Vasiljković je početkom devedesetih godina prošlog stoljeća

bio instruktor i zapovjednik jedinice posebne namjene u vojsci samoproglašene Republike Srpske Krajne u Hrvatskoj.

Na prvostupanjskom suđenju u Splitu završenom 26. 9. 2017 Vasiljković je osuđen zaratni zločin nad zarobljenicima na Kninskoj tvrđavi u lipnju i srpnju 1991. te napad na Glinu i prigradska naselja Jukinac i Gornji i Donji Viduševac, gdje je razarana i pljačkana privatna imovina, ubijani i protjerivani civili i ubijen njemački novinar Egon Scotland. Oslobođen je op-

tužbe da jenaredio ubojstvo dvojice nepoznatih zarobljenih hrvatskih vojnika u veljači 1993. u Bruškoj kraj Benkovca.

Vasiljković se nakon rata u Hrvatskoj vratio u Australiju, gdje je živio kao učitelj golfa pod imenom Daniel Sneed.

Nakon što ga je Hrvatska optužila za ratne zločine i zatražila njegovo izručenje, on je 11 godina odgađao izručenje, dok konačno srpnja 2015. godine nije izručen Hrvatskoj.

Веритасов Билтен; 09.07.2018.

КЕПОВА ПРАВОСНАЖНА ПРЕСУДА

Коментар на првостепену пресуду Драгану Васиљковићу, алијас Капетану Драгану (објављен у овој рубрици 9. јануара ове године) завршио сам уверењем да ће Врховни суд исту укинути и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење. И преварио сам се. Другостепени суд је првостепену пресуду, иако ју је "искасапио" до

непрепознатљивости, ипак само преиначио и у правној ознаци оба дела и о одлуци о казни изрекавши му јединствену казну од 13 година и 6 месеци затвора.

Првостепеном пресудом Капетан Драган је проглашен кривим за четири дела ратног злочина из два догађаја (затвор на книнској тврђави и напад на полицијску станицу у Глини) и

изрекао му јединствену казну од 15 година затвора, док га је за трећи догађај (камп Брушка) ослободио у недостатку доказа.

Одбрана је у жалби тврдила да су у првостепеном поступку почињене битне повреде кривице поступка и да је погрешно утврђено чињенично стање услед чега је дошло и до погрешне примене материјалног права, предложивши доношење ослобађајуће пресуде или укидање првостепене и враћање на поновно суђење.

Жалбени суд утврђује одређене процесне неправилности приликом извођења доказа, али сматра да ти

пропусти нису могли на било који начин утицати на саму пресуду, мада су се овакве грешке од стране истог суда до сада сматрале апсолутно битним повредама кривичног поступка, што је аутоматски доводило до укидања пресуде и враћања на поновно суђење.

По питању чињеничног утврђења, жалбени суд се према персоналним доказима односи као и првостепени - сведоцима оптужбе, и кад се разликују око битних чињеница, поклања пуну веру, док сведоцима одбране апприори ништа не верује из разлога што желе погодовати оптуженом "сакојим су у Домовинском рату били припадници исте, Републици Хрватској непријатељске, војне стране".

Другостепени утврђује да је првостепени суд повредио кривични закон када је догађај на книнској тврђави третирао као три кривична дела у стицају, а заправо у питању је једно кривично дело ратног злочина против заробљеника, које се може починити и чињењем и нечињењем, што су само разни модалитети једног кривичног дела, те му преиначује првостепену пресуду у правној ознаци дела на начин да је уместо три починио једно дело и то ратни злочин против ратних заробљеника, по ком основу му преиначује и казну са три по пет на једну од 7 година. Оваквом преиначом, наводи се у образложењу, чињенични опис је усаглашен и са захтевом за изручење и са одлуком о изручењу.

За друго дело за које је осуђен првостепеном пресудом, другостепени суд је такође прихватио чињенична утврђења првостепеног, али је

правну ознаку - да се радило о кривичном делу ратног злочина против цивила из члана 120. кривичног закона из 1993, преиначио у кривично дело "против човјечности и људског достојанства, ратним злочиним" из члана 91. став 2. кривичног закона из 2011, који је, због предвиђене минималне казне блажи за починиоца од свих предходних закона који су регулисали исту инкриминацију, што је довело до преиначења казне и за ово дело са 8 на 7 година.

За постојање овог дела, за разлику од ратног злочина против цивила по којем је био осуђен првостепеном пресудом, довољно је доказати "усмјерење напада" на цивиле, цивилне објекте, односно вјерске, културне и сличне објекте и не тражи се наступање последица смрти, тешких телесних повреда или тешког нарушавања здравља људи, "које околности су у поступку и доказане", наводи се у образложењу другостепене пресуде. Па ако су доказане,

Вести, 06.07.2018.

Вести сазнају: Капетану Драгану 13,5 година

Драган Васиљковић, капетан Драган одлуком Врховног суда Хрватске осуђен је на 13 ипо година затвора. Ово је коначна пресуда, на коју се може жалити само Уставном суду Хрватске.

Првостепеном пресудом, капетан Драган је осуђен на 15 година, а на овај начин, пошто је у притвору већ скоро 12 година, одмах може да тражи превремено пуштање на слободу.

Саво Штрбац, директор Веритаса каже да је хрватско правосуђе овом пресудом испунила народну "и вук сити и овце на броју", а да очекује да уколико не буде на слободи у наредних 15-так дана, Васиљковић би могао бити пуштен на слободу тек на јесен

зашто је мењао правну ознаку дела из првостепене пресуде и зашто је ишао на блажи закон када је и у захтеву за изручење и у одлуци о изручењу стајала управо квалификација ратни злочин против цивилног становништва?

Прочитао сам стотине пресуда хрватских судова за ратне злочине изречене припадницима свих сукобљених страна и ни у једној ранијој нисам наишао на

квалификацију по којој је сада осуђен Капетан Драган за глишки случај. Чини ми се да је жалбени суд, трагајући за начелом примене блажег закона, прекршио начело нулла поена сине леге (нема казне без закона) јер је изостао правни континуитет у описима дела између два поменутог закона.

Заправо, у другостепеној пресуди малошта и подсећа на првостепену - поступци оптуженог су ублажени и

релативизовани завијањем у компликовану правну обланду кориштењем многих правних појмова (комисивноомисивни деликт, међународни и не-међународни сукоб, гарантна кривична дела, ратни строј...), па другостепена пресуда више личи на извод из неке докторске

дисертације на тему ратних злочина него на образложење пресуде оптуженом човеку који већ дванаест година чами по екстрадиционим и истражним затворима.

Оваква пресуда је, по мени, веома подесна да се обара пред уставним судом, који правни лек

ће одбрана свакако користити. Верујем да су то знале и судије Врховног суда РХ приликом доношења такве одлуке али да су свесно заиграли на карту одуговлачења и заборав.

9. јула 2018.

Саво Штрбац

СЛУЧАЈ “ПАНТИЋ” (СПЛИТ)

Slobodna Dalmacija, 07.06.2018.

PROČITAO TEKST NA NAŠEM PORTALU, JAVIO SE TUŽITELJSTVU PA NA SUDU ZAPLAKAO: TRAŽIO SAM DA P REDAJU LORU, ALI ONI SU TO ODBILI!

Na suđenju kapetanu bojnog broda Pavlu Pantiću (79), optuženom za ratni zločin, saslušan je svjedok Mile Budiša, koji se javio tužiteljstvu nakon što je pročitao tekst o glavnoj raspravi na portalu Slobodne Dalmacije.

Optužnica tereti Pantića da je krajem 1991. godine, kao dio zapovjedne hijerarhije u Lori, provodeći odluke generalštaba JNA, sudjelovao u gađanju civilnih ciljeva u Splitu i okolici.

- Završio sam vojnopomorsku akademiju bivše JNA te sam u vojnoj službi imao čin poručnika bojnog broda. Polovicom rujna 1991. godine sam, po naredbi admirala Svete Letice, trebao ići u Vojni kompleks Lora i razgovarati sa zapovjednikom 404. mornaričke pozadinske baze Pavlom Pantićem te s admiralom Dragoljubom Bocinovom, koji je bio načelnik Mornaričkog školskog centra u Lori.

- Trebao sam im iznijeti prijedlog admirala Letice, a što je bio i prijedlog najviših državnih tijela, da se kompleks Lora preda hr-

vatskoj državi. U prostoriji u koju su me doveli za jednim stolom je sjedio kapetan bojnog broda u radno-vojnoj odori za kojeg sam pretpostavljao da je Pavle Pantić. U prostoriji su za stolovima sjedili još jedan potpukovnik, jedan poručnik i jedan major kojima ne znam imena. Oni su prijedlog odbili – izjavio je svjedok.

Pojasnio je i kako Pavla Pantića nije poznao, ali mu je rečeno da ide kod njega i vjeruje da je s njim razgovarao. Međutim, kada se okrenuo prema optuženome Pantiću, izjavio je kako ga ne poz-

naje. Tijekom svog iskaza, prisjećajući se ratnih zbivanja, svjedok je i zaplakao.

Radi se o trećem po redu suđenju, od kojih je prvo bilo 1993. godine, a drugo prije dvije godine. Na oba suđenja je proglašen krivim da je kao posljedica uporabe sile i terora nad civilima pod njegovom zapovjednom odgovornošću došlo do smrti četiri i ranjavanja 11 civila.

Na prvom suđenju dobio je osam, a na drugom šest godina zatvora.

Optuženi Pantić se nalazi u istražnom zatvoru na splitskim Bilićama od početka 2016. godine, kada ga je izručila Crna Gora, na čijem teritoriju je uhićen po međunarodnoj tjeratici Županijskog suda u Splitu.

Suđenje se nastavlja u petak.

Slobodna Dalmacija, 13.06.2018.

Pantić dobio šest godina zatvora za granatiranje Splita i smrt troje ljudi

*Nadahnuti sudac mu poručio:
Smijali ste se kad je svjedok rekao
Jugoslovenska takozvana narodna
armija*

Na Županijskom sudu u Splitu na šest godina zatvora za granatiranje Splita i okolice, smrt troje ljudi i ranjavanje 11 osoba osuđen je u utorak kapetan bojnog broda Pavle Pantić (79).

Odlukom sudskog vijeća produljen mu je istražni zatvor u kojem se nalazi od prosinca 2015. godine, kada je uhićen u Crnoj Gori odakle je izručen Hrvatskoj.

U nadahnutom obrazloženju presude predsjednik vijeća sudac Vladimir Živaljić istaknuo je bitne povijesne činjenice o stradanju civila od agresorske JNA.

– Vi ste se smijali kada je svjedok na glavnoj raspravi kazao Jugoslovenska takozvana narodna armija, ali istina je da je ona provodila mjere zastrašivanja i terora, pucala po civilima, ubijala i ranjavala, uništavala imovinu, i

sve to neopravdano vojnim potrebama. Zato ta JNA nije narodna – kazao je sudac.

Pavle Pantić se tereti da je provodeći odluke generalštaba JNA kao zamjenik zapovjednika ratne luke Lora i zapovjednik Prvog sektora luke sudjelovao u gađanju civilnih ciljeva u Splitu i okolici.

Proglašen je krivim da je kao dio zapovjedne hijerarhije sudjelovao u združenom napadu te je nabrojeno sedam vremenskih intervala u kojima je bilo granatiranja i pucanja od rujna do prosinca 1991. godine.

Tijekom tih napada poginuli su: Dinko Maras, Jure Kalpić i Igor Marušić, a ranjeno je još 11 osoba od kojih su neki ostali invalidi za cijeli život. Osim toga uništeni su brojni stanovi, poslovni prostori, automobili, pogođene su mnogobrojne ustanove, među kojima i Dom zdravlja te crkva.

Presuda je objavljena na trećem po redu suđenju, od kojih je prvo

bilo 1993. godine kada je Pantiću suđeno s još 31 osobom, a prvi na listi optuženika bio je admiral Mile Kandić, tadašnji zapovjednik Vojnopomorske oblasti. Svi su osuđeni na kazne zatvora od sedam do 15 godina zatvora.

Pavle Pantić kojem je suđeno u odsutnosti dobio je kaznu od osam godina zatvora. Vrhovni sud je presudu je preinačio tako što je povišio kazne Mili Kandiću i još trojici s 15 na 20 godina zatvora. Za 17 optuženika, među kojima i Pavla Pantića, Vrhovni sud je odlučio odluku ukinuti i vratiti slučaj na ponovljeno suđenje. Od tada je Pavle Pantić bio nedostupan hrvatskom pravosuđu.

Uhićen je po tjeratici 2015. godine te je po izručenju nad njim provedeno drugo suđenje na njegov zahtjev. Osuđen je u Splitu 2016. godine na šest godina zatvora, ali je Vrhovni sud presudu ukinuo i naložio novo suđenje.

СЛУЧАЈ “ДМИТРОВИЋ И БЕГОВИЋ” (ХРВАТСКА КОСТАЈНИЦА)

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, 17.01.2018.

DONESENO RJEŠENJE O PROVOĐENJU ISTRAGE ZBOG RATNIH ZLOČINA

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu je 12. siječnja donijelo rješenje o provođenju istrage protiv državljanina Republike Hrvatske (1936.) i muškarca nepoznatog državljanstva (1952.)

zbog osnovane sumnje na počinjenje kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. u svezi članka 28. stavak 2. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske te zbog

ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. u svezi članka 28. stavak 2. OKZ-a RH. (17. 1. 2018.)

Postoji osnovana sumnja da su okrivljenici od 12. pa do neutvrđenog dana u rujnu 1991. godine na području Hrvatske Kostajnice i uže okolice, tijekom trajanja oružanog sukoba između regularnih policijskih i vojnih

postrojbi Republike Hrvatske i paravojnih formacija dijela pobunjenog lokalnog srpskog stanovništva i njemu pridruženih snaga JNA počinili navedena kaznena djela.

Nakon što je Štab TO Kostajnica 12. rujna 1991. organizirao i proveo predaju i zarobljavanje većeg broja pripadnika MUP-a i ZNG-a kao i civila na lokacijama na brdu Djed i mostu preko Une prema Bosanskoj Kostajnici, na okolnom području Hrvatske Kostajnice i mještana Hrvatske Kostajnice, postoji osnovana sumnja da prvookrivljenik kao komandant Štaba TO Kostajnica, i drugookrivljenik kao član Štaba TO Kostajnica i zapovjednik Vojne policije pri Štabu TO Kostajnica; imajući na taj način formalne i stvarne ovlasti zapovijedanja i nadzora nad pripadnicima podređenih im jedinica na području općine Kostajnica; iako su znali za nezakonite radnje svojih podređenih i iako su bili dužni, nisu ništa poduzeli da ih zaustave i spriječe, a počinitelje kazne.

Postoji osnovana sumnja da su okrivljenicima podređene os-

obe, prilikom predaje u Bosanskoj Kostajnici i na brdu Djed, 12. rujna 1991., izdvojili prilikom predaje i razoružavanja od ostalih zarobljenika pojedine zarobljenike (osam pripadnika pričuvnog sastava policije, jedan pripadnik ZNG-a te dva civila) i odveli ih u Mečenčane gdje je bio Štab TO Kostajnica.

Osnovano se sumnja da su iste noći 12./13. rujna 1991. u Donjem Hrastovcu, pripadnici jedinice TO Kostajnica, pod zapovijedanjem komandanta odreda N. B. (danas pokojni) i po njegovoj naredbi, likvidirali osmoricu zarobljenih hrvatskih policajaca i civila radi osвете за pogibiju nekolicine pripadnika TO Kostajnica.

Osnovano se sumnja i da je 13. rujna 1991. na lokaciji tadašnjeg stočnog sajma u Hrvatskoj Kostajnici, ubijen jedan zarobljeni hrvatski policajac, pri čemu se osnovano sumnja da je drugookrivljenik, umjesto sankcioniranja počinitelja, pokušao zataškati i prikriti stvarne okolnosti ovog zločina, na način da je jednom od svojih podređenih vojnih policajaca naredio da s mrt-

vog tijela skinе "lisice", kako bi se prikrilo da je ubijen kao zarobljenik i da su mu ruke bile vezane na leđima.

Budući da su obojica okrivljenika propustila zaustaviti takve radnje i propustila ih sankcionirati, njima podređeni pripadnici su nastavili s takvim protupравnim radnjama pa su pripadnici TO "Kostajnica" i njima pridruženi pripadnici Jedinice milicije za posebne namjene Kaline Komogovina tzv. "Šarenih" lišili života osmero ratnih zarobljenika i četvero civila na lokacijama Plavićevac i Babina Rijeka, a potom su ih zakopali u masovne grobnice na tim lokacijama, dok se dvojici civila nakon zarobljavanja i kraćeg boravka u dijelu Hrvatske Kostajnice pod nazivom Tirol, gubi svaki trag zbog čega se i danas vode kao nestali.

PO VERITASOVIM SAZ-
NANJIMA OSUMNJIČENI
SU: BRANKO DMITROVIĆ
(1936) I NIKOLA BEGOVIĆ
(1952),

СЛУЧАЈ "СТЈЕПАНОВИЋ" (ЂУЛОВАЦ)

Večernji list, 22.12.2017.

Došao iz Roterdama na sud u Zagrebu i kazao: Nisam kriv

ZA OBRANU SA SLOBODE
STJEPANOVIĆ JE POLOŽIO
200.000 KUNA NA RAČUN
SUDA

Veljko Stjepanović (58), nizozemski državljанин, iz Roterdama je došao u Zagreb jer mu je na zagrebačkom Županijskom

sudu počelo suđenje za ratni zločin. Brani se slobode, na koju je pušten uz jamčevinu, nakon što ga je lani Nizozemska zbog ovog suđenja izručila Hrvatskoj.

Za obranu sa slobode Stjepanović je položio 200.000 kuna na račun suda, a dao je i založna prava na dvije kuće kod Daruvara u vrijednosti od 800.000 kuna.

Optužen je da kao zapovjednik policijske postaje na području pod okupacijom pobunjenih Srba od kolovoza do prosinca 1991. nije spriječio da se hrvatski civili protuzakonito muče i zatvaraju iako je to bio dužan učiniti.

Stjepanović je u obrani naveo da je do srpnja 1991. kao policajac radio u Zagrebu, nakon čega je premješten u Daruvar, da bi potom otišao u obližnje mjesto Pakrani gdje mu je bila obitelj. Porekao je da je sudjelovao u pobuni protiv Hrvatske, kao i u bilo kojim ratnim operacijama, a kazao je i da

nikada nije dobio odluku kojom je imenovan zapovjednikom "milicije" u Đulovcu.

Ipak, neki svjedoci tvrde da je Stjepanović 1991. bio upravo na tom području i da je podređenima izdavao naredbe. Stjepanović je na početku suđenja kazao da je razumio za što se tereti te je dodao: – Nisam kriv! Anto Nobilo, njegov branitelj, u uvodnom je govoru kazao kako Stjepanović nije nasilna osoba te kako nije osobno sudjelovao u zlostavljanju zarobljenih civila.

Svjedok Boško Budimlija, ispitani 1995., kao i svi ostali svjedoci,

tada nije spominjao optuženika kao osobu koja je osobno zlostavljala zarobljenike. Budimlija je tek na ispitivanju kod zamjenice ŽDO-a ove godine iskazao kako je Stjepanović osobno zlostavljao zarobljenike – ustvrdio je Nobilo. Kazao je da će tijekom suđenja dokazati da Stjepanović nije imao nikakvu pravnu niti faktičku zapovjednu moć.

- Zatvor je osnovan prije njegovog dolaska u tadašnje Miokovićevo, a osnovao ga je komandir čete teritorijalne obrane Jovan Carević, koji je bio i direktni zapovjednik svim policajcima iz sela. Policajci su bili lokalni ljudi i njihova moć

i odlučivanje je proizlazila iz neformalne hijerarhije kakva postoji u svakom manjem mjestu, a Stjepanović je bio stranac i nije imao nikakvu moć nad tim ljudima – rekao je Nobilo. Dodao je da Stjepanović nije mogao ni spriječiti ni kazniti zločine. – No unatoč tome nekoliko se puta višim zapovjednicima žalio zbog postupanja tih ljudi, a zatvor je nakon nekog vremena ukinut. On sam je s obitelji napustio Miokovićevo čim je mogao te se preselio u Nizozemsku – rekao je Nobilo. Suđenje se nastavlja 31. siječnja.

СЛУЧАЈ “БАЈИЋ И ДР. “(БАНСКИ ДВОРИ)

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, 15.12.2017.

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu Donese- no rješenje o provođenju istrage i podnesen prijedlog za određivanje istražnog zatvora

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu donijelo je rješenje o provođenju istrage protiv pet osoba zasad nepoznatog državljanstva (1939., 1949., 1955., 1951., 1957.) i jednog državljanina Republike Hrvatske (1958.) zbog osnovane sumnje na počinjenje kaznenog djela ubojstva predstavnika najviših državnih tijela u pokušaju iz članka 233. KZ-a RH u vezi s člankom 17. stavak 1. i 2. OKZ-a RH i kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZ-a RH. (15. 12. 2017.)

Postoji osnovana sumnja da su šestorica osumnjičenih umirovljenih oficira JNA, 7. listopada 1991.; tijekom oružanog sukoba hrvatske vojske i JNA na području Republike Hrvatske; postupali prema ranije stvorenom planu zapovjednog vrha JNA u cilju da ugroze ustavom propisano državno i društveno uređenje i sigurnost Republike Hrvatske usmrćenjem tadašnjeg

predsjednika Republike Hrvatske te znajući da će djelovanjem po gusto naseljenom centru Zagreba usmrtiti i druge osobe koje se zateknu u njegovoj blizini i prouzročiti velika razaranja objekata.

Osnovano se sumnja da je tog dana po zapovijedi prvoosumnjičenog generalmajora JNA i komandanta 5. Vazduhoplovnog korpusa RV i PVO JNA (ujedno i komandant Operativne grupe za borbeno komandovanje) drugoo- sumnjičeni pukovnik JNA i pomoćnik komandanta za vazduhoplovnu podršku u Komandi RV i PVO JNA došao helikopterom na aerodrom Udbina gdje se nalazio 105. lovačko bombarderski avijacijski puk RV i PVO JNA i sastao se s trećeosumnjičenim majorom JNA i načelnikom štaba i zamjenikom komandanta navedenog puka. Temeljem prvoosumnjičeničke zapovjedi, a u skladu s detaljnijom zapovijedi drugoo- sumnjičenog koji

je ujedno upoznao trećeosumnjičenog da četvrtoosumnjičenik (kapetan I. klase JNA i referent 2. detašmana Kontraobavještajne grupe RV i PVO JNA) raspolaže obavještajnim podacima o prostorijama u kojima bi se trebao nalaziti tadašnji predsjednik Republike Hrvatske, trećeosumnjičenik je izdao zapovijed petoosumnjičenom kapetanu I. klase JNA i komandiru 249. lovačko bombarderske avijacijske eskadrole navedenoga 105. lba puka da kao pilot aviona “Supergaleb G-4” s četvrtoosumnjičenim kao kopilotom i šestoosumnjičenim kapetanom I klase JNA kao pilotom drugog aviona “Supergaleb G-4” izvrše bombardiranje i raketiranje Banskih dvora u Zagrebu, kao i objekata u neposrednoj blizini.

Temeljem izdane zapovijedi trojica posljednjih osumnjičenika su s dva aviona “Supergaleb G-4” istoga dana oko 15,00 sati doletjeli sa aerodroma Udbina do Zagreba gdje je petoosumnjičenik; prema uputama svoga kopilota (četvrtoosumnjičenik) avionskim bombama MK-82 izvršio bombardiranje prostorija Banskih dvora u kojima se trebao održati sastanak troje

državnih dužnosnika, a nakon toga je šestoosumnjičenik ispalio 16 raketa M-74 Munja na Banske dvore koje su pogodile objekte u blizini Banskih dvora. U ostvarenju prethodno navedenog cilja nisu uspjeli jer su navedeni dužnosnici ranije napustili navedene prostorije. Usli-

jed djelovanja navedenih ubojnih sredstava smrtno je stradao civil M. M. dok su civili D. M., S. V., D. Č. i V. J. zadobili tjelesne ozljede, a na Banskim dvorima i okolnim objektima je nastala materijalna šteta u iznosu od oko 35.000.000,00 kuna.

Sucu istrage Županijskog suda u Zagrebu podnesen je prijedlog za određivanje istražnog zatvora protiv šestorice osumnjičenika zbog opasnosti od bijega i posebno teških okolnosti kaznenih djela, koji je sudac istrage 15. prosinca prihvatio i odredio istražni zatvor.

HRT, 13.12.2017.

OSUMNJIČENICI ZA NAPAD NA BANSKE DVORE: ZA NAS STE BILI POBUNJENICI

Šestoro visoko pozicioniranih ljudi bivše JNA, koje hrvatska policija i državno odvjetništvo terete za raketiranje Banskih dvora ratne 1991., ne nalaze se na području Hrvatske. Radi njihova prisustva u tom postupku provode se mjere, koje uključuju prijedlog za određivanje istražnog zatvora i raspisivanje međunarodnih tjeranica.

Napad na Banske dvore bio je

pripremljen u Zemunu, u zapovjedništvu ratnog zrakoplovstva JNA. Zapovjed je izdao general major Ljubo Bajić koji danas živi u Srbiji.

Bajić je za HRT telefonom izjavio: Vi ste za mene bili oružani pobunjenici, a zna se kako se sa pobunjenicima postupa. Hrvatska nije bila država, niti je bila priznata država. Što se desilo, desilo se, kazao je.

Naredba je bila prosljeđena Đuri Miličeviću, zapovjedniku lovačke eksadrile, a istražitelji smatraju da je mozak operacije bio pukovnik Slobodan Jeremić.

No u telefonsom razgovoru za HRT Jeremić je sve negirao. Ne znam da je bio napad, ja i nisam siguran, nije to nikad ni dokazano. Ne znam što je bilo. Ja sam tražio da ide mješovita komisija, naša i Hrvatska da to utvrdi. Ja ni ne znam da je to bio napad, kazao je Jeremić.

I Bajić i Jeremić kažu da su spremni razgovarati s istražiteljima, ali isključivo srbijanskima. Napominju da ne vjeruju u izručenje Hrvatskoj.

СЛУЧАЈ “ЧЕЛЕКЕТИЋ И ДР.” (РАКЕТИРАЊЕ СИСКА)

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, 04.01.2018.

DONESENO RJEŠENJE O PROVOĐENJU ISTRAGE PROTIV ŠESTORICE OKRIVLJENIKA ZBOG RATNOG ZLOČINA PROTIV CIVILNOG STANOVNIŠTVA

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu donijelo je rješenje o provođenju istrage protiv šestorice državljana Republike Srbije (1946., 1947., 1949., 1946., 1947. i 1954.) zbog osnovane sumnje na počinjenje kaznenog djela ratnog

zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. (4. 1. 2018.)

Postoji osnovana sumnja da su 10. rujna 1993. na privremeno

okupiranom području Petrinje, drugookrivljenik kao zapovjednik 39. banijskog Korpusa tzv. Srpske vojske Krajine, i šestookrivljenik kao zapovjednik Mješovitog artiljerijskog divizionu 31. petrinjske brigade; tijekom oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske i oružanih snaga tzv. Republike Srpske Krajine; iako svjesni da bi zbog velike koncentracije civilnog stanovništva u gradu Sisku i okolnim naseljima nasumična topnička paljba mogla prouzročiti prekomjerne ljudske gubitke i značajna oštećenja na civilnim objektima, zapovjedili

svojim podređenima da nasumice ispale više projektila iz haubica kalibra 105 i 155 mm na šire područje grada Siska. Podređeni vojnici ispunili su navedenu zapovijed uslijed čega je pogođeno i oštećeno više civilnih objekata u čijoj blizini nije bilo legitimnih vojnih ciljeva.

Osnovano se sumnja da su od 1. svibnja do 5. kolovoza 1995. na privremeno okupiranom području Petrinje, prvookrivljenik kao zapovjednik Glavnog štaba tzv. Srpske vojske Krajine u svibnju 1995. godine, trećeokrivljenik i četvrtookrivljenik kao zapovjed-

nici 39. banijskog Korpusa tzv. Srpske vojske Krajine u različitim razdobljima, petookrivljenik kao zapovjednik 31. petrinjske brigade u sklopu navedenog Korpusa u svibnju i kolovoza 1995. godine te šestookrivljenik kao zapovjednik Mješovitog artiljerijskog diviziona 31. petrinjske brigade u svibnju i kolovoza 1995. godine; tijekom oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske i oružanih snaga tzv. Republike Srpske Krajine; iako svjesni da bi zbog velike koncentracije civilnog stanovništva u gradu Sisku i okolnim naseljima nasumična topnička i raketna

paljba mogla prouzročiti prekomjerne ljudske gubitke i značajna oštećenja na civilnim objektima, zapovjedili svojim podređenima da ispale više desetaka projektila iz haubica kalibra 105 i 155 mm i rakete košava na šire područje grada Siska. Podređeni vojnici učinili su po zapovijedi uslijed čega je pogođeno i oštećeno više civilnih objekata u čijoj blizini nije bilo legitimnih vojnih ciljeva te je smrtno stradalo osam osoba i ranjeno deset civilnih osoba, a nastupile su i štete na civilnim objektima.

Hina, 05.01.2018.

Istraga protiv šestorice zapovjednika Srpske vojske Krajine radi raketiranja Siska

ZAGREB - Zagrebačko županijsko državno odvjetništvo pokrenulo je istragu protiv šestorice zapovjednika Srpske vojske Krajine radi raketiranja šireg područja Siska 1993. i 1995. godine, a u kojima je poginulo osam civila i razrušeno više civilnih objekata.

Prvoosumnjicheni je general Milan Čeleketić kojem se u odsutnosti sudi i za raketiranje Zagreba 1995. godine.

Uz Čeleketića pod istragom su i ratni zapovjednik petrinjskog garnizona Slobodan Tarbuk (već osuđen za zločine nad hrvatskim civilima na petrinjskom području), Ilija Isak, Žarko Gačić, Milorad Janković i Jovan Pavlica.

Tužiteljstvo je (ne navodeći identitete) priopćilo kako je zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva pokrenulo istragu protiv šestorice srpskih državljana starosti od 69 do 72 godine.

Tužiteljstvo tvrdi, navodi Hina,

kako su 10. rujna 1993. Isak kao zapovjednik 39. banijskog Korpusa tzv. Srpske vojske Krajine i zapovjednik Mješovitog artiljerijskog diviziona 31. petrinjske brigade Pavlica na privremeno okupiranom području Petrinje zapovjedili podređenima da nasumice ispale više projektila iz haubica kalibra 105 i 155 milimetara na šire područje grada Siska.

Izdali su zapovijed tijekom oružanog sukoba između oružanih snaga RH i oružanih snaga tzv. Republike Srpske Krajine iako su, prema sumnjama tužiteljstva, bili svjesni da bi zbog velike koncentracije civilnog stanovništva u Sisku i okolnim naseljima nasumična topnička paljba mogla prouzročiti prekomjerne ljudske gubitke i značajna oštećenja na civilnim objektima.

Vojnici su ispunili zapovijed, nakon čega je došlo do oštećenja više civilnih objekata u čijoj blizini nije bilo legitimnih vojnih cil-

jeva, navodi tužiteljstvo.

U drugom slučaju, u kojem je došlo i do stradanja civila, tužiteljstvo tereti tadašnjeg zapovjednika Glavnog štaba tzv. Srpske vojske Krajine Čeleketića, Gačića i Tarbuka kao zapovjednike 39. banijskog Korpusa u različitim razdobljima, Jankovića kao zapovjednika 31. petrinjske brigade te zapovjednika Mješovitog artiljerijskog diviziona 31. petrinjske brigade Pavlicu da su u svibnju i kolovoza 1995. na okupiranom području Petrinje zapovjedili vojnicima da ispale više desetaka projektila iz haubica i rakete 'košava' na šire područje grada Siska.

I u tom su slučaju, navodi se, zapovjednici bili svjesni goleme opasnosti za civile i civilne objekte. Topnička i raketna paljba uzrokovala je pogibiju osam i ranavanje deset civila.

СЛУЧАЈ “ВИТОРАЦ У ДР. “(ПЕТРИЊА)

RTS, Fonet, 06.12.2017.

Optužnica protiv državljana Srbije zbog ratnog zločina u Petrinji

Tužilaštvo u Zagrebu podiglo je optužnicu protiv trojice državljana Srbije, starih 63, 65 i 69 godina, zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva počinjenog u Petrinji.

Tužilaštvo tereti optužene da su zločin počinili neutvrđenog dana krajem septembra 1991. godine, tokom napada JNA i Teritorijalne odbrane i srpskih paravojnih jedinica na grad Petrinju, prenose mediji u Zagrebu.

Okrivljeni su komandant čete Donja Bacuga, iz odreda TO Banski Grabovac, komandant voda u toj četi i pripadnik voda.

Oni se terete da su nakon što su zajedno s pripadnicima svoje jedinice u jednoj od kuća u Petrinji pronašli civila S. B., ispitivali ga i fizički zlostavljali, a potom mu naložili da krene sadašnjom Kupskom ulicom prema kuku-ruzištu.

Prvooptuženi i drugoopruženi naredili su treće okrivljenom i drugim pripadnicima svoje jedinice da pucaju iz ličnog

naoružanja u S. B. koji im je bio okrenut leđima.

Potom su zajedno s njima, ispalili više hitaca u njega iz ličnog naoružanja.

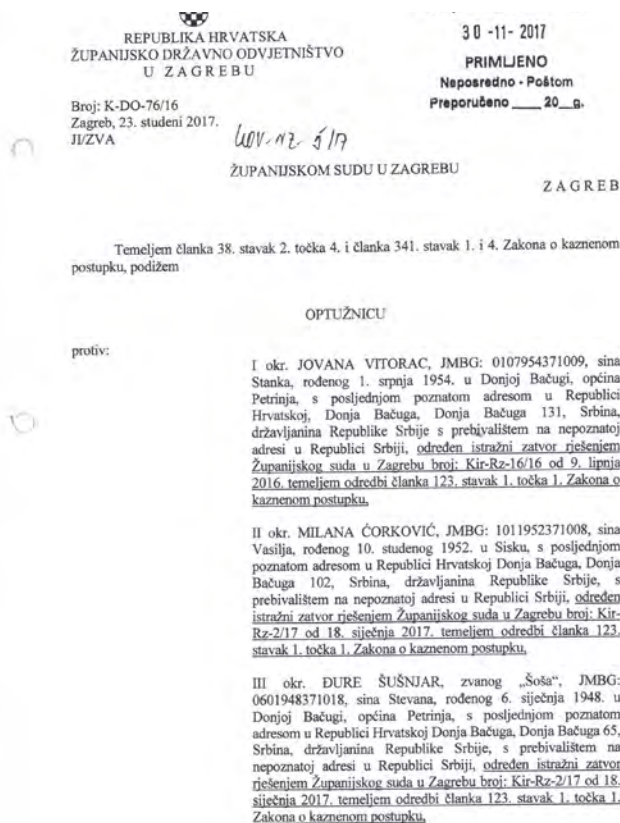
Petrinjac S. B. preminuo je na mestu događaja, a njegovo mrtvo

telo ostavljeno je na rubu kukuružišta.

U optužnici je predloženo da se okrivljenima, koji su nedostupnih Hrvatskoj, orderi pritvor i sudi u odsutnosti.

По Веритасовим са-знањима оптужени су:

Јован Виторац (1954),
Милан Ђорковић (1952) и
Ђуро Шушњар (1948)

СЛУЧАЈ “ТАДИЋ И ДР.” (КОСТРИЋИ)

Jutarnji list, 28.11.2017,

KONAČNO PODIGNUTA OPTUŽNICA ZA RATNI ZLOČIN U SELU KOSTRIĆI

Punih 26 godina trebalo je na-
dležnim tijelima za podizanje op-
tužnica za jedan od najgorih rat-
nih zločina u Domovinskom ratu,

onaj u Kostrićima pokraj Majura,
počinjen 15. studenoga 1991. go-
dine, kada su zločinci pobili sve
stanovnike ovog sela. Tom su pri-

godom ubili 15 osoba, uključujući
braću, dvogodišnjeg Tomislava i
petogodišnjeg Daria Jurića. Tada
je ubijena i njihova majka, djed i
baka. Otac Zlatko nije toga dana
bio u selu pa je preživio masovno
smaknuće, no ubijen je od strane
četnika nekoliko dana kasnije.

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu priopćilo je da je podignulo optužnicu protiv devetorice državljana Republike Srbije, od kojih su dvojica ujedno i državljani Bosne i Hercegovine zbog počinjenja kaznenih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Okrivljenicima (od prvog do osmog okrivljenika) se optužnicom stavlja na teret da su, suprotno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, u ranim jutarnjim satima 15. studenog 1991. u Kostrićima postupali po zapovjedi zapovjednika Jedinice milicije za posebne namjene SAO Krajine "Kaline Komogovina", danas pokojnog S. B., da usmrte preostalo civilno stanovništvo navedenog sela.

Ušli su u selo Kostriće te iz cjelokupnog osobnog naoružanja otvorili vatru i pucali po civilima. Tereti ih se da su na opisani način usmrtili 15 civila odnosno mještana tog sela i to četiri muškaraca, devet žena i dvoje djece, a nakon toga su zapalili gotovo sve kuće u selu s ciljem prikrivanja zločina. Devetookrivljeniku se optužnicom stavlja na teret

da je neutvrđenog dana u drugoj polovici studenog 1991. godine u mjestu Majur zajedno s još najmanje dvojicom za sada neutvrđenih pripadnika iste jedinice, najprije zlostavljali i mučili, a potom ubili Zlatka Jurića, oca Tomislava i Darija, najmlađih žrtava u Kostrićima.

U optužnici je predloženo da se protiv svih okrivljenika odredi istražni zatvor do okončanja kaznenog postupka po zakonskoj osnovi opasnosti od bijega i radi neometanog odvijanja postupka za kazneno djelo kod kojeg su okolnosti počinjenja posebno teške. No, svi su oni nedostupni hrvatskim pravosudnim tijelima.

Zapovjednik tzv. Jedinice milicije za posebne namjene 'Kaline - Komogovina' bio je danas pokojni Stevo Borojević zv. 'Gadafi', njegov zamjenik također pokojni Milan Zec, dok su pripadnici postrojbe koje se sumnjiči da su sudjelovali u masakru Mirko Tadić zv. 'Tito', Miroslav Tadić, Dubravko Arambašić, Nikola Bogdanović zv. 'Nina', Nikola Ilić zv. 'Nina', Mile Milinović zv. 'Borovo Selo', Milan Drobnjak zv. 'Gola', Milan Lađević, Stevo Borojević zv. 'Čuk', Stevo Džakula zv. 'Ikonar', Nikola Begović zv. 'Konduktar',

Stevo Vučinić zv. 'Hans', Gojko Malešević zv. 'Četnik', redom dobrovoljci s Banovine i Kozare. S njima su bili dobrovoljci iz Srbije Dragan Pendić i Žikica Pendić, zatim Vlado Gavrilović zv. 'Gedžo Srbijanac' te Veselin Božović zv. 'Arkan'.

Devetoosumnjičeni, kojeg se optužuje da je naknadno ubio preživjelog iz masakra Zlatka Jurića, je Zdravko Matijašević 'Žabac'.

Od ubijenih 16 Kostričana pronađena su tijela njih sedam. Za posmrtnim ostacima devet ubijenih i dalje se traga. Žrtve Kostrića su Petar, Marija, Petar i Jelka Bašić, Kata Bunjevac, Zlatko, Vera, Darijo, Tomislav i Marija Jurić, Marija Kostrić, Jure i Anka Kozić, te Ferdinand i Marija Krizman.

Milan Bašić, rođeni Kostričanin, čiji su roditelji Petar i Jelka ubijeni u tome selu, svake godine dođe na komemoraciju. - Teško je stajati ovdje, u selu koje nema stanovnika, nego samo skrivena grobišta i masovnu grobnicu, posebice kada se zna da za ubojstvo mojih roditelja, cijele moje šire obitelji, nitko nije odgovarao, kaže Milan Bašić.

СЛУЧАЈ "ЛАЂЕВИЋ И ДР. "(НОВА ДРЕНЧИНА)

Večernji list, 31.10.2017.

Trojica u odsutnosti osuđena na ukupno 18 i pol godina zatvora zbog paljenja hrvatskih kuća

Nepravomoćnu presudu izreklo je sudsko vijeće pod presjedanjem suca Tomislava Juriše, a najveća kazna dosuđena je Lađeviću, koji je osuđen na sedam i pol godina zatvora. Radišić i Tišma osuđeni

su na po pet i pol godina zatvora svaki.

Na ukupno 18 i pol godina zatvora na zagrebačkom Županijskom sudu u odsutnosti su nepravomoćno osuđeni Niko-

la Lađević, Predrag Radišić i Dean Tišma, optuženi za ratni zločin.

Nepravomoćnu presudu izreklo je sudsko vijeće pod presjedanjem suca Tomislava Juriše, a najveća kazna dosuđena je Lađeviću, koji je osuđen na sedam i pol godina zatvora. Radišić i Tišma osuđeni su na po pet i pol godina zatvora svaki.

Prema optužnici Lađević se teretio da tijekom listopada

1991. kao zapovjednik II čete II bataljuna paravojnih formacija tzv. SAO Krajine nije učinio ništa kako bi spriječio da njemu podređeni pale napuštene kuće u selu Novoj Drenčini, iz kojeg su prethodno izbjegli stanovnici hrvatske nacionalnosti. Optužen je da nije ni kaznio one koje su to činili. Radišić i Tišma terete se pak da su s nepoznatim pripadnicima spomenute postrojbe namjerno zapalili i uništili velik broj napuštenih kuća i gospodarstvenih objekata.

U obrazloženju presude sudac Juriša naveo je kako je tijekom postupka nedvojbeno utvrđeno da

su optuženi počinili to za što ih se tereti. - Paljenje kuća nije bilo opravdano vojnom nuždom jer su u selu boravili isključivo civili, mještani. U selu nije bilo nikakvih vojnih objekata, pa čak ni privremenih. Obiteljske kuće namjerno su uništene i zapaljene, a cilj svega toga bio je raseljavanje lokalnog, hrvatskog stanovništva – kazao je u obrazloženju presude sudac Juriša. Dodao je da na temelju fotoelaborata i zapisnicima o procjeni štete utvrđeno da se radilo o uništavanju velikih razmjera, a kaznena odgovornost optuženika, koji su bili nedostupni za sud je nedvojbeno utvrđena. - To proizlazi iz dokaza provedenih

tijekom postupka, posebno iskaza svjedoka te foto elaborata u kojem su priložene fotografije spaljenih kuća a na tim fotografijama su i dvojica optuženika osuđena za neposredno počiniteljstvo – kazao je sudac Juriša.

Lađeviću je kao otegotna okolnost uzeto to što je zlorabio svoj položaj nadređenog te što nije učinio ništa kako bi spriječio palež. Što se tiče Radišića i Tišme njima je olakotnim cijenjeno što su u vrijeme počinjenja djela bili u dobi od 20-ak godina, te što se može smatrati da su bili indoktrinirani. Svoj trojici je određen istražni zatvor.

СЛУЧАЈ “МИРИЋ И ДР. “(ТЕСЛИНГРАД)

Županijsko državno odvjetništvu u Rijeci, 03.01.2017,

PODIGNUTA OPTUŽNICA PROTIV TROJICE OKRIVLJENIKA ZBOG RATNOG ZLOČINA PROTIV CIVILNOG STANOVNIŠTVA

Županijsko državno odvjetništvu u Rijeci je, nakon provedene istrage, podnijelo Županijskom sudu u Rijeci optužnicu protiv trojice državljana Srbije (1948., 1964. i 1966.) zbog počinjenja kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava odnosno ratni zločin protiv civilnog stanovništva opisan u čl.120. st. 1. OKZ-a RH u vezi čl.28. st. 2. tog Zakona, kažnjivo po čl.120. st. 1. OKZ-a RH. (3. 1. 2018.)

Trojicu okrivljenika se tereti da su od 13. do 17. listopada 1991. u Ličkom Osiku (tada preimenovan u Teslingrad), Širokoj Kuli i okolici, obnašajući dužnost zapovjednika Ter-

itorijalne obrane Teslingrad te dužnosti komandira i zamjenika komandira Odjeljenja milicije Teslingrad na teritoriju tada proglašene tzv. SAO Krajine, počinili navedeno kazneno djelo.

Tereti ih se da, s obzirom na zapovjedne dužnosti i zaduženi za primjenu ratnih i humanitarnih propisa međunarodnog prava o sigurnosti građanskih osoba tijekom oružanih sukoba, iako su znali, da pripadnici njihovih postrojbi ubijaju preostalo civilno stanovništvo hrvatske nacionalnosti, nisu poduzeli ništa da se nezakonita postupanja spriječe i suzbiju te da se počinitelji ubojstava ot-

kriju i kazne, nego su dopustili da njima podređeni nastave s takvim radnjama pristajući na posljedice njihovih protupravnih radnji. Tako su neutvrđeni pripadnici TO Teslingrad i OM Teslingrad u navedenom razdoblju hicima iz vatrenog oružja usmrtili 22-oje civila na različitim lokacijama u Širokoj Kuli te Bukovcu Perušićkom.

По Веритасовим сазнањима оптужени су:

МИЛАН МИРИЋ, 68-годишњак из Личког Осика, ЧЕДОМИР БУДИСАВЉЕВИЋ, 52-годишњак та-кођер из Личког Осика и РАДОМИР НАРАНЦИЋ, 50-годишњак из Широке Куле.

СЛУЧАЈ “МУТИЋ И ПЕРЕНЧЕВИЋ” (ПЕТРИЊА)

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, 27. 2. 2018.

PODIGNUTA OPTUŽNICA PROTIV DVOJICE OKRIVLJENIKA ZBOG RATNOG ZLOČINA PROTIV CIVILNOG STANOVNIŠTVA

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je optužnicu protiv državljanina Republike Srbije (1961.) i osobe bez državljanstva (1963.) zbog počinjenja kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. (27. 2. 2018.)

Okrivljenike se tereti da su 6. siječnja 1992. oko 19,30 sati u Petrinji, tijekom oružanog sukoba između paravojnih postrojbi tzv. Republike Srpske Krajine s jedne strane i regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske s druge strane, prvookrivljenik kao pripadnik milicije tzv. Republike Srpske Krajine i drugookrivljenik

kao pripadnik srpskih paravojnih formacija; postupali suprotno odredbama čl. 32. i čl. 147. Konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te odredbama čl. 75. st. 2. Dopunskog protokola ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I) od 8. lipnja 1977. Tereti ih se da su ušli u kuću bračnog para hrvatske nacionalnosti te im naredili da izađu i sjednu u osobno vozilo, nakon čega su ih odvezli u selo Joševica u blizini Petrinje, gdje su im naredili da izađu iz vozila, a potom u njih ispalili iz vatrenog oružja više hitaca zadavši im prostrijelne i ustrijelne rane. Oboje oštećenika preminulo je na mjestu

događaja uslijed zadobivenih ozljeda.

Prvookrivljenika se tereti da je 22./23. prosinca 1991. u Petrinji, tijekom oružanog sukoba između paravojnih postrojbi tzv. Republike Srpske Krajine s jedne strane i regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske s druge strane, kao pripadnik milicije tzv. Republike Srpske Krajine, postupao suprotno gore navedenim odredbama odnosno da je ušao u kuću obitelji hrvatske nacionalnosti te iz vatrenog oružja iz neposredne blizine pucao u civile hrvatske nacionalnosti zadavši im prostrijelne rane. Troje civila preminulo je na mjestu događaja zbog zadobivenih ozljeda.

U optužnici je predloženo da se protiv drugookrivljenika produlji istražni zatvor temeljem članka 123. stavak 1. točka 1. Zakona o kaznenom postupku.

N1, 01.02.2018.

Slobodan Mutić nakon izručenja iz SAD-a ispitan u Sisku

U sisački zatvor danas je prepraćen osumnjičeni ratni zločinac Slobodan Mutić, koji je od 1999. živio u SAD-u, gdje je u međuvremenu osuđen na zatvorsku kaznu jer je u imigracijskim dokumentima lagao da nije kršio zakone ni bio umiješan u genocid ili etničko čišćenje.

Na sisačkom Županijskom sudu Hini su potvrdili da su Mutića, koji je iz SAD-a deportiran po tjeratici tog suda, oko 13

sati policijski službenici priveli sucu istrage.

“Okrivljenom su uručena rješenja o provođenju istrage i određivanju istražnog zatvora, kao i rješenje o postavljanju branitelja po službenoj dužnosti te je isti prepraćen u Zatvor u Sisku gdje se sada nalazi”, navode na sudu. Dodaju da se Mutića tereti za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, ali i za ubojstvo iz koristoljublja, bezobzirne osvete i

niskih pobuda.

Nakon što je 2016. osuđen na dvije godine zatvora u saveznoj državi Ohio američki su mediji prenijeli izjavu pomoćnika državnog odvjetnika Matthewa Cronina da Mutića u Hrvatskoj očekuje suđenje za ubojstvo Stjepana i Paule Cindrić kao i ubojstvo bivše djevojke Aleksandre Živković.

Cronin je rekao da su Mutić i Dragan Perenčević opljačkali i ubili Cindriće, koji su radili u Petrinji, jer su vjerovali da su članovi HDZ-a. Dodao je da se vjeruje da je Mutić ubio Aleksandru Živković ispalivši joj metak u glavu 1993. godine, nakon što je prekinula s njim.

Mutić je prilikom ulaska u SAD

1999. zatražio izbjeglički status. U imigracijskim dokumentima je lagao da nikada nije bio optužen u zatvoru zbog kršenja zakona kao i da nije bio “umiješan u genocid... ili je na drugi način sudjelovao u ubojstvu zbog rase, vjere, nacionalnosti, etničkog

porijekla ili političkog mišljenja”. Nekoliko godina kasnije, nakon što je zatražio dozvolu trajnog boravka, ministarstvo za domovinsku sigurnost otkrilo je da je Hrvatska za njim izdala tjeeralicu.

Izručenje okrivljenika ili osoba za kojima su raspisane tjeeralice iz

SAD-a u Hrvatsku bila je jedna od tema o kojoj je hrvatski ministar unutarnjih poslova Davio Božić razgovarao tijekom nedavnog posjeta Washingtonu.

СЛУЧАЈ “ТОМИЋ “(КОЗИБРОД)

Jutarnji list, 19.02.2018.

МАКСИМАЛНА КАЗНА ЗА КРВНИКА ТРОЈИЦЕ ЗАГРЕБАЧКИХ ПОЛИЦАЈАКА

Zbog ubojstva trojice i pokušaja ubojstva četvorice hrvatskih policajaca s tenka JNA kod Hrvatske Kostajnice 1991. u ponedjeljak je na sisačkom Županijskom sudu u odsustvu nepravomoćno osuđen državljанин Србије Zoran Tomić koji je nepravomoćno kažnjen s 20 godina zatvora.

Državno odvjetništvo u ponedjeljak je izvijestilo da je Tomić presuđom “proglašen krivim i osuđen na način da mu je za svako od tri ubojstva prethodno utvrđena kazna zatvora u trajanju od dvadeset godina i za svako od četiri pokušaja ubojstva prethodno utvrđena kazna zatvora u trajanju od deset godina te mu je izrečena

jedinstvena kazna zatvora u trajanju od dvadeset godina koliko mu se maksimalno mogla izreći kazna po odredbama KZ-a RH”.

Tomić je optužen da je 26. srpnja 1991. kao vodnik prve klase JNA i zapovjednik prvog tenka u oklopnoj koloni koja je iz Hrvatske Kostajnice išla prema Kozirodu, kako bi postavili ‘tampon zonu’ između hrvatskih policijskih snaga i srpskih paravojnih postrojbi, zauzeo mjesto ciljača u tenku i rafalno ispalio više hitaca prema označenom vozilu hrvatskog MUP-a.

“Tereti ga se da je po izlasku oklopne kolone iz grada; u namjeri da usmrti policijske službenike

koji su se s punim povjerenjem u pripadnike oklopne kolone kretali na njenom čelu; iz spregnutog mitraljeza kalibra 7,62 mm ispalio više hitaca u vozilo, odnosno u sedmero policijskih službenika koji su bili u tom označenom službenom policijskom vozilu”, izvijestilo je Državno odvjetništvo.

Ističu da su u tom zločinu trojica policijskih službenika smrtno stradala, a jedan je ranjen dok su trojica policijskih službenika ostali neozlijeđeni.

U tom su zločinu poginuli zagrebački policajci Mladen Halapa, Ivica Perić i Goran Fadljić.

СЛУЧАЈ “ЧОЈЛУГ, БАЛИНЦИ И ЧЕТЕКОВАЦ”

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, 09.03.2018.

PODIGNUTA OPTUŽNICA PROTIV VIŠE OKRIVLJENIKA ZBOG RATNIH ZLOČINA

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podiglo je pred Županijskim sudom u Zagrebu optužnicu protiv 22-ice okrivljenika zbog počinjenja kaznenog

djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZ RH i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZ RH. (9. 3. 2018.)

Optužnicom se okrivljenicima stavlja na teret da su 4. rujna 1991. u mjestima Četekovac, Balinci i Čojlug, prvookrivljenik (1947.), drugookrivljenik (1966.), trećookrivljenik (1955.), četvrtookrivljenik (1958.), petookrivljenik (1960.), šestookrivljenik (1960.), sedmookrivljenik (1947.) i osmookrivljenik (1948.), kao

zapovjednici paravojnih formacija pobunjenog srpskog stanovništva naređivali ostalim okrivljenicima (od devetog do dvadesetdrugog okrivljenika), sebi podređenim pripadnicima srpskih paravojnih formacija da zlostavljaju, tuku i ubijaju civile pripadnike hrvatske nacionalnosti, da ih nezakonito uzimaju kao taoce, muče i ubijaju ratne zarobljenike, da pljačkaju civilno stanovništvo, te da ruše i pale kuće i gospodarske objekte stanovnika hrvatske nacionalnosti. Neke od okrivljenih zapovjednika tereti se da su i osobno sudjelovali u mučenjima i ubojstvima civila i ratnih zarobljenika, dok su njima podređeni pripadnici njihovih postrojbi, u skladu sa zajedničkim planom, postupali po tako dobivenim naredbama.

Optužnicom im se stavlja na teret da su iz minobacača, bestrajnih topova i tenkova ispalili veliki broj minobacačkih mina, topovskih i tenkovskih granata koje su pogodile civile te oštetile, zapalile i uništile veliki broj civilnih, gos-

podarskih i javnih objekata. Tereti ih se da su u mjestu Balinci ulazili u kuće civila hrvatske nacionalnosti te, tamo pronađenih deset osoba, ubili vatrenim oružjem, a jednog su civila zaklali.

Optužnicom ih se tereti da su iznad i oko mjesta Čojlug, Balinci i Četekovac, kao i na cesti prema Miklešu postavili zasjedu u kojoj su iz automatskog vatrene oružja bez upozorenja pucali u civilna osobna vozila koja su nailazila iz pravca Mikleša kao i civilne osobe koje su bile u tim vozilima, a na taj su način ubili sedam civila hrvatske nacionalnosti. Tereti ih se da su, nakon što su pod mostom između sela Balinci i Četekovac pronašli tamo sklonjenu grupu civila, uz prijetnju vatrenim oružjem ih prisilili da izađu na cestu i gurali ih ispred sebe te ih koristili kao živi štit, dok su dvije osobe ubili jer su se tome suprotstavile.

Tereti ih se i da su u Četekovcu zarobili dvojicu pripadnika MUP-a RH koje su tukli rukama, nogama i kundacima pušaka po

cijelom tijelu, a zatim ih ubili vatrene oružjem.

Na području Balinaca, Četekovca i Čojluga su 4. rujna 1991. ubijene 22 osobe, i to 20 civilnih osoba i dva ratna zarobljenika.

Optužnicom ih se tereti i da su namjernim selektivnim granatiranjem i ispaljivanjem tromblonskih mina i raketa iz ručnih raketnih bacača po kućama i gospodarskim objektima civilnog stanovništva hrvatske nacionalnosti uništavali njihovu imovinu, kao i da su, u cilju zajedničkog plana, pljačkali civilno stanovništvo oduzimajući im osobne automobile, traktore, kao i sve druge vrijednije stvari. Tako su sve kuće i gospodarski objekti u vlasništvu civila hrvatske nacionalnosti oštećeni ili potpuno uništeni, od čega je spaljeno i eksplozivom razoreno 59 kuća i gospodarskih objekata kao i mjesna crkva Svetog Nikole Tavelića.

Večernji list, 10.03.2018.

22 člana srpskih paravojnih postrojbi optužena za ratni zločin protiv hrvatskih civila

Tužiteljstvo navodi da su okrivljenici iz minobacača, bestrajnih topova i tenkova ispalili veliki broj mina i granata koje su pogodile civile te oštetile, zapalile i uništile veliki broj civilnih, gospodarskih i javnih objekata.

Gotovo dvadeset i sedam godina nakon što su 4. rujna 1991. godine u Četekovcu, Balincima i Čojlugu – selima nedaleko od Slatine – ubijene 22 osobe hrvatske nacionalnosti u dobi od 18 do 93

godine, zagrebačko Županijsko državno odvjetništvo zbog tog je ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i ratnih zarobljenika podignulo optužnicu protiv dvadeset i dvoje okrivljenih.

Neslužbeno doznajemo da je prvookrivljeni bivši kapetan JNA Borivoj Lukić, zapovjednik paravojne postrojbe za posebne namjene. Na popisu su još i zapov-

jednik jedne od paravojnih formacija Zoran Mišćević, zatim zapovjednik paravojne formacije Papučki odred TO Podravska Slatina Dragomir Keleuva, zapovjednik paravojne formacije TO Balinci Ilija Dragičević, zapovjednik paravojne formacije TO Lisičine Ljubomir Makarić te Veljko Vukelić koji je kao zapovjednik svih paravojnih postrojbi u teritorijalnoj obrani "SAO zapadna Slavonija" bio najviše rangirani među okrivljenicima.

U optužnici se navodi da su osmorica zapovjednika paravojnih

formacija pobunjenog srpskog stanovništva naređivali ostalim okrivljenicima, koji su im hijerarhijski bili podređeni, da zlostavljaju, tuku i ubijaju civile Hrvate, da ih uzimaju kao taoce, muče i ubijaju ratne zarobljenike, pljačkaju civilno stanovništvo, te da ruše i pale kuće i gospodarske objekte stanovnika hrvatske nacionalnosti.

Neke od okrivljenih zapovjednika tereti se da su i osobno sudjelovali u mučenjima i ubojstvima civila i ratnih zarobljenika, dok su njima podređeni pripadnici njihovih postrojbi, u skladu sa zajedničkim planom, postupali po tako

dobivenim naredbama. Tužiteljstvo navodi da su okrivljenici iz minobacača, bestrzajnih topova i tenkova ispalili veliki broj mina i granata koje su pogodile civile te oštetile, zapalile i uništile veliki broj civilnih, gospodarskih i javnih objekata. Tereti ih se da su u Balincima ulazili u kuće civila hrvatske nacionalnosti te tamo pronađenih deset osoba, ubili vatrenim oružjem. Jednog su civila zaklali. Iznad ova tri sela te na cesti prema Miklešu okrivljenici su postavili zasjedu u kojoj su iz automatskog vatrenog oružja pucali u civilna vozila koja su nailazila iz smjera Mikleša, ubivši sedmero

ljudi u automobilima.

Isti su dan pod mostom između Balinaca i Četekovca pronašli sklonjenu grupu civila, uz prijetnju vatrenim oružjem ih prisilili da izađu na cestu i gurali ih ispred sebe te ih koristili kao živi štit, ubivši dvoje koji su ime se suprotstavili. Dvojicu pripadnika MUP-a koje su zarobili u Četekovcu tukli su rukama, nogama i kundacima pušaka po cijelom tijelu, a zatim ih ubili vatrenim oružjem. Optuženi su i za palež i miniranje 59 kuća i gospodarskih objekata te mjesne crkve svetog Nikole Tavelića te krađu traktora i automobila.

СЛУЧАЈ “ШТУКА” (ВУКОВАР, САЈМИШТЕ И ОВЧАРА)

Dnevno.hr, 06.04.2018.

Nicolieru ispalio metak u potiljak, a zatim mu iz džepa uzeo 20 franaka

Podnesena je kaznena prijavu protiv 45-godišnjeg srbijanskog državljanina zbog opravdane sumnje da je počinio brojne zločine protiv čovječnosti i to na području vukovarskog Sajmišta i Ovčare. Obzirom da policija navodi kako je riječ o osobi koja je osumnjčena i za ubojstvo francuskog dragovoljca Jean Michela Nicoliera, nije bilo teško prepoznati kako je riječ o Spasoju Petkoviću – Štuki.

Jednu od stravičnih praksi srbijanskog pravosuđa još je prije 4 godine pred cjelokupnim EU parlamentom iznijela Ruža Tomašić, posrameći pritom sve čelne ljude hrvatske politike koji problem, čini se, uopće nisu detektirali ili ga jednostavno, nisu smatrali

problemom. Možda zato što nisu majka Jean – Michel Nicoliera ili otac jednog od stotina pobijenih na Ovčari...

Zahvala Ruži Tomašić

Ruža se, naime, 2014. godine dotakla činjenice da srbijansko pravosuđe prakticira status svjedoka – suradnika pri istragama i suđenjima za ratni zločin počinjen na hrvatskom tlu u vrijeme Domovinskoga rata. Problem je što su takvi svjedoci upravo jedni od najžešćih krvnika, poput Spasoja Petkovića – Štuke koji je, među mnogim počinjenim zločinima, “slavu stekao” brutalnim ubojstvom mladog, francuskog dragovoljca. Štuka je, priznanjem i cinkanjem ostalih zločinaca, nagrađen imunitetom i svojevrsnim opros-

tom za sav užas koji je počinio. Ruža Tomašić je, dakle, iskoristila svoju europsku fotelju na najbolji mogući način i zapitala sprječava li priznavanje statusa “svjedoka suradnika” ratnim zločincima pred srbijanskim pravosudnim organima njihovo procesuiranje pred pravosudnim organima država članica Europske unije?

Odgovor da članice unije imaju pravo dizati optužnice i suditi krvolocima neovisno o tome što im je u Srbiji dodijeljen status svjedoka – suradnika, neočekivano je došao dvije godine nakon upita Ruže Tomašić i time ozakonio lov na krvnika s Ovčare protiv kojeg je upravo DORH digao kaznenu prijavu.

Spasoje Petković Štuka je na slobodi zahvaljujući statusu zaštićenog svjedoka pred Specijalnim sudom za ratne zločine u Beogradu gdje je svjedočio protiv drugih zločinaca, a i sam je priznao cijeli niz zločina. Do detalja je ispričao kako su zarobljeni Hrvati

autobusima dovezeni pred hangar na Ovčari gdje su ih batinali u špaliru te kako su pred iskopanom rupom formirali streljački vod i pobili oko 260 ljudi. Među njima i francuskog dragovoljca Jean-Michela Nicoliera čiji posmrtni ostaci ni danas nisu nađeni. Međutim, usprkos priznanju vlastite krivnje, zahvaljujući nagodbi s tužiteljstvom, pokajnik Štuka posve je oslobođen kaznene odgovornosti. Sve do danas...

Svjedok mučenja Jean Michela

O samom ubojstvu francuskog heroja naš je portal prije nekoliko godina doznao od čudom preživjelog svjedoka Dragutina Berghofera:

“Pričao sam i pričao... Bio sam pet puta u Haagu, pričao za brojne medije, ali nikako da se prenese ono što ja govorim. Već 23 godine objašnjavam što sam doživio na Ovčari i navodim imena, ali

ne samo da nema poštenog procesuiranja, nego istina nema ni u medijima kao da je Ovčara hrvatska sramota”, počeo je Dragutin rezervirano i ljutito, a onda se ipak “omekšao”:

“Jedna od medijskih neistina jest da sam ja osobno vidio kako Štuka ubija Jean – Michela. Nisam, ali Štuka je to navodno sam priznao Vilimu Karloviću koji je također sa mnom preživio Ovčaru. Vidio sam, međutim, Kemu koji je Francuza pred mojim očima gotovo ubio od batina. Čim je ušao, pitao je: “Gdje je Francuz?” Jean je odmah istupio. “Dođi, majku ti ustašku, Kemo će ti pokazati”... Kemo ga je tako tukao nekom palicom, a mi smo svi morali gledati kako mladi Jean vrišti i plače od bolova. I da, svi smo plakali, pa i ja. Plakao sam i tresao se dok mi se slijevala krv iz razbijenog uha... I zbog Francuza koji se val-

jao po podu i pred nama umirao, i zbog straha da će se to dogoditi i nama. Nemojte misliti da je tada bilo heroja među nama... Bili smo prestravljeni mučenjem...”, kazao je Dragutin.

Štuka ubio Francuza, a potom ga opljačkao

Udruga “DR. Ante Starčević” iz Tovarnika ustvrdila je prije nekoliko godina da je Jean-Michela ubio Spasoje Petković zvani Štuka koji je Francuza, ranjenog i na rubu smrti od premlaćivanja u hangarima na Ovčari, izveo van i ispalio mu metak u potiljak. Tvrde i da je Štuka potom izvadio 20 franaka koje je Jean-Michel imao u džepu.

Ovaj krvnik prepoznat je i kao jedan od egzekutora Vukovarca Slavka Batika čija je fotografija obišla svijet.

СЛУЧАЈ “ЛУКАЈИЋ ДАНЕ” (МАЊАЧА)

Веритасов билтен, 01.07.2018.

Саопштење поводом хапшења Србина и држављанина БиХ Лукајић Дане

Данас је Жупанијско државно одвјетништво у Загребу донијело рјешење о провођењу истраге против Данета Лукајића (1950.) због постојања основане сумње да је починио кривично дјело против човјечности и међународног права – ратним злочином против заробљеника. Након што је окривљеник испитан пред државним одвјетником (тужиоцем), судица истраге Жупанијског суда у Загребу, одредио му је истражни затвор у трајању од 30 дана због опасности од бијега, објављено

је на интернеској страници поменутог органа.

Према истом извору, окривљени се терети због постојања основане сумње да је од 8. до 16. септембра 1992. у логору ратних заробљеника Мањача поред Бања Луке, као капетан II класе Војске Републике Српске (ВРС) и вођа оперативног тима Органа безбедности задуженог између осталог за прикупљање обавјештајних података од ратних заробљеника, имао стварне и формалне надлежности над

подређеним припадницима ВРС који су осигуравали наведени логор ратних заробљеника, поступао противно одредбама Женевске конвенције о поступању с ратним заробљеницима од 12. коловоза 1949.

Сумњичи га се да је приликом испитивања двојице заробљених припадника ХОС-а као и других за сада непознатих заробљеника, у више наврата наредио подређеним припадницима ВРС да злостављају и тјелесно озљеђују ратне заробљенике, што су ови и радили и у више наврата ударили их ногама, палицама и другим предметима по читавом тијелу и споловилу, вјешајући их о строп. Једном заробљеном

припаднику ХОС-а гурали су палицу у анус те је окривљеник особно приликом испитивања тог истог заробљеника у два наврата, ударао га дршком пиштоља по глави, столицом по леђима и палицом по споловину. Такођер је заповједио подређеним припадницима ВРС да у његовој присутности ударају и злостављају прије споменутог заробљеника што су они и чинили те именованог ударили рукама, ногама, палицама и другим предметима по читавом тијелу те једном приликом чекићем по шасти десне руке док му ју је он држао.

Лукајић је ухапшен јуче приликом одласка на

обиљежавање Дана сјећања на Јадовно и 77 година од страдања више десетина хиљада људи у комплексу усташких логора смрти Госпић-Јадовно-Паг, и држављанин је Босне и Херцеговине, на чијој територији су почињени наводни ратни злочини.

Управо чињеница да се ради о страном држављанину и да су наводни злочини почињени у другој држави, Лукајићево хапшење изазвало је бујицу реакција званичника и струковних удружења у Републици Српској и цијелом региону да га се не може и не смије процесуирати у Хрватској по истом принципу

по којем Хрватска тражи да Србија из свог законодавства избаци регионалну надлежност у суђењима за ратне злочине почињене на подручју бивше СФРЈ како не би могла да суди припадницима њене војске за злочине почињене на подручју Хрватске.

Хрватска се и по овом питању поноша по оној латинској изреци *quod licet Iovi, non licet bovi* (што је допуштено Јупитеру није допуштено волу), на што "Веритас" годинама упозорава.

Београд, 01.07.2018.

Веритас

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, 01.07.2018,

DONESENO RJEŠENJE O PROVOĐENJU ISTRAGE PROTIV 68-GODIŠNJAKA

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu donijelo je rješenje o provođenju istrage protiv državljanina Bosne i Hercegovine (1950.) zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv zarobljenika, opisano i kažnjivo po članka 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. (1. 7. 2018.)

Postoji osnovana sumnja da je od 8. do 16. rujna 1992. u logoru ratnih zarobljenika Manjača pored Banja Luke, kao kapetan I klase Vojske Republike Srpske i vođa operativnog tima Organa bezbednosti zaduženog između ostalog za prikupljanje obavještajnih

podataka od ratnih zarobljenika, imao stvarne i formalne ovlasti nad podređenim pripadnicima Vojske Republike Srpske koji su osiguravali navedeni logor ratnih zarobljenika, postupao protivno odredbama članka 13., 14. i 17. III Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949.

Sumnjiči ga se da je prilikom ispitivanja dvojice zarobljenih pripadnika HOS-a kao i drugih za sada nepoznatih zarobljenika, u više navrata zapovijedio podređenim pripadnicima Vojske Republike Srpske da zlostavljaju i tjelesno ozljeđuju ratne zarobljenike, što su ovi i radili i u više navrata udarali ih nogama, pali-

cama i drugim predmetima po čitavom tijelu i spolovilu, vještajući ih o strop. Jednom zarobljenom pripadniku HOS-a gurali su palicu u anus te je okrivljenik osobno prilikom ispitivanja tog istog zarobljenika u dva navrata, udarao ga drškom pištolja po glavi, stolicom po leđima i palicom po spolovilu. Također je zapovjedio podređenim pripadnicima Vojske Republike Srpske da u njegovoj prisutnosti udaraju i zlostavljaju prije spomenutog zarobljenika što su oni i činili te imenovanog udarali rukama, nogama, palicama i drugim predmetima po čitavom tijelu te jednom prilikom čekićem po šaci desne ruke dok mu ju je on držao.

Nakon što je okrivljenik ispitivan pred državnim odvjetnikom, sudac istrage Županijskog suda u Zagrebu, odredio je istražni zatvor protiv istog u trajanju od 30 dana temeljem odredbe članka 123. stavak 1. točka 1. i 4. Zakona o kaznenom postupku.

СЛУЧАЈ “ГАЋЕША”(ДОБРОПОЉЦИ I)

Веритасов билтен 24.06.2018.

Саопштење поводом хапшења Србина и држављанина Републике Србије Душка Гаћеше

Јутрос на граничном прелазу Батровци, приликом уласка из Србије у Хрватску, хрватска полиција је ухапсила Србина Душка Гаћешу (44), због наводно почињеног ратног злочина над цивилним становништвом у рату деведесетих на подручју општине Бенковац.

Према подацима које смо добили од Душкових рођака, јутрос рано њих тројица су из Србије особним колима кренули у родно мјесто Добропољце код Бенковца. На граници, на коју су стигли око 5 сати, приликом контроле докумената, гранична

полиција је извела Душка и ускоро им саопштила да је за њим расписана полицијска потјерница по пријави за почињење ратног злочина и да га морају привести у Задар на испитивање, након чега ће се одлучити да ли ће бити пуштен или са кривичном пријавом приведен у сплитско тужилаштво на даљи поступак. Након два сата задржавања на граници, стигала је полицијска марица која ће Душка превести у Задар, а рођаци су кренули за њим да му се нађу у невољи која их је изненада задесила.

Од рођака дознајемо да је Душко до августа 1995. живио

у Добропољцима, одакле је са мајком и братом, пред хрватском “олујом”, избјегао Србију. Отац Милорад му је остао на мјесном гробљу пошто је страдао несретним случајем у јуну 1992. До хапшења је живио у Земун Пољу са мајком и братом. Посједује и хрватско и српско држављанство. До сада је више пута путовао у више европских земаља и није имао никаквих проблема са преласком граница. Сада је први пут кренуо у Хрватску да посјети очев гроб.

Од рођака дознајемо да су и до Душка стигле гласине да је и он учествовао у убиству једног комшије хрватске националности почетком деведесетих, али да им није придавао никакав значај пошто је у вријеме тог догађаја био на студију у Бања Луци.

Душко се није налазио

на списку Државног одвјетништва Републике Хрватске осумњичених, осуђених и оптужених за ратне злочине са стањем на дан 31. марта 2013. године, на којем је било 1.577 имена, због тога што против њега још званично није ни отворена истрага.

Хапшење Душка Гаћеше под наведеним околностима сигуран су знак да ускоро почиње љетна сезона и да ће, као и предходних година, бити још хапшења по хрватским потјерницама, због чега би Срби из бивше РСК и припадници бивше

ЈНА морали бити много опрезнији при бирању љетних дестинација.

На основу међународних потјерница које је расписао Биро Интерпола у Загребу, широм свјета до сада је ухапшено 168 Срба, од којих је 61 екстрадиран у Хрватску. Од екстрадираних до сада је против 23-ице поступак обустављен или је оптужба одбијена, углавном након преквалификације дјела ратног злочина у оружану побуну, што има за посљедицу губитак обештећења за вријеме проведено у притвору.

Оволики број обустава поступака против лица са Интерполових потјерница указује и на злоупотребу Интерпола од стране Хрватске. Тренутно се у хрватским затворима због крив. дјела ратних злочина налази 28 лица српске националности, припадника бивших ЈНА и СВК, од којих је 19 правоснажно осуђено, док су остали под истрагом, оптужбом или чекају правоснажност пресуда.

Београд, 24.06.2018.

Саво Штрбац

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu, 27.06.2018.

DONESENO RJEŠENJE O PROVOĐENJU ISTRAGE PROTIV 44-GODIŠNJAKA

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu donijelo je rješenje o provođenju istrage protiv državljanina Republike Srbije (1974.) zbog osnovane sumnje na počinjenje kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. (27. 6. 2018.)

Postoji osnovana sumnja da su 6. veljače 1993. oko 23,00 sata na području Županije zadarske okrivljenik (1974.) i još trojica muškaraca (1972., 1971. i 1972.) kao pripadnici paravojnih postrojbi tzv. Republike Srpske Krajine, po prethodnom dogovoru i zajednički sa pripadnikom (1962.) Službe državne bezbednosti Republike Srpske Krajine, postupili protivno odredbama članka 3. točka 1. a) IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih

osoba za vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. i članaka 51. stavak 1. i 2. te članka 85. stavak 3. alineja a) Dopunskog protokola (Protokol I) od 8. lipnja 1977. uz navedenu Konvenciju.

Osnovano se sumnja da su okrivljenici naoružani došli ispred obiteljske kuće 83-godišnjeg mještanina A. I. te su iz raznog vatrenog oružja ispalili veći broj hitaca u tog mještanina nanijevši mu pritom više prostrijelnih rana koje su izazvale traumatsko-hemoragijski šok od kojeg je 83-godišnjak odmah preminuo.

Nakon ispitivanja okrivljenika, Županijsko državno odvjetništvo u Splitu predložilo je sucu istrage Županijskog suda u Splitu da se protiv okrivljenika odredi istražni zatvor temeljem odredbe članka 123. stavak 1. točka 1.

Zakona o kaznenom postupku s obzirom da postoje osobite okolnosti koje upućuju na opasnost da bi okrivljenik boravkom na slobodi napustio teritorij Republike Hrvatske i time postao nedostupan tijelima kaznenog postupka. Sudac istrage prihvatio je navedeni prijedlog i protiv okrivljenika odredio istražni zatvor zbog postojanja opasnosti od bijega okrivljenika.

ПРЕМА САЗНАЊИМА
ВЕРИТАСА ИСТРАГА
ЈЕ ОТВОРЕНА ПРОТИВ
ДУШКА ГАЋЕШЕ, који
је ухапшен 25. јуна 2018.
на граничном прелазу
Батровци приликом уласка
из Србије у Хрватску.

СЛУЧАЈ “ЕРГИЋ И ДОБРИЋ” (ДОБРОПОЉЦИ II)

Slobodna Dalmacija, 10.07.2018.

Opljačkali ih, ubili, priznali, pa pobjegli i do Australije: podignuta optužnica za stravičan zločin počinjen 1993. godine

Prije nešto više od deset dana uhićen je Duško Gaćeša (44), zbog sumnje da je kao pripadnik paravojnih postrojbi tzv. RSK početkom veljače 1993. godine, zajedno s još tri osobe, sudjelovao u ubojstvu tada 83-godišnjeg mještanina Ante Ivkovića u selu Dobropoljci u općini Benkovac.

Nakon toga Županijsko državno odvjetništvo u Splitu podiglo je zbog ratnog zločina u istom selu optužnicu protiv Dragana Ergića (46) iz Gaćezeza te Predraga Dobrića (43) zvanog Peđa iz Dobropoljaca.

Niti jedan niti drugi nisu dostupni hrvatskom pravosuđu. Za Dobrića se zna da danas živi u Srbiji, dok se Ergić nalazi u Australiji i to, ako je suditi po profilu na Facebooku, u Perthu, u kojem je do uhićenja živio i zloglasni Dragan Vasiljković, poznatiji kao kapetan Dragan.

Njih se dvojicu tereti da su 1. listopada 1992. godine kao pripadnici paravojnih postrojbi tzv. Republike srpske Krajine, u popodnevnim satima došli u mjesto Dobropoljci, zaselek Ivkovići. Bili su naoružani pješačkim vatrenim oružjem te su ušli u obiteljsku kuću bračnog para Ivana i Stevanije Ivković. Prijeteći oružjem tražili su od njih da im daju sav novac koji imaju te su im oni dali oko 20 tisuća tadašnjih njemačkih maraka koje su držali sakrivene u hodni-

ku ispod dasaka.

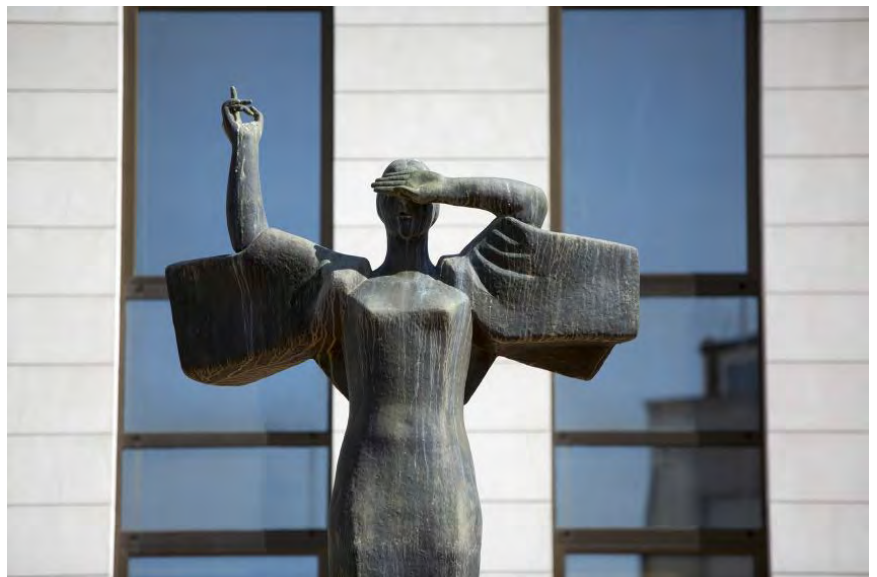
Zločinci su tada izvukli bračni par iz kuće i odveli ih u krš dvjestotinjak metara dalje. Tamo je Dobrić hicima iz automatske puške ubio Ivana Ivkovića, a Ergić je prvo izrešetao Stevaniju, da bi je potom, stoji u optužnici, “izmasakrirao zarezujući je nožem po tijelu i nogama”.

Zadarska policija je sredinom travnja prošle godine podnijela kaznenu prijavu protiv njih dvojice, a tijekom kriminalističke obrade pribavljena je neprijateljska dokumentacija koja je pronađena u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, a koja se odnosi na ovaj zločin. Zanimljivo je da je zbog njega već bila provedena istraga protiv Dobrića, no ona je obustavljena jer nije bilo dokaza da je baš on to napravio.

No, nakon što je kao svjedok ispitan jedan mještanin Dobropoljaca, situacija se “okrenula”. Naime, on je kazao da je poznavao sve stanovnike mjesta, kako okrivljene, tako i žrtve, koji su živjeli u zaseoku u kojem su živjeli isključivo Hrvati. Rekao je da su tijekom rata svi mještani srpske nacionalnosti bili naoružani te da su išli na ratište, a da su u selu bile formirane seoske straže.

Posvjedočio je da su Ivkovići ubijeni dok je selo bilo okupirano i da je javnim pogovorom doznao kako su ih ubili Ergić i Dobrić. Naime, u ljeto 1994. godine, dok je čuvao stado ovaca u kršu Nunički gaj, kod njega je došao Dragan Ergić i ispričao mu kako je zajedno s Dobrićem ubio bračni par i to nakon što su ih opljačkali.

Rekao je istražiteljima i da mu je Ergićev otac Borislav, dok su zajedno čuvali ovce, rekao kako je njegov sin ubio neke ljude te da je bio spreman ubiti sina ako utvrdi da je on zaista ubio ženu.

ХАПШЕЊА И ЕКСТРАДИЦИЈЕ КРАЈИШКИХ СРБА ПО ИНТЕРПОЛОВИМ ПОТЈЕРНИЦАМА

МИЛАН ПАВЛОВИЋ (ЦРНА ГОРА)

Веритас инфо, 28.07.2017,

Ekstradicija Srbina Milana Pavlovića

Из екстрадicionог притвора Спуш код Подгорце изручила Хрватској пензионисаног заставника прве класе Војске Југославије и држављанина Републике Србије Милана Павловића (73), рођеног у селу Кук код Слунја.

Павловића је 21. марта 2017. године уhapsила црногорска полиција на граничном прелазу – Железничка станица Бијело Поље по хрватској потјерници због наведеног ратног злочина над цивилима поčinjenог у рату деvedесетих.

Павловић је пресудом Жупанијског суда у Шибенику од 8. јула 1992. године осуђен на казну затвора од 15 година. Терети се, да је заједно са једним својим колегом у Војсци Југославије, гдје је имао чин заставника, између 16. и 23. септембра 1991. године, учествовао у незаконитим нападима против цивилног становништва, што је, наводно, довело до многих смртних случајева као и уништавања културних споменика и индустријских објеката и других материјалних штета.

Павловић се налазио на списку Државног одвјетништва Републике Хрватске оsumнјичених, осуђених

и оптужених за ратне злочине са stanjem на дан 31. марта 2013. године.

Упркос што је Павловић negирао кривицу, Виши суд у Подгорци donio је одлуку којом је utvrdio да су испуњени услови да буде изручен Хрватској, коју одлуку је у мају ове године потврдио и Апелациони суд Црне Горе, а акт о изручењу потписао је министар правде Црне Горе Зоран Пажин.

По информацијама добијеним од родбине, Павловића је блокада касарни у септембру 1991. године затекла у Шибенику у касарни “Марко Orešković” у чину заставника. По изласку из Шибеника његова јединица је једно вријеме остала на подручју Грахова и Дрvara, а од 1993. године је пензионисан, те је једно вријеме живио у Ђakovici на Косову, а онда са породицом преселио у Kolašin у Crну Gorу, гдје је имао статус странца са сталним боравком.

Павловић је на дан hapшења возом кренуо из Црне Горе у Irig, гдје је повремено боравио, а ускоро је trebao obaviti и један оперативни захват на VMC у Petrovaradinу. До hapшења је врло

често прелазио српско-црногорску границу.

Он је седми Србин којег је Crна Gora, по потјерницама raspisanim од стране Interpola NCB Zagreb због ратних злочина, изручила у Хрватску.

Прије Павловића изручена су још два пензионисана припадника Војске Југославије и то: general Borislav Đukić, у martу 2016. и kapetan бојног брода Pavle Pantić у aprilу 2016. године.

На основу међународних потјерница које је raspisao Биро Interpola у Zagreбу, širom свјета до сада је уhapшено 166 Срба, од којих су 58 екстрадирани у Хрватску. Од екстрадираних до сада је против 21 поступак обустављен или је оптужба odbijена, углавном након преквалификације djела ратног злочина у оружану побуну, што има за послједицу губитак обештечења за вријеме provedено у притвору. Оvoliki број обустава поступака против лица са Interpolових потјерница указује и на злоупотребу Interpola од стране Хрватске.

Beograd, 28. јул 2017.

Veritas

СЛОБОДАН МУТИЋ (САД)

“Večernji list”, 01.02.2018.

IZRUČEN OSUMNJIČENIK ZA RATNI ZLOČIN KOJI JE UBIO I SVOJU DJEVOJKU

Od srijede se u pritvoru sisačkog zatvora nalazi 55-godišnji Slobodan Mutić koji je osumnjičen za ratni zločin u okupiranoj Petrinji počinjen 1992. godine nad bračnim parom Cindrić, hrvatske nacionalnosti, te ubojstvo iz koristoljublja, bezobzirne osvete i niskih pobuda svoje djevojke Aleksandre Živković 1993. godine.

Mutić je živio u američkom

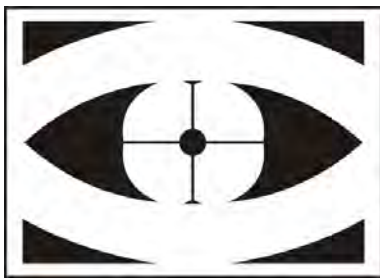
Ohaju od 1999. godine kao izbjeglica, a nakon što je imigracijska služba otkrila Interpolovu tjeralicu za njim, koju je raspisala Hrvatska, uhićen je i 2016. godine osuđen na dvije godine zatvora jer je imigracijskoj službi lagao o svojoj ulozi u ratnim zbivanjima na području tzv. RSK.

Nakon izdržane kazne u srijedu je Slobodan Mutić izručen Hrvatskoj.

Sudit će mu se za ubojstvo bračnog para Cindrić, Paule i Stjepana, petrinjskih stomatologa hrvatske nacionalnosti, koje je, sumnja se, Mutić 6. siječnja 1992. godine zajedno sa Draganom Perenčevićem odveo iz njihove obiteljske kuće u obližnje selo Joševicu gdje su ubijeni hicima iz vatrenog oružja.

Državno odvjetništvo taj je slučaj okarakteriziralo kao ratni zločin nad civilnim stanovništvom, a Mutića čeka i suđenje zbog ubojstva svoje bivše djevojke Aleksandre Živković 1993. godine. Vjeruje se da joj je, nakon što je odlučila prekinuti vezu s njim, Mutić ispalio jedan hitac u glavu iz vatrenog oružja usmrтивši je na mjestu..

СТЕВАН БУДАЧ (РУМУНИЈА)

Веритас инфо, 09.06.2018,

Екстрадиција Србина и држављанина Републике Србије Стевана Будаца из Румуније у Хрватску

Јуче је румунска полицији, по налогу Апелационог суда Галаци, на аеродрому Плесо у Загребу, изручила хрватској полицији Србина и држављанина Републике Србије Будаца Стевана (51), рођеног у Батини код Белог Манастира.

Будаца је, на основу европског налога за хапшење,

издатог 5. маја 2018. од стране Окружног суда у Осијеку, а према упозорењу Инфроматичког центра Шенген, истог дана ухапсила румунска полиција у луци Галаци (Галати) на Дунаву, због наводно почињеног ратног злочина над цивилним становништвом у рату двадесетих на подручју

Батине код Белог Манастира.

Према документацији Апелационог суда Галаци, у коју је Веритас имао увида, именовани се терети да је у периоду “август 1991. до јесени 1995. године у мјесту Батина, током окупације дијела Хрватске територије од стране ЈНА и других паравојних група, као члан

паравојне групе зване 'Штаб ТО' на основу генералног плана етничког чишћења на заузетој територији учествовао у терористичким акцијама против Хрвата и Мађара, укључујући спречавање и ограничавање њиховог слободног кретања, пребијања и других форми злостављања, депортовања Хрвата и Мађара, учествујући у минирању кућа ради застрашивања и депортовања становништва, те да је дана 9. септембра 1991. године, заједно са једним саучесником пуцао и бацио гранате на кућу Антуна Видовића, а затим 17.09.1991., са још двоје саучесника ухапсио и испитивао Марина Самодворца, а након што су га претукли провели су га крвавог кроз село, а затим га одвели даље од када му се губи траг”.

Према Веритасовим сазнањима у истом предмету заједно са именованим Будац Стеваном процесуирани су: Петришин Стјепан (1966), Галетић Милан (1959), Леополд Стеван (1952), Михајловић Фредик (1955), Миланковић Милан (1948), Пап Бела (1956), Саиловић Петар (1938), Сајловић Никола (1941), Шторк Драгољуб (1953) и Жужић Дамир (1965).

Будац је у вријеме хапшења био запослен као механичар на одржавању бродских мотора на броду у власништву фирме “Петрол”.

Будац је живио у мјесту Батина поред Белог Манастира

до 1993. године, када је са породицом прешао у Кикинду, гдје је живио до хапшења. Посједује српско држављанство, а до хапшења је је више пута пловећи на разним бродовима дуж Дунава пролазио кроз разне европске државе без икаквих проблема.

Будац се налазио на списку Државног одвјетништва Републике Хрватске осумњичених, осуђених и оптужених за ратне злочине са стањем на дан 31. марта 2013. године, на којем је било 1.577 особа, највише Срба из бивше Републике Српска Крајина и припадника бивше ЈНА.

На основу међународних потјерница које је расписао Биро Интерпола у Загребу, широм свјета до сада је

ухапшено 168 Срба, од којих је 61 екстрадиран у Хрватску. Од екстрадираних до сада је против 23-ице поступак обустављен или је оптужба одбијена, углавном након преквалификације дјела ратног злочина у оружану побуну, што има за последицу губитак обештећења за вријеме проведено у притвору. Оволики број обустава поступака против лица са Интерполових потјерница указује и на злоупотребу Интерпола од стране Хрватске.

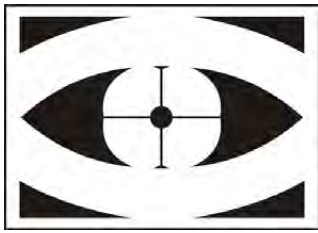
Београд, 09.06. 2018.

Веритас

Стеван Будац

ЂОРЂЕ РКМАН - БИХ

Веритас инфос, 29.05.2018,

Екстрадиција Србина Ђорђа Ркмана

Данас је по налогу суда Босне и Херцеговине на граничном прелазу Славонски Брод – Босански Брод из екстрадиционог притвора Туњице код Бања Луке изручен Хрватској држављанин Републике Србије Ђорђе Ркман (62), рођен у Шодоловцима код Осијека.

Ркмана је 28. априла ухапсила гранична полиција БиХ на граничном прелазу Каракај код Зворника приликом уласка из Србије у БиХ због наводно почињеног ратног злочина над цивилним становништвом у рату деведесетих на подручју Шодоловаца и околних мјеста.

Поступак екстрадиције завршио се релативно брзо због тога што се ухапшени Ркман није противио изручењу, сматрајући да ће на поновљеном суђењу у присутности доказати својевиност.

Према Веритасовим сазнањима, Ркман се са још 13 лица терети да су “у времену од тачно неутврђеног дана у јулу 1991. до 05.05.1992. године, с привремено заузетог територија – мјеста Ада, Ернестиново, Копривна, Маркушица, Шодоловци, Подвиње и

Ласлово, као припадници Шодоловачке групе, у више наврата наредили пуцање и учествовали у пуцању из минобацача и другог тешког оружја по мјестима Ђаково, Тешинци, Коритна, Мрзовић, Семелци, Владиславци и Храстин без избора војних циљева, а по цивилном становништву и по цивилним господарским, културним, комуналним и другим објектима с циљем да се становништво усмрти, повреди и застраши, а објекти оштете и униште, што је довело до смрти 10 и рањавања 30 особа”.

Пресудом Жупанијског суда у Осијеку од 25.05.1995. године сви поменути су осуђени у одсуству на дугогодишње казне затвора. Међутим, већина од осуђених у одсуству, на поновљеном суђењу у присутности су ослобођени.

Од породице ухапшеног Ркмана сазнали смо да је до рата деведесетих био запослен у Штабу ТО Осијек, те да је 7. јула 1991. године на радном мјесту био и ухапшен од стране ЗНГ-а под командом Бранимира Главаша и да је у Осијечком затвору провео 45 дана, у којем је више пута пребијен, што

има за посљедицу трајну инвалидност. У Шодоловцима је живио до 1997. године, када је прешао у Остојићево код Чоке гдје је са породицом живио до хапшења.

Ркман се налазио на списку Државног одвјетништва Републике Хрватске осумњичених, осуђених и оптужених за ратне злочине са стањем на дан 31. марта 2013. године, на којем је било 1.577 имена.

На основу међународних потјерница које је расписао Биро Интерпола у Загребу, широм свјета до сада је ухапшено 168 Срба, од којих је 60 екстрадирано у Хрватску. Од екстрадираних до сада је против 23-ице поступак обустављен или је оптужба одбијена, углавном након преквалификације дјела ратног злочина у оружану побуну, што има за посљедицу губитак обештећења за вријеме проведено у притвору. Оволики број обустава поступака против лица са Интерполових потјерница указује и на злоупотребу Интерпола од стране Хрватске.

Београд, 29. мај 2018.

Веритас

СУДСКИ ПРОЦЕСИ У РХ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ

Политика, 05.08.2017.

Накнада штете породицама страдалих Крајишника

После низа пресуда хрватских судова којима су у правилу одбијани тужбени захтеви за накнаду штете породицама убијених Срба у “Олуји”, ове године појавиле су се двије другачије.

Први случај: жртва Јанко Ђакић (1937), село Ђеврске, општина Книн. За његово убиство Жупанијски суд у Задру, још у марту 1996, прогласио је кривим хрватског војника Звонимира Ласана зв. Зоробабел и осудио га на казну затвора у трајању од 6 година. Убица је 20. августа 1995. из ватреног оружја убио Јанка у његовој кући, а затим га запалио заједно са кућом. Посмртни остаци су били покопани на задарском гробљу, одакле су ексхумирани у децембру 2014. године, идентификовани у априлу 2015, а двадесетак дана касније и сахрањени у његовом родном месту. Пресуда је постала правоснажна 28. августа 1996. Јанкова породица, супруга и три ћерке, нису знале ни за пресуду ни за место укопа његових земних остатака, све док их о томе 2014. није

обавестио бивши припадник ЈНА, а потом и ХВ, Ивица Бачић.

Јанкова породица је још 2005. поднијела захтјев Државном одвјетништву Хрватске за мирно решење спора за накнаду штете, који је одбијен због застарелости потраживања и, не знајући за кривичну пресуду, у уверењу да немају шансе за успјех у парници, на томе су и стали.

Међутим, почетком јануара 2015. породица поново подноси захтев Општинском државном одвјетништву Шибеник за мирно решење спора. Захтев је одбијен и породица 10. априла те године подноси и тужбу Општинском суду у Шибенику. Пресудама првостепеног суда из априла прошле године и другостепеног из марта ове године, Јанковој супрузи и трима кћерима досуђена је материјална и нематеријална штета која, са каматама и судским трошковима, износи 900.000 куна (око 120.000 евра).

Основ за досуђену накнаду је већ поменута кривична пресуда Жупанијског суда

у Задру, којом је утврђено да је Јанка лишио живота припадник ХВ-а након што је акција била окончана, а одговорност државе се темељи на Закону о одговорности РХ за штету узроковану од припадника хрватских оружаних и редарствених снага (ЗОРХ) из 2003.

Судови нису прихватили приговор тужене државе о застарелости потраживања уз објашњење да захтев за накнаду штете узроковане кривичним делом према одговорној особи застарева кад истекне време одређено за застару кривичног гоњења. Према тада важећем кривичном закону, рок застаревања кривичног гоњења за крив. дело убиства износио је 15 година. Тако је кривични поступак против хрватског војника прекинуо и застаревање захтева за накнаду штете, а застара је изнова почела тећи од правоснажности кривичне пресуде.

Други случај: Сава Миливојевић (1948), рођен у Полачи, живио у Ковачићу, у општини Книн. Убијен је након заробљавања 5. августа 1995. у Ковачићу код рибњака. Убио га је непознати хрватски војник. Његово тело је ексхумирано 2001. са Книнског гробља, идентификован је ДНК

методом 8. новембра 2005, а сахрањен мјесец дана касније у родном селу.

Савина супруга и троје деце поднели су тужбу за накнаду штете у марту 2007. Тек у трећем кругу суђења, који је окончан у јануару ове године, усвојен је тужбени захтев, те им је на име нематеријалне штете и судских трошкова досуђен износ од преко милион куна (око 150.000 евра). Суд је истовремено одбио приговор тужене државе о питању застаре, заузевши став да је рок застаре почео тећи од дана службене пријаве чињенице смрти матичном уреду, који у овом случају коинцидира

са даном идентификације, као дана сигурног сазнања тужитеља за чињеницу смрти њихова оца и супруга. Суд је одбио и приговор ратне штете јер је Сава био заробљен и без оружја, а тада на мјесту убиства није било ни борбених дејстава.

Какве су поруке ових пресуда?

Први случај тешко да се може примјенити на још неки, јер стицајем разних околности, захтев за накнаду штете није отишао у застару, који је у овом случају, због кривичне пресуде, износио 15 година.

Други случај је могуће

применити и код оних породица које још нису пронашли/идентификовали посмртне остатке убијених рођака или јесу, али им још нису прошли рокови застаре од три (субјективни рок), односно пет година (објективни рок) од дана службене пријаве чињенице смрти матичном уреду.

Од 7.299, по Веритасу, до сада регистрованих српских жртава на подручју РХ и РСК у рату деведесетих, међу несталима се још увек воде 1.803 особе. "Олуја" је однела 1.859 живота, од чега се још 795 воде као нестале.

Саво Штрбац

ЛОРА

Dnevno.hr, 07.01.2018.

HRVATSKA PRESUDILA: OPTUŽENI ZA ZLOČIN U LORI DUŽNI SU ISPLATITI MILIJUNSKE ODŠTETE

Odbijena je žalba petorice hrvatskih vojnih policajaca za ratni zločin u Lori, pa je tako sisački Županijski sud potrdio nepravomoćnu presudu splitskog Općinskog suda prema kojoj optuženi moraju državi isplatiti više od milijun kuna za ubojstvo Gojka Bulovića.

Ovom se presudom nastavlja običaj hrvatskog pravosuđa kojim država oštećenim obiteljima isplaćuje milijunske odštete, a potom ih naplaćuje od već osuđenih hrvatskih branitelja i to na način da im novac prisilno skida s računa. Dakle, višegodišnje zatvorske kazne uz naplate vrtoглаvih cifri... Duplo kažnjavanje, rekli bismo.

Osim ovog milijunskog potraživanja, optuženi policajci bit će prisiljeni na dodatne isplate ratnih odšteta jer je država Hrvatska do sad već oštetila ostale žrtve Lore i to u iznosu većem od dva milijuna kuna.

Slučaj Lora godinama intrigira javnost koju je najviše uzbuđivala Jagoda Bungur, supruga Emilia Bungura, jednog od optuženika u procesu. Ona je inzistirala na krivnji tadašnjeg zamjenika vojnog tužitelja Mladena Bajića:

"Mladen Bajić i istražni sudac Boško Jurišić izašli su na očevид noću 14. na 15 lipnja 1992. radi bijega Kneževića, a u to se vrijeme desila smrt Gojka Bulovića. Nitko iz Vojnog tužiteljstva i Vojnog

suda nije izašao na očevид radi Bulovićeve smrti. Tako je prikrivao svoju ulogu u nerazjašnjenjој smrti Gojka Bulovića. U to vrijeme u Lori su ispitivanje pritvorenih ljudi provodili Perkovićеvi ljudi iz tadašnjeg SIS-a, a ne vojni policajci. Mladen Bajić svojim je zločinačkim perом mog supruga pretvorio u ratnog zločinca, a teroriste koje je sam proganjao 1992. proglasio nevinim srpskim civilima u Lori 1 i ratnim zarobljenicima u Lori 2", tvrdila je Jagoda Bungur uzalud podastirući dokaze.

Ona je ustvrdila i da je Mladen Bajić 10 godina kasnije, kao Županijski državni odvjetnik u Splitu, potpuno izokrenuo stvarne događaje iz 1992. te njenog supruga i ostale vojne policajce lažno i protuzakonito optužio za smrt Bulovića, bez obzira što u то vrijeme nisu ni bili u Lori.

СИСКАК

Večernji list, 17.04.2018.

Država mora Dragičeviću isplatiti odštetu zbog uhićenja i mučenja 1991.

Još je jedna to odšteta temeljena na presudi protiv bivšeg ratnog zamjenika šefa policije u Sisku Vladimira Milankovića koji je osuđen na 10 godina zatvora zbog zapovjedne odgovornosti za ubojstvo 27 Srba u Sisku i mučenje

drugih.

Općinski sud u Sisku presudio je da Republika Hrvatska mora isplatiti 60.000 kuna odštete Periću Dragičeviću iz Sunje zbog hapšenja i mučenja u kolovozu 1991. u Sisku.

Još je jedna to odšteta temeljena na presudi protiv bivšeg ratnog zamjenika šefa policije u Sisku Vladimira Milankovića koji je osuđen na 10 godina zatvora zbog zapovjedne odgovornosti za ubojstvo 27 Srba u Sisku i mučenje drugih. To je već peta ili šesta presuda za odštetu, a sigurno će ih biti još. Milijune će platiti država koja bi se onda morala namiriti od Milankovića.

КАРЛОВАЦ

Jutarnji list, 13.05.2018.

SLUČAJ HRASTOV 'PUCAO SAM PO NJIMA DOK NISAM ISPALIO SVIH 100 METAKA'

Republika Hrvatska neće naplatiti od tuženog Mihajla Hrastova 789.689,37 kuna jer u roku od šest mjeseci otkako je članovima obitelji njegove žrtve Bože Kozline iz Batajnice isplatila taj odštetni iznos, nije podigla tužbu protiv Hrastova, pa je postupak završio u zastari – odlučio je tako nepravomoćnom presudom u petak Općinski sud u Karlovcu. Karlovačko tužiteljstvo, čiji posao je bio to odraditi u ime države, tužbu s regresnim zahtjevom je podnijelo u sedmom mjesecu nakon isplaćene odštete, dakle mjesec nakon roka. Na isti način neće naplatiti 772.734 kuna iz drugog te 354.218 kuna iz trećeg sličnog slučaja, također jer su tužitelji u Karlovcu prekasno utužili Hrastova pa su i ti postupci otišli u zastaru.

Prvom optužnicom tada Okružnog javnog tužiteljstva u

Karlovcu, u svibnju 1992. godine, započeo je kazneni progon karlovačkog specijalca Mihajla Miše Hrastova, a završio je u svibnju 2015. godine, presudom Vrhovnog suda na četiri godine zatvora zbog ratnog zločina – ubojstva 13 i ranjavanja dvojice srpskih rezervista na Koranskom mostu u rujnu 1991. godine. Hrvatsko pravosuđe u te se 23 godine kompromitiralo s ukupno sedam presuda istom čovjeku za isto kazneno djelo, a u konačnici ga je proglasilo zločincem, paralelno od njega praveći žrtvu. Jesu li ove zastare zato svojevrsna kompenzacija teško je reći, jer Hrastov od svoje mirovine i imovine teško može platiti samo jednu, a kamoli ukupno 17 odšteta kojima mu prijete država.

JEDNOSTAVNI POSTUPCI

Najduži kazneni postupak u hrvatskoj povijesti prije tri godine

je formalno okončan, međutim, iz njega se do sada izrodilo točno trideset novih parničnih postupaka, kojima se ne vidi kraja. U njima su obitelji ubijenih i ranjenih srpskih vojnika, agresora na Karlovac, tužili Republiku Hrvatsku, tražeći odštete u odvojenim postupcima, a u 13 slučajeva dobili su pravomoćne presude te su im isplaćene odštete. Preostala četiri su u tijeku. Na temelju takvih presuda, RH tuži svojeg bivšeg djelatnika, tražeći da joj namiri isplaćena sredstva. Od 13, šest ih je okončano prvostupanjskim presudama, od čega tri gore spomenute u korist Hrastova zbog zastare, a druga tri za značajno manje iznose od 42.500, 198.000 i 125.000 kuna u korist države. Postupak težak 832.000 kuna na reviziji je na Vrhovnom sudu. Ukupna vrijednost svih sporova vjerojatno je viša od milijun eura, jer uza sve odštetne zahtjeve treba uračunati kamate, ali i troškove postupka, koji neće biti mali.

U naravi se radi o vrlo jednostavnim sudskim postupcima koje Hrastov nema izgleda dobiti, s obzirom na to da se radi o regresnom zahtjevu u kojemu se tužitelj

Republika Hrvatska, koju zastupa tužiteljstvo u Karlovcu, poziva na pravomoćne presude ranijih postupaka, na temelju kojih su isplaćene odštete, gdje su osnove za isplate utvrđene i ne treba ih ponovno utvrđivati. Sve što tužitelj mora napraviti da bude presuđeno u njegovu korist jest podići tužbu u roku šest mjeseci od isplaćenog odštetnog iznosa, odnosno jedina Hrastovljeva šansa da dobije sud jest da predmet ode u zastaru. Upravo to se dogodilo u svakom drugom do sada presuđenom predmetu, odnosno, sva tri koja je dobio, dobio je tako.

U konkretnom slučaju, RH je na temelju pravomoćne presude iz veljače 2016. godine supruzi srpskog vojnika Vesni Kozlini, te njegovim kćerima Sanji Stupar i Marini Jakovac, prošle godine isplatio po 263.229,79 kuna, jer je predmetna šteta "posljedica kaznenog djela za koje je u vrijeme donošenja navedene presude bio pravomoćno osuđen Mihajlo Hrastov presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koji je u to vrijeme bio pripadnik jedinice MUP-a". Pozivajući se na Zakon obveznim odnosima, koji propisuje da "poslodavac koji je oštećeniku popravio štetu ima pravo zahtijevati od zaposlenika naknadu troškova popravljivanja štete, ako je štetu prouzročio namjerno ili iz krajnje nepažnje", oni tužbom isti iznos traže od Hrastova. No, isti zakon decidirano kaže kako "pravo iz stavka 3. ovoga članka zakona zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana kad je šteta popravljena". Republika Hrvatska izvršila je isplatu 8. svibnja, a Hrastova je tužila 12. prosinca.

Osim 13 predmeta Republika Hrvatska – Hrastov, još uvijek se vode četiri postupka po tužbama obitelji srpskih rezervista, odnosno preživjelih s Koranskog mos-

ta protiv RH, pa se očekuje da će se nakon okončanja i oni prelići u tužbe države prema Hrastovu, kaže odvjetnica Iva Zlatić.

- Idemo predmet po predmet, u ovom trenutku ih sedam raspravljamo. Nije sporno da je Mihajlo Hrastov presuđen u kaznenom postupku, no u svim ovim drugim parnicama on nije mogao ni na koji način utjecati na visinu dosuđene pa isplaćene odštete. Osim toga, ti postupci protiv RH započeli su prije nego što je okončan kazneni postupak protiv njega pa je sud prihvaćao iskaze kako su ih tužitelji iskazivali, bez obzira na to što se to kasnije pokazalo činjenično netočnim, primjerice, da je bilo masakriranja, a nije ga bilo. Pokušavamo dokazati da takve stvari koje su tamo presuđene nisu točne – kaže odvjetnica Zlatić.

BRUTALNO GRANATIRANJE

Tužitelji iz Srbije državu su tužili uglavnom na zagrebačkim sudovima, a država je svoje tužbe preko Općinskog državnog odvjetništva uputila na karlovački Općinski sud. Predmeti na drugom stupnju mogu završiti na bilo kojem županijskom sudu u Hrvatskoj.

- Mi zbog toga nemamo evidenciju po predmetima dok nam ne dođu; do tada, znači, ne znamo ni tko je tužio ni zašto, a isto tako teško je reći kako će se ti predmeti pravomoćno okončati – napominje odvjetnica Zlatić.

Da im grad ne bude do kraja okupiran, Karlovčani mogu zahvaliti vjerojatno samo rijeci Korani i šaćici branitelja, točnije 120 specijalaca i 200 temeljnih policajaca, koji su branili dva ključna mosta na Korani, jedan na Turnju, drugi na ulazu u četvrt Rakovac. Cijela desna obala bila je okupirana, na Kordun je upravo pristiglo 4500

regruta i dobrovoljaca iz Srbije, a dočekalo ih je 1500 domaćih pobunjenika, vojarne u svim dijelovima grada bile su pune dobro naoružanih vojnika tzv. JNA, ona na Logorištu imala je 50 tenkova. Karlovac je bio brutalno granatiran, a iz nekih stanova vrebali su snajperisti. Kobnog 21. rujna, u 18.04 sati, oglašena je opća opasnost. Opća bolnica Karlovac u to vrijeme je zbrinula 1800 ranjenika, što vojnih, što civilnih. Takva je bila atmosfera koja je prethodila događaju na mostu, a to su ujedno argumenti za 9 od 10 Karlovčana, koji će i danas reći da Mišo Hrastov nije zločinac, već heroj.

Prema vlastitom svjedočenju, kobne večeri Mihajlo Hrastov na mostu je s kolegom Goranom Čerkezom trebao preuzeti skupinu zarobljenika koji su transporterima trebali doći do vojarne Logorište, kako bi na okupirano područje prevezli tehniku. Putem do mosta dvojac je sreo jednu grupu zarobljenika koju su njihovi kolege provodili u PU karlovačku, gdje je trebala završiti i druga, njihova skupina. Kolega od kojih ih je preuzimao kazao mu je kako ih treba pretresti jer im je bilo oduzeto samo dugo oružje, pa je on zapovjedio Čerkezu da to obavi. Čerkez je krenuo prema začelju grupe, tamo ga je jedan od zarobljenika oborio, uzeo mu oružje, a ostali su krenuli prema Hrastovu. Uspio je povikati: "Stani, pucati", ali ih to nije zaustavilo, pa je počeo pucati, braneći sebe i živote svojih kolega. Mitraljez "Ultimax" puca samo rafalno, a Hrastov nije stao sve dok nije ispucao svih 100 metaka. Sutradan ujutro prebačen je za Bjelovar te se nastavio boriti u zapadnoj Slavoniji sve do 5. ožujka 1992. godine, kada je prvi puta uhićen.

Svetozar Šarac bio je u skupini srpskih vojnika koji je preživio

Koranski most i postao jednim od ključnih svjedoka optužbe. Tvrdi kako su zaustavljeni pred mostom te da su im djelatnici MUP-a naložili da se moraju predati u 10 minuta ili će biti poduzete druge mjere, a onda su to i učinili, odloživši oružje. Prešli su, prema zapovijedi, na drugu stranu mosta, sišli s njega i prešli na puteljak koji vodi prema Ribarskoj kući (tadašnji restoran nap. a.). Morali su, kaže, leći jedan do drugog po trbuške. Tvrdi da je jedan njegov kolega tu odmah zaklan, a onda i drugi koji se pobunio. To nije vidio, već zaključio. Naređeno im je da odu natrag na most, a kad su došli do sredine, pojavile su se tri osobe u maskirnim uniformama, koje su na glave navukle čarape ili nešto crno, te su počeli pucati po njima s dva ili tri metra udaljenosti. Zna da je jedan njegov kolega pogođen u trbuh pao pod most, a on je ranjen u rame i rebro, nakon čega je izgubio svijest. Kada je došao k sebi, već je bio mrak, oko njega je bilo krvi, a ljudi su ležali, ali ne tamo gdje su upucani.

NUŽNA OBRANA?

U istoj noći, oko 1.30 sati, na mjesto događaja izašli su operativci PU karlovačke te obavili

djelomično fotografiranje, iz sigurnosnih razloga očevit je nastavljen u dopodnevним satima, oko 11.30 sati. U međuvremenu, tijela su odvezena na obdukciju. Vještak sudske medicine naveo je da su svih 13 stradali djelovanjem brzih projektila. Na leđima jednog uočene su četiri rezne rane, od čega je jedna bila ubodna, ali nije mogla biti smrtonosna.

U tako kontradiktornim iskazima dviju strana, ne samo ključnih svjedoka, te nepreciznim materijalnim tragovima, Županijski sud u Karlovcu Hrastova je triput oslobodio optužbe (1992., 2002. te 2007. godine) s obrazloženjem da je u razoružane srpske vojnike pucalo u nužnoj obrani, no Vrhovni sud u tri je navrata poništavao presude i vraćao ih na ponovna suđenja. Vrhovni sud potom je odlučio izuzeti karlovački sud te sam provesti postupak, nakon kojega ga je 2009. godine proglasio krivim i osudio ga na osam godina zatvora (nakon žalbe kazna je smanjena na 7 godina). Ustavni sud tu presudu poništava dvije godine kasnije zbog formalnih razloga, odnosno jer Vrhovni sud nakon glavne rasprave nije javno objavio presudu, i to u trenutku kada je Hrastov već prepraćen na služenje kazne u Lepoglavu.

Vrhovni sud kreće u novi postupak 2012. godine te Hrastovu presuđuje četiri godine zatvora, a tu će mu kaznu 2015. godine isti sud potvrditi i učiniti je pravomoćnom.

Nema nikakve dvojbe, zaključio je sud, da je "upravo Mihajlo Hrastov... ispalio u rezerviste veći broj hitaca iz mitraljeza te ih tako lišio života, a prema rezultatima provedenog dokaznog postupka... nije utvrđeno da bi optuženik tempore criminis odbijao bilo kakav napad na sebe ili život i tijelo svjedoka Gorana Čerkeza".

- Imajući u vidu da je od kritičnog događaja, koji se zbilo u izvanrednim ratnim okolnostima, proteklo gotovo 24 godine, izricanje strože kazne... ne bi bilo opravdano, kako s aspekta ličnosti optuženika i njegovih osobnih prilika, tako niti s ciljem generalne prevencije – obrazložio je Vrhovni sud.

U kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru u travnju od 26 mjeseci te je 14 mjeseci ranije pušten na uvjetni otpust, pa je iz zatvora izašao u prosincu 2016. godine, kada su ga dočekali deseci postupaka s odštetnim zahtjevima.

ПОДРАВСКА СЛАТИНА

Jutarnji list, 16.05.2018.

VOJNI POLICAJCI DIREKTORA BANKE ODVELI SU NA DRAVU I PUCALI MU U GLAVU 'Ajde, pođite s nama, vodimo vas na informativni razgovor...'

Direktor slatinske Jugobanke Nikola Kosić ubijen je u veljači 1992, a za njegovu otmicu i ubo-

jstvo pravomoćno su osuđeni odgovorni pripadnici oružanih snaga RH. Prije nekoliko dana

Općinski sud u Virovitici presudio je da dvojica policajaca moraju platiti državi 949.000 kuna odštete, piše Podravski.hr. No, krenimo redom.

Bila je sredina veljače kad su dvije uniformirane osobe naoružane pištoljima pozvonile na vrata tadašnjeg direktora slatinske Jugobanke.

- Ajde, pođite s nama, vodi-

mo vas na informativni razgovor – kratko su mu, smrtno ozbiljni, priopćili vojni policajci Luka Perak i Damir Hokal.

Učinili su to po nalogu i na zahtjev Dinka Mijatovića, policajca koji im je rekao da ga odvezu u graničnu karaulu na Dravi. Mijatović im je rekao da s Kosićem mora obaviti neki privatni informativni razgovor i pitati ga neke važne stvari.

Perak je poslije na sudu ispričao da je Mijatović direktora Kosića potom odveo u jednu prostoriju u karaulu na razgovor. Tu je bio još jedan čovjek, Peraku se činilo da je riječ o zapovjedniku karaule koji se, kaže, poslije ubio.

– Nakon nekih pola sata Mijatović je s pištoljem u ruci izašao iz karaule s Kosićem. Nama trojici – meni, tom zapovjedniku karaule i Hokalu – rekao je da bi Kosića trebalo ubiti. Ja ga neću ubiti, odbrusio sam mu, a on se naljutio i Kosiću naredio da se uputi stazom prema Dravi – svjedočio je Luka Perak poslije na sudskom ročištu.

Svojim je očima, kaže, vidio kad je Mijatović Kosića upucao hicem iz pištolja u glavu. Tijelo nesretnog Nikole Kosića nikad nije pronađeno.

Pravosudni repovi ubojstva vuku se punih 26 godina kasnije

– Sjećam se da ga je prije nego što će pucati pitao: Je li, stvarno nećeš ništa reći o tome kome si dao novac? Četnicima? Poslije je Kosićevo beživotno tijelo u Dravu gurnuo taj muškarac koji je bio s nama – prisjetio se Perak strašnih trenutaka iz veljače 1992. godine, u jeku Domovinskog rata.

Punih 26 godina poslije, još se vuku pravosudni repovi tog ubojstva. Vojni sud u Osijeku vrlo je brzo od te strašne noći trojku proglasio krivima. Perak i Hokal zbog otmice Kosića dobili su godinu dana uvjetno, a Mijatović četiri godine i šest mjeseci bezuvjetnog zatvora. Vrhovni sud tu je presudu potvrdio još u rujnu 1994. godine.

Dinko Mijatović nikad nije priznao zločin za koji je pravomoćno osuđen, a Peraka je optužio za lažno svjedočenje, piše Podravski.hr.

– Nikola Kosić nije bio mrtav, već je živio u Novom Sadu, što je bilo vidljivo i iz službene zabilješke slatinske policije koju sam nakon izlaska iz pritvora dobio od tadašnjeg dozapovjednika policijske postaje Slatina – branio se Mijatović na jednom od ročišta.

No, ta navodna zabilješka slatinske policije nikad nije došla na sud, premda Mijatović tvrdi kako je siguran da je na vrijeme prosljeđena.

– Osuđen sam na osnovi indicija, a pet puta sam prošao poligrafsko ispitivanje koje nije prihvaćeno kao materijalni dokaz. Dokazao sam da Luka Perak laže, a ja osobno nikad nisam razgovarao s Nikolom Kosićem i nisam ga poznavao – svjedočio je on.

No, niti jedan sud nije mu povjerovao. A bilo ih je u tih 26 godina. Prvo Vojni sud u Osijeku, pa Vrhovni sud. Potom parnice na Općinskom sudu i Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, a nakon njih i ročišta na zagrebačkom Županijskom sudu te revizija na Vrhovnom sudu. Svi su potvrdili da je di-

rektor slatinske Jugobanke ubijen te da su za otmicu i ubojstvo odgovorni pripadnici oružanih snaga RH.

Bio je to prvi slučaj u Hrvatskoj u kojem su pripadnici vojske i policije tijekom Domovinskog rata pravomoćno osuđeni za ubojstvo, nakon čega je država obitelji ubijenoga morala isplatiti odštetu. Republika Hrvatska u tri je navrata – od 2007. do 2011. godine – Kosićevoj supruzi, kćeri i sinu isplatila ukupno 949.000 kuna s kamatama i parničnim troškovima. Svi su najprije presudom trebali dobiti po 230.000 kuna s kamatama, ali Vrhovni sud sinu je smanjio odštetu na 160.000 kuna jer tada nije živio s roditeljima.

U međuvremenu, Republika Hrvatska tužbom je zatražila od osuđenoga trojca da joj podmiri štetu od gotovo milijun kuna.

Slatinska stalna služba Općinskog suda u Virovitiци u petak je, nakon provedene glavne rasprave, nepravomoćno presudila da Perak i Mijatović državi moraju vratiti ukupno 633.000 kuna koji su iz proračuna RH već bili isplaćeni Kosićevoj obitelji. Damira Hokala država nije teretila jer je s njim za vrijeme parničnog postupka u Slatini postigla izvansudsku nagodbu kojom je Hokal platio svoj dio – oko 316.000 kuna.

Perak i Mijatović mogu se žaliti na presudu, što će vjerojatno i učiniti. Ni 26 godina nakon ubojstva Nikole Kosića, dakle, slučaj još nije pospremljen u pravosudni arhiv.

ВАРИВОДЕ

Portal Novosti, 19.03.2018.

Kako svode Varivode

Hrvatska je proglašena odgovornom za štetu u svim dosadašnjim postupcima koje su pokrenuli članovi obitelji ubijenih u Varivodama, no visina odštete nije ujednačena. 'Razlika je u sudskim vijećima od grada do grada', kaže odvjetnik Luka Šušak

VARIVODE - Republika Hrvatska proglašena je odgovornom u svih osam dosadašnjih sudskih postupaka po tužbama za naknadu nematerijalne štete koje su protiv nje zbog ubojstva devetero civila srpske nacionalnosti u Varivodama više od desetljeća ustrajno vodili članovi njihovih obitelji. Ni zadnji, deveti sudski proces nije donio iznenađenje: 28. veljače šibenski je Općinski sud prvostupanjskom presudom odredio da država mora isplatiti 132.000 kuna tužiteljici Dušanki Mandić za naknadu štete za duševne boli zbog ubojstva njezinog oca, tada 84-godišnjeg Mirka Pokrajca, kao i pokriti troškove parnice u iznosu od 25.125,50 kuna.

- Žaliti se nećemo, a hoće li to učiniti DORH koji zastupa državu, ne znam. I to je moguće jer oni se uvijek i svemu protive. Svojim postupcima jako opterećuju sud, a mogli su se odavno nagoditi s mojom klijenticom. Ovaj, ali i drugi slučajevi ubojstva civila trebali su se tretirati kao ratni zločin, a ne kao teroristički akt. Tim više jer se i bivši predsjednik Ivo Josipović ispričao za zločin u Varivodama – kazao je "Portal Novosti" odvjetnik Luka Šušak, zastupnik Dušanke Mandić.

Zločin u Varivodama, selu u Bukovici, najpoznatiji je primjer

ratnog zločina počinjenog nakon završetka borbenih djelovanja, kada su 28. rujna 1995. još uvijek nepoznati pripadnici hrvatske vojske nemoćne civile izrešetal na njihovim kućnim pragovima. Svojedobno se za taj zločin sudilo šestorici pripadnika HV-a – Ivanu Jakovljeviću, Peri Perkoviću, Nedjeljku Mijiću, Zlatku Ladoviću, Ivici Petriću i Nikoli Rašiću – no oni su zbog nedostatka dokaza pušteni na slobodu.

Slučaj Varivode pokazuje da je pravosuđe svojim odlukama u vezi dodjele odšteta otpočetak stvaralo neku vrstu jaza između obitelji žrtava. Kriteriji na suđenjima, vidjet ćemo u nastavku, bili su neujednačeni, a to je proizvelo dodatne nepravde i otvorilo stare rane. Može li Dušanka Mandić biti zadovoljna sa 132.000 kuna na ime duševnih boli? To je premalo i ponižavajuće. Stoga je shvatljivo da rodbina ubijenih uglavnom nema volju za razgovor s medijima: dugogodišnje parničenje i stres učinili su svoje, nema se tu više što za reći, iako bi se moglo, radi upozorenja mlađim generacijama, (po)svjedočiti o bešćutnosti sudskog aparata koji čovjeka za tili čas svede na stvar, predmet ili broj.

Spor s državom u slučaju Dušanke Mandić izgledao je ovako: ona je zajedno s još dvoje članova obitelji 2004. godine zagrebačkom Općinskom sudu podnijela zahtjev za mirno rješenje spora. Takvo je rješenje država odbila, nakon čega se pokušala pozvati na zastaru, osporavajući time svoju odgovornost. Pa ipak,

zakonski je dokazano da zastara nije nastupila. Nije nastupila jer je većina srodnika ubijenih podnijela svoje zahtjeve za odštetu 2005., a nakon ukidanja čl. 180 Zakona o obveznim odnosima 1996., pa do donošenja novog Zakona o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija (NN 117/03.) nije postojao relevantni pravni propis i stoga je zastara bila u prekidu. Zagrebački sud se 2006. proglasio mjesno nenadležnim za taj predmet, koji je poslan u Knin, a tek je u prosincu 2013. razdvajanjem postupka ustupljen šibenskom Općinskom sudu. Treba reći i da je tužbeni zahtjev 2014. bio odbijen, da bi žalbu Dušanke Mandić ipak, na njezinu sreću, lani prihvatio šibenski Županijski sud.

Milena Čalić-Jelić, pravница iz Documente, Centra za suočavanje s prošlošću koji godinama prati i analizira postupke naknade štete za žrtve ratnih zločina, najčešće srodnika ubijenih ili nestalih, kaže za Novosti da su odštetni zahtjevi srodnika ubijenih u Varivodama tipičan primjer dugotrajnog rješavanja, gdje su u ponovljenim postupcima nakon rješenja Vrhovnog suda od 18. siječnja 2012., u kojem je taj sud utvrdio da se radilo o terorizmu i da za njega Republika Hrvatska odgovara temeljem načela solidarnosti, donesene prve presude kojima je usvojen tužbeni zahtjev i dosuđena naknada štete.

- Iznimno nam je žao što u nekim nespornim predmetima DORH nije skratio proceduru i sa srodnicima žrtava ili samim žrtvama sklopio izvansudske nagodbe, priznajući tužbeni zahtjev. Sklapanjem nagodbi skratio bi se pravni put rješavanja tužbenih zahtjeva, ne bi se crpili kapaciteti

i ovako potkapacitiranih sudova, a ujedno bi se temeljem načela ekonomičnosti izbjeglo plaćanje visokih troškova postupka – kaže Čalić-Jelić.

Za spomenuto rješenje Vrhovnog suda zaslužni su Jovan Berić i njegove sestre Branka Kovač i Nevenka Stipišić, koji su tom sudu podnijeli žalbu nakon što su im niži sudovi u Kninu i Šibeniku odbacili tužbu za naknadu štete zbog ubojstva roditelja Radivoja (69) i Marije Berić (69). Premda je 2013. konačno presuđeno da država Jovanu Beriću i njegovim sestrama mora isplatiti 540.000 kuna, oni taj novac još nisu dobili. Naime, žalili su se na neprimjerenost sud-

ske prakse u određivanju visine odštete, što je Županijski sud prihvatio, ali DORH je u prigovoru istaknuo da su Berićevi zakasnili s tužbenim zahtjevom i zatražio reviziju slučaja na Vrhovnom sudu, što i dalje traje. Apsurd cijelog slučaja je taj što je Jovan Berić prvi trasirao put ka traženju prava obitelji žrtava, a na kraju bi mogao biti posljednji koji će ta prava 'uživati'.

Odvjetnik Luka Šušak pravno je zastupao i srodnike ubijenog Špire Berića (55) i Dušana Dukića (59). U prvom slučaju država je trima srodnicima isplatila ukupno 360.000 kuna, dok je u drugom slučaju posebno vidljiva neujed-

načenost sudske prakse jer je troje njegovih srodnika ponaosob dobilo samo 90.000 kuna.

- Razlika je u sudskim vijećima od grada do grada. Vrhovni bi sud trebao donijeti odluku po kojoj bi predsjednici sudova trebali suditi ujednačeno. Recimo da bih bio zadovoljan da su srodnici za svaku ubijenu osobu dobili odštetu od po 220.000 kuna – kaže Šušak.

Recimo i to da je za ubijene Marka Berića (82), supružnike Jovu (75) i Milku Berić (67) te Jovana Berića (56) Republika Hrvatska također isplatila više stotina tisuća kuna odštete njihovim srodnicima.

ПОРОДИЦА ЗЕЦ

Патриот, Спутњик, 12.12.2017.

Има ли правде за породицу Зеџ

Прошло је 26 година од свирепог убиства Михајла, Марије и Александре Зеџ у

Загребу. Иако су убице признале злочин, никада их није стигла заслужена казна.

Михајло Зеџ био је у СФРЈ оно што се у Америци зове self-made man — човек који је поштем радом ни из чега створио иметак. Са 19 година напустио је родно село поред Приједора и дошао у Загреб, где је завршио

месарски занат. До 1991. стекао је месару, кућу на загребачкој Трешњевци, оженио се и добио троје деце, Душана, Гордану и Александру.

Срећа породице Зећ прекинута је око поноћи 7. децембра 1991, када је на врата њихове куће закуцала група припадника хрватске паравојне формације, по свом команданту Томиславу Мерчепу позната као „мерчеповци“.

То су били Синиша Римац, Муниб Суљић, Игор Микола, Небојша Ходак и Сњежана Живановић. Михајло Зећ убијен је у дворишту своје куће, а супруга Марија и дванаестогодишња ћерка Александра одведене су на загребачко брдо Сљеме, где су устрељене у потиљак. Друго двоје деце, син Душан и ћерка Гордана преживели су јер су спавали и нису ништа видели. Иако су убице ухапшене неколико дана пошто су починили злочин, пуштени су на слободу јер њихови адвокати нису били присутни када су давали исказе.

За убиство Михајла, Марије и Александре Зећ никада више нису одговарали. Премда признања убица нису уважена, хрватски суд није прихватио ни исказе сведока који су видели да је Синиша Римац убио Михајла Зеца. Нико никада није објаснио зашто је полицијска експертиза према којој је доказано да је оружје одузето од оптужених идентично ономе којим су убијени чланови породице Зећ мањкава. Суд такође није узео у обзир ни форензичку експертизу комбија, којом је доказано да су у њему вожене Марија и Александра Зећ.

Објашњење је једноставно — у све се умешао тадашњи врх

хрватске политике. Тадашњи врховни тужилац Хрватске био је функционер ХДЗ-а Владимир Шекс.

„Према тврдњи тужиоца који је оперативно радио на том предмету, Шекс му је сугерисао да се не жали на ослобађајућу пресуду“, каже загребачки адвокат Анто Нобило, који је био правни заступник преживелих чланова породице Зећ.

Умешаност команданта паравојне јединице Томислава Мерчепа никада није доказана и вероватно је и нема, тврди Нобило, иако је Мерчеп умешан у многе друге злочине над Србима широм Хрватске.

Према Нобиловим речима, случај убиства породице Зећ баналан је пример пљачке. Михајло Зећ је позајмио новац једном од својих убица, а они су, каже Нобило, те ноћи кренули у његову кућу да га заплаше и покушају да му изнуде још новца. Међутим, пљачка се претворила у троструко свирепо убиство.

„Ово у својој основи није било политичко насиље, премда је имало контекст. Лудо време, па су мислили да се према Србима може поступати на било који начин. Али циљ је био, пре свега, чист криминални“, објашњава Нобило.

Страдање породице Зећ утиснуто је у колективно сећање како у Србији, тако и Хрватској. Постало је симбол једног страшног времена, према речима бившег председника хрватског Хелсиншког одбора, најмање из три разлога.

„Прво, зато што је, за разлику од других ситуација, одмах било јасно ко је одговоран и ти који су одговорни нису кажњени.

Друго, и оно што ми се чини најважније, зато што су људи који су суделовали у том убиству накнадно добили одликовања хрватске државе, а један је две године био чак и телохранитељ тадашњег министра одбране Гојка Шушка, што значи да је из приватног злочина скупине војника, који се свугде може догодити, учињен државни злочин“, објашњава Пуховски.

Као трећи разлог због чега је злочин над породицом Зећ постао парадигматичан јесте што је он, према речима Пуховског, требало да покаже, многима неуспешно, најгору страну рата.

За Римаца и његову групу, убиство Михајла, Марије и Александре Зећ био је тек почетак остављања крвавих трагова. Наставили су да убијају широм Хрватске — у Пакрачкој Пољани, Госпићу и свуда куда их је водио њихов командант Томислав Мерчеп. Римац и Суљић су за злочине у Пакрачкој Пољани и осуђени на затворске казне, али је бивши хрватски председник Стипе Месић Римцу помиловањем скратио казну, а Суљић је у затвору умро. Синиша Римац пензионисан је као пуковник хрватске војске. Носилац је осам хрватских војних одликовања. Није познато како спава и да ли му на сан долази дванаестогодишња девојчица коју је његов ратни друг Муниб Суљић устрељио у потиљак. Ни Томиславу Мерчепу ништа не фали. Последињи пут када се појавио у јавности, на скупштини Хрватске странке права, носио је црну до грла закопчану кошуљу. Том приликом поздравио је уздигнуте шаке уз поклич „За дом спремни!“. Ипак, маја ове

године осуђен је на пет и по година затвора због ратних злочина над српским цивилима у Загребу, Пакрацу и Кутини.

Душан и Гордана Зеџ живе у Бањалуци. После погибије родитеља и сестре отхранила их је бака. На иницијативу Анта Нобила, који их је заступао пред хрватским судом, добили су новчану одштету и незванично извињење. Званично, Хрватска им се никада није извинила

за то што су људи обучени у хрватске полицијске униформе убили њихове родитеље. И одштета је замаскирана у једнократну новчану помоћ јер су као малолетници остали без родитеља.

Правда, нажалост, никада неће стићи убице Михајла, Марије и Александре Зеџ. Пошто су порекли све што су признали, убице су заћутале. Римац је одслужио казну за

други злочин и на слободи је, Суљић је умро у затвору, а о осталима се мало зна. „Нажалост, у правосудном смислу, та је прича завршена. Они који су то починили касније су ослобођени, у међувремену, неколико их је умрло и то се више не може поновити“, каже Нобило.

Аутор Никола Јоксимовић

ЖРТВЕ СЕКСУАЛНОГ НАСИЉА

АНА ЛУКИЋ

Портал Злочини над Србима, 16.11.2017.

Ана Лукић – Хрватица коју су силовали и убили хрватски војници у Вуковару!

Мешовити бракови између припадника различитих народа и народности били су нешто чиме се поносила некадашња југославенска социјалистичка држава. Међутим, времена када је то било нормално, чак и пожељно, далеко су за нама.

Деведесетих година прошлог века, у предвечерје крвавог рата у Вуковару, да сте у браку са Србином или Хрватом било је нешто што је требало скривати. Ана Лукић (р. Маљевац), по националности Хрватица, била је удана за Богдана Лукића,

Србина. Заједно су стекли четири сина и живели у кући коју су тешком муком градили. Ни једно ни друго нису могли ни да сањају какво зло ће их те 1991. године снаћи.

Иако је стање у Вуковару и његовој околици у лето 1991. године постајало све напетије и неизвесније њен супруг Богдан Лукић још увек није осећао потребу да се са породицом склони на сигурно. У том уверењу био је све док му један комшија Хрват није рекао да би било најбоље да оде. Са своја четири сина Богдан бежи у

Суботицу.

– Негде у седмом месецу 1991. када се већ озбиљно загуњавало, један пријатељ Хрват из мог комшилука дошао је да ми каже да је боље да одем – започео је своју причу Богдан Лукић. Рекао је да ће долазити да врше претрес кућа због оружја. Иако ја нисам имао оружје знао сам по причама још из онога рата да када некога хоће да се реше и окарактеришу га као непријатеља, да му онда подметну свашта. Те вечери сам са синовима преспавао по кућама у Вуковару и сутрадан смо отишли за Босну и касније преко Бијељине за Суботицу, јер сам тамо имао сестру. То је било негде око 10. јула 1991.

Комшија који ме је упозорио на опасност био је врло коректан иако се ми нешто и нисмо дружили. Пошто су код њега у кући прављени некакви договори осетио је потребу да

ми то каже и да ме упозори да се склоним. Није он то рекао само мени него и другима које је познавао. Када сам то пренео Влади Скелеџији он је рекао да неће да иде јер ником ништа није крив. Скелеџија и још тројица су након тога нестали и нађени су у Дунаву код Новог Сада. Никада се није сазнало ко их је покупио и побио.

До ње су најчешће допирале осуде због одласка супруга и синова у Србију. Није то могла да поднесе па је престала да одлази на посао. Последњи пут је са Богданом разговарала телефоном почетком септембра 1991. године. Рекла му је да не долази јер ће и она када буде приметила да је критично отићи из Вуковара. Међутим, излазак из Вуковара је у то време већ био немогућ.

– Једног дана су у кућу банули некакви добровољци из Ђакова. Односили су из куће ствари које су им се свиђале. Ана је била у подруму. Није смела да им се јави. Један од њих је касније поново дошао и затекао је у кући. Силовао ју је. Те ноћи Ана је побегла у склониште Борово комерца. Девет дана нико је није дирао. Било је то средином новембра. ЈНА је стезала обруч око града али Ана их није дочекала жива.

– Мартин Сабљић је био наш комшија, знали смо се добро. Био ми је тренер, а моја два сина су играла за НК Раднички. Након рата у Вуковару је ухапшен и у Београду му је суђено 1992. године. На суђењу је рекао да ме не познаје, да ме се не сећа, ни мене ни мојих синова. Код покојне супруге међу осталим документима, пронашао је и наше војне књижице и одмах је наредио

да је стрељају. Он је дакле био наредбодавац.

Како се све то одиграло сазнао сам од Олгице Гедошевић, њене пријатељице, која ми је на суђењу и била сведок. Њој је моја супруга испричала шта јој се догодило до доласка у Комерц, другачије не бих то ни сазнао. Заједно са мојом супругом стрељана је и Вида Јаковљевић. Олгица Гедошевић, која је иначе била Рускиња, је исто тако била одређена за егzekуцију заједно с њима, али је наишао њен нећак који ју је назвао тетком и питао је како је. Када је Сабљић видео да је она тетка тог човека у униформи наредио је да је врате назад. Тако је Олгица преживела и све ми то испричала.

СТРЕЉАНА НА ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ

Моја супруга је заједно са још неколико људи стрељана на железничкој станици у Борову насељу, а егzekутор је био Никола Чибарић. То стрељање је преживео Драгољуб Врачарић који је такође био сведок на београдском суђењу – каже Богдан. (О стрељању Драгољуба Врачарића и његове супруге Милице писали смо у 44. броју Извора, прим.а.)

Након окончања ратног сукоба у Вуковару и након суђења наредбодавцу и починиоцу овог убиства пред Војним судом у Београду, Богдан је своју супругу пронашао на вуковарском гробљу међу

још око 1200 жртава. Супругу је препознао захваљујући обдукцијским налазима које је урадио војни патолог мајор др Зоран Станковић и фотографијама са исте. И наредбодавац и егзекутор у Београду су осуђени на смрт али су разменом „сви за све“ обављеној у Неметину пуштени на слободу.

– Супругу сам након рата свуда тражио. Али ето, касније сам сазнао да је убијена ту на железничкој станици. Када је било суђење показали су ми некакве фотографије и тако сам сазнао да је сахрањена у Вуковару на гробљу као Н.Н. лице. У марту 1992. сам је пренео у гробницу. На суђењу сам испричао причу коју сам чуо од Олгице Гедошевић и од, сада већ покојног, Драгољуба Врачарића који је то стрељање преживео. Питао сам Чибарића зашто је убио моју супругу. Када га је судија позвао да одговори Чибарић је дошао пред мене и показао Сабљића рекавши да му је он наредио и да он није убио моју супругу да би овај убио њега. Рекао је; „Часна реч, да сам знао да је она ваша жена ја је не бих убио. Сад ми је жао.“ Тројица су тада добили смртне казне, а њих пар и по петнаест година затвора. Када је председник владе СРЈ постао Милан Панић они су размењени у Неметину, у лето 1992. године – напомиње Лукић.

ТУЖБА ПРЕД ХРВАТСКИМ ПРАВОСУЂЕМ

Богдан је покренуо тужбу и пред хрватским правосуђем у нади да ће ипак доћи до правде. Епилог свега је застара која је проглашена иако је у питању ратни злочин.

– Најпре сам понудио споразумно решење али је то одбијено и онда сам редом подносио тужбу прво вуковарском суду који је предмет пребацио на илочки. У Илоку је чак донесена пресуда у моју корист али се тужени, односно држава жалила па је вуковарски суд предмет поново вратио на расправу у Илок. Тада је пресуђено да је настала застара што је уважио и Жупанијски суд у Вуковару. Врховни суд је уважио ову пресуду па сам поднео захтев за ревизију али је таква пресуда поново уважена – објашњава Богдан.

Иако је евидентно да се у овом случају ради, не о једном, него чак о два облика ратног злочина, силовању, а касније и о убиству, није јасно како је суд могао да се позове на застару када ратни злочин не застарева.

– Да несрећа и иронија буде већа добио сам решење да морам да платим судске трошкове у износу од 49.500 куна, јер сам изгубио спор против државе. Морам да кажем да је таква пресуда у мом случају обесхрабрила многе људе да поднесу тужбе и сматрам да се ради о бесрамној игри хрватског правосуђа које на тај начин жели или да избегне одговорност државе или да добије на времену. Тај износ морао сам да платим у року од 15 дана, а моја пензија је око 2.500 куна и то нисам био у стању па сад плаћам у ратама од по 1.000 куна. Међутим, и то ми је неиздрживо па сам престао да плаћам ових задњих пет месеци. Не знам шта ће даље бити с тим и шта ће сада да измисле – каже Богдан са горчином у гласу.

ПРАВНА БИТКА СЕ НАСТАВЉА

Био је Богдан и на разним састанцима јер је члан удружења породица српских жртава „Против заборав“. Један такав сусрет био је и са министром бранитеља РХ, Предрагом Матићем.

– Матић је рекао како није у реду да плаћамо толике трошкове и саветовао нас да одустанемо од тужби па ће онда држава да нам „опрости“ тај дуг. Морам да кажем да је то заиста жалосно. Када сам задњи пут био да платим рату за те трошкове онако у шали, иако ми до шале није, упитао сам службеницу колике ће ми камате зарачунати када овај новац буду морали да ми враћају. Рекла ми је да сам веома духовит али да треба да схватим да се то никада неће десити јер је, каже, у питању застара. Упитао сам је како то да застара није спасила Бољковца који је баш тада био ухапшен, а оно за шта њега оптужују десило се пре 60 година, а за ове који су убили моју супругу је проглашена застара иако је то било пре 20 година. Није знала шта да ми одговори – закључује Лукић.

Богдан Лукић ипак верује да ће до правде доћи тужбом коју је адвокатска канцеларија Нобило већ припремила и која ће ових дана бити прослеђена Европском суду за људска права у Стразбуру. Нада се и да ће, ако овај спор добије то бити путоказ и охрабрење и осталима који траже правду за своје убијене чланове породица.

Извор: Истина и правда

MARIJA K.

Index. 19.02.2018.

MINISTARSTVO TOME MEDVEDA PONOVRNO ĆE ODLUČIVATI HOĆE LI DATI STATUS ŽRTVE SILOVANOJ U ZATVORU KULINE

UPRAVNI sud u Splitu poništio je rješenje Ministarstva hrvatskih branitelja kojim su odbili dati status žrtve Mariji K., koja je 1993. godine više puta silovana u vojnom zatvoru Kuline u Šibeniku pod nadzorom Hrvatske vojske i Vojne policije. Predmet je vraćen na ponovno odlučivanje.

Ministarstvo Tome Medveda odbilo je dati Mariji K. status žrtve unatoč nepravomoćnoj presudi protiv dvojice vojnih policajca 72. bojne VP-a kojom su osuđeni na zatvorske kazne. Sastavni dio tog spisa je i iskaz koji je Marija K. 2001. godine dala video linkom iz suda u Nevadi. Detaljno je opisala zlostavljanja kroz koja je prošla tijekom zatočeništva.

Odvjetnik Petar Bačić, zastupnik Marije K., predao je zahtjev za priznavanje statusa žrtve Mariji K. pola godine prije no što su vojni policajci osuđeni. Ministarstvo je svoju odbijenicu temeljilo na jednoglasnom stavu Povjerenstva za utvrđivanje statusa žrtve silovanja u Domovinskom ratu koje je zaključilo da se ne radi o seksualnom nasilju u smislu Zakona o žrtvama silovanja.

Sporno im je bilo što oštećena nije priložila medicinsku dokumentaciju i što nije u Hrvatskoj kako bi svojim svjedočenjem pokušala promijeniti odluku Povjerenstva.

O iskazu oštećene ni riječi?!

Upravni sud je, pak, zaključio da Ministarstvo branitelja nije na potpun i nesumnjiv način utvrdi-

lo sve činjenice bitne za donošenje odluke. Iz njihovog rješenja nije jasno zbog čega nije poklonjena vjera navodima iz optužnice u odnosu na seksualno zlostavljanje Marije K., dok u nalazu i mišljenju Povjerenstva, kao i u obrazloženju rješenja, nema ni riječi o zapisniku s iskazom Marije K., koji je također bio priložen uz optužnicu Županijskog državnog odvjetništva u Splitu protiv dvojice vojnih policajaca.

Upravni sud smatra da je Ministarstvo branitelja moglo zatražiti dopunu dokumentacije i podataka, što je predviđeno Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja statusa i prava žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu te Pravilnikom o ustrojstvu i načinu rada Povjerenstva za žrtve seksualnog nasilja. Štoviše, čak je i predviđeno da stranka izjavu može dati na adresi gdje boravi ili drugom prikladnom mjestu ukoliko se ne može odazvati pozivu Povjerenstva.

U konkretnom slučaju to nije napravljeno.

Pravobraniteljica sumnja u diskriminaciju po nacionalnoj i spolnoj osnovi

U ponovljenom postupku Ministarstvo bi trebalo otkloniti procesne nedostatke i utvrditi pravo stanje stvari imajući u vidu cjelokupnu dokumentaciju. Presuda Upravnog suda je pravomoćna i protiv nje žalba nije dopuštena.

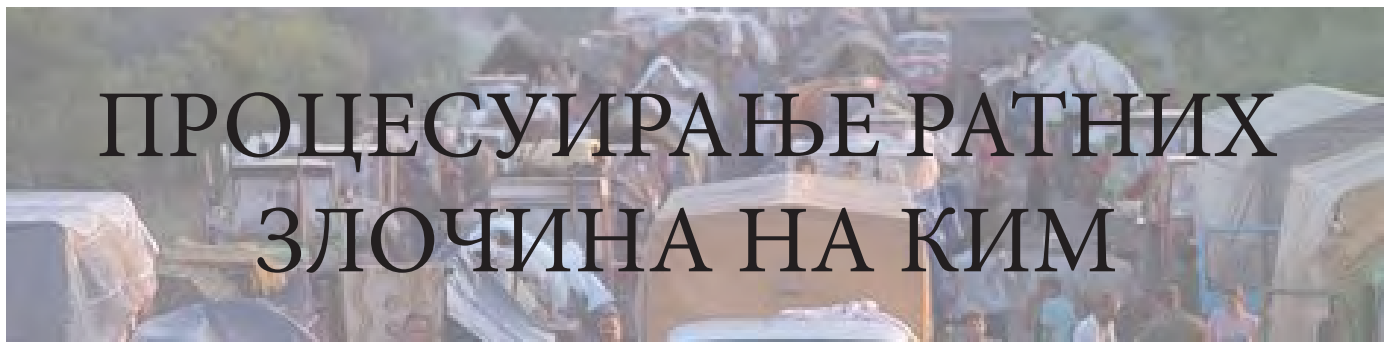
Za slučaj se inače zainteresirala i Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova koja je zbog sumnje u diskriminaciju po nacionalnoj pripadnosti o svemu izvijestila i pučku pravobraniteljicu Loru Vidović. Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova zatražio je od Ministarstva hrvatskih branitelja svu dokumentaciju vezanu za slučaj, kao i razloge zbog čega nisu priznali status žrtve Mariji K.

МАРИЈИ К. ИПАК ПРИЗНАТ СТАТУС ЖРТВЕ СЕКСУАЛНОГ НАСИЉА

Министарство хрватских бранитеља рјешењем од 22. маја 2018. године утврдило је "статус жртве сексуалног насиља из Домовинског рата". Корисница има право на једнократни новчани износ накнаде у висини од 100.000 куна (око 13.500 евра) и мјесечну новчану накнаду у износу од 2.428 куна (око 325 евра) од дана подношења захтјева.

Марија К. је прва жртва српске националности којој је признат статус жртве сексуалног насиља коју су силовали припадници хрватских оружаних снага док је била заточена у шибенском затвору Кулине у току 1993. године.

Веритас. инфо

УНС, 07.12.2017.

Еулекс потврдио да је Ранка Перенића и Ђуру Славуја киднаповао ОВК, па затворио истраге

Мисија Еулекс је први пут потврдила да су новинар УНС, 07.12.2017, Еулекс потврдио да је Ранка Перенића и Ђуру Славуја киднаповао ОВК, па затворио истраге

ску екипу Радио Приштине Ранка Перенића и Ђуре Славуја на радном задатку, 21. августа 1998, отели припадници ОВК и запретивши оружјем одвели у непознатом правцу. Од тада их више нико није ни видео ни чуо. Ранкова супруга Снежана Перенић је у шоку. Пре недељу дана први пут је, после 19 година, званично добила икакву информацију и то уз обавештење да је истрага обустављена.

- У потпуном сам шоку. Нисам могла да верујем шта читам. Помислила сам само: немогуће да је ово крај? Не дам! Хоћу да се жалим. Онда читам да је све оно што сам чула тачно, да се зна ко га је отео, а ето признају да ништа нису урадили. И на крају видим да је рок за жалбу три дана, схватам да не знам како да је напишем, а да ни не могу да пошаљем

на адресу Специјалног тужилаштва на Косову, јер ту улицу не препознаје наш систем. Не знам како сам се сабрала да затржим помоћ од Саве Штрпца из Веритаса, кога сам сасвим случајно упознала – каже за УНС Снежана Перенић, која се сваки дан буди са надом да је њен супруг жив.

За разлику од породице Перенић, породица Ђуре Славуја ни сада није добила обавештење о обустављању истраге.

Писмо после четири године

Одлука о одбацивању кривичне пријаве из Приштине је стигла четири године од како ју је, сада већ бивши тужилац Маурицио Салустро потписао (потписана 23. октобра 2013), а након што је последњих годину дана УНС интензивирао истрагу о убијеним и несталим новинарима на Косову и обавио бројне разговоре са представницима међународних мисија.

Салустро у одлуци из 2013. године образлаже да “иако је вероватно да статус жртава као несталих лица након толико година указује да они више нису живи, постоји апсолутни недостатак доказа поводом тога шта се догодило. Штавише, идентитет наводних отмицара је непознат и не постоје разумни изгледи да ће се њихови идентитети открити путем додатних истражних мера. Нема истражних закључака који би предложили даље истражне радње... Према томе, полицијска пријава се мора одбацити.”

На самом почетку тог документа Салустро представља чињенице да су „на основу доступних информација, дана 21. августа 1998. године жртве отишле у Велику Хочу како би извршиле радни задатак. На путу назад пресрела их је наоружана група људи који су носили обележје ОВК, запретила оружјем и одвела их у непознатом правцу“.

- На основу животне логике немогуће је унапред знати да се неће појавити некакав доказ који ће упутити на отмицаре, тим пре што су их отели и припадници ОВК, а не неке непознате групе. То кажем, зато што се за сваки, па и за рејон Ораховца знало чија је то зона одговорности. Ако не

могу да нађу отмичаре, лако и брзо могу да сазнају ко је том зоном командовао – истиче Снежана Перенић.

Са оваквим околностима под сумњом је да ли је истраге уопште и било. Према свим правилима праксе, тужилаштво је требало да разговара са члановима породице, међутим Снежана Перенић, која је са двојцом малолетних синова живела у Косову Пољу, никада није добила такав позив.

С друге стране, учинила је све што је могла да сазна истину. Ишла је у Ораховац више пута, разговарала са мештанима, а информације до којих је дошла могли су тужилаштво да одведу у неком правцу.

- Човек који је био на положајима тог дана ми је рекао је су са брда видели како ОВК одводи Ранка и Ђуру, али су били далеко да разазнају лица отмичара. Чула сам и да су у логору у Малој Хочи, али да је тамо било толико припадника ОВК под оружјем, да се српска полиција није усудила да уђе. Трагајући за супругом, дошла сам и до политичара Адема Демаћија, у то време веома утицајног међу ОВК, који ми је поручио: “Ако Бог да да су их заробиле регуларне снаге (ОВК) биће ослобођени, ако су их заробиле отргнуте јединице, нема ништа од тога”, каже супруга Ранка Перенића.

Бернс: Покушали смо да помогнемо

Снежана Перенић је контактирала и све међународне организације, укључујући и тадашњег шефа америчке дипломатске посматрачке

мисије на Косову Шона Бернса, кога је позвала у свој дом.

- Тада сам позвала и наше комшије Албанце који су му рекли да мој муж никоме ништа није скривио, да је радио свој посао и да ће ићи са њим да разговарају са главнокомандујућим ОВК у рејону Ораховца. Пар дана касније је кренуло бомбардовање. Бернс се распитивао како смо, а када смо избегли звао је мог брата у Инђију. У последњем разговору га је питао: “Много је времена прошло. Зар се још увек надате?”

Пензионисани амерички дипломата Шон Бернс за Удружење новинара Србије каже да се добро сећа околности нестанка Ранка Перенића.

Опширније у наредним данима

Нису се изгубили Новинари Радио Приштине Ђуро Славуј и Ранко Перенић киднаповани су на путу Велика Хоча – Зочиште када су кренули ка манастиру Свети Врачи да ураде прилог о повратку отетих монаха. Ни аутомобил у којем су били, плава Застава 128, никада није пронађен. Одлука о прекиду истраге Снежани Перенић је уручена 28. новембра 2017, посредством Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије. Жалбу је вратила истим путем.- Још у мају 1998. су кренула прва киднаповања. Ми смо причали о томе, али он се није бојао јер никоме ништа није био крив нити дужан. Ранко је тај терен знао ко свој џеп. Зато није истина да су залутали. Тражили су пречицу. Мештани Ораховца

су ми испричали да су Ранко и Ђуро тог дана свратили у продавницу, распитивали се како да стигну до Зочишта, јер им је полиција претходно рекла да су борбе у току, па је главни пут блокиран. У продавницу је ушао неки чичица и казао им да скрену на имање некадашњег Орвина, у винограде посред којих је макадамски пут до кућица које су користили радници те фирме – прича Снежана Перенић.

Живот у тешким условима

Снежана Перенић живи у тешким условима са породицом у Батајници. Борба за истину коштала ју је и здравља. Сећа се да ју је, мало након киднаповања, посетио и тадашњи министар информисања, а данас председник Србије Александар Вучић.- Дошао је да пита како смо и нудио помоћ. Рекли смо да нам ништа не треба, само да се нађе Ранко. Ето, нису га пронашли – каже Снежана Перенић.

СЛАВУЈ ЂУРО син Андрије, рођен је 24.12.1962. године у Двору. За вријеме акције „Олуја“ избјегао је из Двора и смјестио се у Приштину у хотел „Божур“ као избеглица. Радио је као новинар Радио Приштине. Отет је заједно са својим возачем Перенић Ранком 21.08.1998. године на путу Велика Хоча – Зочиште.

Веритас инфо

ПРОЦЕСУИРАЊЕ РАТНИХ ЗЛОЧИНА У БИХ

СУВА МЕЂА

Sud Bosne i Hercegovine

ZLOČIN NA SUVOJ MEĐI Činjenični osnov optužnice:

Šefik Alić je, prema navodima optužnice, za vrijeme oružanog sukoba između Armije BiH i Vojske Srpske Krajine na teritoriji BiH i Republike Hrvatske, u svojstvu pomoćnika komandanta bataljona „Hamza“ za bezbjednost, 505. brigade 5. korpusa Armije BiH, postupao suprotno odredbama Ženevskih konvencija. Optuženi je, navodno, učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju ratnih zarobljenika, te kao odgovorna osoba nije poduzeo sve nužne i razumne mjere da spriječi ili kazni počinioce.

Optužnica navodi da je optuženi 5. augusta 1995. godine učestvovao u vojnoj operaciji „Oluja“ za vrijeme koje su pripadnici bataljona „Hamza“ zarobili četiri pripadnika Vojske Srpske Krajine na teritoriji Republike Hrvatske. Optužnica dalje navodi da je optuženi preuzeo nadzor nad zarobljenicima i bio odgovoran za zaštitu života i njihove dobrobiti. Optuženi je, navodno, zajedno sa drugim osobama fizički i psihički mučio zarobljenike.

Optuženi je, navodno, propustio da spriječi Al Harabi Tewfika,

nad kojim je, prema navodima optužnice, imao efektivnu kontrolu, da ima kontakt sa zarobljenicima. Al Harbi Tewfik je uz pomoć drugih regularnih vojnika bataljona „Hamza“ u jednom momentu, navodno, ubio sva četiri zarobljenika iz vatrenog oružja. Optužnica navodi da je nakon samog događaja optuženi propustio da o ovim događajima obavijesti svoje nadređene, iako je znao ili imao razloga da zna za pogubljenje zarobljenika.

ТАЧКЕ ОПУЖНИЦЕ:

Optužnica tereti Šefika Alića za krivično djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a (nečovječno postupanje, ubistvo) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa članovima 21., 35. i sa članom 180., stav 1. i 2. (individualna i komandna odgovornost) istog zakona.

ТОК ПОСТУПКА:

Sud je optužnicu potvrdio 31. januara 2007. godine.

Optuženi se 15. februara 2007.

godine nije pojavio na ročištu za izjašnjenje o krivnji, te je Sud u skladu sa zakonom konstatirao da optuženi poriče krivnju.

Glavni pretres je započeo 11. maja 2007. godine.

Dana 11. aprila 2008. godine prvostepenom presudom Šefik Alić oslobođen je optužbi da je počinio krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika. Sud je, također, donio rješenje kojim se prema optuženom Šefiku Aliću ukidaju mjere zabrane.

Vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH, dana 23. marta 2009. godine, donijelo je drugostepeno rješenje o ukidanju prvostepene presude, te odredilo održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja.

Vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH izreklo je 20. januara 2011. godine drugostepenu presudu kojom je optuženi Šefik Alić oglašen krivim da je počinio krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175 tačka a), u vezi sa članom 21., 29. i 180. st. 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, te osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina.

Dana 14. oktobra 2011. godine održana je sjednica trećestepenog vijeća u ovom predmetu.

Dana, 22. decembra 2011. godine, trećestepeno vijeće Apela-

cionog odjeljenja Suda, otpremilo je trećestepenu presudu u predmetu Šefik Alić (S1 1 K 006104 Kžž) kojom se, kao neosnovana, odbija žalba branioca optuženog Šefika Alića, te potvrđuje drugostepena presuda od 20. januara 2011. godine. Drugostepenom presudom optuženi Šefik Alić je oglašen krivim da je počinio krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, te osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina.

Ustavni sud BiH je na sjednici od 4. jula 2014. godine usvojio apelaciju br. AP 556/12 Alić Šefika, osuđenog pred Sudom Bosne i Hercegovine, utvrdio povredu prava apelanata iz člana 7. stav 1. Evropske konvencije te ukinuo trećestepenu presudu Suda BiH broj S1 1 K 006104 11 Kžž od 14. oktobra 2011. godine i naložio

Sudu Bosne i Hercegovine da „po hitnom postupku, donese novu odluku u skladu s članom 7. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda“. Apelaciono odjeljenje Suda BiH je dana, 01. augusta 2014. godine donijelo rješenje kojim se obustavlja izvršenje kazne zatvora u trajanju od deset (10) godina, na koju je Šefik Alić osuđen zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) Krivičnog zakona BiH u vezi sa članom 21., 29. i 180. stav 1. istog Zakona. Ukidanjem trećestepene presude Suda BiH od strane Ustavnog suda BiH prestao je da postoji zakonski osnov za dalje izdržavanje kazne zatvora osuđenika.

Sjednica trećestepenog vijeća održana je 22. septembra 2014. godine.

Trećestepeno vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine otpremilo je trećestepenu presudu od 22. septembra 2014. godine kojom je presuda od 20. januara 2011. godine preinačena u pogledu primjene krivičnog zakona na način da je optuženi Šefik Alić oglašen krivim za krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. u vezi sa članom 22. i članom 30. Krivičnog zakona Socijalistike Federativne Republike Jugoslavije, kao i u pogledu odluke o kazni tako što je optuženi Alić osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina. U navedenu kaznu optuženom Aliću će se uračunati vrijeme koje je proveo u pritvoru i vrijeme koje je proveo na izdržavanju kazne zatvora.

Dnevno.hr, 27.05.2018.

MUDŽAHEDIN '95. UBIO ČETIRI SRPSKA VOJNIKA:

Obitelji traže odštetu od Hrvatske?!

Obitelji četvorice zarobljenih vojnika tkz. Vojske Republike Srpske Krajine, koje je 1995. ubio mudžahedin pod imenom Teufik, tijekom akcije "Oluja" kojoj se priključio i Peti korpus Armije BiH, traže naknadu štete od Hrvatske, jer su članovi njihovih obitelji "ubijeni na teritoriju Hrvatske"!

"Ako su pripadnici Petog korpusa iz Bihaća, te 505. Bužimske, "Hamze", kao hrvatski saveznici prešli na teritorij današnje Hrvatske, ondašnje RSK, onda država Hrvatska odgovara i za vojsku svojih saveznika", rekao

je Savo Štrbac.

On je objasnio da će nadoknada štete biti tražena od Hrvatske, jer po zakonima u BiH nije moguće naplatiti odštetu zbog zastarjelosti, a Hrvatska je u to vrijeme, na osnovu Splitskog sporazuma Tuđman-Izetbegović od 22. srpnja 1995. godine, bila vojni saveznik Sarajeva.

"Obitelji četvorice ubijenih Srba potpisale su punomoć jednom hrvatskom odvjetniku koji će iz zastupati pred hrvatskim sudovima, konkretno pred sudom u Zagrebu, gdje će se po-

javiti sa prijedlogom za nagodbu, a ako to ne uspije onda i sa tužbom. Krajnji korak bit će obraćanje sudu u Strasbourgu", kaže Savo Štrbac.

On je napomenuo da su četvorica pripadnika Vojske RSK zarobljeni 5. kolovoza u hrvatskoj akciji "Oluja" i da su ubijeni na pograničnom lokalitetu Suva Međa, za što je pred Sudom BiH 2014. godine po zapovjednoj odgovornosti osuđen na osam godina zatvora Šefik Alić, tadašnji pomoćnik zapovjednik odreda "Hamzi" pri Petom korpusu takozvane Armije BiH, Atifa Dudakovića.

Štrbac dodaje da obitelji nasrtađalih još nisu dobile naknadu štete zbog zastarjelosti po zakonima BiH, dok u Hrvatskoj i Srbiji te zastarjelosti nema ako je netko osuđen za ratni zločin.

Политика, 25.06.2018.

Српски адвокати тврде да имају доказе против хрватских пилота

У Туžилаштво за ratne zločine стижу документи о борбеним дејствима на колону цивила код Двора на Уни 8. августа 1995. године, каже Душан Братић, пуномоћник оштећених из колоне избеглица

Туžилаштво за ratne zločine Републике Србије имаће прилику да покрене истрагу против двојице хрватских пилота који су 8. августа 1995. године ракетирали избегличку колону у месту Сводна код Двора на Уни, када је четворо људи убијено, а више од 50 ранјено. Борбени извештаји које су хрватски пилоти саčinили после ракетирања биће само део доказа које ће београдски адвокати поднети у кривичној пријави за ratни злочин против цивилног становништва.

– Дан после званичне обуставе борбених дејстава Хрватске Војске, односно окончања „Олује“, око 17.50 часова, са воjnог aerodroma „Pleso“ код Zagreba poletela су два aviona mig-21 и prodrла 15 kilometara у vazдушni prostor Bosne i Hercegovine и na pravcu puta Bosanski Novi – Prijedor, у месту Sводna, nadleteli kolonu избеглица. U заокрету после извидања, а пошто су се пилоти уверили да је

рећ о civilima, izvrшили су vatreno deјstvo по koloni nenavођеним raketama S-5KP, pa су usled rasprskavajućeg deјstva tih ubojnih sredstava poginula четiri цивила, а ranјено више од 50 – каже за „Politiku“ пуномоћник оштећених цивила, адвокат Душан Братић.

Он zastupa generala Ljubomira Bajića у postupku pred sudом у Zagreбу zbog deјstava на Banskim dvorima 1991. године. Podsetimo, usled deјstava vojno-policijske акције „Олуја“, nepregledna kolona цивила Srба изvlaчила се putničkim vozilima, traktorima са prikolicama и konjskim zapregama са Bаније и Korduna преко Двора на Уни у Републику Срpsку. Prelaskом преко mostа на Двору на Уни napуштали су terиторију Републике Срpsке Kрајине, односно сада terиторију Хрватске и stupали на terиторију Републике Срpsке, односно сада Bosне и Hercegovine.

Tада је komанда hрватског „zrakoplovstva“ izdala zapovest да се deјstvuje по koloni цивила на terиторији Републике Срpsке и пилоти су poletели из Zagreба.

– МУР Републике Срpsке је својевремено о овом догађају podнео извештај Туžилаштву БиH

и označio izvršioce, али hрватска страна negira izvršenje tog dela и odbija saradnju у истрази. Међутим, ми смо прибавили нове доказе од којих, за сада, могу navести „Redovito boјevo извешће zapovјedništva Hрватског ratnog zrakoplovstva и protuzračne obrane glavnom stožeru Hрватске Војске Kl. 813-07/95-01/04 од 17. августа 1995. године“ и podatke о TV емисији у Hрватској у којој је један од пилота priznaо да је učestvovao у том deјstvu, а која је brзо uklонјена са interneta. U том борбеном извештају navоdi се да је vatreno deјstvo izvršeno navодно по vojnim ciljevima у Bosanskom Novом и по koloni vojnih oklopnih vozila у месту Sводno, што demantuju video-snimci nastali neposredно после deјstva по civilima, као и iskazi brojnih svedоka и žrtava – каже адвокат Душан Братић.

Рећ је о врло konkretnим доказима који ће бити поднети уз кривичну пријаву против пилота, са именима и презименима, као и против других оsumnjiчених у lancу komandovanja. Братић podсећа да је Hрватска крајем прошле године повела tajну истрагу против generala бивше JNA Ljubomira Bajića, који је као komandant Petог vazduhoplovnог kорpusа 1991. године naredio ракетирање Banskih dvора – седишта првог hрватског председника Franје Tuđmana. Поводом pokretanja истраге после 26

godina, general Bajić je u izjavi-
ma za medije podsetio da je hr-
vatski vrh tada izdao naređenje
za opšti napad na kasarne JNA
na teritoriji Hrvatske.

– General Bajić je naredio
napad na Banske dvore jer Hr-
vatska nije bila međunarodno
priznata država već federalna
jedinica SFRJ, a Franjo Tuđman
je sa saradnicima (generalima
Antunom Tusom, Jankom Bo-
betkom, Petrom Stipetićem,
Martinom Špegeljom, Josipom
Boljkovcem i drugima) idejno is-
planirao, organizovao, naređivao
i usmeravao terorističke napade
na objekte, jedinice i ustanove
JNA i njene pripadnike, kao je-
dine legalne oružane sile u su-
verenoj državi SFRJ. Drugim
rečima, organizovao je oružanu
pobunu, pa su i Tuđman i objekti
koje je koristio radi sprovođenja
tih aktivnosti bili legitimni vo-
jni cilj za JNA – navodi advokat
Bratić.

Osnovna uloga oružanih sna-
ga SFRJ, prema Ustavu, bila je
da štiti nezavisnost, suverenitet,
teritorijalnu celovitost i Ustavom
utvrđeno društveno uređenje,
a jedna od osnovnih dužnosti,
prema Zakonu o opštenarod-
noj odbrani, Zakonu o službi
u oružanim snagama i Pravilu
službe – da zaštiti život svih svo-
jih pripadnika i materijalno-teh-
nička sredstva.

Srpski general je u Zagrebu
okrivljen za napad na legitim-
ni vojni cilj, dok se hrvatskim
pilotima i drugima u lancu ko-
mandovanja na teret stavlja na-
pad na civile. Pred hrvatskim
sudovima do sada je bilo više od
hiljadu i po optuženih Srba, dok
je srpsko pravosuđe do sada pro-
cesuiralo manje od sto Hrvata za
ratne zločine.

Meteorološki izveštaj demantuje
hrvatsku policiju

U pogledu istražnog postup-

ka koji je protiv generala Bajića
i ostalih oficira JNA, u njihovom
odsustvu, okončan pred Župani-
jskim odvjetništvom u Zagrebu,
kao njegov pravni savetnik i bra-
nilac u slučaju postupka u Srbiji,
otkriću vam samo jednu u nizu
činjenica koju su hrvatska polici-
ja i tužilaštvo u svom izgleda više
političkom nego pravničkom
poduhvatu prenebregli. Prema
zvaničnim podacima o meteo-
rološkim uslovima za let 7. okto-
bra 1991. godine, koji se nalaze
u domaćim i evropskim insti-
tucijama, u rejonu aerodroma
„Udbina” vladali su nepovoljni
meteo uslovi za letenje, odnosno
takozvani QGO, što ruši navode
krivične prijave hrvatske polici-
je da je poletanje izvršeno sa
aerodroma „Udbina”. Otuda je
general Bajić i izjavio medijima
da on jeste naredio vatreni udar
na Banske dvore, ali da ostali os-
umnjičeni u tome nisu učestvo-
vali – kaže advokat Bratić.

*Посљедице дјеловања авијације на Петровачкој
цести, 07.08.1995.*

Вечерње новости, 04. 08. 2017.

“ОЛУЈА” И ЕВРОПСКА ПРАВДА

Европски суд за људска права почетком јула ове године пресудио је да Хрватска није повредила право на живот Јосипу и Пави Обајдину

ЕВРОПСКИ суд за људска права почетком јула ове године пресудио је да Хрватска није повредила право на живот Јосипу и Пави Обајдину, јер је у потпуности истражила све околности убиства њихових блиских рођака у околици Вељуна на Кордуну у августу 1995. у данима након акције “Олуја” – известила је канцеларија хрватске заступнице пред судом у Стразбуру, а пренели су скоро сви медији у региону.

Заинтригирани временом и местом догађаја, претпостављајући да се ради о српским жртвама, иако на први поглед на то нису упућивала имена тужитеља, потражили смо пресуду на веб-страници на енглеском језику, где су имена жртава наведена под иницијалима М. В. и Г. О. и упоредили их са “Веритасовом” евиденцијом жртава и ево што смо дознали:

Жртве су Марија Вујчић (1943) и њена ћерка Гордана Обајдин (1963) из Слуња. Њихову смрт је нама пријавио Милан, Маријин супруг и Горданин отац, који је у “Олуји” био заробљен и помилован

крајем 1995. године. Није одмах, као већина амнестираних заробљеника, из затвора дошао у Србију, где је избегао његов син Предраг, већ је отишао у Слуњ да провери што му је са супругом, ћерком и унуком Јосипом.

Нашао је гробове супруге и кћерке на католичком гробљу у Слуњу, а до унука није ни могао, пошто се налазио код оца Паве, иначе Хрвата, који је у току рата напустио супругу и десетогодишњег сина (остали на српској страни) и прешао код својих у оближњи Карловац, где је наставио да ради као хрватски полицајац. Милан је био уверен да је управо његов зет Паве организовао убиство своје супруге и таште како би се дочепао сина Јосипа. Колико га је то погодило, види се и по томе што је ћерку пријавио под девојачким презименом Вујчић, што нам је и отежавало идентификацију жртава из пресуде Европског суда.

А из пресуде дознајемо и Јосипову причу, коју је више пута понављао пред хрватским органима гоњења: Почетак “Олује” дочекао је у стану у Слуњу са мајком и тешко

болесном баком. Првог дана напада, ујак их је све троје одвезао у село Вељун, где су имали кућу, и затим отишао на положај.

Већ други дан по њиховом доласку, у село је ушла хрватска војска, која им је предложила да на кућу ставе белу заставу и да их неће нико дирати, што су и урадили. Сутрадан око поднева отишао је на пункт хрватске војске, који је од његове куће био удаљен око километар и по, и док је с њима причао, чули су се пуцњи из правца његове куће, али ни он ни војници на њих нису обратили посебну пажњу.

Пола сата касније дошао је кући и баку и мајку затекао мртве. Одмах је отрчао до оног пункта и војницима испричао што је видио. Њега су војници одвели у Слуњ, где га је чекао отац Паве, с којим од тада и живи.

Желећи да дознам зашто Милан и Предраг, заједно са Павом и Јосипом, нису поднели тужбу Стразбуру, позвао сам телефонски број у Апатину који је Милан оставио у “Веритасу” још 1996, када је и пријављивао смрт супруге и ћерке. Јавила нам се једна љубазна госпођа, од које смо сазнали да су Милан и Предраг одавно отишли у Холандију, одакле се Милан пре неколико година вратио у родно село, где је и умро пре две године. За Предрага каже

да је ожењен и да и даље живи у Холандији, али да већ дуже време нису у контакту.

У поменутој пресуди Европски суд констатује да је полиција испитала све познате и доступне сведоке (цивилне и војне), да је надлежно Државно правобранилаштво прикупило податке о свим војним јединицама које су се у критично време налазиле на подручју Вељуна, идентификовали њихове команданте и неке од припадника, испитали већину њих, али починиоце нису открили.

Упркос томе, иако је резултат изостао, средства које су тела кривичног прогона предузела у овом случају нису била неодговарајућа, те су одговарала

конвенцијским стандардима, па је суд закључио да у том случају није дошло до повреде права на живот гарантованог Конвенцијом за заштиту људских права и темељних слобода.

Овакав закључак Европског суда је крајње циничан и дубоко неправедан, барем према сину и унуку жртава.

Код неспорних чињеница да је у селу пре убиства успостављен пункт хрватске војске, да су Марија и Гордана на њихов предлог на својој кући истакле белу заставу, да се убиство десило усред дана док је Јосип разговарао са војницима на пункту, одакле су се јасно чули и пуцњи, да је убрзо по убиству случај

пријављен хрватској војсци, као и да је његов отац Паве у време усмрћења био у оближњем Слуњу као полицајац, те да се убице наводно нису могле открити, ако не поименце онда барем као припадници неке војске, није ништа друго него атак на здраву памет. У оваквој ситуацији, убице нису могле бити откривене само ако је неко желео да се не открију.

За разлику од седмочланог већа Европског суда, које је донело овакву "мудру одлуку", Милан је очито знао ко није желео да се убице открију.

Саво Штрбац,

СЛУЧАЈ - ДВОР НА УНИ

НОВОСТИ, 01. септјера 2018.

23 године – масакр у Двору

Више од 20 година након почињеног злочина у Двору на Уни обитељ убијене Зорке Марић, коју је смрт затекла у инвалидским колицима, спрема се подигнути тужбу против Хрватске и Србије пред Европским судом за људска права

Када је прије двије и пол године избио скандал у вези данског документарног филма '15 минута – масакр у Двору', дио хрватске јавности био је згрожен. Додуше, не чињеницом да су униформисане особе 8. коловоза 1995. године, посљедњег дана операције 'Олуја', ушле у основну школу у Двору на Уни и побиле непокретне или слабо покретне

пацијенте петрињске психијатријске болнице, него идејом да је некоме пало на памет да су то могли направити припадници Хрватске војске. Изредали су се тих дана у медијима предсједници бранитељских удруга, војни аналитичари, заповједници бригада које су судјеловале у 'Олуји' на том подручју, новинари и политичари. Сви су били уједињени у жељи да се докаже како ХВ тога дана није био на том терену и да хрватски војници никако нису могли починити злочин. Наивци су тада могли помислити да је питање дана када ће ДОРХ-ови истражитељи јавност обавијестити о идентитету убојица и

подигнути оптужницу.

Данас, двије године од хајке на документарца и 23 године након почињеног злочина, ДОРХ и даље не зна готово ништа. Међутим, обитељ убијене Зорке Марић, коју је смрт затекла у инвалидским колицима, ових се дана спрема подигнути тужбу против Хрватске и Србије пред Европским судом за људска права у Стразбуру. То ће у њихово име учинити одвјетница Слађана Чанковић, која сматра да ни Хрватска ни Србија нису направиле довољно да се истина открије и кривци казне те да је у 23 године било довољно времена за задовољавање правде. Колико је хрватској полицији и правосуђу стало до истраге о том злочину, довољно говори информација да је обитељ Марић о околностима страдања

покојне Зорке дознала гледајући дански документац на РТС-у. Позивајући се на Конвенцију за заштиту људских права и темељних слобода, Чанковић у тужби тврди да обитељи жртве доступна правна средства нису била довољна, јер је административна пракса у Хрватској у несугласју с тим документом. Наводи се и како службене власти такву праксу толерирају, што поступак пред надлежним тијелима чини узалудним или недјелотворним.

Колико су недјелотворна хрватска тијела, можда најбоље свједочи одговор Министарства хрватских бранитеља на питање одвјетнице Чанковић о узроку смрти Зорке Марић и идентификацији њених посмртних остатака. У свом одговору Министарство подсјећа да је од 13. до 21. листопада 2009. проведена ексхумација посмртних остатака који су након хумане асанације 1995. били укупани на православном гробљу у Двору. 'Том приликом из посмртних остатака су узети узорци за потребе идентификације утемељене на анализи ДНА. Досадашњим тијеком процеса идентификације посмртних остатака ексхумираних у Двору, нису идентифицирани посмртни остаци Зорке Марић,' наводи се у одговору који потписује Стјепан Сучић, помоћник министра Томе Медведа.

Интересантно је да су из Министарства бранитеља поручили да 'Управа за заточене и нестале континуирано подузима напоре у циљу идентификације свих ексхумираних неидентифицираних посмртних остатака, укључујући посмртне остатке ексхумиране

у Двору'. Помоћник министра одговор завршава закључком како ће 'правовремено извјестити' о свим новоутврђеним чињеницама. Међутим, у случају ратног злочина у Двору на Уни има свега осим правовремености. Потврђује то и споменути одговор државног тијела којем су ексхумације и идентификације у опису посла, а у којем се признаје да узорци ДНА из остатака жртава, иако издвојени још прије девет година, још увијек нису идентифицирани. Да се то направило, обитељи убијених су до данас могле сахранити своје најближе и запалити свијећу на њиховом гробу.

Обитељ убијене Зорке Марић није знала да њено тијело лежи у Двору ни да су њени остаци премјештени у Петрињу. Умјесто да је обитељ обавијештена од стране Управе за заточене и нестале Министарства бранитеља, информацију о томе како је скончала тада 41-годишња Зорка добили су док су гледали '15 минута – масакр у Двору'. Тада је нећакиња покојнице посумњала да би изрешетано и згрчено тијело у колицима могло бити тијело њене тете.

Прије двије године је у Вргинмосту живио брат једног

од убијених у Двору на Уни. Тада нам је у телефонском разговору рекао да ни њега нитко никада није обавијестио гдје му лежи брат, нити су га позвали на давање узорка крви за ДНА анализу. За претпоставити је да је тако и с осталим обитељима жртава. Стога се одговор Министарства хрватских бранитеља може протумачити једино као још један примјер институционалног цинизма, усмјереног према жртвама српске националности.

У цијелој причи око масакра нејасно је и зашто шуте дански истражитељи, који наводно имају у посједу особну исказницу једног хрватског војника којег су тај дан превили. Наиме, на дан почињеног ратног злочина у бази УНЦРО центра у Двору налазили су се припадници данског батаљона 'плавих шлемова'. Многе од наведених чињеница познате су букачима који годинама напињу вратне жиле покушавајући увјерити јавност да ХВ није био у Двору на дан злочина. Жртве, сахрањене у Петрињи, њих не занимају, као што не занимају ни МУП ни ДОРХ. Али можда ће занимати суд у Стразбуру, иако се ни на ту опцију није упутно кладити

САША КОСАНОВИЋ

МИЛИЋ

Милић и други против Хрватске

ISTRAGA RATNOG ZLOČINA JE BILA UČINKOVITA - NEMA POVREDE PRAVA NA ŽIVOT

Dana 25. siječnja 2018. g. Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) donio je presudu kojom je utvrdio da Republika Hrvatska podnositeljima nije povrijedila pravo na život, obzirom su domaća tijela istražila sve okolnosti smrti P.M.-a, koje se dogodilo dana 5. kolovoza 1995. godine kod mjesta Žegar.

Nakon što su 2005. godine bliski srodnici pokojnog P.M.-a podnijeli tužbu protiv države radi naknade štete, policija je otvorila istragu o utvrđivanju načina njegove pogibije, pritom ispitavši svjedoka, nakon čega se došlo do saznanja da se P.M. tijekom Domovinskog rata pridružio seoskim stražama na okupiranom teritoriju RH.

Dana 11. kolovoza 2015. godine, policija je zaprimila anonimnu prijavu o navodno 12-ero ubijenih starijih osoba u „Milića pećini“, među kojima se nalazio i P.M. Ispitala je mještane Žegara, koji nisu imali saznanja o bilo kakvom zločinu počinjenom u toj pećini, već o tome da je petero naoružanih

pripadnika srpskih paravojnih jedinica, među kojima se nalazio i P.M., stradalo u oružanom sukobu sa Hrvatskom vojskom tijekom operacije „Oluja“. Ispitala je pripadnike Hrvatske vojske, koji nisu imali nikakvih saznanja o eventualnom zločinu počinjenom ondje. ŽDO u Zadru je 1. listopada 2015. zatvorilo predmet i obustavilo poduzimanje daljnjih izvida jer se informacija iz anonimnog pisma pokazala nevjerodostojnom.

U međuvremenu je tijekom 2014. godine okončan građanski postupak, povodom zahtjeva bliskih srodnika umrlog za naknadu štete.

Europski sud je ponovio svoja utvrđenja da građanski postupak nije relevantan za razmatranje je li došlo do povrede postupovnih obveza države na temelju čl. 2. Konvencije, te da isti ne utječe na tijek šestomjesečnog roka. Sud je odbacio dio zahtjeva koji se odnosio na istragu prije 11. kolovoza 2015. jer su podnositelji puno prije podnošenja zahtjeva trebali biti svjesni zastoja u postupanju domaćih tijela.

U odnosu na postupanje domaćih tijela nakon 11. kolovoza 2015. Europski sud je utvrdio da je policija provjerila informacije iz anonimne prijave, koje nisu dale konkretnih rezultata, ispitala je svjedoke,

slijedila je sve dostupne tragove odnosno pratila je sve smjerove kaznenih izvida, prilikom čega nije napravila propuste u radu. Stoga se istraga može smatrati učinkovitom.

Zaključno, Europski sud je utvrdio da niti u ovom predmetu nije povrijedeno pravo na život tužitelja, jer je reakcija tijela kaznenog progona bila adekvatna, u smislu čl. 2. Konvencije.

Presuda još nije konačna. Ista će postati konačna ukoliko niti jedna od strana u postupku, u roku od tri mjeseca od dana objave presude ne podnese zahtjev za preispitivanje presude pred Velikim vijećem.

Милић Петар син Петра рођен 20.03.1942. године у Жегару код Обровца. За вријеме акције „Олуја“ остао код куће у Богатнику код Жегара гдје је убијен. Идентификован класичним путем 24.11.2003. године у Загребу на Заводу за судску медицину.

Сахрањен је 20.12.2003. године на гробљу Добринци код Руме.

Веритас-инфо

МЛАДОСТ ТУРИСТ

SRPSKE TVRTKE NEMAJU PRAVO NA POVRAT NJIHOVE PRIJERATNE IMOVINE U RH

Dana 30. siječnja 2018. g. Europski sud za ljudska prava donio je odluku kojom je odbacio tužbu srpske tvrtke Mladost Turist a.d. protiv Republike Hrvatske, smatrajući da je ta tužba očigledno neosnovana.

Naime, ta je tvrtka tvrdila da je za vrijeme bivše Jugoslavije bila vlasnica nekretnina na oba-

li Jadrana, u mjestu Tisno. Te nekretnine je, po navodim tužbe, Republika Hrvatska ekspropirirala nakon početka Domovinskog rata. Tvrtka tužiteljica tvrdila je i da je Republika Hrvatska 2004. ratificirala Ugovor o pitanima sukcesije, kojim se obvezala vratiti tu imovinu vlasnicima. Međutim, ona to nikada nije učinila. Zbog toga je tvrtka tužiteljica smatrala da joj je povrijeđeno pravo na mirno uživanje prava vlasništva, štice Konvencijom.

Europski sud je, međutim, prihvatio pravno tumačenje hrvatskih sudova da sam Ugovor o pitanjima sukcesije (točnije,

njegov Anex G), ne daje pojedinim fizičkim i pravnim osobama pravnu osnovu za povrat njihove prijeratne imovine, već da će takav povrat eventualno biti moguć tek kada bude sklopljen dodatni bilateralni ugovor između Republike Hrvatske i Republike Srbije, kojim bi se konkretizirale odredbe Anex-a G.

Stoga je Europski sud utvrdio da je zahtjev tvrtke podnositelja očigledno neosnovan.

Ova odluka je konačna, te protiv nje nije dopušteno niti jedno pravno sredstvo.

ВИЛИЋ

PRESUDE DOMAĆIH SUDOVA O ODBIJANJU NAKNADE ŠTETE NISU BILE PROIZVOLJNE ILI OČITO NERAZUMNE, A PODNOSITELJ NIJE ISKORISTIO DOMAĆE PRAVNO SREDSTVO ZA PRIGOVOR POVREDE PRAVA NA PRISTUP SUDU.

Europski sud za ljudska prava donio je 11. siječnja 2018. odluku o nedopuštenosti zahtjeva podnositelja gđe Ljubice Vilić i g. Dragana Vilića (dalje: tužitelji) koji su se žalili da im je u postupku pred domaćim sudovima povrijeđeno pravo na pristup sudu i pošteno suđenje te pravo na mirno uživanje vlasništva.

Tužitelji su tijekom 2002. su

pokrenuli postupak za naknadu štete protiv Republike Hrvatske zato što je u razdoblju 1995.-2000. njihova kuća bila dana na korištenje trećim osobama temeljem Zakona o privremenom preuzimanju i upravljanju određenom imovinom. Tužitelji su izgubili spor jer su domaći sudovi utvrdili da nisu dokazali ni navodnu štetu ni visinu štete. Postupak se vodio dva puta na tri razine nadležnosti; iako je vrijednost predmeta spora ostala nepromijenjena tijekom cijelog postupka Vrhovni sud je reviziju tužitelja jednom odbio, a drugi put odbacio kao nedopuštenu zbog nedostatne vrijednosti predmeta spora.

Europski sud je najprije utvrdio da tužitelji nisu u ustavnoj tužbi prigovorili da im je Vrhovni sud

Vilić protiv Hrvatske

povrijeđio pravo na pošteno suđenje zbog različitih odluka o reviziji u istom postupku. Europski sud je stoga taj dio njihovog zahtjeva odbacio zbog neiscrpljivanja domaćeg pravnog sredstva. Što se tiče prava na mirno uživanje vlasništva, Europski sud je utvrdio da su neki vlasnici kojima su nekretnine bile privremeno oduzete, uspjeli u sporu protiv države jer su dokazali štetu i visinu štete. Tužitelji u konkretnom postupku to nisu uspjeli učiniti, ali odluke domaćih sudova nisu zbog toga bile proizvoljne ili očito nerazumne. Europski sud je stoga ovaj dio zahtjeva tužitelj odbacio kao očigledno neosnovan.

Sukladno članku 28. st. 1. a) Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda odluka je postala konačna danom donošenja.

Политика, 26.09.2017.

Инвазија на своју територију

“Данас сам добио хитне депеше о Загребу. То је веома тешка вест за нас. У једном члану тог закона се говори о агресији Србије и дела становника Хрватске, мисли се на Србе који су прихватили великосрпску политику, а то је за Србе веома тешко”. Ово је одговор председника Србије А. Вучића на новинарско питање да ли је са хрватским премијером А. Пенковићем, са којим се за време овогодишњег заседања ГС УН састао у Њујорку, разговарао о закону о бранитељима, којег су дан раније једногласно подржали саборски одбори за ветеране и за законодавство.

Да није Вучић реаговао, тешко да би у Србији, а и шире, чули за овај предлог законског текста. Пре него се појавио пред саборским одборима, нацрт овог закона је био и на јавној расправи бар годину дана, а 4. августа ове године, уочи “дана побједе”, његов предлог усвојила је и Влада РХ.

Дан после Вучића огласио се и председник СДСС и Српског народног вијећа, уједно и заступник у Сабору, Милорад Пуповац, изјавивши да је предложени закон о

бранитељима неприхватљив за Србе у Хрватској јер се њиме желе озаконити нека питања која су била дио ратне пропаганде.

Спорна одредба налази се већ у првом члану поменутог закона и гласи: “Хрватски бранитељи из Домовинског рата су бранили и обранили Републику Хрватску унутар међународно признатих граница од оружане агресије коју је извршила Србија, Црна Гора, ЈНА и паравојне постројбе из БиХ уз помоћ великог броја припадника српске националне мањине у Републици Хрватској, организоване и предвођене великосрпском политиком”. Колико год изгледала нестварно, нереално и навијачки, оваква дефиниција рата деведесетих са хрватске стране није ништа ново.

ЈНА деведесетих у Хрватској није могла извршити агресију на сопствену територију, из простог разлога што је била једина легитимна и регуларна војска у држави СФРЈ, у чији састав је улазила и РХ, као што ни Срби из Хрватске нису могли извршити агресију на државу чији су били један од два конститутивна народа.

У преамбули декларације о домовинском рату, изгласаној

на седници Сабора 17. октобра 2000. године, пише: “потврђујући да је на Републику Хрватску оружану агресију извршила Србија, Црна Гора и ЈНА с оружаном побуном дела српског пучанства у Републици Хрватској”, а у тачки 2. и ово: “Република Хрватска водила је праведан и легитиман, обдрамбени и ослободилачки, а не агресивни и освајачки рат према било коме у којем је бранила своју територију од великосрпске агресије унутар међународно признатих граница”.

У хрватској Википедији под одредницом “домовински рат” у првом ставу пише: “домовински рат био је одбрамбено-ослободилачки рат за неовисност и целовитост хрватске државе против агресије удружених великосрпских снага – екстремиста у Хрватској, БиХ (посебно Републике Српске), ЈНА те Србије и Црне Горе. Домовинском је рату предходила побуна дела српског пучанства у Хрватској – такозвана балван револуција – која је избила у августу 1990. и услед које су се на више страна догодили мањи оружани инциденти.” Иста или сличне формулације користе се и у школским уџбеницима и у свакодневной медијској, политичкој, дипломатској и свакој другој комуникацији.

Акт агресије, према

Резолуцији ГС УН број 3314 из 1974, представља инвазију или напад оружаних снага једне државе на територију друге државе или свака војна окупација, макар и привремена, која произиђе из такве инвазије или напада, или анексија територије или дела територије друге државе употребом силе.

ЈНА деведесетих у Хрватској није могла извршити агресију на сопствену територију, из простог разлога што је била једина легитимна и регуларна војска у држави СФРЈ, у чији састав је улазила и РХ, као

што ни Срби из Хрватске нису могли извршити агресију на државу чији су били један од два конститутивна народа. По српском виђењу, у Хрватској се деведесетих година прошлог века десио грађански рат између два њена конститутивна народа ради остварења одређених политичких циљева.

Власти у СРЈ, СЦГ и Р. Србији знале су и за декларацију о домовинском рату и за дефиницију рата у уџбеницима и енциклопедијама и за пресуде хрватских судова (и сам сам често у јавним

наступима говорио о оваквим формулацијама и њиховим могућим последицама), па се поставља питање зашто се и раније није реаговало са виших и највишег нивоа власти поменутих држава? Са дуже временске дистанце теже је утицати на мењање декларација, закона, уџбеника, енциклопедија..., а посебно свести једног народа. Теже јесте, али не и немогуће.

САВО ШТРБАЦ

Политика, 26. септембар 2017, штампано издање

100posto.hr, 28.02.2018.

SULUDI ZAKLJUČAK VIJEĆA ZA PROŠLOST

USTAŠKI POZDRAV 'ZA DOM SPREMNI', KOJI JE NEUSTAVAN, IPAK ĆE SE MOĆI KORISTITI U NEKIM SITUACIJAMA. EVO I U KOJIMA

Vijeće za suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima, godinu dana od osnivanja, donijelo je u srijedu poprilično sporni zaključak da se pozdrav 'Za dom spremni', koji je suprotan Ustavu RH, može ipak koristiti u nekim situacijama. Vijeće je tako odlučilo da se pozdrav Za dom spremni može tolerirati samo u grbu HOS-a i to samo na određenim mjestima i u određenim prilikama. Tako se može koristiti u komemorativne svrhe uz prethodno dopuštenje.

Prema njihovom sudu pozdrav 'Za dom spremni' nedvojbeno je neustavni i trebalo bi ih zabraniti te kažnjavati njihovo korištenje, no ipak u nekim situacijama po njihov sudu je dopušten.

"Taj se pozdrav može iznimno koristiti samo na grbu HOS-a", rekao je predsjednik Vijeća akademik Zvonko Kusić, dodajući da je to jedna službena tolerancija, koja je sad naslijeđena i koja se striktno regulirano može tolerirati.

No, zanimljivo tu korištenje tog pozdrava ipak ne prestaje, ono se može koristiti i striktno vezano uz komemoracije i one pripadnike tih jedinica koji su poginuli ili stradali s tim simbolima, a ne široke manifestacije.

"Naše preporuke ne mogu biti potpuno detaljne, zakonodavac će to preciznije riješiti, a na kraju će suci uvijek gledati kontekst, je li to provokacija. Ovo su opća usmjerenja. Vijeće ne može davati preporuke za pojedinačni slučaj, ono daje okvire", zaključio je Kusić.

Premijer Andrej Plenković zahvalio je članovima Vijeća koje je, kako je kazao, dalo odgovore na

сва питања која су им постављена, “што се до сада није догодило”.

Кусић је казао да црвена звијезда и комунистички симболи нису спорни, с тим да су они били двозначни. Они имају и позитивну и негативну конотацију. Dio који се односи на антифашистичку борбу и Други свјетски рат је неспоран. No ако се ради о promoviranju mržnje i nasilja, on može potpasti pod regulativu, zakonodavac može to

urediti zakonskim aktima ukoliko do tih situacija dođe, казао је Кусић.

Што се тиче петокраке она остаје прихватљив симболом. Позивајући се на став Европског суда за људска права, петокраку неће забранити јер “не представља искључиво тоталитарну владавину”.

Кусић је казао да црвена звијезда и комунистички симболи

нису спорни, с тим да су они били двозначни. Они имају и позитивну и негативну конотацију. Dio који се односи на антифашистичку борбу и Други свјетски рат је неспоран. No ако се ради о promoviranju mržnje i nasilja, on može potpasti pod regulativu, zakonodavac može to urediti zakonskim aktima ukoliko do tih situacija dođe, казао је Кусић.

Веритасов Билтен 16.03.2018.

ХРВАТСКО СУОЧАВАЊЕ С ПРОШЛОШЋУ

У региону се скоро свакодневно оснивају разни одбори и вијећа за “све и свашта”, али је ријетко који од њих добио значај, укључујући и медијски простор, као Вијеће за суочавање с посљедицама владавине недемократских режима, којег је хрватска Влада оснавала 2. марта 2017, чији је непосредни повод за оснивање био неколико мјесеци раније постављена спомен-плоча погинулим припадницима ХОС (хрватских оружаних снага) у домовинском рату у Јасеновцу, на којој је био уклесан и усташки поздрав из времена НДХ “За дом спремни”.

Главни задатак Вијећа био је да Влади, у року од годину дана, предложи свеобухватне препоруке усмјерене на суочавање хрватског друштва с посљедицама владавине недемократских режима од Другог свјетског рата до проглашења независности.

И посљедњег дана фебруара ове године, два дана прије одређеног рока, Вијеће

је јавности објелоданило свој извјештај под именом “Документ дијалога”, написаног на 29 страна.

Ево главних нагласака из закључака и препорука поменутог документа:

“Вијеће не сматра неприхватљивом”(?!)изричиту забрану јавне употребе свих прима фацие спорних (једнозначењских) обиљежја мржње, која се идентификују с идејама тоталитаризма, па су сама по себи њихови носећи симболи, као што су: фашистички римски поздрав, тзв. хитлеров поздрав уз ријечи Сиег хеил, нацистички знак кукастог крста, нацистички знак “СС”, четничка кокарда, усташко “У”, усташки поздрав “За дом и поглавника” и “За дом спремни”. Међутим, Вијеће у наставку препоручује и изнимку од предходног правила која се односи на “стриктно ограничену употребу поздрава “За дом спремни” због околности везаних за Домовински рат”.

Симболе антифашистичке борбе у Другом свјетском рату (нпр. црвену звијезду) Вијеће не сматра спорнима, али их “историјска компромитација” током југословенске комунистичке владавине, а затим и “оружане агресије на РХ” сврставају

и у спорна обиљежја, па њихову употребу или кориштење у јавном простору “није неприхватљиво” изричито забранити ако се том употребом, односно кориштењем крше људска права потицањем на употребу насиља, на националну, расну или вјерску мржњу или било који облик несношљивости.

Иако су медији у региону, укључујући и српске, коментаришући закључке и препоруке Вијећа, правили разлику између поздрава “за дом спремни” и “црвене звијезде”, ја ту разлику заиста не уочавам. Наиме, разлика је једино у томе што се усташки симболи сврставају у једнозначна (на први поглед) спорна обиљежја, па се потом прави изнимка, која њихову контролисану употребу дозвољава, а код антифашистичких иде се обрнутим редом – у првој реченици се сматрају неспорнима ако су везани за Други свјетски рат, а затим их се, из времена комунизма и домовинског рата, сврстава у спорна обиљежја, што их препоручује за забрану а истовремено рестриктивно ограничава употребу и кориштење и оних из Другог свјетског рата.

Очито је у питању трули компромис седамнаесточланог вијећа различитих свијетоназора, како би свако од њих могао рећи да је прихваћен његов поглед на прошлост и тако га и тумачити.

Оно што је мене, као Србина из Хрватске и припадника конститутивног народа у тој републици до њене сецесије од СФРЈ, посебно погодило, рекао

бих и више од “контролисане” употребе усташких и комунистичких инсигнија, јесте приједлог Вијећа да “не сматра неприхватљивом изричиту забрану јавне употребе обиљежја некадашњих самопроглашених окупацијских власти и парадржавних творевина тзв. Републике Српске Крајине и њој претходећих ‘српских аутономних области’ и ‘српских области’ на територију Републике Хрватске (1990–1995).”

Ако бих и могао наћи оправдање за забрану крајинских инсигнија из тог ратног периода, не могу никако прихватити квалификацију да су Срби били окупатори простора на којем су вјековима живјели.

А посебно ме је “фасцинирао” закључак да Вијеће “не сматра неприхватљивом” допуна Закона о гробљима по питању које се односи на правно уређење спорних натписа-порука на гробним споменицима којима се

“пропагирају идеје на којима се темељила оружана агресија на Републику Хрватску од 1991. до 1995. године или се велича сама та агресија и/или великосрпство”.

Наиме, овакав приједлог сматрам апсолутно нехуманим, нецивизацијским и варварским. Значи ли то да ће посебна комисија обилазити сва српска гробља и рушити надгробне споменике српским борцима са српским инсигнијама из времена деведесетих или ће неконтролисано, као што се и до сада дешавало, рушити све споменике исписане ћирилицом?

Чини ми се да хрватско друштво ни послје оваквог извјештаја Вијећа за суочавање с посљедицама владавине недемократских режима, неће бити ништа демократскије него до тада.

Саво Штрбац

Jutarnji list, 09.04.2018.

‘I DALJE ĆU RADITI NA TOME DA ONI KOJI ŽELE ISKRIVITI POVIJEST U TOJ NAMJERI NE USPIJU’

U ZAGREBU GOSTOVAO ‘POSljednji LOVAC NA NACISTE’
EFRAIM ZUROFF

Izraelsko-američki povjesničar Efraim Zuroff, koji je odigrao ključnu ulogu u privođenju pravdi preostalih nacističkih ratnih zločinaca u zadnjih više od 3,5 desetljeća, u ponedjeljak je u sklopu 12. Festivala tolerancije – JFF Zagreb predstavio svoju knjigu “Operacija posljednja prilika – Potjera za nacističkim zločincima”, u kojoj piše kako su zločinci desetljećima izbjegavali pravdi te kako se, barem neke, i pronalazilo.

Knjiga je objavljena na hrvatskom u izdanju nakladnika Frakture i prijevodu Mirne Herman Baletić, a prenosi dio iskustava u potragama za nekima od najnotornijih nacista. Počinje s poglavljem posvećenim otkrivanju u lipnju 2008. Milivoja Ašnera, bivšeg zapovjednika ustaške policije u Požegi optuženog za deportacije stotina tisuća Srba, Židova, Roma i komunista, koji se nalazio na četvrtome mjestu popisa deset najtraženijih nacista u svijetu.

Glavni urednik Frakture Seid Serdarević istaknuo je kako je riječ o knjizi “možda najvažnijeg čovjeka koji se bavi pitanjima Holokausta i lova na naciste, koja se čita gotovo kao krimić i gotovo je autobiografska”.

Zuroff je poručio kako, odrastajući u američkoj obitelji srednjeg sloja, uopće nije imao namjeru posvetiti život bavljenju Holokaustom ili nacistima, zapravo je više sanjao o tome da

postane prvi ortodokсни Židov koji će igrati u NBA-u.

No, oduvijek se jako zanimao za povijest, posebice židovsku, a budući da je kao student bio dosta politički aktivan, ono što je presudilo u rastu njegova intelektualnog zanimanja za Holokaust su tri stvari koje su se dogodile nakon tzv. Šestodnevnog rata 1967. godine, koji je imao snažan utjecaj na mnoge Židove izvan Izraela, jer je nacionalna komponenta postala važan dio njihova židovskog identiteta. “Tri su stvari postale važne – obrana Izraela, borba za priznanje Židova i uspomena na Holokaust”, pojasnio je.

Posebno mi je važno bilo pokušati razumjeti kako je uopće bilo moguće da se Holokaust dogodi

“Ono što je meni bilo posebno važno je pokušati razumjeti kako je uopće bilo moguće da se tako

nešto dogodi”, dodao je.

Rođen u New Yorku 1948. u obitelji Židova podrijetlom iz zapadne Ukrajine i Litve, Zuroff se u Izraelu trajno nastanio nakon studija, da bi godine 1978. postao prvi direktor Centra Simona Wiesenthala u Los Angelesu, gdje je odigrao ključnu ulogu u osnivanju knjižnice i arhiva Centra. Njegova “karijera” lovca na nacističke ratne zločince počinje nakon povratka u Jeruzalem 1980., gdje postaje suradnik-istraživač američkog Ureda za posebne istrage.

Uz poticaj osnivača Fondacije Targum Shlishi Aryeha Rubina, u ljeto 2002. započinje operaciju “Posljednja prilika” u sklopu koje se nude financijske nagrade za informacije koje bi pomogle osudi nacističkih ratnih zločinaca. Taj projekt pokrenut je u četrnaest zemalja (Litvi, Latviji, Estoniji, Poljskoj, Rumunjskoj, Austriji, Hrvatskoj, Mađarskoj, Njemačkoj, Argentini, Čileu, Brazilu, Urugvaju i Norveškoj), a zahvaljujući njemu na svjetlo dana izašla su imena više od tisuću prethodno nepoznatih osumnjčenika, od kojih je procesuirano njih 110.

Procesuiranje Dinka Šakića ve-

EFRAIM ZUROFF

liki uspjeh demokratske Hrvatske

Na putu privođenja zločinaca pravdi postojale su brojne prepreke, rekao je Zuroff, među ostalima i formalne prepreke kaznenom progonu nacista, i to posebice u zemljama anglosaksonskog svijeta kao što su SAD, Kanada, Velika Britanija i Australija. Zahvaljujući u prvome redu medijima, koji su uvelike pomogli u tome procesu, to se u međuvremenu promijenilo, rekao je.

U tom smislu, napomenuo je, osobito važna stvar dogodila se upravo u Hrvatskoj, gdje je bilo jako puno ljudi čije su se obitelji borile protiv ustaša i gdje su mediji – posebno je naveo tjednik Globus – itekako pomogli u procesu koji je rezultirao dugotrajnom zatvorskom kaznom zapovjedniku sabirnih logora Jasenovac i Stara Gradiška Dinku Šakiću (umro u Zagrebu u zatvoru 2008.).

“Usporedbe radi, u baltičkim zemljama, Latviji i Estoniji, nije bilo lokalne podrške, autohtono stanovništvo nije željelo dovesti krivce pred lice pravde, i to je dovelo do neuspjeha”, naglasio je.

Dinku Šakiću također je posvećeno jedno poglavlje knjige, a posebna se poglavlja bave nacistima u Australiji, Velikoj Britaniji, Litvi, Latviji, Estoniji.

Na poglavlje vezano uz Šakića i njegovu ulogu u zločinima osvrnuo se povjesničar i sveučilišni profesor židovskog podrijetla Ivo Goldstein, koji je iznio Šakićevu kratku biografiju, put do dolaska u Jasenovac i Staru Gradišku, istaknuvši kako je njegova krivnja neupitno potvrđena brojnim svjedočanstvima preživjelih žrtava, od kojih je neka i iznio.

“Kad govorimo o Holokaustu, mi govorimo o zločinu protiv Židova, ali i o svim genocidima

koji su se događali tijekom 20. stoljeća. Dakle to je knjiga koja govori o tome što se napravilo i što se trebalo napraviti kako bi se zločince privelo pravdi”, rekao je Goldstein.

Vrijeme za krivce ističe, ali cilj je spriječiti povijesni revizionizam

Predmeti Zuroffovih istraga uglavnom su u poznijoj dobi i događa se da ti zločinci umru kad im se napokon uđe u trag, a prije pokretanja sudskih procesa i osuđujućih presuda. Upravo otuda i naslov knjige, koji sugerira da će preostale odgovorne za Holokaust biološka smrt ubrzo oteti iz ruku pravde, ukoliko se ne poduzme posljednji napor da ih se uhvati.

Na to se posebno osvrnuo bivši hrvatski predsjednik Stjepan Mesić, autor pogovora knjige, koji se s Efraimom Zuroffom na njegov zahtjev za vrijeme svoga mandata (2000.-2010.) sastao više puta, prvi put 2001. godine.

Istaknuo je kako je sada pravo vrijeme za takvu knjigu – ili posljednje, kao što i sam njezin naslov kaže – jer biološki sat zločincima otkucava, a još uvijek ima onih koji će po pitanju najvećega zločina u povijesti čovječanstva, a to je neupitno Holokaust, “pokušati pisati svoju povijest”.

Mesić: Nikome nije uspjelo promijeniti povijest, a neće ni današnjim revizionistima

“Upravo je zato važno da tu knjigu pročitaju oni koji žele povijest promijeniti. To nikome do sada nije uspjelo, a ne može ni današnjim revizionistima koji misle da je to moguće – da se može pretvoriti pobjednike u poražene i obrnuto”, rekao je Mesić. To je posebno važno za naše društvo, “jer mi sada živimo u jednom vremenu nuđenja fašizacije, ili

ustašizacije”, dodao je.

Efraim Zuroff objavio je više od 450 članaka, izvještaja i prikaza o različitim temama povezanim s Holokaustom i drugim pitanjima o židovskom svijetu, među kojima se, uz “Operaciju Posljednja prilika”, ističu knjige “Occupation: Nazi-Hunter: The Continuing Search for the Perpetrators of the Holocaust” (1994.) i “Our People; Journey With an Enemy”, napisana s litavskom autoricom Rūtom Vanagaitė.

Nominiran je za Nobelovu nagradu za mir 2008., a dobitnik je više priznanja u raznim državama, među kojima je Red kneza Trpimira s ogrlicom i Danicom za “osobit doprinos borbi protiv povijesnog revizionizma i reafirmiranju antifašističkih temelja Hrvatske i uspostavljanju dobrih odnosa Hrvatske i Izraela”.

Operaciju “Posljednja prilika II” pokrenuo je u prosincu 2011., s fokusom na čuvare koncentracijskih logora i pripadnike Einsatzgruppen.

Na pitanje – Kada će prestati? – Zuroff odgovara: Kada bude potpuno uvjeren da se više ne može ništa poduzeti. Kao povjesničar koji se bavi Holokaustom smatra da se, kada završi lov na nacističke ratne zločince, mora nastaviti raditi na tome da oni koji žele poricati i/ili iskriviti povijest Šoe ne uspiju u svojim namjerama mijenjanja povijesnih činjenica ili manipuliranja njima.

Upravo je to i ključan razlog iza svog njegovog djelovanja: “Mi smo se borili protiv novog pisanja povijesti, te neke vrste igroka za koju sada vidimo posebice u baltičkim zemljama, ali i u Hrvatskoj”, upozorio je na kraju.

Jutarnji list, Hina, 15.05.2018.

NETOLERANCIJA PORAZNI IZVJEŠTAJ EUROPSKE KOMISIJE 'U Hrvatskoj mladi sve više veličaju ustaški režim, a glavna meta govo- ra mržnje su Srbi, LGBT osobe i Romi'

U javnom diskursu u Hrvatskoj eskalira rasistički govor mržnje protiv Srba, LGBT osoba i Roma, upozorava se u novom izvješću Europske komisije protiv rasizma i netolerancije Vijeća Europe (ECRI), objavljenom u utorak.

Izvješće, koje analizira zakonski okvir, rasistički i homo/transfobni govor mržnje, nasilje i politike integracije, upozorava na jačanje nacionalizma, posebno među mladima, i to često u obliku veličanja bivšeg fašističkog ustaškog režima.

Izvješće je pripremljeno nakon posjeta ECRI-ja Hrvatskoj u travnju 2017., a odnosi se na razdoblje do 7. prosinca 2017. Riječ je o petom izvješću te vrste.

"Rasistički i netolerantni govor mržnje u javnom diskursu eskalira; glavne mete su Srbi, LGBT osobe i Romi. Sve više jača nacionalizam, posebno među mladima, uglavnom u obliku veličanja fašističkog ustaškog režima. U regionalnim medijima i na internetu, uobičajeni su rasistički i ksenofobni izrazi protiv Srba, LGBT osoba i izbjeglica, kao i uvredljiv jezik o Romima. Događaju se i fizički napadi na te skupine kao i na njihovu imovinu", kaže se u sažetku izvješća.

ECRI kritizira neadekvatan odgovor hrvatskih vlasti na takvo jačanje netolerancije jer je se često ne smatra kaznenim djelom, a većinu slučajeva govora mržnje i nasilja motiviranog mržnjom tretira se kao prekršaj.

Premda ECRI hvali poboljša-

nu zakonsku zaštitu od govora mržnje zahvaljujući izmjenama kaznenog zakona, koji uključuje novu odredbu o kriminalizaciji nasilnog ponašanja na javnim mjestima i kažnjava osnivanje ili vođenje skupina koje promiču rasizam, ističe i da se propisi protiv mržnje rijetko primjenjuju, a kao razlog za to navodi neznanje i nestručnost tijela za provedbu zakona i pravosudnih tijela.

"Odgovori hrvatskih vlasti na te incidente ne mogu se smatrati u potpunosti primjerenima. Vlasti rijetko upućuju bilo kakve poruke protiv govora mržnje. Kazneni progon lako se odbacuje i većinu slučajeva govora mržnje i nasilja motiviranog mržnjom tretira se kao prekršaje. (...) Odredbe o rasističkoj motivaciji kao otežavajućoj okolnosti također se rijetko primjenjuju zbog manjka znanja i stručnosti u pravosuđu u prepoznavanju govora mržnje", kaže se u izvješću.

Romi, LGBT, povratnici, migranti ECRI nadalje primjećuje da se nacionalne strategije za Rome samo djelomično provode.

Romi su i dalje suočeni s visokim razinama društvene isključenosti, a podaci sugeriraju da je njihove stope zaposlenosti alarmantno niske, a stope preranog napuštanja škole i dalje visoke.

ECRI hvali novi zakonodavni okvir za LGBT osobe zbog donošenja Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola u srpnju 2014., no primjećuje da su predrasude protiv njih i dalje raširene i da

su suočeni s raznim oblicima diskriminacije u svojem svakodnevnom životu.

ECRI pohvaljuje zakonodavne korake poduzete radi rješavanja stambenog pitanja povratnika u sklopu Programa stambenog zbrinjavanja.

U sklopu Migracijske politike RH za razdoblje od 2013. do 2015., korisnici supsidijarne zaštite imaju pristup, na ravnopravnoj osnovi kao i hrvatski državljani, besplatnom osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju u skladu s ranijim preporukama ECRI-ja. Nadalje, u studenom 2017. usvojen je akcijski plan za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita (2017.-2019.), navodi uz ostalo Vijeće Europe.

Preporuke

Od preporuka hrvatskim vlastima, dvije bi trebalo prioritetno provesti jer će ECRI to provjeriti za dvije godine.

U prvoj se kaže da bi hrvatske vlasti trebale uvesti obvezno obrazovanje o ljudskim pravima u sklopu građanskog odgoja i obrazovanja u sav školski kurikulum, posebno kada je riječ o ravnopravnosti i zabrani diskriminacije. Potrebni su primjereni udžbenici i obuka za nastavnike.

Uz to, Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma (2013.-2020.) mora pratiti procjena svih integracijskih projekata provedenih zadnjih godina. Strategiju bi trebalo sustavno revidirati kako bi uključila bolje usmjerene mjere i indikatore uspjeha radi mjerenja

utjecaja i redefiniranja parametara i ciljeva. To bi trebalo provesti u uskoj suradnji s regionalnim i lokalnim vlastima i pripadnicima romske zajednice te osigurati odgovarajuća sredstva da bi strategija bila učinkovita.

Osim toga, ECRI ističe da bi hrvatski političari i visoki dužnos-

nici kao i političke stranke trebali osuđivati govor mržnje i promicati toleranciju.

Vlasti bi trebale osigurati i da akcijski plan za integraciju osoba koje su dobile međunarodnu zaštitu (2017.-2019.) ima dobro definirane ciljeve, vremenske okvire, financijska sredstva, in-

dikatore uspješnosti kao i sustav monitoringa i procjene njegove provedbe.

Potrebno je također donijeti akcijski plan za suzbijanje homofobije i transfobije u svim područjima svakodnevnog života, uključujući obrazovanje, zapošljavanje i zdravstvenu skrb.

Politika, Tanjug, 29.05.2018.

Jerusalem Post: Hrvatsko oživljavanje neofašizma

THE JERUSALEM POST

ZAGREB/JERUSALIM – Izraelski dnevnik Jerusalem Post objavio je komentar pod naslovom „Hrvatsko oživljavanje neofašizma”, a u tekstu autora Majkla Frojnda se ističe da je Hrvatska „dom možda najvećeg i najviše prožimajućeg oživljavanja neofašizma u proteklom decenijama” u celoj Evropskoj uniji.

„Uprkos rastu tog pokreta i sve glasnijem prisustvu u javnom životu Hrvatske, te pretnji koju predstavlja za stabilnost Zapadnog Balkana i šire, zapadni i evropski zvaničnici učinili su malo kako bi osudili ovaj zabrinjavajući trend”, piše Jerusalem Post, koji komemoraciju kod Blajburga navodi kao istaknuti primer savremenog hrvatskog neofašizma.

Citira se iz govor predsjednika hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića, koji je ove godine na Blajburgu izjavio da „danas odaju počast civilnim i vojnim žrtvama”, uz objašnjenje da se iza te naoko blede izjave krije „zastrašujuće divljenje koljačkom profašističkom ustaškom pokretu, koji je odgovoran za smrt više desetina hiljada Jevreja, Srba, Roma i drugih ljudi tokom rata”.

„Odavati počast ubijenim ustaškim vojnicima je čin moralne

propasti, kojim se žele prebrisati zločini ratnog režima zla iza kojega je ostalo nasleđe brutalnosti i krvoprolića”, navodi uticajni izraelski dnevnik, prenosi portal Index.hr.

Jerusalem Post ističe kako je „sramota da hrvatska Katolička crkva i državne vlasti aktivno učestvuju u tom događaju svake godine”, te da je neprihvatljivo što austrijske vlasti odobravaju njegovo održavanje.

List napominje da se Hrvatska nikada nije kako treba suočila s nasleđem NDH, te prevladava stav kako su Hrvati u Drugom svetskom ratu bili samo žrtve, a ne i počinitelji zločina.

„Još gore, primetan je porast nostalgije za ustašama u savremenoj Hrvatskoj, s redovnim i otvorenim izrazima neonacizma i fašizma u javnosti”, konstatuje se u tekstu.

Navodi se da su neki političari osudili te pojave, ali da se ne čini dovoljno na edukaciji mladih o užasima ustaškog režima.

Na kraju komentara u Jerusalem Postu konstatuje se da ulazak u Evropsku uniju nije pomogao u tome da se „umire antisemitski i antisrpski ekstremizam i mržnja koji prožimaju hrvatski javni život”, te da ćutanje EU u ovoj temi pogoduje „ponovnom usponu fašističke pretnje na Balkanu”.

Jutarnji list, Hina, 30.05.2018.

PLJUSKA IZ SAD-a: State Department upozorio na veličanje ustaštva i relativizaciju holokausta u Hrvatskoj, u izvješću spominju i marš desnice

Veličanje ustaštva i relativiziranje holokausta te problemi s povratom židovske imovine glavne su zamjerke Hrvatskoj u američkom izvješću o vjerskim slobodama u 2017. objavljenom u srijedu.

State Department objavljuje godišnje izvješće na temelju informacija dobivenih od vladinih dužnosnika, nevladinih udruga, predstavnika crkava, akademske zajednice i novinara.

U dijelu koji se odnosi na Hrvatsku, navodi se niz slučajeva veličanja ustaštva i nijekanja holokausta u 2017., od sporne veteranske ploče u Jasenovcu do skupa radikalnih desničara u Zagrebu i koncerta Marka Perkovića Thompsona u Slunju.

“Neki židovski čelnici rekli su da je bilo slučajeva značajnog povijesnog revizionizma i umanjivanja ili nijekanja uloge države u Holokaustu. Izrazili su nezadovoljstvo kako je vlada odgovorila na slučajeve antisemitizma, kao što je postavljanje kontroverzne ploče u Jasenovcu i upotreba ustaških simbola i slogana”, stoji u izvješću objavljenom na internetskim stranicama State Departmenta.

Navode se i napadi na hrvatske Srbe i oštećivanje pravoslavnih crkava na koje je upozorio patrijarh Srpske pravoslavne crkve Irinej. I on je rekao da je za posjeta Jasenovcu 2016. vidio proustaške grafite na zidovima

spomen područja, kažu u američkom ministarstvu vanjskih poslova.

Veliki dio izvješća posvećen je službenoj komemoraciji žrtvama ustaškog logora Jasenovca koju su drugu godinu zaredom bojkotirali predstavnici Židova, Srba i anti-fašista.

“Ti čelnici kao razloge navode da su nezadovoljni odgovorom vlade na postavljanje ploče s ustaškim pozdravom ‘Za dom spremni’ u blizini logora”, piše u izvješću.

Vladini čelnici kasnije su osudili postavljanje ploče i premjestili je, ali nisu odlučili o legalnosti ustaškog pozdrava, nego su osnovali vijeće koje bi trebalo donijeti preporuke o korištenju totalitarnih simbola iz Drugog svjetskog rata, piše u izvješću.

State Department navodi i slučaj kada su članovi neparlamentarne, krajnje desne Autohtone hrvatske stranke prava održali marš u glavnom gradu Hrvatske, mašući zastavama s grbom povezanom s ustaškim pokretom i stranačkom zastavom na kojoj piše “Za dom spremni”.

Pjevač Marko Perković Thompson predvodio je proustaške uzvike na koncertu u Slunju u povodu obljetnice Oluje, zbog čega je prekršajno prijavljen, navodi State Department. Sud ga je naknadno oslobodio uz obrazloženje da nije poticao mržnju na temelju nacionalne ili vjerske pripadnosti.

Washington i ove godine upozorava vladu da nije ispunila obveze prema Židovima kojima je oteta imovina u Drugom svjetskom ratu. “Američko veleposlanstvo potiče vladu da vrati imovinu, posebno pripadnicima židovske zajednice, i podržava izmjene postojećeg zakona kako bi se produžili rokovi i uvažili novi zahtjevi za povrat ili odštetu”, navodi se u izvješću.

Postojeći zakon ne dopušta hrvatskim građanima kojima je imovina oteta u holokaustu da traže povrat ili odštetu, jer je iz zakona izuzeto razdoblje od 1941. do 1945. Zakon također ne dopušta oštećenima koji nisu hrvatski državljani da podnose nove zahtjeve, jer je rok istekao 2003. i nije obnovljen, kaže se u izvješću američke vlade.

Jutarnji list, 02.05.2018.

THOMPSON NIJE KRIV!

SLUNJ - Marko Perković Thompson nije kriv za remećenje javnog reda i mira vezano za poklič 'Za dom spremni' tijekom izvođenja pjesme "Bojna Čavoglave" na koncertu u Slunju 8. kolovoza prošle godine na proslavi obljetnice vojno redarstvene akcije "Oluje.

Sutkinja je obrazložila kako nije dokazano da je počinio kazneno djelo koje mu se stavljalo na teret. Pojasnila je da poklič 'Za dom spremni' tijekom izvođenja pjesme 'Čavoglave' nije bio praćen političkim porukama niti je izazvao remećenje javnog reda i mira. Sutkinja je istaknula kako je pjesma izvođena u originalnom, izvornom obliku, a poklič 'Za dom spremni' sastavni je dio pjesme 'Čavoglave'.

Pjevač nije dolazio na ročišta, a izjasnio se da nije kriv i to prema obrani koju je iznio putem zamo-

lbenog Prekršajnog suda u Splitu.

Thompsona je na sudu u Slunju branio odvjetnik Davorin Karačić, koristeći se originalnim nosačem slike i zvuka te podacima Hrvatskog društva skladatelja (HDS), kako bi dokazao da su riječi spornog ustaškog pozdrava ustvari stihovi pjesme "Bojna Čavoglave".

Inače, Thompson je i ranije u medijima isticao kako na spomenutom, kao i na svim ostalim koncertima nije uzvikivao nikakav ustaški poklič, već je pjevao svoje pjesme koje su kao i kod svih drugih autora zaštićene zakonima Republike Hrvatske te se kao takve legalno reproduciraju.

Kroz dokazni postupak te u svom završnom govoru Karačić je isticao kako se pjesma "Bojna Čavoglave" uz stihove "Za dom spremni" izvodi još od 1991. godine, da je prema podacima HDS-a, koji se bavi zaštitom autorskih muzičkih prava, ta pjesma na televizijskim i radijskim postajama od 1998. do 2017. izvedena čak 1.700 puta te uvijek na kon-

certima uživo, ali da pjevač nikada zbog toga nije bio kažnjen.

Odvjetnik: "Bojna Čavoglave" nikad nije bila izvedena bez stihova "Za dom spremni", oni su dio izdatih nosača zvuka

"Pjesma 'Bojna Čavoglave' nikada nije izvedena bez predmetnih stihova, oni su dio službeno izdatih nosača zvuka Croatia Recordsa te službenog spota uz pjesmu na kojoj su snimke Marka Perkovića Thompsona i njegovih suboraca iz HOS-a, postrojbe Hrvatske oružane snage s kojom je on 1991. godine branio selo Čavoglave od srpske agresije", rekao je Karačić.

Thompsonu se sudilo prema zakonu o prekršaju protiv javnog reda i mira, koji tumači da je okrivljeni prekršio članak koji se odnosi na one "koji na javnom mjestu izvođenjem, reproduciranjem pjesama, skladbi i tekstova ili nošenjem i isticanjem simbola tekstova, slika i crteža remete javni red i mir".

Blic, Tanjug, 12.06.2018.

HAPŠENJA NAKON SKUPA U BLAJBURGU

AUSTRIJSKA POLICIJA PRIVELA SEDAM OSOBA ZBOG KRŠENJA ZAKONA O VELIČANJU NACIZMA

Austrijska policija je, po završetku skupa hrvatskih ul-tradesničara u Blajburgu, uhapsila sedam osoba i podnela devet prijava zbog kršenja zakona o veličanju nacizma.

Prema saopštenju policije, na komemoraciji pripadnicima hrvatskih kvislinških formaci-

ja ubijenim na završetku Drugog svetskog rata, bilo je između 10.000 i 11.000 ljudi.

Obezbeđenje organizatora skupa vršilo je kontrolu i vraćalo osobe sa "političkim" zastavama ili oznakama, ali je i pored toga više učesnika ušlo sa ustaškim simbolima.

U Blajburgu su se mogla videti lica u majicama sa likom pevača Marka Perkovića Thompsona, poznatom po veličanju ustaštva, kao i sa ustaškim pozdravom "Za dom spremni" i ustaškom šahovnicom, odeći.

Austrijska policija saopštila je da tokom komemoracije nije bilo ispada niti nasilja, ali da je, pored kršenja zakona o zabrani veličanja nacizma, bilo prijava zbog

zabrane boravka u Austriji, jedna prijava zbog kršenja dostojanstva natpisom na majici, i jedna prijava zbog neprijavljenog obavljanja posla, kao i dve kazne protiv lica koja su se kretala prugom.

Što se sedam uhapšenih lica tiče, radi se o šest Hrvata i jednom Slovencu, koji su privedeni zbog kršenja zakona o zabrani veličanja nacizma.

Na skupu u Blajburgu došlo je i više političara iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, među kojima predsednik hrvatskog Sabora Gordana Jandroković, njegov zamenik Miijan Brkić, kao i hrvatski ministri Goran Marić, Tomo Medved i Milan Kujundižić, te i hrvatski član Predsedništva BiH Dragan Čović.

ХАШКИ ТРИБУНАЛ

“N1” 21.12.2017.

Bramerc na zatvaranju: Mnoge žrtve i dalje čekaju na pravdu

Haški tribunal zatvoren je na svečanosti u Hagu, posle više od 24 godine rada, u prisustvu generalnog sekretara UN Antonija Gutereša i holandskog kralja Vilema-Aleksandera. Svečanost je počela minutom ćutanja u slavu svih žrtava u ratovima u bivšoj Jugoslaviji.

Glavni tužilac Haškog suda Serž Bramerc je na ceremoniji zatvaranja Tribunala kazao da uprkos prestanku rada ove institucije, mnoge žrtve i dalje čekaju na pravdu.

"Iako je bilo mnogo pozitivnih stvari, to ne znači da se međunarodnom sudu ne mogu uputiti i neke kritike. Neki predmeti su trajali predugo. I dalje stoji činjenica da je Međunarodni sud postigao mnogo u protekle 24 godine. Pre par nedelja Međunarodni sud je izrekao poslednje presude. Reakcije u bivšoj Jugoslaviji su bile energične kao i uvek", poručio je Bramerc.

Glavni tužilac Haškog suda je kazao da žrtvama odaje posebno priznanje, jer je zahvaljujući njima sud postigao svoju misiju.

"Žrtve i preživeli su bili najčvršće pristalice ovog Suda, zato bih želeo da im i odam priznanje, jer zahvaljujući vama sud je postigao ono što je trebalo. Širom

regiona osuđeni ratni zločinci se smatraju herojima dok se žrtve zanemaruju, a pomirenje je često nadvladano nacionalističkom retorikom. Premda se Sud zatvara, njegov rad se mora nastaviti. Mnoge žrtve i dalje čekaju na pravdu, a hiljade porodica ne zna kakva je sudbina zadesila njihove najbliže", rekao je on.

Još je istakao da su političari i funkcioneri često bili protivnici rada ovog suda.

"Političari su češće bili protivnici ovog suda. Danas su rukovodioci na važnoj raskrsnici, moraju se distancirati od zločina i prestati se skrivati iza lažnih tvrdnji o kolektivnoj krivici. Ukoliko ima političke hrabrosti, naše presude mogu da uklone teret kolektivne krivice. Evropske integracije zahtijevaju odlučan raskid sa retorikom prošlosti".

Gutereš: Zahvaljujući sudu, biće nemoguće prekrajati istoriju

Generalni sekretar UN-a Antonio Gutereš kazao je da će zahvaljujući radu ovog suda biti nemoguće više ikada prekrajati istoriju.

"Velika mi je čast da sam ovde kako bih prisustvovao zatvaranju međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju. Kada je stvoren međun-

arodni krivični sud bio je to jedan momenat od istorijske važnosti. NIje postojao nijedan sud međunarodne vrste koji bi mogao suditi o individualnoj krivičnoj odgovornosti. Savet bezbednosti je tom prilikom reklo da je uveren da će taj Sud doprineti održavanju mira. Ja se nadam da će ovaj osećaj opstati i nadživeti i današnji dan", kazao je Gutereš.

Istakao je kako je Tribunal zasadao više od 10.000 dana.

"Ovaj sud zasjdao je više od 10.000 dana, čuo svedočenja 5.000 svedoka, 98 osoba je osuđeno za zločine koje su počinili. Osim toga, međunarodni sud je dao glas žrtvama. Onima koji su preživeli mnoga zverstva i da u zapisnik izjave ono što su iskusile kako bi počinio videli pred svima šta su uradili. Proživeti takve strahote traži neverovatnu snagu. Pozdravljam one koji su došli da svedoče pred Sudom kako bi se ostvarila pravda. Arhivi i dokumenti će osigurati da niko neće moći da prekraja istoriju, a glas žrtava će se čuti još decenijama. Ovaj sud je bio pionirska organizacija koja je pomogla stvaranju koncepta međunarodne krivične pravde".

Gutereš smatra da je zahvaljujući radu suda, odgovornost zaživela u kolektivnoj svesti ljudi.

"Stvoreni su i drugi entiteti koji služe za utvrđivanje odgovornosti. Bez sudova za Jugoslaviju i Ruandu možda nikad ne bi došlo do osnivanja stalnog međunarodnog krivičnog suda. U Srebrenici

sam odao poštu žrtvama genocida. Taj genocid će i dalje progoniti našu kolektivnu svest. Cela međunarodna zajednica i UN su morale priznati deo odgovornosti za taj zločin. Svi moraju prihvatiti neprocenive istine, to je od suštinskog značaja za izgradnju bolje budućnosti”, poručio je Gutereš.

Današnjoj svečanosti u Hagu prisustvovalе su mnoge sadašnje i bivše судије Tribunala, али се позиву није одазвао ниједан бивши туžilac - Ričard Goldstoun, Luiz Arbur, ni Karla Del Ponte.

Међу присутнима је био и кomesар за проширење ЕУ Јоханес Хан, као и министарка правде Србије Нела Кубуровић, те српска туђител-

ка за ратне злочине Snežana Stanojković. Beogradska glumica Mirjana Karanović tokom svečanosti је прочитала потресна сведожења

жртava са свих страна изречена током суђења пред Tribunalом.

Haški tribunal званично ће престати да постоји 31. decembra.

Serž Bramerc

Политика, 05.12.2017.

Брамерц и историјска чињеница

Из Хашког трибунала, у последњих неколико недеља, стизале су вести које су узнемиравле регион: првостепена пресуда Ратку Младићу, другостепена пресуда шесторки из Херцег Босне и спектакуларно самоубиство С. Праљка. Њима се може придружити и изјава главног хашког тужиоца, С. Брамерца, да су злочини у Олуји “историјска чињеница, коју хрватска страна радо негира”, објављену 2. децембра у љубљанском “Делу”.

Да, историјска јесте, а за то што није и хашка, одговорност сноси и сам Брамерц. А ево и зашто.

У предмету “Олуја” Претресно веће је једногласно закључило да су двојица од тројице оптужених генерала, А. Готовина и М. Маркач,

били учесници удруженог злочиначког подухвата, чија је заједничка сврха била трајно уклањање српских цивила из Крајине, силом или претњом силом, те их осудило на 24, односно 18 година затвора. Жалбено веће америчког судије Т. Мерона, 16. новембра 2012, поништило је целу пресуду Претресног већа и ослободило оптужене генерале по свим тачкама оптужбе. Иако није негирало злочине утврђене у првостепеној пресуди, Жалбено веће није нашло за сходно да опт. генерале осуди ни по алтернативним видовима одговорности.

Пресуда је изазвала различита раговања: у Србији незапамћеним националним јединством у незадовољству, а у Хрватској еуфоричним задовољством целе нације.

Са таквом пресудом није био

задовољан ни Брамерц, који је 17. јануара 2013. у Хагу уверавао тадашњег српског министра правде, Николу Селаковића, да ће хашко тужилаштво учинити све што је у његовој моћи како би дошло до ревизије случаја “Олуја”.

ГС УН-а, у априлу 2013, одржава тематску дебату о раду ад хоц судова УН-а. Мало је ко од говорника имао лепу реч за рад Хашког трибунала, док су неки учесници на његов рад и резултате гледали са позиције “боље икакав, него никакав”.

Веритас је 13. јуна исте године хашком тужилаштву упутио иницијативу за подношење ревизије у предмету “Олуја” са писаним подршкама Тужилаштва за ратне злочине и Националног савета за сарадњу са МКСЈ Републике Србије, темељену на новим чињеницама до којих се дошло по правоснажности пресуде, а које су се огледале у броју од 110 ексхумираних посмртних остатака са групних гробишта у Шибенику и Задру, сви

жртве “Олује”, од којих је до тада било идентификовано 60 особа, просечне старости преко 62 године, међу којима је било најмање 41 цивил и 16 жена.

А само дан касније, дански медији су објавили “писмо пријатељима” у којем хашки судија, Ф. Хархоф, изражава велику забринутост због “промене трибуналовог курса под притиском војног естаблишмента неких утицајних земаља”, којима је подлегао председник суда Т. Мерон. Јавност, пише Хархоф, “вероватно никада” неће утврдити да ли су оправдане његове сумње да је председник трибунала, амерички судија Т. Мерон, извршио “масивни притисак на остарелог турског судију” М. Гинеја, да у последњем тренутку промени своје мишљење и придружи се тесној већини која је изгласала ослобађајућу пресуду Готовини и Маркачу.

И немачки дневник “Зидојче цајтунг”, у издању од 30. септембра исте године, у

тексту под насловом “Борба за превласт на рибуналу УН-а”, изражава сумњу у радну способност судије М. Гинеја, а описујући његову улогу у предмету “Олуја” наводи: “Да Гинеј у петочланом жалбеном већу није одлучио заједно са америчким председником суда, тада не би било ни запањујуће одлуке 3:2 у корист ослобађајуће пресуде за двојицу Хрвата”.

А ми Срби смо очекивали да ће хашко тужилаштво, послје Брамерцевог обећања и свега што се десило по објављивању спорне пресуде, барем поднети захтев за ревизију и тако покушати, колико толико, спасити углед те установе. Узалуд. Брамерц се приликом последњег боравка у Београду (5. новембра 2013) пред истицање једногодишњег рока за ревизију, својим домаћинима у тужилаштву за ратне злочине правдао да чињенице наведене у Веритасовој иницијативи нису потпуно ни нове, а ни довољно снажне да би суд прихватио њихов евентуални предлог за

ревизију поступка.

У новембру 2015, између две сесије мога сведочења у случају Младић, у просторију за сведоке навратио је тужилац Тигер, који је заступао оптужницу и у случају “Олуја”, те ми у име тужилаштва захвалио за сарадњу у том предмету и извинио ми се за ослобађајућу пресуду хрватским генералима. Замерио сам му што нису уложили ревизију на такву пресуду. Обарајући поглед, само је неколико пута слегнуо раменима. То је значило да је шефова била последња.

Четири године од протека рока за подношење ревизије, што временски кореспондира и са затварањем Хашког трибунала, прорадила савест код Брамерца. За нас Крајишнике би било много корисније да се понашао као тужилац а не као историчар.

Саво Штрбац

Balkan Ekspres, 31.12.2017.

НАШКИ ТРИБУНАЛ

Nesporna je činjenica da se 90-ih godina prošlog vijeka desio raspad bivše Jugoslavije, zajedničke države više naroda, i to na najgori mogući način – krvavim ratom koji je, bez obzira kako ga sukobljene strane nazivale, imao sve karakteristike građanskog, sa primjesama i vjerskog, rata.

U tom ratu žrtava je bilo na svim sukobljenim stranama. Iz relevantnih izvora proizilazi da je u ratovima devedesetih na području bivše Jugoslavije ukupno stradalo oko 140.000 ljudi, među

kojima je oko 40.000 Srba.

Jedna od veoma prisutnih karakteristika rata na području bivše Jugoslavije su i velike prisilne migracije stanovništva, pošto je svaka sukobljena strana težila da zadrži što čistija etnička područja.

Prisilnih migracija stanovništva bilo je na svim sukobljenim stranama, ali su se, kao što pokazuju podaci sa poratnih popisa stanovništva, vratili i Albanci na Kosovo i Hrvati u Hrvatsku, dok

su se na području BiH, zahvaljujući činjenici što je i u poraću zadržana predratna konstitutivnost triju naroda, grupisali u entitetskim granicama.

U maju 1993, u jeku građanskog rata na područjima Hrvatske i BiH, Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija, u skladu sa glavom VII Povelje UN-a, osniva Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) kao odgovor na masovne zločine, koji su se u tom vremenu dešavali na ratom zahvaćenim područjima.

Osnovni cilj MKSJ bio je da izvede pred sud lica najodgovornija za teška djela kao što su: ubistva, mučenja, silovanja, porobljavanja,

uništavanja imovine i druge zločine obuhvaćene njegovim Statutom, te da na taj način odvрати od budućih zločina i osigura pravdu za žrtave i njihove porodice, i time doprinese trajnom miru u bivšoj Jugoslaviji.

Srbi su osnivanje Tribunala dočekali sa negodovanjem, smatrajući da je i osnovan sa zadatkom da, kroz formalni sudski postupak, verifikuje u međunarodnoj zajednici već formirano mišljenje o Srbima kao agresorima i zločincima, zbog čega su ga i bojkotovali sve do 2001. godine.

Krajem 2017. godine, nakon 24 godine rada, MKSJ prestaje sa radom i s pravom se postavlja pitanje da li je ostvario ciljeve za koje je je i osnovan. Evo šta kaže statistika:

Pred tim tribunalom ukupno je optuženo 161 lice, među kojima je 109 Srba, 34 Hrvata, 9 Bošnjaka, 7 Albanaca i 2 Makedonca.

Do kraja njegovog rada, uključujući i pravosnažne i nepravosnažne presude, ukupno je osuđeno 90 optuženika na ukupnu kaznu od 1.349 godina zatvora i 6 doživotnih, od čega su: 64 Srbina osuđena na 997,5 godina zatvora i 6 doživotnih; 18 Hrvata na 282 godine; 5 Bošnjaka na 43,5; 2 Albanaca na 19 i 1 Makedonac na 12 godina zatvora. Među optuženima je 68 procenata Srba, dok ih je među osuđenima 71 procenat. Na Srbe se odnosi 74 procenta svih izrečenih kazni i svih 6 doživotnih.

U nasljeđe rezidualnom mehanizmu ostala su još dva optuženika u fazi ponovljenog suđenja pred prvostepenim vijećem i 2 u žalbenom postupku, i svi su Srbi, pa je moguće da će se iznesena statistika izmijeniti, vjerovatnije na štetu nego u korist Srba.

Među optuženim i osuđenim Srbima nalazi se cijeli politički, vojni i policijski establišment iz RSK, BiH, SRJ, Srbije i JNA iz vremena rata i svi su optuženi, a većina i osuđeni, za udruženi zločinački poduhvat (UZP), čiji je cilj bio stvaranje čistih srpskih etničkih prostora na području RH, BiH i KiM.

Na području BiH od 18 osuđenih Hrvata, samo je jedan (upravnik logora), osuđen za zločine nad Srbima, a od 5 osuđenih Bošnjaka, trojica su osuđeni za zločine nad Srbima, (zamjenik upravnika i čuvar logora, te komadant GŠ ABiH). Na području Kosova osuđena su dvojica Albanaca i to oba za zločine nad svojim sunarodnicima, za koje se pretpostavljalo da sarađuju sa Srbima. Na području Hrvatske niko nije osuđen za zločine nad Srbima.

Najviše rangirani optuženi i osuđeni Bošnjaci, Hrvati i Albanci, bili su do nivoa načelnika i komadanata štabova armije. I kada su bili optuženi za etničko čišćenje Srba, pretresna vijeća nisu mogla utvrditi postojanje plana za etničko čišćenje, pa su im izricali simbolične kazne, koje su više ličile na kazne za lovokradice nego za ratne zločine. Žalbena vijeća su bila još blagonaklonija prema Bošnjacima i Albancima, pa su im smanjivali ili poništavali i te blage kazne.

Za razliku od velike većine Srba, ja sam, neposredno po osnivanju MKSJ, prihvatio saradnju sa njegovim Tužilaštvom, objašnjavajući i sebi i drugima da će mo validnu ocjenu o radu tribunala moći dati tek kada vidimo kakav će odnos zauzeti prema našim (srpskim) žrtvama i dokazima.

Danas, kada MKSJ završava svoje funkcionisanje, sa žalošću

konstatujem da taj tribunal nije ispunio ni jedan od ciljeva zbog kojih je osnovan. Izbor događaja i optuženika bio je selektivan, pa samim tim nije ni mogao donijeti pravdu žrtvama i njihovim porodicama. Takvom selektivnošću nije doprinio ni pomirenju, nego ga je ozbiljno ugrozio. Svojim presudama nije uspio ni da doprinese preveniranju činjenja zločina u budućnosti, o čemu svjedoče mnogi lokalni ratovi širom svijeta, koji su se vodili (ili se još uvijek vode) poslije "jugoslovenskih". Jednom rječju tribunal zvani MKSJ provodio je selektivnu pravdu, uglavnom na štetu Srba. A selektivna pravda je isto što i nepravda.

Nakon svih odluka koje je u svom dvadesetčetverogodišnjem postojanju donio MKSJ, jedino mi ostaje da, sa puno gorčine, priznam da su moji sunarodnici bili u pravu kada su tvrdili, još prilikom njegovog osnivanja, da je taj tribunal zaista antisrpski.

Sve ove ocjene o radu MKSJ-a iznio sam i na Tematskoj debati Generalne skupštine UN-a, pod nazivom "Uloga međunarodnog krivičnog prava na pomirenje", održane u aprilu 2013. godine u Njujorku. Moja diskusija, na panelu "Pravda za žrtve", nosila je naslov "Selektivna pravda MKSJ". Do kraja mandata ovaj tribunal je svojim odlukama samo potvrđivao moje tadašnje ocjene. Zbog toga ću i ovaj tekst završiti kao i tadašnju diskusiju: "Volio bih da se nikome više ne desi tragedija krvavog građanskog rata, kakva se desila nama na prostoru bivše Jugoslavije. Ako se ipak negdje nešto slično desi, nemojte dozvoliti da se ponovi tribunal kakav je MKSJ".

Savo Štrbac

“Dnevno.hr” 21.12.2017.

KRAJ SUDA ZBOG KOJEG SE TRESAO BALKAN: 24 godine rada, tisuće godina kazni i jedan šokantan trenutak koji je zapanjio svijet

Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju, poznatiji kao Haški sud, završava s radom, no to ne znači i kraj suđenjima za ratne zločine na području bivše Jugoslavije. U tijeku je ceremonija zatvaranja.

Nakon 24 godine rada sud koji je osnovan sa zadatkom da procesuiraj najodgovornije osobe za počinjene ratne zločine na tlu bivše Jugoslavije zatvara svoja vrata, ali će takozvani Mehanizam za međunarodne kaznene sudove odraditi započete postupke, a to su žalbe na presude trojici Srba - Mladiću, Šešelju i Karadžiću. Početak ponovljenog suđenja čekaju i Jovica Stanišić i Franko Simatović, bivši pripadnici srbijanske Službe državne sigurnosti.

Procesuiranje preostalih slučajeva ratnih zločina trebali bi preuzeti nacionalni sudovi, a u slučaju Kosova i specijalni sud koji će postupke voditi u Haagu.

Glavni tužitelj Haškoga suda Serge Brammertz nedavno je poručio da u Bosni i Hercegovini ima još puno osumnjičenih za ratne zločine koje treba istražiti. Kao da su ga čule i tamošnje vlasti, zaredala su uhićenja pa je tako ovog tjedna uhićeno šest bivših pripadnika Armije BiH zbog ubojstva 30 Srba te troje časnika bosanskih Srba zbog genocida u Srebrenici.

U Srbiji je, naveo je Brammertz, realnost takva da nekažnjivost za dobro utvrđene zločine ostaje kao pravilo, dok je za Hrvatsku rekao da ima također mnogo predmeta koje treba procesuirati, “posebno onih koji uključuju hrvatske državljane sumnjičene za počinjenje zločina u drugim zemljama”.

“Danas se genocid negira, kao i etničko čišćenje te individualna krivnja visoko rangiranih političkih i vojnih vođa. U cijeloj regiji veličaju se ratni zločinci

kao heroji. Od nedavne povijesti naučili smo jasnu lekciju, a to je da retorika podjele vodi u sukob i uništenje, a pomirenje je put integracije i prosperiteta”, rekao je Brammertz.

Milošević izbjegao ruku pravde

Podvlačenjem crte na rad Tribunala mnogi će se složiti da Haški sud, iako je napravio značajne korake u procesuiranju ratnih zločina i izrekao tisuće godina kazni zatvora, nije odviše pridonio pomirenju naroda bivše Jugoslavije; jer i dalje se teško priznaje vlastita krivnja, a svaka nova presuda, potvrđuje to i ona posljednja šestorci iz BiH, uzburka duhove rata i potpiri podijeljenost Hrvata, Srba i Bošnjaka.

Suđenje od kojeg se najviše očekivalo sasvim sigurno bilo je suđenje Slobodanu Miloševiću protiv kojeg je postupak vođen četiri godine, ali je završen bez

presude jer je Milošević pronađen mrtav u svojoj haškoj ćeliji u ožujku 2006. godine.

Vođa bosanskih Srba Radovan Karadžić u prvostupanjskom postupku osuđen je na 40 godina zatvora, ali ne i za genocid, dok se drugostupanjska presuda, nakon žalbenog postupka, očekuje tek u iduće tri godine. Ratku Mladiću, bivšem zapovjedniku vojske bosanskih Srba, Haški je sud u jednom od posljednjih postupaka izrekao nepravomoćno doživotnu kaznu zatvora, i to za genocid u Srebrenici te zločine protiv čovječnosti. Međutim, kad je riječ o odgovornosti Srbije, u haškim presudama nigdje se ne spominje plan velike Srbije, već samo plan ostvarenja jedinstvene srpske države na tlu BiH.

Za Hrvatsku su pak najznačajniji događaji u 24 godine rada suda bili oslobađajuća presuda u slučaju generala Ante Gotovine i Mladena Markača, no kao najdramatičniji i najšokantniji trenutak, ne samo za Hrvatsku već u cijeloj povijesti suđenja Tribunala, ipak će ostati izricanje presude šestorici dužnosnika nekadašnje Herceg-Bosne koja je ujedno bila i posljednja presuda u Haagu.

Najšokantniji trenutak u povijesti suda

Slobodan Praljak, bivši načelnik glavnog stožera HVO-a, saslušavši presudu, popio je cijanid i preminuo. Prije toga je poručio: "General Slobodan Praljak nije ratni zločinac. S prijepitom odbacujem vašu presudu."

Međutim, presuda šestorci

kojom su Jadranko Prlić, Bruno Stojić, Slobodan Praljak, Milivoj Petković, Valentin Ćorić i Berislav Pušić pravomoćno osuđeni na 111 godina zatvora mogla bi imati značajne implikacije za Hrvate u BiH, ali i za Hrvatsku jer nosi i kvalifikaciju udruženog zločinačkog pothvata pod vodstvom Franje Tuđmana i Gojka Šuška. Iako su i sami dužnosnici Suda više puta istaknuli kako ovo nije bilo suđenje Hrvatskoj niti se presuda može tumačiti u tom kontekstu, bivši logoraši u BiH i zarobljenici HVO-a već su u niskom startu za traženje ratne odštete.

Hrvatske vlasti najavile su mogućnost podnošenja zahtjeva za revizijom presude za što je rok godina dana. O reviziji, ako je bude, također će odlučivati Mehanizam za međunarodne kaznene sudove.

Веритасов билтен, 28.04.2018.

Хашки суд – (не)подношљива лакоћа дипломатије

Много је ријечи изговорено и написано о хашким пресудама Војиславу Шешељу, како оној првостепеној ослобађајућој од прије двије године, тако и овој скорашњој другостепеној осуђујућој.

Као дугогодишњи судија, који је председавао и малим и великим и претресним и жалбеним вијећима, врло добро ми је познато да код вијећања пресудну улогу може да има управо председник вијећа. И не само по томе што му је и законом (правилником) у случају подјељених гласова, намјењена таква улога, већ и због могућих других утицаја на остале чланове вијећа. А

ако је тај председник вијећа уједно и председник суда, онда је његов утицај на остале чланове још јачи. А ако је уз све то и држављанин САД-а, као најутицајније државе у свијету и највећег донатора установе којој председава, онда нема никакве дилеме да је његов утицај веома јак. Да, ријеч је о судији Теодору Мерону, председнику Жалбеног вијећа Међународног резидуалног механизма за кривичне судове, које је дјелимично укинуло ослобађајућу првостепену пресуду Војиславу Шешељу тако што га је огласило кривим за говор који је одржао у Хртковцима, Војводина (Србија), 6. маја

1992, којим је позвао на протјеривање неспрског становништва и осудило га на десетогодишњу казну затвора, коју је већ издржао кроз дванаестогодишњи боравак у Схевенингену.

Мерона као судију Хашког трибунала сам добро запамтио из времена када је председавао Жалбеним вијећем у случају "Олуја", у ком предмету је једну коректну осуђујућу пресуду Претресног вијећа, прегласавањем 3:2, преиначио у ослобађајућу. Урадио је то тако што је, према писању његовог колеге Хархофа, извршио "масивни притисак на остарјелог турског судију" Мехмета Гинеја да у посљедњем тренутку промјени своје мишљење и придружи се тјесној већини која је изгласала ослобађајућу пресуду хрватским генералима Готовини и Маркачу. Судије

које су остале у мањини грубо и отворено тврде да су судије у већини погрешно тумачиле и игнорисале налазе Претресног вијећа (Малтежанин Ађијус), резонување већине називају „гротескним“ и инсинуирају да је такво резонување имало ванправне мотиве, док пресуду описују као „супротну сваком схватању правде“ (Италијан Покар).

У жалбеном вијећу у случају „Шешељ“, није било ни једног судије „бунтовника“. А није ни чудо јер, кад погледате његов састав, онда уочавате да или нису довољно упознати са ситуацијом деведесетих на подручју бивше Југославије (Кенијац Лее Г. Мутхога и Камерунка Флоренце Рита Арреу, судили само у предметима за Руанду), или имају разлога за пристрасност (Британац Бен Еммерсон, бранио Харадинаја) или су без предходног хашког искуства (Португалац Иво Нелсон де Цаирес Батиста Роса, судија од 2012).

Мерона сам запамтио и по томешто је игнорисао Тематску тебату Генералне скупштине УН-а, одржане у Њујорку у априлу 2013, инициране управо ослобађајућом пресудом Жалбеног вијећа у случају „Олуја“, којем је он председавао, на којој се расправљало о раду и утицајима пресуда ад хоц судована задовољавање правде за жртве и процесе помирења, иако је тада био и председник Хашког трибунала, иначе суда основаног од стране СБ УН-а. За тај бојкот је награђен поновним избором за председника и трибунала

и његовог резидуалног механизма!?

Годинама већ постављам питање: може ли човјек у деветој деценији одговорно обављати тако значајне функције као што су председавање међународним судом и жалбеним вијећима? Ако може, зашто онда у скоро свим државама и судије одлазе у пензију између 65 и 67 године живота? Одговор је општепознат – психофизичке способности сваког људског бића имају вијек трајања. Од каквог ли је „материјала“ саздан Мерон када и у 88 години живота може да обавља тако значајне функције?

Мерон је човјек САД-а, која преко њега жели задржати потпуни утицај на коначне пресуде оптуженицима за ратне злочине са подручја бивше Југославије да не би што измакло контроли „великог брата“. Уосталом, и депеше Стејт департмента из Хага,

својевремено објављене на „Викиликсу“, подупиру такву тврдњу.

А тао ће бити и у преостала три случаја са простора бивше Југославије у надлежности Међународног резидуалног механизма за кривичне судове: у жалбеним предметима „Младић“ и „Карацић“, Мерон је већ себе одредио за председника жалбених вијећа, а сва је прилика да ће то учинити и у предмету „Станишић и Симатовић“, у којем се понавља првостепени поступак.

„Хашки суд – (не) подношљива лакоћа дипломатије“ Меронову пресуду Шешељу твитовала је је-дна позната београдска новинарка, која добро познаје рад Хашког трибунала и његовог резидуалног механизма.

Потписујем.

Саво Штрбац

Teodor Meron

ПОВРАТАК И ЖИВОТ У РХ

Večernje novosti, 15.10.2017.

MUKE NAŠIH SUNARODNIKA POVRATNIKA U Hrvatskoj Srbi menjaju veru da se zaposle

Sudbine: Sa našim sunarodnicima u gotovo pustim selima u zapadnoj Hrvatskoj. Većina mladih otišla, stari umiru. O budućnosti retko ko i da sanja

U LIČKOM zaseoku Poljanu nema ni puta ni trgovine, a povratnik Mile Cvijanović mašta o odlasku, deda Rade Savić u Čorama kraj Dvora maše prolaznicima kako bi bar razmenio koju reč, u Turiću u blizini Knina, povratničkom paru Bilbija donose vodu da prežive topla leta, a Momčilo Jović nakon što se vratio u Ridane u Dalmatinskoj zagori ljubomorno čuva staru vodenicu koja ga podseća na srećniju mladost kada je Srba ovde bilo mnogo više.

Priča je to do priče o nesrećnoj sudbini Srba u Hrvatskoj, proteranom narodu, razrušenim selima, napuštenim kućama i pokojem povratniku u mestima bez struje i vode. Uz mnogo razgovora o politici i nadi "da će sutra biti bolje", baka Milica Dakić (80), iz zaseoka kraj Gline, kaže da su

kroz njeno selo u prošlosti protunjale mnoge vojske.

- Lepo je nadati se, ali nas ovde više nema. Mladost otišla, stari umiru i to je danas sudbina Srba u Hrvatskoj – setno nam govori baka Milica.

Jednostavne reči ove seljanke, gorde osamdesetogodišnjakinje, udaraju više i jače od crne statistike koja kaže da je danas Srba u Hrvatskoj manje od 180.000, za razliku od vremena pred devedesete prošlog veka kada ih je po zvaničnoj statistici bilo 581.000, a možda i više. A bez Srba nema ni Hrvatske jer ko bi mogao da zamisli "brisanje" iz istorije jednog Nikole Tesle, Sime Matavulja, Grigora Viteza, Pere Kvrgića, Rade-Šerbedžije, Arsena Dedića, Vojina Bakića, Stojana Aralice, Dušana Džamonje, Radeta Končara, da se ne nabraja dalje.

DANAS su srpska sela najčešće pusta. Oni koji su ostali ili se vratili preživljavaju teško. Ne kukaju, čute i trpe. Malo ko se, međutim, nada da će biti bolje. Muči ih i sadašnjost i

prošlost, a o budućnosti, pogotovo nekoj svetlijoj i ne sanjaju.

- Krivo, naopako, preidealizovano, jednostrano i crno-belo pristupanje onom što se dogodilo devedesetih mnogo nas opterećuje još i danas – kaže istoričar Tvrtko Jakovina, dok sve glasniji hrvatski desničari glorifikuju zločinačku NDH.

I ponovo su "krivci" Srbi, iako ih praktično više i nema. A živeti pod pritiskom dobro su osetili i devedesetih, čega i te kako ima i danas.

Nije lako biti Srbin u Hrvatskoj, ali nije lako biti ni Hrvat

Kada se posete mesta u kojima žive Srbi gde su pre bili u većini uvek ista slika. Ljudi se sećaju srećne mladosti, punih sela i razgovora o precima, običajima... Ljudi kao da su se pomirili sa sudbinom i ni od koga ne očekuju ništa.

- Eto, ovde u Ridane danas retko ko svrati, a moji su preci u ovom selu 600 godina. Vodenica je u selu i okolini bilo 500, posla preko glave, a danas niko da dođe i melje žito, iako bi mi trebalo dva sata da staru vodenicu stavim u pogon – govori nam Stevan Jablan koji je godinama radio kao električar na železnici. – Sada živim uz mizernu penziju od 120 evra

i nemam kome ni da se žalim. Ali nisam se pokajao što sam se vratio, jer tu su moji koreni, tu su moji grobovi.

PRICHE o Srbima u Hrvatskoj i njihovim životima danas retko ko čuje, a još ih samo novinari zagrebačkog nedeljnika "Novosti", onog koga ustaše nekažnjeno pale u centru Zagreba, obilaze i beleže kako žive i što ih muči. Džabe, jer te priče ionako malo ko pročita, a naročito ne oni koji bi trebalo ljudima da pomognu da žive kako to priliči ovom veku. U Riđanima koje su dvadesetak kilometara od Knina ima vode, plodna je zemlja, moglo bi da se pristojno živi, ali ljudi nema, škola je zatvorena....

Ličko selo Poljane teško je naći i na karti, a tu je jedan od retkih stanovnika koji je ostao, osamdesetogodišnji Mile Cvijanović. Komšija nema, sama pustoš, tek nekoliko kilometara dalje prve kuće. Pre devedesetih živelo je ovde i stotinak Srba, nikada raskošno, ali lepo. Milin otac poginuo je u partizanima, a u "Oluji" mu je kuća zapaljena i sve opljačkano. Sledile su pretnje i ona već tako poznata priča da je i Mile spasavajući živu glavu morao da ode sa svoje dedovine. Ipak, vratio se i pokajao.

- Teško je ovako živeti, bez igde ikoga, samo zato da bi bio blizu grobova svojih starih. Ali, izdržavam iako se svaki dan pokajem – tužno će Mile.

Tužno je i u srpskim selima kraj Karlovca... posla nema, problemi se ne rešavaju, kuće trošne, a malo ko brine za ljude.

Možete im reći šta god hoćete, samo ne smete spominjati politiku.

- Od toga nema ništa, političari obećaju ali se ništa ne događa. Jedino može da se preživi ako mladi odu i pomognu starcima koji ostanu – kaže nam sedamdesetogodišnji Dragan Rajović za kojeg je pečalba ipak nemoguća misija. – Pa gde ću ovako star... a deca, menja ju i veru da ovde dobiju posao. Došlo je i do toga.

GROBLJA PUNA, KUĆE PRAZNE

OD mesta do mesta, sve isto. Naučnik, dr Filip Škiljan kaže: "Srbi su brojniji na grobljima nego u naseljima", pa nekad

konstitutivni narod u Hrvatskoj spao je danas na zanemarivo mali procenat.

- Stari ljudi su se vratili da bi umrli na svojoj zemlji i u svojoj kući – kaže Škiljan i upozorava na sve veći gubitak osećaja identiteta.

NAJTEŽA JE SAMOĆA

- NE pada mi teško ni siromaštvo, ni život sa 100 evra mesečno jer zaradim nešto sa strane. Najteže mi je zbog samoće nakon što su mi braća otišla po svetu. Usamljen sam i živim u mislima kako je nekad bilo – setno govori Dušan Vučković iz Trnovca.

J. Kerbler

NOVOSTI-SNV, 02.06. 2018.

Nebojša Slijepčević: Mnogi i danas osjećaju sram ili strah zato što nisu Hrvati

GLAVNA JUNAKINJA MOG FILMA, 12-GODIŠNJA NINA, ISPRIČALA MI JE DA JE SA SEDAM GODINA SLUČAJNO U RAZGOVORU S MAMOM SHVATILA DA NIJE HRVATICA PA JU JE PITALA: 'JEL' SAM JA SRBENKA?' PLAKALA JE DANIMA I POKUŠAVALA DOKAZATI SEBI I SVIMA DA TO NIJE TOČNO. TA ME PRIČA UŽASNULA: JE LI MOGUĆE DA NEKO DIJETE ROĐENO 2001. U HRVATSKOJ PLAĆE ZATO ŠTO NIJE HRVATSKE NACIONALNOSTI?

Na nedavno održanom filmskom festivalu u Cannesu dokumentarni film 'Srbenka' Nebojše Slijepčevića, s temom utjecaja društva na živote djece srpske nacionalnosti rođene u Hrvatskoj nakon 1990-ih, osvojio je godišnju nagradu koju zajednički dodjeljuje sedam evropskih festivala dokumentarnog filma. Dokumentarac koji je u aprilu premijerno prikazan na festivalu Visions du Réel, gdje je i nominiran za nagradu, propituje nacionalističke mitove koji su i 25 godina nakon rata prisutni u hrvatskom društvu. 'Srbenka' je nastala u produkciji kući Restart, producentica je Vanja Jambrović, izvršni producenti su Rea Rajčić i Tibor Keser, montažer je Tomislav Stojanović, snimatelj Bojan Mrđenović, dizajner zvuka Tihomir Vrbanc, dok je Ivan Zelić miksao zvuk.

Kako je uopće došlo do filma?

Kad sam Olivera Frljića zamolio da prisustvujem probama za predstavu 'Aleksandra Zec', nisam znao da će iz toga nastati film. Pristupio sam mu s namjerom da naučim nešto od njega jer ga iznimno cijenim kao autora s obzirom na temu kojom se bavio, a

tada sam smatrao da je moje prisustvo probama zapravo istraživanje za film koji će tek nastati. Za svaki slučaj sam ponio kameru i snimao probe. Drugi-treći dan na probu je došla 12-godišnja djevojčica Nina koja će postati glavna junakinja filma i već tada se vidjelo da na licu ima grč i napetost. To me privuklo i počeo sam je pratiti kamerom, a kad sam čuo njenu priču, shvatio sam da je to potencijalna filmska priča. Nina mi je ispričala da točno zna dan kad je shvatile da nije Hrvatica nego Srpkinja. Imala je sedam godina i slučajno je u razgovoru s mamom shvatile da nije Hrvatica pa je pitala 'Jel' sam ja Srbenka?' jer nije znala da se kaže Srpkinja. To je, kako mi je rekla, bio šok za nju: plakala je danima i pokušavala dokazati sebi i svima da to nije točno. Ta me priča užasnula: je li moguće da neko dijete rođeno 2001. u Hrvatskoj plaće zbog toga što nije hrvatske nacionalnosti? Pratio sam je na probama i tako je nastao film. Njegova glavna tema je pozicija mladih, prvenstveno Srba, rođenih puno godina nakon rata u Hrvatskoj, koji žive u hrvatskim obiteljima srpske nacionalnosti i, unatoč tome što ih se ne bi trebali ticati bilo kakvi

međunacionalni sukobi koji su se odvijali prije njihovog rođenja, imaju nelagodu, sram ili strah zbog toga što nisu Hrvati. Shvatio sam i koliko je to teška tema, u koju se ne mogu olako upustiti. Kontaktirao sam Tamaru Opačić koja godinama prati govor mržnje protiv Srba u Hrvatskoj kako bi mi pomogla u istraživanju teme, da shvatim koliko je dubok taj problem. Putem suradnje s Tamarom i s drugim ljudima uvjerio sam se da velik broj mladih Srba u Hrvatskoj osjeća nelagodu. Koji su njeni korijeni, složeno je pitanje na koje ne umišljam da mogu dati odgovor. To je posao za sociologe, ali mislim da je bitno na to ukazati jer govori o dubinskom problemu u našem društvu.

'Srbenka' prikazuje probleme s kojima se suočava djevojčica iz Rijeke. Jeste li planirali uključiti i mlade Srbe iz drugih gradova i zašto ste zapravo pikirali na veće gradove umjesto malih sredina?

U jednom trenutku je film bio zamišljen drugačije, ali kako težim redukciji, filmskom postupku smanjivanja broja lokacija i protagonista u cilju što jednostavnije i univerzalnije priče, film je, iako složen u strukturi, vrlo jednostavan u postupku. Priča se zbiva u kratkom razdoblju, u malom prostoru. Kad se priča o međunacionalnim odnosima, ljudima padaju na pamet sredine kao

SVJEDOCI SMO DA TRENUTNO DOMINANTNA POLITIKA TOLERIRA GOVOR MRŽNJE, DA PREDSEDNICA NA INAGURACIJI KAO GOSTE POZIVA LJUDE KOJI OTVORENO ŠIRE GOVOR MRŽNJE DA SE FAŠISTIČKI POZDRAVI POKUŠAVAJU UVESTI U MAINSTREAM ...

što su Vukovar, Glina ili Topusko, sa značajnim brojem Hrvata i Srba. Meni je bila puno zanimljivija situacija u gradovima gdje su Hrvati u velikoj većini, pa ako si učenik srpske nacionalnosti, često si jedini u razredu i možeš se osjećati puno usamljenije nego u sredinama gdje imaš svoju zajednicu. To je Ninina priča. Ona misli da su i neka druga djeca u razredu Srbi, ali da to taje. Taj strah i neizvjesnost su strašni sami po sebi, čak i kad ne bi bilo nikakve realne opasnosti u okolini, ali svjedoci smo da u ovakvom društvu pripadnici srpske nacionalnosti imaju razloga osjećati nelagodu. U krajnjem slučaju, vama pod prozorima su spaljivali 'Novosti'.

Je li vas iznenadio nivo straha s kojim se ti ljudi suočavaju, čak i u Rijeci koja slovi kao jedna od najtolerantnijih sredina u zemlji?

Izenadio me broj odbijenica koje smo Tamara i ja dobili i broj ljudi koji nisu bili spremni javno u filmu reći jednu poprilično banalnu činjenicu – svoju nacionalnost. Dovoljno nas je ljudi odbilo da shvatim da smatraju da im se život može vrlo negativno promijeniti ako to njihova okolina sazna.

S obzirom na govor mržnje u medijima, politici, crkvi i na stadionima te na referendum kojim se nacionalne manjine planiraju svesti na građane drugog reda, imaju li pripadnici manjina razloga za strah?

Vjerujem da nemaju razloga, ali stoji da neki pokušavaju zastrašiti ne samo Srbe i druge manjine, nego sve neistomišljenike. Ja sam po svemu pripadnik većine: moji se deklariraju kao Hrvati pa sam po analogiji valjda i ja Hrvat, bijelac sam, heteroseksualac, ali nakon ovog filma dosta me ljudi pita da li se bojim i zašto što sam se

dotaknuo te teme. Postoji stav u društvu da bismo se trebali bojati, ali vjerujem da smo kao društvo daleko od toga da bi se itko trebao bojati zbog toga što mu se stavovi ne poklapaju s dominantnom većinom. Da postoje težnje u društvu da nas se pokušava zastrašiti, postoje. Protiv toga se bori tako da se ne daš zastrašiti, da radiš po svome, da govoriš otvoreno

MISLIM DA JE USPIJEH "SRBENKE" MAJEĐUNARODNI ODRAZ STANJA CIJELE EVROPE, PA I CIJELOG ZAPADNOG SVIJETA, GDJE JE UNIVERZALNI OBRAZAC DA VEĆINA MALTRETIRA MANJINU...

ono što trebaš reći, da se ponašaš kao da živimo u demokratskom društvu gdje je dozvoljeno imati različite stavove i različita mišljenja. Svjedoci smo da trenutno dominantna politika tolerira govor mržnje, da predsjednica na inauguraciju kao goste poziva ljude koji otvoreno šire govor mržnje, da se fašistički pozdravi pokušavaju uvesti u mainstream, a vidjeli smo i na norijadi da se među maturantima smatra zabavnim izvikivati fašističke parole. Fašizam se u najmanju ruku banalizira; teško je potvrditi da egzistira u društvu, ali već sama njegova banalizacija je opasna jer može iznjedriti nešto puno gore...

Telegraf.rs, 11.06.2018.

Krajišnici će pre migrantima pokloniti kuću, nego Hrvatima: Srbi žele da pomognu ljudima koji pate kao što su oni, ali i da “napakoste” Hrvatskoj

Oni žele da poklone migrantima sve ono što su stekli, a ne Hrvatima koji su ih prognali i zapalili tu istu imovinu

Kako bi se lakše dočepali malo “jačih” zemalja, migranti sa Bliskog istoka sve češće odlaze u Hrvatsku. Nedavno krijumčarenje kod Donjeg Uba u kom su povređena i deca, dodatno je potpalilo vatru kod krajiških Srba koji su sve odlučniji u nameri da imovinu poklone “nesrećnim ljudima koji su preživeli istu muku kao i oni”.

Srbi koji su proterani iz Hrvatske pre skoro 23 godine javno su migrantima ponudili svoja imanja koja su napustili pred “Olujom”.

Kako kažu, loši odnosi sa Hrvatima su razlog zbog kog Krajišnici žele da poklone migrantima sve ono što su stekli, a ne komšijama koji su ih prognali sa ognjišta i zapalili tu istu imovinu.

Vladimir Dmitrović nije kročio u svoju kuću u Glini još od 1995. godine. Pre dve godine jasno je stavio svima do znanja da je spreman da dva hektara oranica i sve kuće besplatno ustupi migrantima na korišćenje.

Dok je svakodnevno posmatrao reku izbeglica, setio se kolone progonjenih u kojoj je i on bio.

- To me je i podstaklo da ovim nesrećnicima javno ponudim svoju imovinu. Šteta je da ljudi pate, a da sve ono što sam stekao propadne. Na velikom placu u centru Gline, nalaze se dve kuće. U produžet-

ku su ekonomski objekti i povećabašta, dovoljno za komforno stanovanje bar dve višechlane porodice - ovo je pre dve godine rekao diplomirani ekonomista Vladimir koji sada živi u Vršcu.

Mnogi njegovi zemljaci imaju želju da urade isto. Ipak, na krajiške dobronamerne ponude do sada se nisu oglašavali potencijalni “daroprimaoci”. Cilj si su im bogatije i pravno uređene države Evrope, među koje ne spadaju ni Srbija ni Hrvatska.

Primetila sam da se u medijima pisalo sa simpatijama o empatiji Krajišnika prema novim izbeglicama. Ipak, Hrvati su to shvatili drugačije. Verovali su da Srbi poklanjaju migrantima kuće kako bi ih koristili u borbi protiv Hrvatske.

Put nas Krajišnika od Knina do Beograda bio je dug i sa mnogo prepreka, iako smo bili među svo-

jim narodom.

- Znaš i sama da mi nismo imali problem sa orijentacijom, bili smo u neprekinutoj koloni. Kroz Bosnu smo imali jednu rutu koridorom, pa smo samo pratili one ispred, a po ulasku u Srbiju policija nam je nepogrešivo pokazivala put za Kosovo - rekao je Savo Štrbac, osnivač i predsednik Informaciono-dokumentacionog centra “Veritas” u Beogradu

Migranti su mnogo hrabriji od nas, prolaze kroz desetine država ne libeći se ni pešačenja. Znaju i da se potuku sa policajcima država kroz koje prolaze. Snalažljiviji su nego što smo mi bili.

- Mi smo bespogovorno slušali policiju koja nas je usmeravala na Kosovo ili hapsila i vraćala na ratište u Bosnu - dodao je Savo Štrbac.

Srbija i Hrvatska, dve države za koje smo mi Krajišnici sudbinski vezani, veoma su napredovale u izazivanju empatije za nesrećnike koji su ostali bez imanja i zavičaja.

- Ipak, smeta mi to što ta ista Hrvatska ne pokazuje empatiju prema nama Krajišnicima kao svojim nekadašnjim državljanima. Zbog toga u ponudama naših imanja u Hrvatskoj migrantima, pored istinske želje da im se pomogne, ima malo i ironije - zaključio je Savo Štrbac.

Jutarnji list, 07.07.2018.

VIJESTI IZ LILIPUTA

A što da nije znao braniti?

Kad su srpski tabloidi slatvodobitno "otkrili" da je Danijel Subašić sin Jove, svi hrvatski kolumnisti, blogeri i komentatori prionuli su tome da kolege nauče kako aršin roda i krvi ne pripada suvremenom svijetu. Lijepo je to, ali vrijede li te vrednote i za Jovinog sina koji ne igra nogomet, nije dobio Nobela ili izmislio izmjeničnu struju

Kad su 90-ih na prostoru Jugoslavije počeli bratoubilački ratovi, u javnoj se komunikaciji isprva stidljivo, a potom sve češće pojavljivala jedna općekorištena fraza. "Prije se", kazivala je ta fraza, "nije znalo tko je tko."

Tu frazu - "nije se znalo tko je tko" - naširoko su koristili ljudi iz etnički složenih regija kao što su Slavonija, Vojvodina ili Bosna. Koristili su je, međutim, i ljudi koji su odrasli u višenacionalnim ambijentima garnizonskih gradova, gradova kao što su bili Pula, Karlovac, Zadar ili Split. U tim su sredinama školske klupe, urede, klinike i zbornice punili ljudi raznih južnoslavenskih narodnosti, ili ljudi čija se narodnost nije mogla jednoznačno svesti na jedno konfesijsko pleme. Pritom ta etnička zamagljenost nije iziskivala odviše mimikrijskog truda. Svi su ti "nije-se-znalo-tko-su" govorili u osnovi istom HBS štokavicom, s istim nijansama lokalnog akcenta i leksika. Osim ako nisu bili muslimani, nosili su ista opća imena južnoslavenskog areala ili ista opća mjesta generacijske mode.

Sve te Gorane, Nenade, Zorane, Vesne i Branke dodatno su "kamufilirala" prezimena, prezimena koja su se u štokavskom arealu često svodila na jednostavne patronime ili zavičajna klanovska prezimena koja su jednako bila pravoslavna i katolička. Nitko nije mogao "znati" jesi li katolički ili pravoslavni Vranković i Beader, nitko nije mogao znati jesi li katolički Milošević iz Sinja, katolički Lukić iz Bosne ili katolički Jovanović iz Podstrane. Nitko to nije mogao znati, a službena je ideologija - na tome joj hvala - podučavala da to nije ni važno. Ako je nešto u titoističkoj ideologiji bilo dobro, onda to jest.

Takav je bio svijet u kojem sam ja odrastao. Vjerujem da je i među vama koji ovo čitate mnogo onih koji su također odrasli u takvom svijetu. Trebalo je da dodemo do zrele dobi da shvatimo da je usporedo s nama postojao i drugi paralelni svijet u kojem se točno i precizno "znalo" tko je tko. Usporedo s nama živjeli su ljudi koji su bez interneta i Googlea, bez špijunskih izvora u matičnom uredu i bez asistencije obavještajnog podzemlja nepogrešivo "znali" što je "stvarno" po narodnosti Branka, a što Zlatko. Uz pomoć tajanstvenog, kolektivnog sjećanja roda i krvi, oni su točno znali da je jedan Mostarac Dragan (Čović) "ovo", a drugi Mostarac Dragan (Markovina) "ne baš". S nepogrešivom investigativnom preciznošću, ta je etnomjeriteljska kloaka "znala" što su točno

i u kojem omjeru Rajko Grlić, ili Dubravka Ugrešić, ili Neda Ukraden, ili Zoran Šprajc. Znali su s nevjerojatno produbljenim uvidima u kojem se omjeru i kako bevandaje krv pjevača, glumaca, ministara, voditelja Dnevnika ili, naprosto, mirnih i anonimnih susjeda.

A onda su - kad je rat počeo - ta arkanska, okultna "znanja" na jednom postala stvar zbog koje se gubi imovina i život. Najednom smo se probudili u svijetu u kojem se moj gimnazijski profesor Ognjen Ignjatović, za kojeg blagog pojma nisam imao da je Srbin, odselio iz stana u uglovnici na Rivi, pa u Kninu postao kraljevski ministar. Probudili smo se u svijetu u kojem su te višegradski srpski militanti zbog "znanja" o tvom podrijetlu mogli u Štrpci ma izvesti iz crnogorskog vlaka i likvidirati. Probudili smo se u svijetu u kojem su te zbog tog "znanja" merčepovci mogli odvesti u zagrebački Paviljon 21 ili te muž književnice Bjelobrajdić mogao iz tvog splitskog stana odvesti u Loru, a da ti se potom zagubi trag. Glava se u to doba gubila zbog tih pučkih "znanja", a glava se gubila čak i onda kad bi ta "znanja" bila pogrešna. Mirnom žrnovničkom građaninu Đorđu Gašpareviću nije pomoglo to što je doista bio arijeviski Hrvat, kad je netko bolje "znao" da on - pošto je Đorđe - jamačno mora biti Srbin. Zbog tog pogrešnog "znanja" građanin je Gašparević završio mrtav na deponiju.

Takav je bio svijet u kojem se "znalo tko je tko" te u kojem je to bilo važno. A taj je svijet uspostavio pravila koja i danas vrijede. I danas mi živimo u tom i takvom svijetu. Ako ne vjerujete, pitajte Zdravka Mamića, pitajte Marka Jurića i pitajte Stevu Culeja.

Ovotjedni hrvatski nacionalni junak - Danijel Subašić - rastao je u vremenima kad se taj i takav svijet stvarao. Vrtar hrvatske nogometne reprezentacije imao je šest godina kad je taj svijet prevladao. Imao je sedam godina kad su oni koji su "točno znali" tko je tko u njegovu gradu Zadru u jednoj noći porazbijali desetke srpskih lokala i dućana, dakako - zato što su "točno znali" da su srpski. U tom vremenu, u toj zemlji i u tom gradu hrvatski je nacionalni junak odrastao kao jedan od onih za koje se, eto, "nije moglo znati", ali se ipak "znalo" "tko je tko". Odrastao je kao dijete pravoslavca iz Zagrada kod Benkovca, koji se, da stvari budu čišće, zvao Jovo. Ali, odrastao je i od majke katolkinje koja, da stvari budu zamršenije, nosi ime koje može i ne mora biti "naše" - Boja.

Odrastavši u tom i takvom svijetu, ovotjedni hrvatski nacionalni junak prošao je sav jad i krimen razizemlja hrvatskog nogometa. U vlastitom je zavičajnom klubu bio na ledu. U menadžersko ga je ropstvo pokušao uvesti Mamićev zadarski klon, član HDZ-a, klupski šef i mafijaš Reno Sinovčić. Zbog sukoba menadžera, mladi je vratar prije dvadesete godine života morao bježati u Zagreb i prijavljivati prijetnju. Priča Danijela Subašića, ukratko, tek je nešto dramatičnija od priča desetaka djece robova koje financijski cuclaju i kao roblje preprodaju hrvatski mamićoidi. No, priča zadarskog vratara imala je, uz "opće" i "tipske" nedaće hrvatskog nogometnog blata, još jednu specifičnu, manjinsku. Mladi zadarski vratar, naime, "nije baš" bio Hrvat. Odnosno, on jest bio poluhrvat, za sebe je tvrdio da jest Hrvat i da jest katolik po odgoju,

ali u svijetu u kojem "se znalo" tko je tko, također se jako dobro "znalo" da se vratarov otac zove Jovo. Toliko se to "znalo" da je i budući vratarov punac prijetio kćeri da će je ubiti zato što hoda s momkom heretičke, trofazne krvi.

To je, ponavljam, svijet u kojem je odrastao Danijel Subašić. To je svijet u kojem bi se on stoput mogao okrenuti na glavu, stoput bi mogao primiti katoličke sakramente i vaditi se na DNK majke Boje, no u tom svijetu bi se "znalo" da je on sin Jove, a ta bi činjenica bitno obilježila njegov daljnji život. U tom svijetu Danijel Subašić teško da bi mogao raditi u javnom sektoru, ne bi mogao postati ravnatelj, profesor povijesti, ne bi od HDZ-a dobio ugovor za ordinaciju ili posao u elektroprivredi,

**STOGA SVATKO TKO
KANI KLICATI "OVOM"
JOVINU SINU, PRVO TRE-
BA PROMISLITI: ŠTO BIH
MISLIO O NJEMU DA NIJE
VELIKI VRATAR, NEGO
CJEVAR ILI SLUŽBENIK?
I BI LI SE I TADA DRŽAO
TOGA DA "NIJE VAŽNO
TKO JE TKO"? ILI BI, DA
SE NA GLAVU OKRENE,
DANIJEL ZA NAS BIO
"TEK"- SRBIN?**

a ako bi nešto od toga i dobio ili mogao, mogao bi tek uz ustrajnu mimikriju i mnogostruko dokazivanje lojalnosti. To je svijet koji je čekao zadarskog Danijela. To je svijet u kojem bi živio da nije jedne potankosti koja je promije-

nila sve. A ta je "potankost" da je - znao braniti.

Zbog te "potankosti" za Srbina su se sina otimali hadezeovski, kriminalni menadžeri. Zbog te je "potankosti" dospio prvo na Poljud pa u Monaco. Zbog te je "potankosti" dospio u reprezentaciju, gdje je niz godina dijelio svlačionicu s ustašoidnim zemljakom iz Pridrage, Joeom Šimunčićem. Zbog te je "potankosti" dospio na gol nacionalne vrste. Zbog te je "potankosti" u nedjelju u Nižnjem Novgorodu obranio Dancima tri penala. Zbog te je "potankosti" ovog tjedna postao nacionalni heroj.

A onda se dogodio perverzni medijski obrat. Onog časa kad je momčina iz Benkovca obranio Dancima tri penala, srpski su tabloidi slavodobitno "otkrili" da je Subašić sin Jove te da Hrvatska svoje četvrtfinale duguje jednom dalmatinskom Srbinu. A kad su Srbi u Subašiću "otkrili" Srbina i pravoslavca, s Hrvatske je strane krenula medijska mobilizacija. Svi hrvatski kolumnisti, blogeri i anonimni komentatori jednoglasno su prionuli tome da srpske kolege nauče kako njihov aršin roda i krvi ne pripada suvremenom svijetu. Svi su se silno trudili podsjetiti "one preko" kako nema veze što je komu otac, nego kako se osjeća i kojoj kulturi pripada. Kako nije važno što je tko po rodu i krvi, nego po ustavnoj, građanskoj pripadnosti. Svi su se najednom potrudili prisjetiti kolege s onu stranu Drine da se "ne može znati tko je tko" i da to u Hrvatskoj nije važno.

I sve je to lijepo. Osim što tu postoji jedan problem. Problem je što te iste vrednote hrvatska javnost, politika i građani ne primjenjuju na sve sinove Jove. Te im vrednote najednom postanu mile

tek onda kad Srbin zna braniti, kad dobije Nobela ili izmisli izmjeničnu struju.

U nekom usporednom svijetu, stasiti Zadrani Danijel Subašić mogao je ne igrati nogomet. Mogao je završiti nekakvu školu, naučiti nekakav zanat i biti tek običan anonimni Zadrani u ranim tridesetim godinama. Nisam siguran da bi i tada anonimna hrvatska gomila na njega primjenjivala iste kriterije koje primjenjuje sada. Nisam siguran bi li i tada bilo nevažno tko je komu otac, nego kako se osjeća i kojoj kulturi pripada. Nisam siguran da bi im i tada bilo nevažno što je tko po rodu i krvi, nego samo po ustavnoj, građanskoj pripadnosti. Nisam siguran da bi i za tog Subašića vrijedilo da se "ne može znati tko je tko" i da to u Hrvatskoj nije važno. Nisam siguran da bi taj drugi Subašić izbjegao da mu u "staklenoj noći" '91. ne smrskaju dućan.

Stoga svatko tko kani klicati "ovom" Jovinu sinu, prvo treba promisliti: što bih mislio o njemu da nije veliki vratar, nego cjevar ili službenik? I bi li se i tada držao toga da "nije važno tko je tko"? Ili

bi, da se na glavu okrene, Danijel za nas bio "tek"- Srbin?

Autor: Jurica Pavičić

Večernje novosti, 22.11.2017.

Srbi u Kninu kao da nisu ni postojali!

Tvorci jedne Hrvatske turističke brošure zaboravili na nekad većinsko stanovništvo Kninske krajine. Izbačeno sve što podseća na doprinos pravoslavnih Kninjana

U TURISTIČKOJ brošuri o Kninu, koja se ovih dana pojavila na internetu, a uskoro će biti i odštampana, Srbi kao da nisu nikada postojali u tom gradu, a nisu navedeni ni sakralni objekti poput Sabornog hrama Pokrova Presvete Bogorodice. Turistička zajednica grada Knina naprosto je "izbrisala" iz sećanja sve što ima veze sa Srbima u ovom gradu, a istorija je prekrojena na takav način da se učešće naroda koji je do 1995. bio većinski uopšte ne vidi.

Dok se do detalja opisuje istorija grada od desetog veka do danas, vešto je izbačeno sve ono što podseća na važan doprinos Srba u Kninu, a poimenično se uopšte ne navode slavni Kninjani srpske nacionalnosti. Za autore brošure koja će u Kninu biti ponuđena turistima, sam grad ima isključivo važnost kao sedište hrvatskih kraljeva.

I mnogi danas poznati stanovnici grada srpske nacionalnosti upozoravaju na ove nedostatke, ali se priređivači ograđuju i najavljuju

da će neke "moguće greške" biti ispravljene u narednim izdanjima. Za početak bi brošura trebalo da bude odštampana u 2.000 primeraka.

Nisu navedeni ni podaci o broju Srba u Kninu. Prve ratne godine 1991. u Kninu je živelo 9.867 Srba i 1.660 Hrvata, dok je 2001. godine ostalo tek 1.269 Srba i 9.546 Hrvata. Nema ni reči o tome kako su Srbi počeli da žive u tim krajevima još u predturskom vremenu, kada su i nastala tri manastira - Krupa, Krka i Dragović. Iz tog vremena su i mnogi srpski hramovi, a Srbi su dali nezamenjiv doprinos u razvoju celog kraja oko Knina, kao i cele Dalmacije.

Brošura će biti štampana u 2.000 primeraka

Sve je to istorija koju nije moguće falsifikovati, niti zaboraviti, ali je u brošuri o Kninu naprosto nema. Srpska crkva koja se nalazi u glavnoj kninskoj ulici kao da ne postoji i nije uopšte navedena.

Gradonačelnik Knina dr Mar-ko Jelić, koji je i sam pokrenuo procese da se relaksira situacija u Kninu, uvideo je greške iz brošure i najavio da će one uskoro biti ispravljene. Jelić je u više navrata pokazao da ima osećaj za unapređenje odnosa Hrvata i Srba u Kninu, pa mu sigurno nije previše drago što je jedna takva brošura uopšte urađena sa očitom namerom da se "zaboravi" istorija, a posledice mogu da imaju i političke konotacije.

J.Kerbler

Jutarnji list: 26.08.2017.

Četnik koji pali požare: Mitsko biće stvoreno od žege, bure, straha i nacionalizma

Malešno, neugledno, krezubo stvorenje, kažu, jedva pola metra visoko, s čupavom bradom i janječom šubarom s neizbježnom kokardom, smrdi na šljivovicu i češnjak, iskače iz grmlja s kantom nafte u ruci, polijeva je po suhoj travi, upaljačem zapaljuje i raskalašeno se cerekajući iščezava

Mnoga nevjerovatna bića naseljavaju naš svijet. U pećini pod planinom na hrpi zlata spava zmaj, nosati i uhati goblin krije se pod korijenom stoljetnog hrasta, div luta šumom s toljagom na ramenu, vukodlak zavija u noći punog mjeseca, vilenjak jaše

kentaura, a patuljak grifona, feniks izgara u pepeo i podiže se iz njega, sirena na pustom grebenu svojom pjesmom punom čežnje mami usamljene mornare. Veliko strpljenje, oprez i, više od ičega, sreću valja imati da biste vidjeli koje od ovih bića, a jedno je rjeđe i tajanstvenije od svih. Četnik koji podmeće požare.

Četnik koji podmeće požare tako je rijedak da ga nema ni u Tolkienovoj prozi ni u romanima Georgea R. R. Martina, Jorge Luis Borges ga ne spominje u poznatom "Priručniku fantastične zoologije", kao ni J. K. Rowling u referentnoj "Fan-

tastične zvijeri i gdje ih naći", ali čudovište je nesumnjivo među nama. Mnoge su ga Hrvaticе i Hrvati posljednjih tjedana susreli i o tome događaju posvjedočili na fejsu, o njegovim se poremećenim navikama autoritativno raspravlja na domoljubnim portalima, s oltara se upozorava na njega, viđali su ga čak i reporteri državne televizije. Malešno, neugledno, krezubo stvorenje, kažu, jedva pola metra visoko, s čupavom bradom i janječom šubarom s neizbježnom kokardom, smrdi na šljivovicu i češnjak, iskače iz grmlja s kantom nafte u ruci, polijeva je po suhoj travi, upaljačem zapaljuje i raskalašeno se cerekajući iščezava u treperavoj jari kod magistrale u Baškom Polju, da bi se časak kasnije ukazao između Konjskog i Dugobaba, ili u Vodicama, ili na Ugljanu, ili u brdu iznad Unešića, ili kod Benkovca, a neki čak kažu da se pojavljuje na svim ovim

mjestima istodobno.

Dok jedni tvrde da je sasvim ljudskog obličja, samo manji, drugi se kunu kako su četniku koji podmeće požare vidjeli pseću glavu, konjski trup, kozje noge i ljuskav zmijski rep. Treći ga opisuju s kratkim, svinutim rogovima, četvrti kažu da četnik leti. Jednu je čobanicu, pričaju, zaskočio dok je na Zrmanji pojila ovce, zadigao joj haljinu i ugrizao je za stražnjicu, jednom je lovcu na Dinari uzeo pušku iz ruke i iz obje cijevi odjednom pucao u njegova kratkodlakog ptičara, a jedan planinar pripovijeda kako ga je gledao na Velebitu, kod Tulovih greda, kako istrčava iz Golfa kragujevačkih registracija i bezbrižno pali grabov gaj pjevajući Milu Kitića, i svim ovim prilikama iza njega su ostali bezbrojni četvorni kilometri spržene zemlje i čađavih stabala.

Nadnaravno čudovište, četnik koji podmeće požare, mračnom čarolijom napravljeno od žege, orkanske bure, straha i nacionalizma i ove je godine zapalilo Dalmaciju i vješto pobjeglo. Premda znamo sve o njemu, i s crkvenih oltara i na državnoj televiziji i na domoljubnim portalima detaljno su nam objasnili i otkud je, i čiji je, i kako i po čijem nalogu djeluje, sve su policijske zasjede i potjere za njim bile neuspješne, nikad nitko nije uhvatio četnika koji podmeće požare. Nejasno je kako bi ga i mogli zaustaviti, pomaže li standardno oružje, ili valja posegnuti za blagoslovljenom vodom, glogovim kolcem i srebrnim metkom. Bit će da je ipak dovoljno redovito piti Clopixol, Moditen, Haldol, Zeldox ili nekakav drugi antipsihotik.

Ustvari, vjerojatno bi trebalo angažirati poljoprivrednu avi-

jaciju i čitavu zemlju poprskati nekakvim snažnim lijekom jer je pojava epidemijskih proporcija. Kad god u srpnju i kolovozu krenu požari, u nas kao i u Španjolskoj, Portugalu ili Kaliforniji, krivac se nepogrešivo zna. Dobro, za španjolske, portugalske i kalifornijske požare možda i ne, ali u nas je samo jedan dušmanin mogao zapaliti, poznato biće iz narodne predaje, mitski četnik. Nema tko drugi biti. Običan narod u autobusima, tramvajima, sportskim kladionicama, kafićima i samoposluživanjima, kao i medijski i biskupski autoriteti, vlast i opozicija, svi se neobuzdano, čak i s jednom nasladom, predaju kolektivnom mahnitanju, masovnoj psihozi o četniku koji podmeće požare.

Krene li oganj gutati šume i maslinike i cijela stabla izgaraju u trenu kao šibice, krene li takvo nekakvo elementarno zlo na nas, nađemo li se na putu nezaustavljivoj, čudovišnoj stihiji, u nama se probudi jedna iskonska strava, ugasi nam umove pa više nismo bolji od divljaka što vjeruju u vilenjake, divove i zmajeve. Podigne se hajka kao u stara doba kad su se s vilama i sjekirama obračunavali s vješticama i vukodlacima. Slijepa, nerazumna rulja osvetnički se okomi na nekoga za

koga joj se naprosto sviđa vjerovati da je krivac i zbog nekakvih izmišljenih bića naposljetku strđavaju pravi živi ljudi.

Nakon što su portali i televizija danima potpirivali nacionalnu mržnju pričom o četniku koji podmeće požare, jedna je nesretna, bolesna djevojka iz zadarskog kraja pošla zapaliti srpsko selo. Mirnim je glasom, bez kajanja, to priznala policiji, vjerujući kako je prvorazredan patriotski čin ako nekakva pravoslavna baba izgori zajedno sa svojim kozama. Mnogi bi se, uostalom, i složili s njome, pa i među policajcima. Zbog jedne iskre iz dalekovođa, nečijeg neopreznog roštilja, opuška bačenog iz automobila ili nekog sličnog, mnogo uvjerljivijeg uzroka požara u trenutku se tako ponovno nađemo u prilici da gore srpske kuće.

Istina, kad su gorjele srpske kuće, njih nisu Hrvati palili. Hrvati tako nešto nečovječno nikad ne bi napravili, nego kad je ono bila Oluja, sjećate se, Srbi su tako bezglavo bježali da im je do jednoga ostao, kome pomfrit, kome pileća prsa, kome hrenovke, na uključenom štednjaku. To je, oprostite, činjenica.

ANTE TOMIĆ

Glas Srpske, 09.03.2018.

Hrvatska ne odustaje od plana za odlaganje radioaktivnog otpada kod Dvora na Uni

DVOR NA UNI - Hrvatska ne odustaje od namjere da na Trgovskoj gori u opštini Dvor uz granicu sa BiH odlaže radioaktivni otpad, a posljednja potvrda za to stigla je u vidu dopisa upućenog načelniku opštine Dvor u Hrvatskoj Nikoli Arbutini, iz kojeg se vidi da su pripreme u poodmakloj fazi.

Dopis Arbutini uputio je Fond za finansiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško. Načelnik je obaviješten da je imenovan Upravni odbor tog fonda i usvojen program rada i finansijski plan za 2018. godinu.

- Nastavljaju se aktivnosti u vezi sa zbrinjavanjem radioaktivnog otpada u Hrvatskoj i ranije najavljivane aktivnosti rada s lokalnom i regionalnom zajednicom – navedeno je u dopisu koji je u posjedu "Glasa Srpske".

Arbutina kaže da Hrvatska ima cilj koji sprovodi, ne pitajući nikoga za mišljenje i stavove.

- U nacionalnom programu sprovođenja strategije zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva navodi se da za ovaj državni projekat mišljenje lokalne zajednice nije presudno. Hrvatski sabor je 15. decembra prošle godine izmijenio Zakon o radiološkoj i nuklearnoj bezbjednosti, što pokazuje da se ide na završetak projekta za odlaganje

otpada – rekao je Arbutina, koji je zbog straha od posljedica za stanovništvo protiv ovog projekta.

Potpredsjednica Vlade RS i ministarka za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Srebrenka Golić kaže da Vlada i dalje nema zvaničnih saznanja o aktivnostima koje Hrvatska sprovodi u vezi sa potencijalnom izgradnjom odlagališta radioaktivnog otpada.

- Nadam se da ćemo sa ostalim nadležnim institucijama FBiH i BiH nastaviti borbu i činiti sve što je u našoj moći da spriječimo odlaganje radioaktivnog otpada u neposrednoj blizini granice i izvorišta pitke vode. U toku su aktivnosti za proglašenje prethodne zaštite područja rijeke Une, što predstavlja još jedan argument preko kojeg, uvjereni smo, ni međunarodne institucije neće preći – rekla je Golićeva.

Prethodna zaštita ovog područja može da traje najviše dvije godine, sve dok ne bude proglašen park prirode "Una", koji bi se prostirao na površini od 2.938 hektara i obuhvatao sjeverozapadni dio Srpske, kroz koje protiče Una.

Načelnik Novog Grada Miroslav Drljača juče se nije javljao na telefon, a poslanik u Narodnoj skupštini RS iz ove opštine Vanja Bajić kaže da je očigledno da je Hrvatska čvrsto odlučila da izgradi odlagalište radioaktivnog otpada, bez obzira na negodovanje stanovništva u opštini Dvor i

susjednim opštinama u BiH.

- Izgleda da su uzaludni svi naponi stanovništva i Vlade RS da spriječe izgradnju odlagališta, a ni proglašenje parka prirode ne zanima vlasti Hrvatske. Neozbiljno je i ponašanje članova Predsjedništva BiH, koji na posljednja dva sastanka sa hrvatskom predsjednicom nisu stavili na dnevni red ovo pitanje, a u njihovoj je nadležnosti, jer je to međudržavni problem – istakao je Bajić.

U Kabinetu člana Predsjedništva BiH iz RS Mladena Ivanića su rekli da je na svakom sastanku sa predsjednicom Hrvatske Kolinom Grabar-Kitarović bilo riječi o odlagalištu radioaktivnog otpada.

- Predsjedništvo je jedinstvenog stava da taj problem treba da bude riješen. Obavezali smo i Regulatornu agenciju za radijaciju i nuklearnu bezbjednost da u međunarodnim kontaktima riješi ovo pitanje. Na svim sastancima sa predstavnicima Hrvatske insistiramo na ovoj temi – istakli su u Ivanićevom kabinetu.

PUCANJ U BUDUĆNOST

Vanja Bajić kaže da izgradnjom radioaktivnog odlagališta sve opštine u blizini, a posebno Novi Grad, ne bi imale nikakvu perspektivu.

- Teško je i zamisliti da normalno živimo uz činjenicu da je radioaktivni otpad preko puta i da svakodnevno razmišljamo da li je zagađena voda za piće ili hrana koju konzumiramo – istakao je Bajić.

Osim Dvora i Novog Grada ugrožene bi bile i opštine Kostajnica, Krupa, Bihać, Bužim i Cazin, odnosno sveukupno oko 230.000 ljudi.

Jutarnji list, 08.03.2018.

EUROPSKA KOMISIJA TUŽI HRVATSKU ZBOG OPASNOG ODLAGALIŠTA OTPADA 'Nikakvog napretka nije bilo iako smo ih godinama upozoravali

Europska komisija danas je objavila kako će dati Hrvatsku Europskom sudu pravde jer državna vlast nije uspjela riješiti problem odlagališta otpada 'Crno brdo' kraj mjesta Biljane Donje na zadarskom području. U priopćenju se navodi da Hrvatska nije poštivala europska pravila kada je u pitanju gospodarenje otpadom i tako ugrozila zdravlje građana, ali i zanemari-la zaštitu okoliša. Inače, samo odlagalište nalazi se manje od 50 metara udaljeno od kuća.

- Hrvatska je trebala uskladi-

ti pravila gospodarenja otpada do kraja 2015. godine. Iako su nam nekoliko puta obećali da će riješiti taj problem, na samom terenu nije bilo nikakvog napretka. Skoro četiri godine industrijski otpad na ilegalnom odlagalištu nije uklonjen, ali ni na pravi način deponiran, tako da je danas velika prijetnja onečišćenju podzemnih voda i zraka - navodi se u priopćenju iz Bruxellesa obrazloživši da su na otpadu veliku količinu feromangana i silikomangana, a kako hrvatske vlasti nisu napravile ništa

po tom pitanju, gotovo 140.000 tona potencijalno šetnog i vrlo opasnog materijala odloženog na tlu predstavlja veliku prijetnju građanima i okolišu.

- Po europskim zakonima Hrvatska je trebala poduzeti mjere zaštite podzemnih voda i sprečavanja raspršivanja šetnih čestica.

U zaključku se navodi da Europska komisija nije imala izbora nego tužiti Hrvatsku Europskom sudu pravde, jer brojna upozorenja nisu upalila...

РТРС, СРНА, 01.10.2017.

Устоличен епископ далматински Никодим

У Саборном храму Успења Пресвете Богородице у Шибенику данас је свечано устоличен епископ далматински Никодим. Црквени обред устоличења предводио је Његова светост патријарх српски Иринеј са архијерејима Српске православне цркве / СПЦ/.

Патријарх српски Иринеј рекао је у бесједи након устоличења да нови епископ Никодим има велике и славне примјере својих претходника на челу Далматинске епархије на које се мора угледати и наставити њихов пут слиједећи Христа и Јеванђеље.

У обраћању епископу Никодиму, патријарх Иринеј је напоменуо да долази у епархију древну и славну чији су се представници трудили да личе на своје велике претходнике.

“Долазите у епархију која је у нашем времену, нажалост, много настрадала, гдје је остао остатак бившег народа. Ваш је задатак веома велики, прије свега да поправите оно што је сила зла уништила. Желимо вам успех да прикупите раштркано стадо своје и обновите духовни и хришћански живот и да на томе сви зидамо заједничку будућност”, поручио је патријарх Иринеј.

На крају богослужења пригодну бесједу упутио је владика Никодим који је првенствено захвалио Богу што га је удостојио да он, како је рекао, мали и недостојни у свему, буде устоличен у трон епископа далматинског.

Епископ Никодим поручио је да ће се трудити да допринесе суживоту и помирењу на овим просторима, те одржавати добре контакте и односе са представницима Римокатоличке цркве.

“Трудићу се да допринесем суживоту и помирењу на овим просторима. Моји преци су вијековима овдје живјели, борећи се и сукобљавајући како са каменитом земљом тако и другим невољама, али увијек превладавајући све и налазећи начин да остану и опстану овдје. У Господу смо сви један човјек и ту нема ни Срба ни Хрвата. Сви ћемо изаћи једнаки пред лице Божије и свима ће се судити по дјелима њиховим”, рекао је владика Никодим.

На свечаности у Саборном храму Успења Пресвете Богородице у Шибенику присуствовало је око 300 високих званица и гостију, међу којима и министар одбране Србије Александар Вулин, шибенски бискуп Томислав Рогић, те сплитски надбискуп Марин Баришић, као и градоначелник Шибеника Жељко Бурић, градоначелник Книна Марко Јелић, жупан Горан Паук, те други гости.

Обред устоличења владике Никодима у трон епископа далматинског окупио је велики број православних вјерника из свих крајева Хрватске, БиХ и Србије који су устоличење пратили и испред цркве гдје је постављен видео бим.

Владика Никодим, досадашњи игуман Манастира Крка, до сада

је најмлађи епископ на овим просторима.

Владика Никодим замијенио је на челу Епархије далматинске Фотија, који је постављен за владикау зворничко-тузланског.

За епископа далматинског Никодим је именован у мају на засједању Светог архијерејског сабора СПЦ.

Никодим Косовић је рођен 1981. године у Задру. Богословију Светог Арсенија Сремца завршио је 2000. године у Сремским Карловцима, а затим је дипломирао на Богословском факултету на Аристотеловом универзитету у Солуну 2009. године.

Магистрирао је на Понтификалном источном институту у Риму 2011. године и од тада је био докторант Факултета за канонско право Грегоријанског универзитета у Риму.

Portal Novosti, 28.12.2017.

Порушени споменици на зараслим гробљима у Донјим Кукурузарима и Горњем Храстовцу

DONJI KUKURUZARI - Да духови прошлости и ратне авети не мирују говори прошлостјесно рушење два обитељска надгробна споменика исписана ћириличним словима на два православна гробља на Банији. Порушени споменици на зараслим гробљима у Донјим Кукурузарима и Горњем Храстовцу подигнути су погинулим војницима бивше Републике Српске Крајине. На једном, онеме М. З.-у, писало је: "Погинуо за болју будућност Српске Крајине. Споменик подижу родитељи и брат." На споменику Ђ. К.-у стајао је тек натпис оžалошћене обитељи, без икаквог политичког садржаја: "Док живимо ми, живјећеš и ти с нама."

Пошнителји су, наравно, непознати, локално становништво о скрнављењу надгробних споменика шти због страха, а полиција нема никаквих информација. Рушењем надгробних споменика двојци погинулих војника обистиниле су се пријетње десничарских емисија попут "Бужице" у којима се позива на рушење споменика војницима страдалима на страни РСК, пише "Portal Novosti".

Споменици пораженим погинулим војницима, и то они службеног карактера, за сада много болје пролазе у сусједној Босни и Херцеговини, гдје је рат био много крвавији. Тако велики споменик постоји у Републици

Српској, у Дервенти, а подигнут је у чашт погинулим припадницима 103. Дервентске бригаде Хрватског вијећа одбране. Налази се само 200 метара од некадашњег логора Рабић у којем су тјеком рата деветдесетих убјани и мућени затоћеници српске националности. Око споменика погинулим војницима НВО-а у Дервенти сваке године се окуплјају представници хрватског народа у БиХ, редовно потпомогнути саборским заступницима из Хрватске. Споменимо и то да се на споменику, који су службено подигнуле обитељи погинулих припадника 103. Дервентске бригаде, налазе хрватски грбови с првим бијелим пољем. Иако су се због тога бунили припадници српског становништва и рабин жидовске заједнице, споменик и даље стоји, без devastације и скрнављења.

РТС, Танјуг, 20.01.2018.

Поново оскрнављена православна црква у Карловцу

Саборни храм светог оца Николаја Мирликијског Карловцу осми пут је оскрнављен прошле ноћи у последњих 10 година, од када је црква обновљена. Карловачку полицију су о скрнављењу храма обавестили свештеници након чега је извршен увиђај.

Отац Дарко Дугоњић, старешина храма, рекао је Хини пре увиђаја да су бочна врата цркве проваљена, као и да су испревртане столице.

Епарх Горњокарловачке

епархије Герасим, који је ту у суботу служио литургију поводом празника светог Јована Крститеља, рекао је Хини да Српска православна црква у Карловцу обреде обавља већ 230 година.

Ово је осмо овакво скрнављење, откако је храм пре 10 година обновљен, рекао је владика Герасим.

Он је напоменуо да полиција до сада ни у једном случају провала, разбацивања ствари и разбијања, те шарања

графита, није открила починитеље.

Герасим сматра да ове провале немају неке националистичке мотиве, већ да су подстакнуте ситним користољубљем, "као да се у цркви држи новац, злато и сребро, па ће се обогатити, а није тако".

"Сиромаштво је велико, људи се сналазе, а боље би било да ми дођу и траже новац, јер овако само направе штету, а свако ко то ради нешто може и поштено одрадити за новац да, на пример, нешто почисти", рекао је владика Герасим.

Vesti, 14.04.2018.

Domoljubne ulice čiste od Srba

U mestu Kistanje u Hrvatskoj, između Knina i Benkovca, tokom pravoslavnog Uskrsa dogodila se serija pljački srpskih kuća.

Prema informacijama Dokumentaciono-informativnog centra Veritas, u samo nekoliko dana opljačkane su, a zatim potpuno opustošene kuće Ruže Ardalić, Srpkinja koja živi i radi u Nemačkoj, ali i kuće njene pokojne majke Mande Mirčete. Njihova imovina se nalazi u delu Kistanja poznatom kao Lalića Draga.

“U” za antifašiste

Savo Štrbac kaže da je spomenik kod ulaza u Nacionalni park Krka jedan od retkih koji je “preživio” 1995. i vojno-poliцијску акцију “Oluja” koja je proterala Srbe iz ovog kraja.

- Prema poslednjim podacima uništeno je više od 3.000 spomenika i tabli iz Drugog svetskog rata. U centru Kistanja je uništena tabla na kojoj se nalazio spisak od više hiljada poginulih antifašista i nikada nije vraćena – navodi direktor Veritasa.

Predsednik Veritasa Savo Štrbac upozorava da se istovetan scenario pljački odigrao samo nedelju dana ranije i u zaseoku Mažibrade.

- Ono što je obeležilo poslednji niz pljački jeste da su kuće otvarane sekirama i da je sve ono što nije moglo da se opljačka uništeno. Obnovljena kuća je pretvorena u novu ruševinu. Absurd je da se sve to dešava u gradiću koji je prema popisu iz 1991. brojao 2.021 stanovnika, od čega samo devet Hrvata, a da je danas situacija slična po broju stanovnika, ali je samo pedesetak preostalih Srba.

Svi drugi su Hrvati sa Kosova, Janjevci – kaže Štrbac.

Svi zatvaraju oči nad činjenicom da je na meti isključivo srpska imovina, veli predsednik Veritasa.

- Zvuči neverovatno, ali u ulicama Franje Tuđmana, Hrvatskih branitelja i Starčevića gotovo da više nema nijedne cele srpske kuće. Prizor u ovim ulicama izgleda kao da je rat još u toku. Nažalost, svi zatvaraju oči nad činjenicom da je pljačka srpske imovine postala svakodnevica – ogorčeno primećuje Štrbac.

U Kistanjama ništa bolja situacija nije ni kada je reč o fašističkim grafitima koji su već uo-

bičajan “dekor” po ovom naselju. Prema pisanju hrvatske štampe, u junu prošle godine, uz ustaške simbole po neobnovljenim ili napuštenim kućama, garažama i prozorskim staklima, osvanuli su i kukasti krstovi, crtani čak po asfaltu.

Savo Štrbac navodi primer spomenika iz Drugog svetskog rata koji je na samom ulazu u Nacionalni park Krka, a već pola godine na njemu je ustaško “U” koje nikome ne pada na pamet da uklanja.

- U Nacionalnom parku tvrde da to nije u njihovoj nadležnosti, a u komunalnim službama Kistanja takođe tvrde da to nije njihov posao. Slovo “U” tako dočekuje i ispraća goste nacionalnog parka i nikome ništa – ogorčeno zaključuje Štrbac.

Spс.rs, 10.06.2018.

Хиротонија и устоличење Епископа осечкопољског и барањског г. Херувима

На дан када наша Света Црква молитвено прославља Преподобног Никиту Исповедника, 10. јуна 2018. године, Свјатјејши Патријарх српски г. Иринеј служио је свету архијерејску Литургију у Саборном храму Светог великомученика Димитрија у Даљу.

У време богослужења Његова Светост је обавио хиротонију и увео у трон Епископа осечкопољских и барањских Епископа г. Херувима, досадашњег настојатеља манастира Успења Пресвете Богородице у Даљској Планини. Предстојатељу Српске Православне Цркве на светој Литургији саслуживали су Високопреосвећена господа Митрополити црногорско-приморски Амфилохије и загребачко-љубљански Порфирије; Преосвећена господа Епископи будимски Лукијан, бачки Иринеј – администратор Епархије осечкопољске и барањске, врањски Пахомије, шумадијски Јован, браничевски Игњатије, зворничко-тузлански Фотије, горњокарловачки Герасим, славонски Јован, бихаћко-петровачки Сергије и далматински Никодим; архимандрити, изабрана господа Епископи осечкопољски Херувим, мохачки Исихије, захумско-херцеговачки Димитрије и ремезијански Стефан.

Такође, саслуживали су и бројни свештеномонаси и свештеници из других епархија. Молитвеног учешћа узео је умировљени Епископ зворничко-тузлански г. Василије. Торжествено богослужење улепшао је својим појањем Црквени хор Свети Јован Крститељ из Бачке Паланке.

Поред пријатеља и родбине епископа Херувима, многобројних верника из Епархије осечкопољске и барањске, Далмације, Бачке и из шире околине, овом евхаристијском сабрању присуствовали су изасланик Председника Републике Србије г. Никола Селаковић, генерални конзул Републике Србије у Вуковару г. Милан Шапић, ђаковачко-осјечки надбискуп Ђуро Хранић, пожешки бискуп Антун Шкворчевић, директор Канцеларије Владе Републике Хрватске за односе са верским заједницама г. Шиме Јерчић, народни посланици у Сабору Републике Хрватске г. Милорад Пуповац и гђа Драгана Јецков, председник Заједничког већа општина г. Срђан Јеремић, као и друге угледне личности јавног и културног живота из целог региона.

У току торжествене свете Литургије, коју је својим појањем улепшао Црквени хор Свети Јован Крститељ из Бачке Паланке, извршена је хиротонија богољубезњешег

архимандрита Херувима у чин Епископа. На крају свете Евхаристије извршено је устоличење – увођење владике Херувима у трон Епископа осечкопољских и барањских.

Том приликом, предајући жезал у руке новоустоличеног Епископа осечкопољског и барањског, Патријарх српски г. Иринеј између осталог је рекао новом Епископу: -Црква вас поставља да Реч Божју блавестите, да Љубав Божју и јеванђелску ширите најпре у своме народу а затим свугде и на свакоме месту. Ви долазите на једну епархију која је прошла кроз све муке и страдања, која смо готово сви запамтили. Начин да се тог злога ослободимо, и ми и народи са којима делимо живот и ово поднебље Божје, јесте да се покажемо као љубав, оваплоћена љубав Божја у народу и времену у коме живимо. То је једини начин да се зло победи. Никада зло није побеђено злом него само добром. И зато вас Црква и Господ пиставља да ширите Његову љубав. Долазите на епархију која, се Богу хвала, обнавља од тешке трагедије времена прошлости и после једног вредног епископа, који је оставио диван траг о себи, својим радом, својим односом према своме народу и према свима другим народима. Он вам је диван пример да се угледате како треба и ви да данас поступате, да ширимо и да ширите љубав Божју по којој ће нас Господ и познати и признати, казао је у беседи Његова Светост

Banija.rs; 11.08.2017,

Sahranjen dr Đuro Zatezalo

DONJE DUBRAVE - Na mjesnom groblju u Donjim Dubravama kraj Ogulina juče je (četvrtak) sahranjen dr. Đuro Zatezalo – bard srpske istoriografije u Hrvatskoj. Emotivno, ljudski i profesionalno je čitav životni i profesionalni vijek bio vezan iz istoriju Srba u Hrvatskoj posebno izučavajući i objavljujući istorijsku građu stradanja Srba Like, Korduna i Banije tokom Drugog svjetskog rata.

Po završetku rata tada mladi učitelj po školama slunjskog i ogulinskog kotara, potom profesor u karlovačkoj srednjoj ekonomskoj školi, zainteresovao se za istoriju svojeg naroda, te je vođen željom da istina vremenom ne bude prepuštena zaboravu magistrirao je i doktorirao istorijske nauke. Bio je osnivač i 30 godina direktor Historijskog arhiva u Karlovcu institucije koje je za njega upravljanja objavila čak 35 raznih izdanja o stradanjima naroda.

- Đuro nije dijelio ljude. On je spajao ljude, pa danas

njegovoj sahrani prisustvuju ne samo Srbi iz svih krajeva Hrvatske već i Hrvati kao i drugi narodi. Jer Đurino djelo, njegove knjige koje ostavlja iza sebe i po kojima ćemo ga trajno pamtiti – dobro je za sve, rekao je opraštajući se od dr. Zatezala predsjednik SDSS-a prof.dr Milorad Pupovac.

Autor je stotinjak raznih naučnih radova i knjiga u kojima je detaljnije pisao o događajima iz rata, žrtvama, okolnostima u kojima su dizani oružani ustanci te o djelovanju i radu ogranaka Komunističke partije. Jedno od njegovih kapitalnih djela je knjiga "Radio sam svoj seljački i kovački posao" koja

je upravo ovih dana doživjela drugo izdanje u kojoj je objavio svjedočanstva genocida nad Srbima. Zadnja promocija drugog izdanja bila je u Krnjaku svega nekoliko dana prije smrti dr. Zatezala, a tokom jeseni i zime planirao je promocije u Srbiji i Republici Srpskoj.

Zahvaljujući njemu više se zna o ustaškom logoru Jadovno o čemu je uključujući i poimenično žrtve objavio knjigu "Jadovno: kompleks ustaških logora 1941". Istraživao je i zločine u Jasenovcu, a brojni zapisi su ostali neobjavljeni za njega života. Uz naučni rad bio je aktivan i u brojnim društvenim aktivnostima, kako unutar

srpske tako i šire društvene zajednice. Uz ostalo bio je i potpredsjednik Savjeta za nacionalne manjine RH od 2003. do 2011. godine.

Sahrani dr. Zatezala među tristetinjak okupljenih poštovaoca bili su i brojni članovi Samostalne demokratske srpske stranke čiji je bio simpatizer. Nažalost, iako je dobitnik Nagrade za životno djelo Grada

Karlovca, sjenima svojeg sugrađanina nije se došao pokloniti niko iz aktuelenih gradskih i županijskih struktura.

Osim dr. Pupovca od svojeg sumještana biranim riječima oprostio se Čedomir Višnjić, takođe hroničar srpske istorije i bivši dugogodišnji predsjednik "Prosvjete".

Dr. Zatezalo rođen je 1931.

godine, a umro 6. avgusta 2017. od posljedica trovanja dimom dok je pokušavao gasiti vatru koje je iznenada planula u blizini njegove rodne kuće u Donjim Dubravama gdje je tokom ljeta boravio. Osim njegovih knjiga koje ga čine besmrtnim, iza dr. Đure Zatezala ostala su dva sina i petoro unučadi.

Večernje novosti, 09.03.2018,

JOVAN RADULOVIĆ – VELIKI PISAC LJUDSKIH PORAZA

U Beogradu u sredu preminuo Jovan Radulović, istaknuti pripovedač, romansijer, autor "Golubnjače". Jovan Delić: Nigde nije tako zgusnuto data Srpska Dalmacija kao u njegovom romanu "Prošao život"

POSLE izuzetno duge i teške bolesti, u Beogradu je u sredu, u 67. godini, preminuo Jovan

Radulović, istaknuti pripovedač, romansijer, dramski i TV pisac, autor politički osporavane "Golubnjače", koji je gotovo svoj celokupni opus posvetio kninskom kraju u kome je proveo detinjstvo i ranu mladost.

Rođen u siromašnoj Polači, gimnaziju je završio u Kninu, a 1971. preselio se u Beograd, gde

je diplomirao književnost na Filološkom fakultetu. Radio je kao profesor u 14. beogradskoj gimnaziji, urednik u BIGZ, kada je ova izdavačka kuća bila u velikom uzletu, i bio direktor Biblioteke grada Beograda. Teška bolest koja ga je skolila bila je razlog što se rano povukao iz javnog života, morao je godinu i po dana da provede na lečenju u Rimu, gde mu je u bolnici "San Kamilo" urađena transplantacija koštane srži. Oporavio se, ali se, nažalost, opaka boljka vratila sa fatalnim ishodom.

- Bio je neverovatno darovit pripovedač, kao zemlja darovit – čini mi se da je to za njega rekao Dragoslav Mihailović. Ne znam da li je bolje pripovedao o užasima detinjstva i stasavanju iznad jame Golubnjača ili o tragedijama poraženih, izrazdvajanih i prognanih Srba iz Dalmacije – kaže, za "Novosti", profesor Jovan Delić.

– Iz njegove proze odjekuje višeglasje mrtvih. Ne znam boljeg malog negativnog junaka od njegovoga Mićuke. Retki su tako zbijeni, gusti, kratki romani kao što je “Prošao život”. Nigde nije tako zgusnuto data Srpska Dalmacija kao u tom tragičnom dopisivanju mrtvih.

On je odavno govorio glasom sa onoga sveta. Sve je stalo u taj roman i njegov naslov “Prošao život”. Nije mu dato da dovrhuni svoj dar. Veliki pisac ljudskih poraza. Čast je bilo biti uz takav dar i uz takvu književnost.

U književnost je Jovan Radulović ušao zbirkom pripovedaka “Ilinštak”, kojom je najavio

potpuno nov i samosvojan glas u savremenoj srpskoj prozi. Najširoj javnosti ostao je poznat po drami “Golubnjača”, izvedenoj na sceni Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu 1982. Zbog osetljive teme, predstava je skinuta sa repertoara, posle reagovanja GK SK Novog Sada, koji je ocenio kako drama “dovodi u sumnju tekovine NOB-a, socijalističke revolucije i dalje socijalističke samoupravne izgradnje našeg društva”. Mesecima su trajale žestoke i besmislene političke osude, a “Golubnjača” je bila predmet rasprava na partijskim forumima “od Triglava do Đevđelije”. Ipak, drama je u istoj režiji i podeli igrana u Studentskom

kulturnom centru, a na festivalu “Alpe-Adrija” u Sloveniji proglašena je najboljom predstavom.

Radulović je autor i knjiga pripovedaka “Dalje od oltara”, “Idealan plac”, romana “Braća po materi”, “Prošao život”, “Od Ognjene do Blage Marije”, TV drame “Vučari Donje i Gornje Polače”, putopisnih eseja “Po srpskoj Dalmaciji”. Za ova i druga dela dobio je mnogobrojne nagrade, među kojima su Oktobarska nagrada grada Beograda, Andrićeva nagrada, “Isidora Sekulić”, “Bora Stanković”, “Branko Ćopić”, “Zlatni suncokret”, “Petar Kočić”...

Večernje novosti, 13.05.2018,

Premينو Borislav Mikelić

Odlazak bivšeg premijera RSK i čuvenog direktora petrinjskog “Gavrilovića”. Plodna privredna i politička karijera ratnog siročeta iz Potkozarja

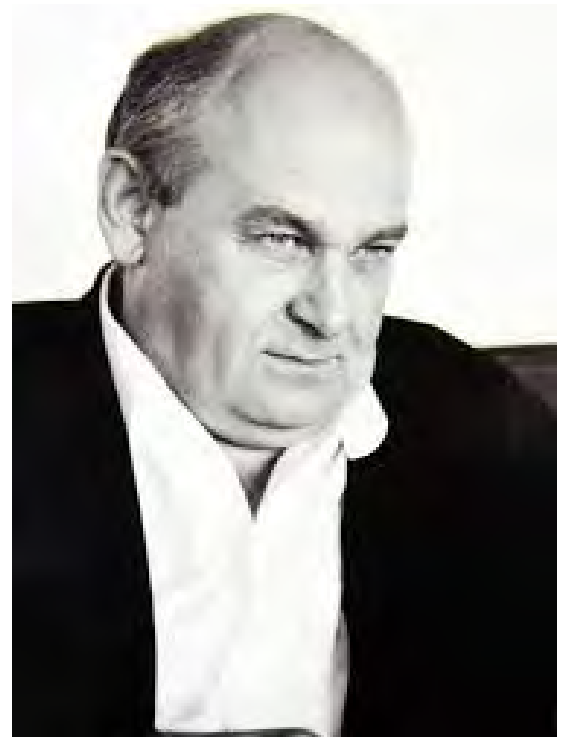
BIVŠI premijer Republike Srpske Krajine, čuveni direktor “Gavrilovića” i potpredsednik Fudbalskog kluba Partizan Borislav Mikelić preminuo je juče, u Beogradu, u 79. godini.

Rođen se 13. septembra 1939. u Kraljevini Jugoslaviji, u Dobrljinu, pored Bosanske Kostajnice. Za vreme Drugog svetskog rata ostao je siroč, jer mu je cela porodica pobijena, delom u Jasenovcu, delom direktnom likvidacijom.

Odrastao je u sirotištimu u Sloveniji i Hrvatskoj. Uprkos tome uspeo je da stekne zvanje grafičkog inženjera i karijeru započinje u radnoj organizaciji “Privreda” u Petrinji.

Od polovine sedamdesetih bio je prvo na dužnosti sekretara petrinjskog Opštinskog

komiteta SK Hrvatske, a zatim predsednik Skupštine opštine Petrinja. Tokom osamdesetih godina, pa sve do početka rata u Hrvatskoj, bio je na čelu čuvene Mesne industrije “Gavrilović”.

U aprilu 1989. postaje član CK SKJ.

S početkom višestranačja, Mikelić osniva Socijalističku partiju Hrvatske – stranku jugoslovenske orijentacije, koja se 1991. priključuje Savezu

komunista – Pokretu za Jugoslaviju. Za Beograd odlazi u januaru 1991. i postaje savetnik u preduzeću “Progres” Mirka Marjanovića, budućeg srpskog premijera. U to vreme imenovan je i na mesto potpredsednika Fudbalskog kluba Partizan.

U politiku se vraća krajem 1993. godine, kao šef izborne kampanje Milana Martića za

predsednika RSK, da bi u aprilu 1994. pa sve do maja 1995. obavljao dužnost predsednika Vlade RSK. Bio je jedan od zagovornika pregovora sa Hrvatskom, ali i ujedinjenja srpskih zemalja. Smatrao je da se Plan Z-4 može uzeti kao osnova pregovora između Knina i Zagreba.

Posle “Oluje” odlazi za Beo-

grad, gde se vraća na mesto savetnika u “Progresu”, a kasnije osniva mesnu industriju “Galames”.

Hapšen je u vreme policijske akcije “Sablja”, zbog navodne umešanosti u ubistvo premijera Zorana Đinđića. U pritvoru je proveo tri meseca. Oslobođen je odlukom Vrhovnog suda.

Веритас инфо, 12.04.2018.

УМРО СЛОБОДАН ПЕРИЋ

Слободан Перић је рођен 23.10.1944 године у Бадчкој Ријеци, на Кордуну. Завршио је средњу војну школу 1963. године у Сарајеву, Војну Академију КОВ 1968. године у Београду и Високу војно-политичку школу ЈНА 1977. у Београду. Током службе у ЈНА био је на различитим дужностима у дванаест гарнизона. Пензионисан је у гарнизону у Београд 1996. године у чину пиковника

Војске СРЈ.

Писао је поезију, прозу и афоризме. Поезију и афоризме објављивао је у бројним листовима и зборницима. Прву самосталну збирку родољубиве поезије “Рањене душе” објавио је 2002. године. Књигу сатирично-хумористичног садржаја “Ђено ћера ћаћу” објавио је 2004. године. Био је члан

удружења књижевника Србије и многих књижевних клубова. Уврштен је у Лексикон Српских писаца Матице Српске у Новом Саду.

Умро је 12.04.2018.

Сахрањен је у Старој Пазови.

НОВА ИЗДАЊА

SNV Bulletin #12 / *Slike povratka:
Dalmacija*

SNV CHB srpske narodno vijeće | crnogorsko narodno vijeće | serb national council

IZ UVODA

Iako je svaka od njih obilježena različitim iskustvima i nedaćama, povratničke i izbjegličke priče Srba iz Dalmacije ne razlikuju se mnogo od sudbine cjelokupnog srpskog stanovništva koje je

SLIKE POVRATKA -DALMACIJA

u ratu moralo da napusti svoja ognjišta. Nova okruženja i ljudi pružili su im tek toliko dane strahuju za sopstvene živote, ali kako je vrijeme prolazilo, osjećaj nepripadanja u nove sredine nikako ih nije napuštao. Želja za rodnim pragom i komadićem zemlje na kojem sa sigurnošću mogu tvrditi da su svoji na svome vukla ih je u novi početak.

U većini su ih slučajeva nakon povratka zatekli isti prizori: zapaljene i opljačkane kuće, napuštena i zarasla imanja te pusta sela. Uz pomoć državne obnove mnogi su dobili osnovne uslove za život. Posla za njih uglavnom nije bilo, a socijalna pomoć i male penzije mnogima su od

njih i dalje bili jedini izvor prihoda. Oni mlađi opredijelili su se za stočarstvo i poljoprivredu znajući da ih barem način života njihovih predaka nikada neće ostaviti gladnima.

Početnički optimizam i vjera da će u nekoj daljnjoj budućnosti biti bolje s vremenom su splasnuli. Iako često ogorčeni na državu, maticu i političare, povratnici nerijetko češće zamjeraju svojim komšijama, rodbini i prijateljima koji su odustali od brige za svojim krajem. Sve priče o odlasku i povratku za njih su već, uglavnom kažu, odavno ispričane, a o bolnim uspomenu koje su ih trajno obilježile rijetko više žele govoriti. Okrenuti svojim životima pomireni sa svakodnevicom i kolotečinom koja ih je obuzela, preživljavaju kako samo oni znaju i umiju. Mlađe generacije u jednako teškoj borbi za opstanak lakše prihvataju suočavanje sa sadašnjošću pokušavajući se asimilirati koliko god je to prihvatljivo u sredini u kojoj žive. I jednima i drugima najteže padaju usamljenost i činjenica da će se u neobnovljenim seoskim školama ikada više čuti graja đaka...

U sklopu Političke akademije Srpskog narodnog vijeća u 2017. godini održan je šesti ciklus predavanja i razgovora, u kojem su kao stalni polaznici sudjelovali mladi aktivisti iz

POLITIČKA AKADEMIJA SNV-A – BUDUĆNOST SRBA U HRVATSKOJ

srpske zajednice s ciljem međusobnog upoznavanja, razmjene iskustava i stjecanja znanja korisnog za daljnje djelovanje na trima područjima, i to: 1) unutar srpske zajednice, odnosno u njezinim kulturnim, prosvjetnim, privred-

nim i društveno-političkim organizacijama, 2) na području predstavljanja srpske zajednice u lokalnim, županijskim i državnim tijelima te 3) u široj javnosti, posebno povezano s temama važnima za srpsku zajednicu. Ak-

SNV Bulletin #13 / Politička akademija snv-a
— budućnost Srba u Hrvatskoj

ademiju je pohađalo 16 polaznika, uglavnom mlađih.

Pred zadnji susret ovogodišnjeg ciklusa polaznici su zamoljeni da napišu kratke eseje na dvije teme:

1. Što vide kao glavne probleme s kojima se suočavaju Srbi u Hrvatskoj — i na lokalnoj razini (tamo gdje oni, polaznici, žive) i

na nacionalnoj razini?

2. Kako vide budućnost Srba u Hrvatskoj u narednih desetak godina, s ciljnom godinom 2027.? Što se može učiniti — ako se išta može učiniti — da se problemi koje su identificirali u odgovoru na prvo pitanje riješe i da se položaj srpske zajednice unaprijedi u odnosu na sadašnje stanje?

Na temelju pristiglih eseja, 29. listopada 2017., vodila se jednoipolusatna inicijalna rasprava među polaznicima šeste generacije koji su predstavili svoje odgovore na ova dva pitanja. U toj je raspravi svima omogućeno da komentiraju odgovore koje su dali drugi polaznici kao i da eventualno ospore odgovore drugih ili dodaju popisu odgovora još poneki. Ta rasprava vođena je po metodološkim načelima koja odgovaraju fokusnoj grupi. Da bi se omogućila najveća moguća

sloboda odgovaranja, svim je sudionicima zajamčena anonimnost pri doprinosu izvještaju koji ovdje prezentiramo. Vođena je u potpunosti slobodna i vrlo produktivna rasprava, koju su pojedini sudionici naročito pohvalili naglašavajući da dosad nisu imali mnogo prilika za izražavanje mišljenja na taj način, kao ni za predlaganje rješenja. Smisao rasprave, kao i prethodnog eseja, bio je u stvaranju kolektivnog odgovora na postavljena pitanja oko kojeg se svi ili velika većina sudionika mogu složiti...

U izvještaju predstaviti ćemo odgovore ispitanika na dva postavljena pitanja, pa će i prva dva dijela izvještaja biti strukturirana po tim pitanjima. U trećem ćemo dijelu navesti i citate iz pristiglih eseja da bismo ilustrirali neke zaključke koje iznosimo u prvim dvama dijelovima.

HISTORIJSKI REVIZIONIZAM, GOVOR MRŽNJE I NASILJE PREMA SRBIMA U 2017.

SNV Bulletin #14 / Historijski revizionizam, govor mržnje i nasilje prema Srbima u 2017.

"Prišla nam je grupa od neka tri, četiri čovjeka od 40-ak godina. Vidno alkoholizirani počeli

su nam psovati 'majku četničku' i govorili 'kako nas nije sramota dolaziti u Zagreb'. Žena i ja smo se samo pogledali, šutjeli smo. Što ćemo, tu su nam bila mala djeca. Sačekali smo da se izdivljaju, to je trajalo, onako, neko vrijeme i onda su otišli uz poruku da će, ako se vratimo, srediti i nas i djecu", prisjetio se Dušan Kovačević, direktor novosadskog festivala Exit, svog posjeta Zagrebu. Opisani događaj dogodio se sredinom februara 2017. godine, u mjesecu kada su na ulicama Vukovara osvanule naljepnice kojima se poziva na vješanje Srba i kada su članovi ekstremno desne Autohtone - Hrvatske stranke prava (A-HSP) u crnim uniformama marširali

glavnim gradom Hrvatske. Lanijski februar ostat će upamćen i kao mjesec u kojem je u Bjelovaru, na pravoslavnoj crkvi Svete Trojice, zaštićenom spomeniku kulture, osvanuo ustaški grafit, i u kojem je Milanka Opačić, zastupnica SDP-a, dobila policijsku zaštitu zbog fotomontaže koju je, inspiriran njezinom srpskom nacionalnošću, objavio portal Dnevno.hr. Da izuzetak nije bila ni Dalmacija, dokazali su organizatori karnevala u Kaštelima koji su krajem istog mjeseca pred stotinama posjetitelja, među kojima je bilo i maloljetne djece, spalili skulpturu koja je predstavljala Milorada Pupovca, predsjednika Srpskog narodnog vijeća (SNV) i Samos-

talne demokratske srpske stranke (SDSS).

Navedeni događaji predstavlja-ju 6 od ukupno 393 događaja (ko-liko ih je SNV zabilježio u 2017. godini) koji uključuju etničku netrpeljivost, reviziju i negiran-je povijesnih događaja te uvrede, prijetnje, fizičke napade i govore mržnje usmjerene protiv Srba u Hrvatskoj. Izneseni podaci, koje prikupljamo od 2014. godine, ukazuju na daljnji rast takvih slučajeva. Konkretnije: lani je u prosjeku jednom dnevno zabil-ježen događaj koji sadrži elemente historijskog revizionizma i/ili et-ničke nesnošljivosti prema Srbi-ma. Međutim, treba reći da taj rast ipak nije toliko drastičan koliko je to bio u prethodnom razdoblju (na prijelazu iz 2015. u 2016. go-dinu SNV je zabilježio porast na-vedenih slučajeva za čak 57 pos-

to), kada su se u javnosti odrazile posljedice šovinističke kampanje koju je predvodilo desno krilo vladajućeg HDZ-a pod vodstvom Tomislava Karamarka, a kojima svjedočimo i danas.

Iako aktualna koalicijska Vla-da, koja je predvođena HDZ-om i koju uz HNS podržavaju i zas-tupnici nacionalnih manjina, for-malno osuđuje takve pojave, ona i dalje ne pokazuje energičnost u dokidanju antimanjinskih i proustaških manifestacija u društ-vu. Jedna od činjenica koja ukazu-je na to jest da je ploča s ustaškim pozdravom "Za dom spremni" u septembru iz Jasenovca premješte-na u obližnju Novsku, a u toj je pri-godi Vlada pregovarala s Markom Skejom, zapovjednikom zloglasne IX. bojne Hrvatskih obrambenih snaga (HOS) "Rafael vitez Boban",

koja nosi ime ustaškoga zločinca, i s Antom Đapićem, bivšim gra-donačelnikom Osijeka i predsjed-nikom ekstremno desnog HSP-a, koji je najavio pokretanje refer-enduma čiji će cilj biti dokidanje prava na zatupljenost nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru.

Osim vidnog prisustva man-ifestacija kojima se Srbima želi poručiti da oni, kao ni njihova kul-tura, jezik i pismo, a ponajmanje političko djelovanje, nisu dobro-došli u Hrvatskoj, zastrašujuće je i to da su takve pojave u našem društvu prisutne do te mjere da su postale gotovo prešutno prih-vaćene. Zbog toga se doimlje da će izvršna i zakonodavna vlast, kao i pravosudna tijela, morati uložiti daleko više napora da bi samo zaustavili daljnji porast takvih po-java, a kamoli da bi ih suzbili.

FRAKTURA
NAKLADNIČKA KUĆA

Dejan Jović RAT I MIT

Politika identiteta u suvre-menoj Hrvatskoj postavlja pitanja o vladajućem – od dizajnera iden-titeta stvorenom, a od države per-

manentno nametanom – narativu o hrvatskoj državnoj samostal-nosti i Domovinskom ratu. Kako suvremena Hrvatska interpretira rat, i zbog čega se od njega nika-ko ne može udaljiti? Zašto je baš u Hrvatskoj rat središnji dio novog državnog i nacionalnog identite-ta? Zašto dizajneri identiteta i ve-liko dio javnosti panično reagiraju na svaku drukčiju interpretaciju Domovinskog rata? Nije li Hr-vatska samu sebe okovala vlas-titom selektivnom, tabuiziranim i u značajnoj mjeri falsificiranom interpretacijom prošlosti? Je li društvo koje inzistira na jednom jedinom dopuštenom tumačenju povijesnih događaja sposobno za napredak, za suočavanje s izazovi-ma ideje slobode, na koncu i za

vlastiti opstanak?

Dejan Jović ovom knjigom nudi demokratski seminar u kojem će se slobodno, bez tabua i bez su-višnih zanosa, raspravljati o nave-denim pitanjima. Rastvara mitove jer ih smatra opasnim za slobodu, demokraciju i suverenitet, te nam dobronamjerno ukazuje na to da je politika identiteta u Hrvatskoj danas jedan od glavnih razloga njene stagnacije, pa i nazadovan-ja. Osnovna poruka Rata i mita jest da hrvatsko društvo treba smoći hrabrosti da se oslobodi nametnutih okova, da umjesto povišenih emocija odabere ar-gument i tako ispuni preduvjet stvarne demokratske tranzicije i napretka.

“Autor na inovativan način primjenjuje modernističke teorije nacije na povijesni proces raspada Jugoslavije i stvaranja hrvatske države te pokazuje da je izgradnja novoga nacionalnog identiteta utemeljena u specifičnoj selekciji i kombinaciji povijesnih elemenata. Drugo, pokazuje kako su interesi dominantnih političkih i društvenih aktera povezani sa sadržajem nove konstrukcije hrvatskoga nacionalnog identiteta. Istodobno, ta konstrukcija eliminira i tabuizira skupine i teme koje nisu s njom uskladive. Iz ove prikrivene sveze interesa i diskursa proizlaze i antiliberalna i autoritarna obilježja hegemonijskoga hrvatskog nacionalizma, koji je uspostavljen kao obvezujući ok-

vir za sve aktere hrvatske politike, na desnici, centru i ljevici. Ova knjiga je pledoaje za obranu liberalno-demokratskih vrijednosti i očuvanje slobode znanstvenog istraživanja.” – prof. dr. sc. Nenad Zakošek, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

“Ova knjiga pruža jedinstvenu priliku za informiranu diskusiju o nacionalnom identitetu u postjugoslavenskom poraću. Jovićev interdisciplinarni i humanistički angažiran pristup dijeli senzibilitet postkolonijalnih studija koji mu omogućuje da uoči poveznice između političkih procesa i svakodnevnog iskustva Drugih u kontekstu nedovršene demokratizacije. Na izazov da u vremenu otvorenih rana piše za bilo koga

prihvatljivo, autor je odgovorio predanošću da piše znanstveno, podsjećajući nas na bit toliko željene demokracije argumentirano suočavanje različitih interpretacija.” – doc. dr. sc. Zlatan Krajić, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

“Dejan Jović pripada redu najuglednijih teoretičara u oblasti politologije. Knjiga o osnivačkom mitu Domovinskog rata na teorijski i normativno snažan i angažiran način analizira jedno od najsloženijih pitanja utemeljenja Hrvatske kao političke zajednice. Po svom značaju predstavlja prekretnicu u suvremenoj politologiji jugoistoka Evrope.” – prof. dr. sc. Milan Podunavac, Univerzitet Donja Gorica, Crna Gora

Efraim Zuroff

OPERACIJA POSLJEDNJA PRILIKA

Potjera za nacističkim zločincima

Knjiga Efraima Zuroffa koja je pred nama, Operacija Posljednja prilika, čiji naslov aludira na činjenicu da će biološka smrt oteti iz ruku pravde preostale odgovorne za Holokaust ako se ne poduzme taj posljednji napor da ih se uhvati i izvede pred sud, govori o tome kako su zločinci desetljeći-

ma izbjegavali pravdi, kako im se mukotrpno ulazilo u trag i kako se (neke, barem) pronalazilo. Za čitatelje u Hrvatskoj posebno će zanimljiva poglavlja biti ona što se bave slučajem Milivoja Ašnera, šefa ustaške policije u Požegi, koji je, dokazima usprkos, a zahvaljujući tromosti austrijskog pravosuđa, dočekaio svoj kraj na slobodi, mirno živeći sa suprugom u Klagenfurtu (Celovcu). Drugo posebno zanimljivo poglavlje jest ono što se bavi suđenjem jednom od zapovjednika zloglasnog jasenovačkog logora, Dinku Šakiću. To je, vrijedi naglasiti i ponoviti, jedino suđenje nekome odgovornom za ustaške zločine u gotovo tri desetljeća postojanja neovisne Hrvatske. Jedino! Zato i ono što Zuroff radi ima smisla, jer još je relativno mnogo šakića koji slobodno žive širom svijeta, uživa-

jući zaštitu onih kojima su služili u vrijeme Hladnoga rata, ili na-prosto “prodajući se” kao antikomunisti...

“Nikad nije prekasno prives-titi pravdi odgovorne za strahote Holokausta. Operacija Posljednja prilika pokazuje kako Efraim Zuroff s neiscrpnom energijom, predanošću i strašću čini upravo to. Ovo je savršen primjer koliko dobra pojedinac može napraviti kad je predan pravdi i istini.” – Abraham Foxman, direktor Antidefamacijske lige

“Potresna priča o predanosti jednog čovjeka rješavanju pravnog i moralnog problema, uz šokantan prikaz raširene ravnodušnosti, pa čak i antagonizma s kojima se au-tor susreće. Otrežnjujući, vrijedan izvor za buduće povjesničare.” Kirkus

Чујоја
Ш Т А М П А

DUŠAN ĐAKOVIĆ

“NAROD KOJI IMA NAJVEĆE BEZDANKE I U ZEMLJI I NA NE- BESIMA”

ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ

...Својим племенитим пером и особеним уметничким даром - “словијем” луђерне Ђаковић је учинио чудо.

Освештао је губилишта... тако Срби нису још једном уморени ћутањем и заборавом. Његово перо је богоносно... пркоси смрти и злочинима светлошћу и молитвом (за жртве и крвнике). Његова фасцилатна, тешко достижна нова “Жмижда” је неумољива истина. Крвницима остаје довека тмина, а жртвама светлост истрајава, док је српског рода..

Љубивој Тадић

...Ђаковић је једини српски писац чије је дјело велико, а

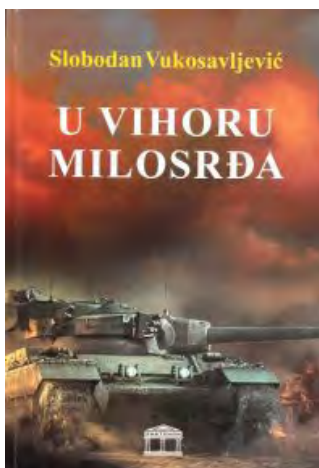
његово име оста у запећку. Његови чудотворни романи, посебно “Јадовничка жмижда” обитавају у књижевном небесју, тежећи за недосегнутим. Ово магично “словије” (књига мудрости) - бесједе монолози, сање... о усуду свога народа и своје земље куца на врата свјетских антологија... усељава се у сваку душу снагом изричаја и духом милистивости и праштања. Величајна књига... већа од сваког аутора, мања од српског усуда...

Милан Пађен

SLOBODAN VUKOSAVLJEVIĆ

“U VIHORU MILOSRĐA”

SA PROMOCIJE

“...Vukosavljević је u ovoj me-
moarskoj knjizi spomenuo mno-
go ljudi. Više od stotinu. Možda i
nekoliko stotina.

Spomenuti ću neke od njih: Mile Novaković, Miloš Pupo-
vac, Dragan Tanjga, Momčilo Bogunović, Željko Ražnatović - Arkan, Dragan Malić, Vuk Drašković, Milan Martić, Dušan Vukojević, Jovo Dopuđ, Slavko Ožegović, Božo Kostur, David Rastović, Tihomir Alavanja, Damir Kožul, Oliver MAndić, Jovo OStojić, Kosta Novakov-
ić, Srećko Zelenbaba, Vladika Longin, sveštenik Braco, kapetan Dragan, Dražić, Prijić, Vujko, Goran Hadžić, S. Tarbuk, M. Čeleketić, Zoran Mišćević...

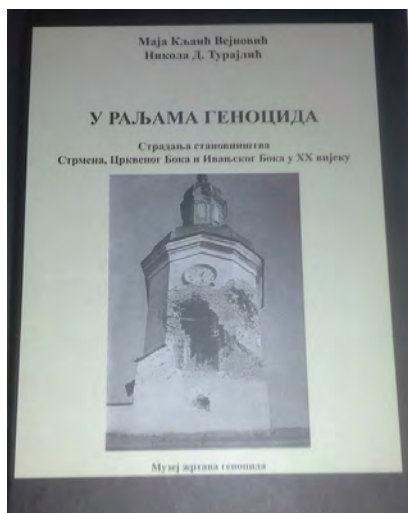
Mnoge od njih sam i sam
poznavao, sa nekima i blisko
sarađivao, prije, u toku i poslije

rata devedesetih, sve do današnjih dana, nekima sam sudio, neke sam branio, nekima sam svjedočio...

Najviše me interesovalo kako je neke od onih koje sam znao autor opisao sa raznih aspekata.

Sa nekim od njegovih ocjena bih se složio u cjelosti, sa nekima djelomično, a sa nekima uopšte ne bih. I To je po meni potpuno razumljivo i prirodno. Po meni je velika smjelost i odgovornost javno iznasti ocjene o karakternim osobinama i iz privatnog i iz profesionalnog života još živih ljudi, posebno onih sa kojima se i susreće...”

Savo Štrbac

НОВИ САД: У петак , 2. јуна 2017. године, у 18 сати , у просторијама Друштва

У РАЉАМА ГЕНОЦИДА

страдање становништва Стрмена, Црквеног Бока и

Ивањског Бока у XX веку

новијара Војводине, Војвођанских бригада 17, одржаће се промоција књиге „У раљама геноцида: страдање становништва Стрмена, Црквеног Бока и Ивањског Бока у XX вијеку“, аутора Маје Кљаић Вејновић и Николе Д. Турајлића.

О књизи која је објављена под покровитељством Музеја жртава геноцида говориће: проф. др Вељко Ђурић Мишина, издавач, проф. др Јован Н. Плавша, Мићо Јелић Ђрновић, књижевник, Маја Кљаић Вејновић, аутор и Никола Д.

Турајлић, аутор.

Један од аутора, Никола Д. Турајлић, рођен 1954. године, у Стрмену, професор географије, новинар, публициста и аутор две монографије, неуморно истражује и прикупља грађу о родном крају, али и местима Шајкашке и Шајкашу у којем данас живи. Објављивао је и објављује своје текстове у бројним новинама и часописима, а већ више од деценије његове текстове читате на страницама магазина Равница.

КНИНСКА КРАЈИНА 9.

ИЗ УВОДНИКА

Годишњак Книнска Крајина за 2018. годину, представља читаоцима и стручној јавности девети број. У њему је више радова посвећено историји и личностима који су везани географским појмом Книнска Крајина, а неколико тема је и о људима поријеклом с других подручја који су значајни не само за живот Срба Крајишника.

На спасовдан (17. маја) 2018. године српски православни храм Светог Ђурђа у Плавну обиљежио је својих 400 година, а до краја свечаности поводом истих таквих јубилеја четири стољећа, одржаће се у црквама Светог Николе у Врлици, Успења Пресвете Богородице у Дрнишу, Светог Георгија у Жегару и Светог Јована у Стрмици. Тим

јубилејима посвећен је и први текст годишњака.

Крајем зиме ове године је преминуо књижевник Јован Радуловић (Полача 1951 - Београд 2018) чији је тематски оквир управо Книнска Крајина. Текстом и избором из Јовановог стваралаштва, проф. др. Душан Иванић посветио му је педесетак страница годишњака.

Подсећамо на тежак живот и велико дјело Саве Мркаља (Сјеничак, 1783 - Беч, 1833) подржавајући и на тај начин иницијативу да Основна школа у насељу Бусије - на подручју мјесне заједнице Угриновци, и општини Земун, чији се завршетак градње очекује прије почетка идуће године - понесе име овог великог реформатора српске ћирилице и језика...

ИЗ УВОДА

Секулић готово запањујућом упорношћу, у овој књизи

Милисав Секулић

СТРАШНО И СРАМНО

Записано да се никад не заборави

излаже део својих сазнања о жртвама злочина почињених током грађанског рата на тлу Југославије, у конкретном случају не свега на територији Хрватске, али и Босне и Херцеговине, које су починиле паравојне, а потом регуларне и плаћеничке јединице, после протууставног отцјепљења Хрватске од СФРЈ 1991. године. Разумљиво, у средишту ауторове пажње су српке цивилне жртве и припадници ЈНА, Војске Југославије, Српке војске Крајине и Војске Републике Српске, страдали у злочинима формација под

контролом власти Загреба и Сарајева.

На другој страни, Секулић злочине и страдања у грађанском рату 1990 године 20-тог века посматра кроз призму беспримерног геноцида коме су Срби били изложени током Другог свјетског рата у Независној држави хрватској, због чега нараочиту пажњу посвећујем Концентрационом логору Јасеновац и улози католичке цркве у геноциду над Србима, Јеврејима и Ромима.

Слободан Кљакић

Fond za humanitarno pravo

Тема десетог Досијеа Фонда за хуманитарно право (ФНП) је улога Југословенске народне армије (ЈНА) у ратовима у Хрватској и Босни и Херцеговини (БиХ) и њена трансформација из југословенске у српску војску. Реč је о најобимнијем досадашњем досијеу ФНП-а, који обухвата период од краја 80-их година прошлог века па све до маја

DOSIJE: JNA U RATOVIMA U HRVATSKOJ I BiH

1992. године и бави се припремом ЈНА и политичких структура СФРЈ и Србије за ратове, као и учешћем ЈНА у sukobima и њеним доприносом остварењу ратних циљева руководства Републике Србије, Републике Српске Крајине и Републике Српске.

У уводном делу Досијеа предочене су чињенице о развоју кризе у бившој Југославији и кораци које је предузимало руководство Републике Србије на челу са Слободаном Милошевићем у преузимању контроле над ЈНА, са намером да је употреби за остварење својих ратних циљева. Досије потом приказује улогу ЈНА у рату у Хрватској, а потом у рату у БиХ.

У сваком од примера акција ЈНА у Хрватској и БиХ описан је образац напада, ukazano је на јединице ЈНА које су учествовале у том нападу и предочени су докази о починицима злочина, било да је реč о припадници-

ма ЈНА или српских формација које су са њом учествовале у акцијама.

У Досијеу се, такође, износе докази о улози ЈНА у наоружавању српских формација у Хрватској и БиХ уочи sukoba и помоћи коју је она пружала српским војскама у Хрватској и БиХ након што су јединице ЈНА званично повучене из тих република.

Из појединих примера поткрепљених војним документима видљиво је како су након доношења одлуке о повлачењу ЈНА из БиХ у мају 1992. године њене јединице једноставно промениле име и постале јединице Војске Републике Српске, не менјајући командну структуру, бројност и наоружање. Тако је новоформирана војска босанских Срба startovala са значајно снажнијих позиција него било која друга војна структура унутар БиХ.

ЗБОРНИК РАДОВА КОРДУН У РАТУ 1990-1995

IZ PREDGOVORA

Ovaj zbornik ne neki način jedinstven je u odnosu na sve do sada napisano o događajima u RSK ili pojedinim dijelovima i regijama u RSK. Razlika je u tome što su autori prepričavali neke događaje i dešavanja u RSK ili pojedinim dijelovima i regijama u RSK. Razlika je u tome što su autori ovih tekstova, neposredni učesnici, svjedoci, učestvovali u donošenju bitnih odluka o

događajima na Kordonu, o kojima pišu, a pokušaću da hronološkim redom, objektivno, opišu sva bitna dešavanja u periodu 1990-1995. godine na Kordonu.

Učešće u pisanju ovog zbornika omogućeno je svim visokim oficirima vojske, policije, privrednicima, kao i svim pojedincima koji su period duži od godinu i više dana proveli na određenim bitnim funkcijama u 21. korpusu, brigadama 11, 19 i 13, SUP-u u Vojnić, opštinama Korduna, važnim privrednim subjektima na Kordonu.

Autori ovih tekstova su to prihvatili kao dobru ideju i obavezu da svojim potomcima i budućim naraštajima porijeklom sa Korduna istinito opišu taj period. Otpočeli su da pišu zajedno sa još nekim oficirima koji su u međuvremenu odustali zbog toga što se uređivački odbor nije složio sa njihovom koncepcijom ili se pak oni nisu složili sa koncepcijom tekstova u zborniku.

Ovi tekstovi nemaju pretenziju da prikažu baš sve detalje iz svih aspekata društvenog, vojnog, političkog, socijalnog i privrednog života na Kordonu u tom periodu, ali će sigurno prikazati najvažniji i najznačajniji dio, koji će biti od velike koristi za sve buduće generacije Kordunaša...

Možda će neki čitaoci ili kritičari imati primjedbe zato što nakon 20 i više godina pišemo o ovome i zato što nismo ranije. Možda je to period koji je trebalo da prođe da bismo shvatili da moramo to zajedno uraditi, a ne pojedinačno, kao mnogi drugi koji su u tome pisali subjektivno i lično. Pored ostalog, smatramo da nikad nije kasno i da je bolje da bilo kada sazna prava istina o najbitnijim događajima, u najtežim i najtužnijim trenucima za Srbe na Kordonu, koje prošlost i istorija nisu do sada zabilježili niti hoće...

Dokumentaciono informacioni centar
VERITAS

IZ REЦЕНЗИЈЕ

Силом неприлика, измјештени из својег завичаја, Саво Штрбац и они који с њим дијеле исту судбину, нијесу и изглобљени из њега. Завичај је, не само простор, већ и оно што у својој души носи онај који

Саво Штрбац

БИКИНИ ГОДИНЕ

је у завичају настао и кога је завичај однихао. И не само да Штрбац у себи носи завичај, већ га, креативно се односећи према њему, умјетничким поступком, интензивира. А завичај не чине само пејзажи, клима, земља, море и небо, већ и људи и односи међу њима,

већ и осјећај припадности завичају.

О том односу према завичају, Штрбац прича у својој књизи Бикини године, својој књизи прича, која је настала његовом стваралачком потребом али и тиме што је охрабрен успјехом своје

предходне књиге сличних прича Звјездан. Није, дакле, да је без животног и

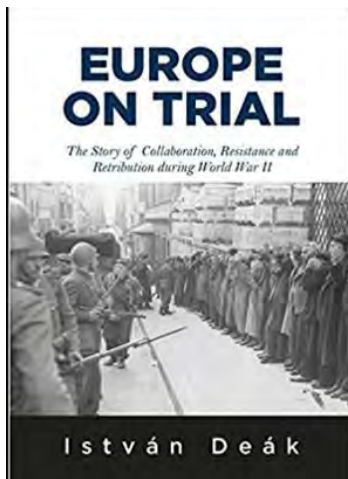
стваралачког искуства, и, онда, логично је да није могао да сједи скрштених руку, иако има много другог, прије свега хуманитарног, посла.

Штрбац приказује тоталитет завичаја – не само појаву, не само звукове, тонове и говор, већ и друштвене односе – првенствено мушко-женске – обичаје, схватања. При том, не издваја их, као што се екстрахирају састојци биљке, већ их предочава комплетно с простором гдје настају и временом у којем се испољавају.

Да ова књига има карактеристике „ширег спе-

ктра дејства“, да доприноси бољем разумијевању менталитета људи из Штрбчевог завичаја, говори уводна прича, „Звјездан 2“. У њој је, Шумадинка, која је прочитала Штрбчеву књигу Звјездан, схватила да је њен муж, Далматинац, воли, иако се с њом, пред другима, не љубака, не увија се око ње, не говори јој свакичас да је воли, не пренемаже се изјавама да не би без ње могао да живи, али да јој је сигуран ослонац, и у вољи, и у невољи.

Добрашин Јелић

Загреб -- Амерички историчар мађарског порекла István Deák каже да је лидерима Павелићевог NDH главни циљ био генотип над Србима.

Deák (92), чија је последња књига објављена под насловом "Europe On Trial" ("Европа на суђењу") подсећа да је самоименовани лидер NDH Ante Pavelić, чије су прве

NSP, 07.03.2018.

Liderima NDH je glavni cilj bio genocid nad Srbima, hrvatska Katolička crkva pomogla u stvaranju ustaške fašističke države

политичке везе ишле према италијанском фашизму, 1941. потпуно гледао у правцу нацистичке Немачке, с којом се идеологијом потпуно слагао.

Опширно говорећи о том периоду, Deák сматра погрешним, што, како каже, неки покушавају, да одговорност за усташке злочине пребаци на Немце. Говорећи, наиме, о политици NDH према Јеврејима и Србима, овај времешни историчар напомиње да неке ствари теба појаснити, односно да, осим неколико изузетак, готово цела Европа је спроводила антијеврејску политику.

Објашњава да је заправо, за разлику од конзервативних кругова у његовој, како каже, родној Мађарској и полубајистичкој Румунији, Јевреји нису били главни непријатељ у NDH.

"То су били Срби, тако су наглашавали фашистички лидери Хрватске. Зато Срби и православци чине највећи број жртава у логору смрти Јасеновац и на другим стратиштима у NDH. То наравно није заустављало убице у Јасеновцу да масакрирају Јевреје и Роме такође", навео је Deák и истакao да су главна брига за усташе били Срби. Србе је, каже Deák, требало или присилно покрстити или етнички очистити или поубијати.

"То је један од јединствених догађаја у Другом светском рату - у Хрватској су цивили и војници, католички лаици и свештеници били укључени у прогон, премацање, плачку, присилно покрштавање и убијање стотина хиљада некатоличких хршћана", указао је Deák...

Саво Штрбац

ХРОНИКА ПРОГНАНИХ КРАЈИШНИКА 5

ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ

Пишући о правди, о себи и свом дугу према завичају, отаџбини, прецима, сународницима... Штрбац сведочи о једној земљи и њеном народу. Субина Срба Крајишника одавно је прерасла политику и међудржавне

односе, она је постала бреме неправде које тешко оптерећује и оптужује ЕУ, Сједињене Државе и Уједињене нације... Многи се у Хрватској, Немачкој, Британији, Француској, САД, па и у Србији, надају да је нестанак Крајишника и њихова постепена асимилација, некакав оптимални историјски исход због кога је било оправдано чинити зло и бити бездушник.

Људи какав је Саво Штрбац опомињу их да ни нестанак жртве не би поништио злочин...

Срби су народ путника и прогнанника. Тако је то од давнине. Народ сеоба, вероватно једини који је у време древне сеобе народа био пошао да се врати у своје старе земље. Народ Црњанског и његовог „великог плавог круга“ у коме је звезда... За такве народе су камен, земља и вода само део појма домовина. Није зато чудо што је управо наш Бранислав Нушић у књизи Деветстопетнаеста о

прогонству српског народа Краљевине Србије дао једну од највећих дефиниција отаџбине написавши да је „Отаџбина мисао и вера“. Мисао и веру одржавају данас Саво Штрбац и људи који раде исто што и он. Иако га неки међу њима повремено можда не разумеју, не говоре са њим или му завиде, они су на истом часном послу. Послу који више нема везе са Србима и Српством...

Пред читаоцем је још једна година Саве Штрбца. Нашег пријатеља, сабрата, судије, учитеља, народног заштитника и предводника. Та је година била година вредна, не залудна. Пред Вама су текстови који су писани за савременике, али и писма упућена будућности. Због тога овај вредни рад нема само смисао праведничког спасавања сопствене душе, већ и неку дугорочну намену и драгоценост.

Чедомир Антић

Издавач: ДИЦ „Веритас“ Книн-Београд-Бања Лука. ПРЕДСТАВНИШТВО У БАЊА ЛУЦИ

АДРЕСА: Дечанска 8/4; 11000 Београд; 011/32-36-486; Николе Пашића 36/а ; 78000 Бања Лука

За издавача : Саво Штрбац, председник

Гл. и одговорни уредник: Радомир Кужет

Сарадници: Корана Штрбац, Биљана Трифуновић,

Ангелина Марковић, Небојша Тојагић,

Никола Кобац и Јанко Велимировић

Графички дизајн и прелом: Корана Штрбац

Штампа: ДонатГраф, Београд

за штампарiju: Дарко Чалић

Тираж:1000

www.veritas.org.rs

veritas@yubc.net

veritas-dokumentaciono informacioni centar

Сјећање на изгон Срба из РСК у августу 1995.

**ОЛУЈА ЈЕ
ПОГРОМ!**

Моста спаса

Сводна

Петровачка цеста

Сјећање на изгон Срба из РСК у августу 1995.